

Gil Pey

Noaptea strâmtorărilor

Vol. I

Redactor: Paul Csavdari

Corectură: Lavinia Goran

Tehnoredactare: George Toncu

Coperta: Dragoș Drumaș

© 2003, **Editura „Viață și Sănătate”, București**

www.viatasisanatate.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

Gil Pey

Noaptea strâmtorărilor vol. I / Gil Pey

București, 2003

ISBN 973-7933-02-8

Vol. I 973-7933-03-6

În loc de cuvânt înainte

... Sunt câțiva ani de când în satele vecine și-au făcut apariția adventiștii.

Ce-or fi adventiștii? Ne-am lămurit curând.

Frații Iovițoiu, din Secara, au luat drumul Bucureștilor toamna și s-au întors acasă primăvara. Au adus în desagi cărți, au început a aduna oameni și a le vorbi.

„Învățătura pe care popii o propovăduiesc în biserică nu e bună”, spun frații Iovițoiu. „Altfel scrie în cărțile sfinte.”

S-au speriat popii. Învățătura nouă s-a răspândit repede...

Popii au cerut ajutor prefectului, și prefectul a dat ordin jandarmilor să-i aresteze pe zăbăugi și să-i ducă la prefectură.

Prefectul a strigat la oameni, și oamenii cu neveste și cu copiii lângă ei au rămas neclintii în noua lor lege.

I-a închis în beciul prefecturii și i-a ținut acolo numai cu apă.

Rumânii, pe întuneric, au cântat întruna cântecele lor.

Orașul s-a adunat ca la urs la grilajul prefecturii, ca să-i asculte pe întemnițați cum glăsuiau.

Prefectul a fost nevoit să-i trimită la închisoare noaptea, între sentinele.

În câteva zile, toți pușcăriașii – hoți de cai și de găini – cântau alături de adventiști cântece care treceau departe, spre oraș, peste zidurile închisorii. Cânta cu pușcăriașii până și Oică, directorul pușcăriei.

Prefectul i-a luat atunci pe rumâni și i-a închis la comandamentul de jandarmi: bătaie dimineața, bătaie la prânz, bătaie seara, bătaie

la miezul nopții. Totul a fost zadarnic, oamenii nu s-au înduplecat să se întoarcă la legea veche.

Rupți, lihniți de foame, rumânii au fost puși în libertate.

Asuprirea prefecturii n-a înspăimântat pe nimeni. Numărul adventiștilor crește mereu...

Zaharia Stancu – Desculț

Capitolul XVII

Prefață

Chiar dacă lucrurile relatate în această carte ating în unele locuri hotarul ficțiunii, ele s-au întâmplat cu siguranță. Realitatea a fost mult mai profundă și mai dramatică, în raport cu ceea ce reușește cartea să semnaleze.

Istoria apariției și dezvoltării Mișcării advente în spațiul danubiano-carpatin, conține întregul univers al marilor renașteri.

Oamenii despre care vorbește cartea, în mare parte, așteaptă în odihnă „ziua marilor răsplătiri”. Puțini sunt cei care mai trăiesc. Din acest motiv, numele personajelor principale sunt întâmplătoare. Nici descrierea locurilor nu ar trebui să ispitească la presupuneri. Cele relatate sunt relevante pentru toate zonele țării.

Dorim ca acest crâmpei de istorie să fie un mesaj de conduită și speranță pentru urmașii celor ce, cu lacrimi, sânge și jertfă, au înfipt steagul „soliei advente” pe pământul părinților noștri. Când, în zilele ce ne stau înaintea, vom înfrunta astfel de împotriviri, să ne aducem aminte că „ei au trecut pe aici”, cei prin care venim până la porțile paradisului.

Gil Pey

Capitolul I

În partea de vest a Teleormanului, se întinde o vale lungă și îngustă. Prin mijlocul ei șerpuiește râul Călmățui, până își unește apele cu Dunărea și lacul Suhaia.

Îmi amintesc de copilăria petrecută printre ierburile și florile necunoscute din această vale. Revăd locurile în care cântau brotăceii și șuierau șerpii, aducând întotdeauna pentru copii, bucurie amestecată cu fiori.

Dealurile din partea de răsărit a văii erau mai luminoase, mai vesele, pline de soare și te îmbiau, trezindu-ți dorința de a nu mai coborî de pe colinele lor calde și blânde.

În partea de apus, se înălța Dealul Loturilor. El despărțea Valea Călmățuiului de Câmpia Comanilor. Tăiat din loc în loc de câte-o ruscă, dealul de apus era mai întunecat și mai morocănos. Întotdeauna simțeam în mine o teamă atunci când mă apropiam de rusca cea mare. Se credea că în pântecul dealului își are cuibul un șarpe uriaș, care-i răpea din când în când pe cei ce treceau prin ruscă. Îmi amintesc cum, pe acest deal al fricii mele, trebuia să dorm aproape două luni pe vară, noapte de noapte, ca să păzesc bostanul și via familiei. Câte spaime am amestecat în suflet, rugând „Orionul” să mă smulgă din Dealul Șarpei!

Iubeam dealul de răsărit, pentru că îmi aducea și-mi urca soarele în pat în fiecare dimineață, din primăvară până în toamnă. Apusul însă nu-mi oferea decât noaptea, cu spaimele ei.

De o parte și de alta a Călmățuiului, izvorau mici pâraiașe care formau lacuri și bălți. În iernile anilor ploioși, acestea se

transformau în puhoai și umflau râul. Apele furioase smulgeau bucăți de mal, luau pe sus pătule și case, ducându-le departe, spre Dunăre. După un timp, pârâul se retrăgea în albia lui și lăsa la vedere bancuri de mâl și nisip, lacuri, bălți și mlaștini. Vara, râul rămânea un fir de apă, adânc până-n doi metri și lat tot cam atâta. În lacurile nisipoase și limpezi, copiii făceau baie și-și spălau animalele. Plantele de apă creșteau proaspete, iar fânețele de pe maluri erau puternice în jurul sălcilor care se îndreptau, purtând în vârfuri semnele inundației.

În partea largă a văii, pământul era negru și mănos. Era de ajuns o iarnă bogată în zăpadă și ceva ploii de primăvară, ca să răsară ierburi bogate, împestrițate de-o puzderie de flori. În anii ploioși, verdele de primăvară era ceva de neînchipuit. Întreaga vale și colinele erau înveșmântate ca de sărbătoare.

Am amintit de anii bogați, când ploua din belșug, dar erau și ani secetoși. Aceștia trezeau groaza în vale. Pământul se usca și ierburile creșteau de câțiva centimetri. Valea devenea cafenie, pomii și copacii căpătau un fel de crustă, iar salcia ajungea cenușie. Pământul se desfăcea așa de rău, încât copiii stăteau aplecați asupra crăpăturilor, în speranța că îi vor vedea pe americani. Izvoarele secau, iar animalele rodeau rămurele uscate și rădăcini. Atunci locuitorilor li se făcea lehamite de Valea Călmățuiului. Sătenii trebuiau să care apă de băut în butoiașe, după ce stăteau la rând în jurul fântânilor adânci de peste cincizeci de metri. Și lucrurile se petreceau mereu la fel – în anii de secetă, oamenii uitau de anii îmbelșugați, iar în anii ploioși, uitau de anii secetoși.

Iarna era și mai cumplită decât o vară secetoasă. Începând cu sfârșitul lui septembrie, aproape o lună, bătea vântul de apus, care ridica praful și paiele în atmosfera aproape de nerespirat. Era un vânt care te scotea din sărite, iar firicelele de praf și nisip aduse dinspre Olt îți iritau pielea și-ți ardeau ochii. Oamenii care mai lucrau la câmp, la aratul ogoarelor de toamnă, purtau ochelari și își legau batiste la nas, ca să se ferească de praf. În octombrie, începeau câteva ploii cu lapoviță, urmate de căderi de zăpadă și geruri grele. Totul era acoperit cu o învelitoare albă, pe care se

vedea șerpuind dunga de culoare mai închisă a Călmățuiului. Așezările omenesti erau marcate de mici fuioare de fum, mirosind a bălegar ars. După verile secetoase, iernile erau groaznice. Supraviețuitorii verii aveau de trecut teribilul examen al iernii. Câteodată cel mai bătut drum era cel spre cimitir. Lupii și vulpile atacau satele în haită și un război crunt se pornea între oameni și sălbăticiuni...

Cam așa arăta lunga Vale a Călmățuiului înainte de primul război mondial.

Istoria văii este aceeași cu a întregului ținut, cuprins între Carpați și Dunăre. În primele secole după Hristos, țara era acoperită cu păduri bătrâne de stejari și foioase, presărate cu poiene multicolore, ca niște insule într-o mare verde. În aceste ochiuri de lumină, locuiau geto-dacii și unele neamuri ale tracilor. După cucerirea ținuturilor de la nord de Dunăre de către legiunile romane, o mare parte a populației dace a fost nimicită, iar altă parte s-a retras spre munți, lăsând aproape pustii pădurile bătrâne. Romanii și-au construit forturi și drumuri, au întemeiat unele așezări cu veteranii armatei, iar mai târziu, spre sfârșitul domniei lui Traian, până în vremea lui Dioclețian, și cu creștinii expulzați din imperiu. Aceștia defrișau petice din pădurea Deliormanului și săpau bordeie, ridicau biserici și cultivau într-un mod simplu cereale cunoscute. Mâncau mai mult fructele codrilor adânci și pisau ghinda, ca s-o facă făină.

Apoi, au venit migratorii, în valuri, sălbatici și cruzi. Făceau colecție de suflute, așa cum colecționau bijuteriile și aurul. Își însușeau dealuri și văi, râuri și întinderi întregi. Acești oameni aspri și uscați, circulau fără odihnă pe coaste și prin văi. Unii dintre ei au rămas în pădurile noastre, și-au săpat bordeie sărăcăcioase, iar vitele lor umblau libere și se înmulțeau.

Creștinii surghiuniți și ceilalți expulzați pe drept și pe nedrept s-au împăcat cu băștinașii și au întemeiat așezări, au ridicat cetăți pe lângă Olt și celelalte râuri ale câmpiei, dând nume apelor și locurilor, nume legate de întâmplări, de viața animalelor și a păsărilor din zonă. Așezările au început să se nască mai întâi în

văile udate de apă, apoi la poalele dealurilor. Oriunde răsărea un fir de apă, răsărea și o casă din lemn sau un bordei, iar familia începea să crească, să se înmulțească și așa apărea o așezare. Drumul carelor lua locul potecilor, iar în locul muștarului galben înfloreau lanuri de grâu, orz și ovăz. La cale de o zi, pe drumurile umblate, apăreau un fel de piață și o fierărie, iar acestea deveneau nucleele cetăților și ale micilor orașe. Așa a fost populată Valea Călmățuiului, încă de pe vremea marilor păduri.

Cei despre care vreau să vă povestesc, n-au fost oameni de văz și nu există decât puține documente cu privire la ei. Tânărul Ivan Petrescu venea de prin părțile Belgradului. Era fiul unor mici proprietari, nici bogați, nici săraci, care au trăit pe un petic de pământ și într-o casă de piatră. Petreștii au reușit să dobândească o educație bună și erau oameni cinstiți.

De ce a părăsit Ivan casa de piatră și terenurile strămoșilor săi, nu știu. N-a făcut niciodată politică, n-a fost învinuit de răscoală, ba mai mult, era scrupulos și de-o cinste fără pată, așa că este exclus ca jandarmii să fie cauza. În familie, se șoptea așa... ca un fel de simțământ nemărturisit – cum că dragostea l-a făcut să plece, dar nu dragostea pentru femeia cu care s-a căsătorit, pentru că prima lui dragoste a rămas neîmplinită.

Iubita lui, pentru care a venit în Valea Călmățuiului, a fost ucisă de o ceată de lotri.

Ivan era un bărbat frumos, încântător și a fost vesel până în ziua când a purtat pe brațele sale trupul inert al fetei iubite. De atunci, existența i-a fost voalată de-o boare melancolică. Când a venit în Valea Călmățuiului, era un bărbat în plină putere și inimos, clocotind de energie și cu o mulțime de idei.

Avea ochi albaștri pe un ten brunet. Era un munte de om, dar într-un fel delicat. Deși munca de țaran te umple de praf, el părea mai întotdeauna cât se poate de curat. Avea mâini îndemnatice. Era un bun fierar, tâmplar și sculptor în lemn, descoperind mereu un fel nou de a face lucruri frumoase.

La câțiva ani de la moartea iubitei, s-a căsătorit cu o țărăncă din Valea Călmățuiului, pe care o chema Stana. Nu știu unde a

întâlnit-o, cum i-a făcut curte și cum s-au căsătorit. Cred că în inima lui, Ivan mai purta chipul iubirii ucise. Era un om dornic de dragoste, în timp ce soția lui nu era o femeie care să-și arate sentimentele. Dar, în ciuda acestor lucruri, nimeni n-ar putea spune că Ivan și-ar fi înșelat soția.

După căsătorie s-au așezat printre locuitorii de pe malul de răsărit al Lacului Sărat. Când au venit ei, văile rodnice dintre dealuri, pădurile și tabunurile erau împărțite, dar se mai aflau terenuri mărginașe pe coastele dealului de răsărit. Acolo și-au întemeiat gospodăria. El a urmat calea obișnuită. A luat un pogon pentru el, unul pentru nevastă și, întrucât aceasta era însărcinată, a luat un pogon și pentru copil. Cu timpul, s-au născut cinci copii, doi băieți și trei fete, și cu fiecare naștere lotul se mărea. Pe lângă acestea, mai aveau și un tabun pentru fâneață, un pogon pentru vie și bostan și o fișteică pentru pășune. Pământul era buniceț, dar era departe de sat și greu de lucrat și îngrijit.

Ivan a ridicat casa cu propriile mâini și a construit un hambar și o fierărie. Și-a dat repede seama că, și dacă ar fi avut încă pe atâta pământ de muncit, tot n-ar fi putut să-și asigure existența pe terenul acela depărtat și fără apă. În atelierul lui, ascuțea uneltele și lucra fierăria pentru care sau căruțe. Oamenii de prin satele vecine își aduceau uneltele să le repare și să le îmbunătățească. Pe deasupra, le plăcea să-l audă vorbind despre lumea care trăia departe de Valea Călmățuiului. Avea o voce plină, adâncă și plăcută, care suna dulce în urechile țaranilor obosiți. Când doar trei-patru oameni stăteau să-l asculte pe Ivan în jurul foalelor, însemna că era o zi proastă.

Clienții lui, care duceau lipsă de bani, făgăduiau să-i plătească după cules, apoi după Crăciun și tot așa îl amânau – până când, în cele din urmă, uitau. Ivan nu avea darul să le amintească, așa că familia Petreștilor a rămas modestă.

Ivan avea la îndemână pe un raft o carte mare, îmbrăcată în negru. Pe copertă, cu litere mari de aur, scria: BIBLIA. Unele foi, de mult ce fuseseră folosite, erau îndoite și rupte. Dacă aruncași o privire prin Carte, înțelegeai de unde izvorau cuvântările lui

frumoase și înțelepte. Nu avea pereche în ce privește calmarea furiei și liniștirea unui suflet descurajat. O făcea prin vorbă și prin blândețea sufletului său. Și, pe cât de curate îi erau trupul și sufletul, pe atât de limpede îi era judecata. Oamenii care veneau la fierăria lui să discute și să asculte lăsau la o parte, o vreme, tutunul și înjurăturile, nu din pricină că cineva i-ar fi oprit, ci de la sine, ca și cum nu-și aveau locul acolo. Bărbații și femeile îi destăinuiau lucruri pe care nu le-ar fi spus rudelor sau prietenilor apropiați, socotindu-l tot atât de sigur ca și un mormânt.

Stana Petrescu era o teleormăneancă deosebită. Trăsăturile fizice exprimau o anumită asprime și hotărâre de a duce la capăt o acțiune, chiar dacă o oștire i s-ar fi împotrivit. Ea era o bucătăreasă bună, pricepută, iar casa era întotdeauna curată. Stana avea un simț al păcatului foarte dezvoltat. Pentru ea, lenevia era un păcat, iar jocul de zaruri, pentru ea, era tot un fel de lenevie. Nu privea cu ochi buni plăcerile exclusive ale trupului, fie că era vorba de dans, fie de cântec ieftin, și chiar râsul ușuratic. Avea credința că omul care se lasă în voia plăcerii, în distracție, este o pradă ușoară în fața diavolului, și aceasta era o rușine. În atmosfera acestor principii a trăit și și-a educat copiii. A suferit în viață, plină de curaj și fără să se plângă, convinsă că Dumnezeu ei știe cum trăiește fiecare. Avea credința că răsplata va veni mai târziu. Și a și venit prin copiii lor, care au crescut mari și sănătoși, fiind o bucurie pentru părinți. Fetele s-au căsătorit cu gospodari de treabă, din familii puternice, iar băieții au purtat cu cinste numele Petreștilor. Marin, băiatul cel mare, a fost pe front în primul război mondial și a venit acasă cu multe decorații. Ceilalți copii și-au întemeiat case în jurul bătrânului Ivan Petrescu, care, după mai bine de zece ani de la terminarea războiului, a închis ochii pentru somnul rânduit oamenilor până la înviere. Nu zăcuse, nu suferise vreo caznă, ci liniștit și blând și-a petrecut ultimele zile într-o tăcere nobilă. Când a simțit că-i vine ceasul din urmă, și-a chemat fiii și fiicele, i-a așezat în cerc și a privit pe fiecare îndelung și adânc. Apoi, a scos Scriptura cea aproape de-o vârstă cu el și le-a citit:

Știți cum m-am purtat cu voi în toată vremea. Am slujit Domnului cu toată smerenia, cu multe lacrimi și în mijlocul încercărilor... Știți că n-am ascuns nimic din ce vă era de folos..., și acum, iată că, împins de Duhul mă duc... fără să știu ce mi se va întâmpla acolo. Dar eu nu țin numai decât la viața mea..., ci vreau să-mi sfârșesc cu bucurie calea.

Luați seama, dar, la voi înșivă... vegheați și aduceți-vă aminte că... n-am încetat să vă sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi. Și acum... vă încredințez în mâna lui Dumnezeu și a cuvântului harului Său, care vă poate zidi sufletește și vă poate da moștenirea împreună cu toți sfinții.

Singuri știți că mâinile acestea au lucrat pentru trebuințele mele și ale celor ce erau cu mine. În toate privințele v-am dat o pildă, și v-am arătat că, lucrând astfel, trebuie să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Isus... (Faptele Apostolilor 20,18-35)*

Copiii, cu mic cu mare, au început să plângă și să se strângă în jurul lui. Întrebau printre lacrimi:

– Tată, de ce vorbești așa?

Bătrânul a privit un timp în pământ, gânditor, pierdut în vremuri de mult trecute, având pe chip urma ștearsă a unui zâmbet îngăduitor, apoi a ridicat capul și a răspuns:

– Așa se cuvine, copiii, așa cere rostul de sfârșit al lucrurilor.

– Tată, zise Marin, vederea nu ți-a scăzut și puterea nu s-a împuținat, de ce să pleci?

– Mă cheamă iubirile, fiule.

Marin s-a întors supărat, a lovit cu mânie tocul ferestrei și a ieșit în cerdac. Rând pe rând, au ieșit și ceilalți la treburi, atenți la fiecare zgomot ce venea dinspre odaia bătrânului. Pe măsură ce lacrimile se uscau, ajungeau la concluzia că „a fost una din glumele bătrânului”.

* N.A.: Textele biblice sunt citate din *Noul Testament pe înțelesul tuturor (Living Bibles International, 1984)* și *Noul Testament*, traducere Gala Galaction, Editura Institutului Biblic al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1927. Tipărit în zilele Maiestății Sale Regele României, Ferdinand I, cu îndemnul și purtarea de grijă a Înalt Preasfinției Sale întâiului Patriarh al țării, D.D. Miron.

După plecarea copiilor la casele lor, lângă moș Ivan rămânea doar Ion. Într-o seară, plecat cu capul pe genunchii lui, l-a întrebat:

– Ce iubiri ai spus că te cheamă, tată, iubirea mamei?

– Da, și iubirea ei, fiule.

– Au mai fost și alte iubiri în viața ta? insistă Ion.

– Să nu uiți niciodată, fiule, că cea mai mare și însemnată iubire, pe care-o poți cunoaște într-o clipă și să-ți umple întreaga viață, este iubirea lui Dumnezeu.

– Da, da, înțeleg, tată, dar... nu văd, cum te duce aceasta la moarte?

– Pe Isus cine crezi că l-a chemat pe Golgota? Nu iubirea?

– Da, așa este, tată, răspunse Ion.

După vreo trei zile, una dintre fete l-a găsit pe bătrân adormit. Sta rezemat pe-o pernă și avea Biblia cea mare deschisă la Noul Testament. A crezut că doarme și s-a mișcat încet, ca să nu-l trezească. Dar când s-a întors după o vreme, l-a găsit la fel. A intrat la bănuieli. I-a fost frică să se aproprie singură și a trimis după Marin. Bătrânul murise. În sinea lor, toți așteptau că o să se-ntâmpale, dar nu cunoșteau clipa. De aceea n-au fost surprinși și n-au făcut tăraoi, cum se obișnuia în popor. Vecinii s-au mirat și chiar au început șoptiri bănuitoare. Sufereau Petreștii și plângeau, dar era ceva adânc și nobil. Cum s-a răspândit vestea morții bătrânului, au și sosit bocitoarele să fie angajate la plâns și țipete. Erau pricepute în a-și smulge părul, se prefăceau că aruncă cu țărână în sus. Băieții bătrânului au spus clar „nu”. Au plecat femeile, ocărându-i. Tot ele au început să răspândească vestea că au înnebunit Petreștii de când le-a murit bătrânul și că nesocotesc legile creștinești străbune. Sătenii puneau toate acestea pe seama durerii. Spre seară, a venit preotul. Copiii mortului s-au strâns în jurul lui.

– A murit cu lumânare? a întrebat preotul.

– Nu, a răspuns Ion, dar... a murit cu Biblia în mână.

– Asta este o nelegiuire, cu lumânare trebuia. Nu poate fi primit în sânul părintelui Avraam, mântuitorul creștinilor.

– De ce, părinte? întrebă o fată, izbucnind în plâns.

– Pentru că n-are lumânări destule.

- Doar pe astea le-am avut, părinte, zise Ion.
- Trebuia să vii la mine să cumperi. Nevasta mea, își spetește mâinile făcând lumânări, și voi lăsați morții fără lumină. Și... nu trebuia să-i dau grijanie înainte să moară?
- N-am știut când moare, părinte, se căiră Petreștii.
- Da' ce, eu trebuia să știu? răspunse țâfnos preotul.
- Iartă-ne, părinte, că n-am știut, ceru milostivire una dintre fete.
- Păi cum să știți, dacă nu călcați pe la biserică?
- Am mai fost, părinte.
- Când, la Paștele trecut?
- O, nu chiar așa, părinte.
- Mortu' de când nu s-a împărtășit?
- Nu știm, părinte.
- Vă spun eu, de la moartea răposatei Stana, mama voastră.
- Se poate, părinte, răspunse îngăduitor Marin.
- He, dacă la voi se poate, la mine nu se poate.
- Ce nu se poate, părinte? întrebă Ion.
- Eu mort negrijât nu bag în cimitirul meu.
- Păi... acum ce să-i facem, părinte?
- Nu știu, eu mort negrijât nu bag în sfânta biserică.
- Păi acum, cum să-l mai grijâm, părinte?
- Treaba voastră.
- N-avem cum, părinte.
- Nu mă interesează cum îl grijâți și cum îl îngropați.
- Părinte, întrebă Marin cu o vădită ironie, dar... dările răposatului către sfânta biserică le putem plăti?
- Da, asta da, puteți face.
- Ion scoase câțiva gologani și-i puse în palma preotului. Acesta îi privi pe o parte și pe alta și-i ascunse sub sutană.
- Și... acum ce facem, părinte? întrebă Marin.
- Preotul nu răspunse. Se întoarse ca și cum ar fi vrut să plece.
- Nu știu, eu mort rătăcit nu bag în sfânta biserică și-n strămoșescul cimitir.
- Tata a fost un creștin bun, părinte – zise o fată.

– Nu cred... un om care ocolește sfântul așezământ bisericesc, care nu ține datina creștinească și se încarcă de păcate cetind din Cartea lui nu are dreptul la milostivirea preotească.

Marin fierbea. Ion care abia se stăpânea îi făcea semne de împăciuire și răbdare.

– Dar... cartea lui era Sfânta Biblie, părinte.

– Tocmai de aia, numai un sfânt are dreptul să pună mâna și să citească în Sfânta Evanghelie, ori asta... nici eu ca preot nu îndrăznesc totdeauna, dar-mite mortu' vostru. Ce credeți că eu n-am auzit cum se cuibărea rătăcirea în el și cum împrăștiat otrava necredinței în jurul lui? De ce credeți că a murit fără lumânare?

– Era singur, părinte, cum să-și aprindă singur lumânarea?

– Creștinilor adevărați, dacă sunt singuri când își dau sufletul, îngerii și ursitoarele le aprind lumânări sfinte, ori... în cazul vostru nu s-a întâmplat.

A plecat preotul lăsând familia uimită și privind descurajată în urma lui. Seara, pe înnoptate, Ion l-a căutat pe preot acasă, dar nu l-a găsit. A doua zi l-a căutat iar, i-a lăsat vorbă de împăciuire, dar nefiind de găsit, a mers la primar. Acesta s-a arătat binevoitor în a-i ajuta. Și au așteptat Petreștii semn de la preot până-n a treia zi, dar nimic. Preotul era de negăsit. Spre amiază, au aflat că părintele ar fi plecat dincolo de Rușii de Vede, la o verișoară a lui. Era mare agitație în familia „verișoarei”. Cu câteva zile în urmă, îi fătase purceaua un număr prea mare de purcei. S-au speriat rumâni. Umbla vorba că ăsta n-ar fi noroc, ci blestem. Așa ceva nu se mai pomenise pe toată Valea Vedei. Și ca să nu se abată peste ei vreo nenorocire, au chemat preotul să citească și să rostească binecuvântări asupra orățăniilor.

– Bine-ați făcut, dragi credincioși, pentru că mi-aduc aminte cum, prin nouă sute treișpe, cu un an înainte de război, într-un sat din Moșia Merigoalei, o iapă fătase trei mânji, semn rău taică. După un an, a început războiul și...

Așa că preotul sărise repede în ajutorul verișoarei, ca s-o scape de blestemul purceilor.

Când au aflat Petreștii că preotul e plecat, au mers la cei din satele vecine. Dar au fost refuzați, pe temeii că se aflau în gâlceavă cu preotul din Lacul Sărat. Vuia satul, și vestea trecea și în cătunele vecine, vorbindu-se despre necazul Petreștilor. „Ce vor face Petreștii cu mortul?” se întrebau sătenii. „Mort fără popă cine-a mai pomenit?” își scuipau cumetrele în sân, încercând să alunge niscaiva blesteme. Erau destui care răspândeau zvonul că mortul Petreștilor o s-aducă blestem peste sate. Alții cobeau pe la colțuri și spuneau că a sosit vremea să-l alunge pe preot din sat, „că așa popă nu ne trebe” ziceau ei. Erau și unii, care din invidie, cârteau împotriva Petreștilor, luând apărarea preotului.

Era a treia zi de când mortul zăcea-n casă. Aproape că-l băgaseră cu totul în var ca să nu miroasă. Însă nu-l mai puteau ține, trebuiau să-l îngroape. Primarul le-a spus să pregătească toate cele cuvenite, că preotul va veni. „De unde, de neunde, va veni”, zicea el. Când au mers la cimitir să sape groapa, oamenii popii le-au ieșit în poartă, i-au oprit și le-au spus:

– Mort spurcat nu băgați în cimitirul nostru.

Ion, care însoțea groparii, a văzut negru în fața ochilor, a ridicat cazmaua să lovească, dar cineva l-a bătut pe umeri și i-a șoptit:

– Nu pângări amintirea părintelui tău.

S-a oprit Ion. Când a deschis ochii, nu era nimeni lângă umărul lui. A oftat adânc și a poruncit însoțitorilor:

– Săpăm în capul fișteicii!

Oamenii l-au privit uimiți, dar l-au urmat. Cu mânie și furie au săpat groapa. Ajuns acasă, Ion, cătrănit, i-a spus lui Marin:

– Hai să-ngropăm pă tata!

– Cu cine? întrebă Marin.

– Cu Dumnezeu, răspunse Ion.

– Fără popă?

– Fără popă.

– Ne omoară lumea cu pietre, ajungem de ocară, insistă Marin.

– Las' că știe Dumnezeu.

– Ce știe Dumnezeu, Ioane, ne trimite El popă?

– Poate că ne trimite, poate că nu ne trimite, ce vrei să putrezască mortu-n casă?

Auzindu-i, femeile se strânseseră pe lângă ei, căutând să afle ce-au hotărât. Curtea era plină de oameni. Unii veneau, alții plecau. Curioși și gură cască, veniseră să vadă mort negrijat și fără lumânări la plecarea sufletului. Cei mai mulți se opreau prin curtea largă și pe uliță, formând pâcuri, pâcuri, și discutând până la harță despre locul unde se află sufletul mortului negrijat.

Se răspândi vestea că Petreștii își duc mortul la groapă fără popă și-l îngroapă la capul fișteicii. Jumătate din fișteică era cu vie și jumătate cu bostan.

– Cum să-ngropi mortu-n bostan bă...? țipau românii unii la alții.

– Nu-i rău, bă, răspunse un sătean, frica de mort o să le păzească bostanu'; ce, n-ați auzit că alte nații își îngroapă morții la capul casei sau în grădina cu flori?

– Doamneee...! se văitau femeile, s-a întors lumea pe dos, sigur ne paște nenorocirea și blestemul.

Spre miezul zilei, aproape tot satul venise la mort, ba unii șopteau că sunt veniți și din satele vecine. Când sosi momentul, Ion scoase mortul în băătură, îl așeză pe două scaune, se urcă și el pe o buturugă mai înaltă și strigă peste cei adunați să se facă liniște. Mulțimea se potoli, așteptând să vadă ce se va-ntâmpla. Ion deschise Biblia cea veche și începu să povestească ce le spusese bătrânul înainte de a muri, cum îi adunase în jurul lui și le citise din Scripturi, îndemnându-i la o viață creștinească. Când a tăcut Ion, s-a ridicat primarul și a vorbit poporului ca la o adunare obștească.

– Unde-i preotul? îl întrerupse o voce din popor.

– Vine, vine și preotul, dar l-așteptăm la cimitir, răspunse primarul.

Când cei patru bărbați puternici ridicară coșciugul pe umeri și porniră spre poartă, se stârni o mare învălmășeală. Mulțimea se retrăgea speriată din calea sicriului.

– Opriți, opriți! strigă o vecină proptindu-se în față cu mâinile ridicate. Este un mare păcat să scoți mortu' necitit și neslujit din curte.

– Oameni buni, aduce blestem, fugiți oameni buni! Opriți mortu', se alătură o altă cumătră.

Ion păși în față și-i zise hotărât:

– Tușă Oiță, dacă nu te dai la o parte, duc mortu-n bățatura dumitale.

Femeia rămase cu gura căscată.

– Hai, dă-te la o parte, că nu-i treaba dumitale!

Se făcuse loc larg în jurul sicriului. Lumea pășea încet în spatele mortului, la cinci stânjeni distanță, iar în față alergau copiii, îmbrâncindu-se, chicotind și bulucindu-se unii în alții. Așteptau să li se arunce bani cu boabe de porumb amestecate. Așa se obișnuia pe Valea Călmățuiului. La fiecare răspântie, cineva din familia mortului, arunca peste mulțime monede de metal amestecate cu grăunțe. Dacă familia era mai înstărită, predominau monedele, dacă era mai săracă, erau fericite orățăniile care ciuguleau în urma cortegiului. Petreștii uitaseră de obiceiul acesta, așa că așteptau în zadar copiii.

Încet, încet, mulțimea ajunse la marginea satului unde-și aveau Petreștii lotul, chiar lângă cimitir. Lumea împânzise ariile și semănăturile oamenilor. Ajunși lângă groapă, purtătorii lăsară sicriul jos. Marin privea întrebător la Ion, Ion la primar, iar primarul sălta din umeri a neputință. Lumea, oprită la o oarecare distanță, era neliniștită. Cu cât așteptau mai mult, cu atât era mai agitată.

– Dacă mai puneți mâna pe sicriu, aduceți blestemul asupra satului, strigă un cetățean.

– Da, da, se alăturară și alții.

– Să vină preotul! țipau femeile.

Primarul era speriat de-a binelea.

– Nu vine nici un preot, preotul nu îngroapă păgâni, strigă un om de-al bisericii. Ne mint, primarul s-a unit cu blestemații!

– Să-i alungăm, să-i omorâm! strigau ca înnebuniți oamenii preotului, care blocau intrarea în cimitir.

– Oameni buni, oameni buni, încerca primarul să acopere mugetul mulțimii care începuse să se apropie amenințătoare.

Panica punea stăpânire și pe familia Petreștilor, iar primarul era îngrozit. Mulțimea îi strângea ca-ntr-un cerc.

– Vine preotul! strigă cineva cu o voce aproape neomenească.

Mulțimea întoarse capul spre locul unde se strigase. Într-adevăr, printr-o trecere strămtă, deschisă de mulțime, pășea liniștit și privind înaintea un preot. Era înalt, cu față frumoasă, ce se deschidea luminos deasupra robei negre precum pana corbului. Petreștii erau uluiți, primarul fremăta, copilărește, de bucurie. Nu era preotul satului, dar era preot. Se vedea clar după straie. Când ajunsese în dreptul sicriului începu să cânte ceva neînțeles de mulțime. Oamenii se apropiau încet, încet, dar încrezători, ca să audă mai bine. După ce ocoli de câteva ori sicriul și termină cântarea, preotul scoase de sub manta o carte. Era o Scriptură. Începu să citească din ea, după care vorbi oamenilor. Toți ascultau într-o liniște de mormânt. Și vântul tăcuse. Preotul spunea lucruri pe care ei nu le auziseră niciodată. Pentru prima dată aflau că sufletul moare, că el nu urcă în cer în sânul lui Avraam. Aflară că moartea e un somn, care durează până la sfârșitul timpului. Când va veni Isus a doua oară, abia atunci moartea nu va mai fi. Va urma învierea dreptilor, apoi a celor răi, ca să fie nimiciti. Preotul își termină vorbirea, îndemnându-i pe oameni să citească Scriptura și să păzească poruncile Domnului, asigurându-i că jertfa Mântuitorului pe Golgota poate să ispășească trecutul lor păcătos. După aceea, a rostit o rugăciune în auzul tuturor și a cerut ca mortul să fie lăsat în groapă. Mulțimea era mai departe încremenită locului. În timp ce groparii aruncau pământ peste sicriu, preotul privi liniștit și blând spre Ion și Marin Petrescu. Flăcăii păreau drepti ca stejarii. Le-a întins mâna și le-a strâns-o într-un fel anume. Apoi preotul a plecat pe același drum pe care venise. Nimeni n-a îndrăznit să-l oprească sau să-l întrebe ceva. Când, în sfârșit, sătenii s-au dezmeticit, mortul era îngropat, iar preotul dispăruse așa cum apăruse. Se întrebau ce-a fost asta, comentau cele auzite, cele văzute, dar nimeni nu știa să răspundă la puzderia de întrebări care se ridicau în sufletele lor. Când s-a

lăsat seara, rumâni au plecat la casele lor. Petreștii se întrebau pe șoptite: „Cine a fost, nene, preotul?”

Cu timpul au început să uite evenimentul. Oamenii îi priveau cu respect pe băieții lui Petrescu. Lor le era greu să răspundă întrebărilor. Doar acasă din când în când, Marin mai amintea zicând: „Ce mai poznă ne-a făcut tata cu moartea lui!” Asta așa ca să-și ascundă dorul și tristețea după bătrân. „Uff, și preotul acela ne-a pus pe jar cu vorbele lui.” Pentru că nu-i răspundea nimeni, pleca și se urca pe buduroiul fântâni, doinind, dintr-o frunză, ceasuri întregi.

* * *

Capitolul II

La doi ani după moartea bătrânului Ivan Petrescu, fiul său Ion s-a căsătorit cu o fată din susul Călmățuiului. O chema Victoria. Probabil că părinții fetei au avut motive și dorințe neștiute de noi, pentru că n-o strigau pe numele ei, Victoria, ci Joița. Se mai spunea că „Victoria” era numele unei mătuși pe care au trimis-o la primărie să declare nașterea copilului și care a ținut să i se poarte numele. Însă mătușa aceea nu prea a făcut cinste familiei prin purtarea ei.

Ion s-a înțeles bine cu Victoria, au rămas uniți și la bine, și la rău, așa cum le-a urat preotul la cununie. Când au venit copiii, i-au crescut împreună, dându-le o educație sănătoasă, așa cum era pământul în care tăiau brazdă neagră. În ale meșteșugului, au urmat tradiția familiei, ocupându-se mai mult de tâmplărie și fierărie. N-au pășit niciodată alături de oamenii înstăriți și mândri, dar nici n-au fost lipsiți de pâinea zilnică, ca să ia cu împrumut de la cei avuți. Toamna, când intrau în curte carele încărcate cu roade, Ion o întreba pe nevastă: „De ce-o fi aducând Dumnezeu mămăliga altora în ograda noastră?” Sătenii aveau respect pentru ei și le acceptau obiceiurile, mai ales când intrau în atelierul lor. Acolo n-aveau voie să consume tutun, să soarbă băuturi tari și să rostească vorbe fără cinste.

L-au invitat de multe ori să fie printre conducătorii satului, dar s-a ferit întotdeauna de asemenea răspunderi. Avea un deosebit dar de povestitor și o memorie proaspătă. Îl îndrăgeau copiii, mai ales în preajma sărbătorilor de iarnă, când împărțea daruri ca un Moș Crăciun. Victoria era o femeie frumoasă și puternică. Trăsă-

turile ei fizice exprimau forță și tenacitate, dar avea un suflet deosebit de sensibil și cald. Hărnicia, curățenia și ordinea erau obsesia ei. Copiii i-a crescut în spiritul acesta, ținându-le trează atenția asupra celor curate și sfinte. Religia însemna mult pentru ea, cu toate că nu mergea la biserică, decât în ocazii rare. Avea o plăcere deosebită să-și asculte bărbatul citind din Evanghelie sau povestindu-i parabolele lui Isus. Nu vorbea despre obiceiuri și sărbători, nu se ținea de ritualuri, dar era atentă să nu jignească și să nu tulbure sufletul cuiva. Trăiau în bună înțelegere cu vecinii și rudele, dar n-aveau prieteni apropiați. Pentru Victoria, prezența și vorba blândă a soțului au fost totdeauna bucuria mult dorită și primită.

Bunăstarea lor sufltească le-a înseninat zilele până când peste liniștea lor s-a prăvălit furtuna. Cea mai mare dintre copilele lor, care abia depășise cincisprezece primăveri, s-a îmbolnăvit și, într-o săptămână, cu toate leacurile, a închis ochii până la ziua de apoi. E greu de arătat jalea Petreștilor. La aflarea veștii, tot satul a fost îndoliat. S-au mai găsit și guri rele care să șoptească pe la colțuri de uliță: „Vezi, dacă nu vin la sfânta biserică și nu se împărtășesc la preot!”

Slujba de înmormântare a trecut peste ei fără să-i mângâie. N-au rămas în mintea lor decât vreo câteva vorbe rostite de preot, din care au înțeles că fetița lor se află în cer, în brațele lui Avraam. Săptămâna care a urmat înmormântării a fost cea mai grea. Abia acum simțeau usturimea fulgerului care i-a despărțit de copila lor. Multă vreme Victoria a fost absentă la ce se întâmpla în jurul ei. Ajunsesse până acolo, încât îi neglija pe ceilalți copii. Se neglija aproape total pe sine. Ion își pierduse zâmbetul acela în care sta puterea lui de viață, se mișca dintr-un loc într-altul, fără să vorbească sau să răspundă la întrebări. Cu ochii înlăcrimați, cugeta din când în când cu voce tare: „Ai auzit ce-a zis... nu plângeți, nu plângeți, ne vom vedea curând la Domnu'... auzi, Doamne, ce să spună... hm, când o fi curând?... că eu nu mai am timp.” Într-adevăr, acestea fuseseră ultimele cuvinte spuse de fetiță.

Trecuse mai bine de un an de la moartea fiicei lui Ion Petrescu, când, într-o seară, pe șoseaua din Lacul Sărat, și-au făcut apariția

câteva plutoane de soldați, în vederea unui exercițiu militar. Neavând loc de găzduire la primărie, soldații și ofițerii s-au răspândit pe la casele oamenilor. Ion Petrescu a găzduit cinci soldați și-un sergent.

După ce le-a dat mâncare și le-a arătat odăile cu paturi proaspăt așternute, a mers la grajduri, pregătind animalele pentru noapte. A întârziat un timp, pentru că-i plăcea să-și îngrijească bine vitele. În timp ce căra nutreț pentru animale, sergentul a venit lângă el, căutând de vorbă și ajutându-l la adăpatul vitelor. La început, gospodarul nu prea s-a simțit bine să fie tulburat în gândurile și frământarea lui, dar sergentul l-a câștigat repede cu felul lui de-a fi și a vorbi.

– Nene Ioane, sufletul tău este „îmbrăcat” în necaz?

– Ca toate sufletele, măi băiete.

Sergentul a înțeles că omul nu dorea să vorbească despre suferința lui, așa că a condus vorba pe o altă direcție.

– Când am intrat în sat, am văzut că aveți o biserică nouă și frumoasă; cred că sătenii de aici sunt foarte credincioși, nu?

– Da, a fost terminată anul trecut, după ce a stat în schele zece ierni; cât despre credința noastră, n-aș putea spune că se vede de pe drum.

– Dumnezeu arăți a fi un bun credincios.

– Dacă ar fi așa cum crezi, nu mi-ar fi luat Dumnezeu ce-am avut mai scump.

– Să cred că voi nu dați Domnului decât ce nu vă trebuie și nu prețuiți?

– Nu te-nțeleg, zise Ion oprindu-se și privindu-l.

– Mă întreb, ce-ar avea omul atât de scump, încât să nu l-l dea nici lui Dumnezeu?

– Când o să ai copii, ai să vezi băiete.

– Să-nțeleg că unul dintre copiii dumitale a adormit?

Petrescu s-a uitat la el mirat, neînțelegând ce vrea să spună sergentul prin „a adormit”. De glumit, nu glumea, prost nu era, atunci „Ce spune băiatul ăsta?” gândea Ion.

– Nu doar „a adormit”, ci a murit de-a binelea fetița mea.

Sergentul lăsă o pauză să-l facă și mai atent pe Ion și zise:

– Am înțeles, dar... Biblia numește moartea aceasta un somn.
– Biblia? zise gospodarul. Dumneata citești Biblia?
– Da, și-o fac cu multă plăcere; uite, o păstrez întotdeauna la mine.

Și-a desfăcut vestonul și dintr-un buzunar a scos Biblia, un format mic și cartonat.

– Și eu am Biblie și o citesc, dar...

A rămas cu fraza neterminată ca și cum ar fi vrut să spună „degeaba”. După un timp de tăcere dureroasă, sergentul a privit spre el și i-a zis:

– Nu te necăji, n-ai pierdut-o, la venirea Domnului ai putea să te-ntâlnești cu ea.

Petrescu rămăsese nemișcat privind spre soldat: „Ciudat mai gândește băiatul acesta!”

– A murit, băiatule... și... ce e mort, s-a dus! spuse după un timp omul, dând din cap a neîncredere.

– Nu, doarme până la venirea lui Isus.

– Preotul spune că e în sânul lui Avraam, dar... cine poate să-l creadă!

– Nu este în sânul lui Avraam, nu există așa ceva, și nu e-n cer, ci doarme până la ziua Domnului, insistă hotărât sergentul.

Petrescu, care tocmai lua coșul cel mare cu pleavă muiată și amestecată cu tărațe, s-a îndreptat de șale și a zis:

– Cum? Morții nu merg în cer sau... în iad?

– Scriptura ne învață că morții nu merg nici sus, în ceruri, nici altundeva, ci ei dorm.

– Ce spui tu n-am auzit până acum, dar... hai să mergem în casă c-am terminat treaba și aș vrea să-mi explici ciudățenia asta care mi-ai spus-o până acuma, dacă nu ești prea obosit.

Ajunși în casă, Petrescu a rugat-o pe soție să mai încălzească o dată jumările și să pună la masă ulcica de țuică, îndemnând-o să ia și ea parte la discuția lor.

– Dacă nu ți-e cu supărare, de prin ce parte ești?

– De pe lângă București și fac armata în Turnu.

– Spune-mi de ce fata mea nu e-n cer?

– Pentru că așa zice Scriptura; am să-ți citesc aici, în Ioan 3,13! Ia și matale Scriptura și urmărește-mă!

Nimeni nu s-a suit în cer în afară de Cel ce S-a coborât din cer, adică Fiul Omului care este în cer. Mie mi se pare clar, nimeni nu s-a suit în cer, nici Avraam, cu sânul lui uriaș, nici altcineva dintre oamenii credincioși care au murit. De exemplu, despre marele rege credincios David, Biblia spune în Faptele Apostolilor, la capitolul 2, cu versetul 34:

Căci David nu s-a suit în ceruri, cu toate că era mort când apostolul spunea aceste cuvinte. De asemenea, morții nu merg în iad; dacă morții ar merge în iad, de ce ar mai fi nevoie de judecată? Cu toții, buni și răi, merg într-un singur loc.

Toate merg la un loc; toate au fost făcute din țărână și toate se întorc în țărână. (Eclesiastul 3,20). Morții sunt în mormânt și nu în altă parte. Și pentru că ai Biblia deschisă la Fapte, capitolul 2, să citim versetul 29: *Cât despre patriarhul David, să-mi fie îngăduit, fraților, să vă spun fără sfială, că a murit și a fost îngropat; și mormântul lui este în mijlocul nostru până în ziua de azi...* Mormântul este un loc al liniștii, întunericii și odihnei. Morții dorm; ei nu mai gândesc și nu mai știu nimic. Eclesiastul, la capitolul 9, versetul 5 și 6, spune: *...cei morți nu știu nimic și nu au nici o răsplată... și dragostea lor, și ura lor, și pizma lor de mult au și pierit...*

– Deci nu mai am nici o speranță să-mi văd fiica? a întrebat cu deosebită tristețe Petrescu.

– Ba da, pentru că cei adormiți nu rămân pentru vecie în mormânt. Va fi o înviere a lor. Nedumerirea și descurajarea pe care o văd acum pe fața dumitale, le-au mai trăit și credincioșii din vremea apostolilor. Ei așteptau ca revenirea lui Isus a doua oară să aibă loc în vremea vieții lor. Așa că zilele treceau, iar unii dintre ei erau puși în mormânt. Au fost îngroziți de aceste despărțiri prin moarte și și-au zis: „Față de iubirii noștri care au murit, cum se va împlini făgăduința lui Dumnezeu și cum ne vom mai vedea cu ei?” Negăsind singuri răspuns, au scris o scrisoare apostolului Pavel, părintele lor spiritual, și l-au întrebat: „Frate

Pavele, ne vom mai vedea cu cei dragi ai noștri care au murit? Suntem deznădăjduiți, pentru că nu știm ce s-a întâmplat cu ei și ce viitor vor avea.” Din Corint, apostolul le-a trimis răspuns printr-o scrisoare. Am fericirea să-ți pot cita din această scrisoare și cred că o ai și dumneata în Biblia dumitale și se numește 1 Tesaloniceni, capitolul 4, de la versetul 13 la 18:

Nu voim, fraților, să fiți în necunoștință despre cei ce au adormit, ca să nu vă întristați ca ceilalți, care n-au nădejde. Căci, dacă noi credem că Isus a murit și a înviat, credem și că Dumnezeu va aduce înapoi, împreună cu Isus, pe cei ce au adormit în El. Iată în adevăr ce vă spuneam, prin Cuvântul Domnului: noi, cei vii, care vom rămâne până la venirea Domnului, nu vom lua-o înaintea celor adormiți. Căci Însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui Arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va coborî din cer, și întâi vor învia cei morți în Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul. Mângâiați-vă dar unii pe alții cu aceste cuvinte.

Între timp, Victoria pusese pe masă cele cerute și asculta interesată la ce spunea sergentul. Ea a profitat de o mică pauză și a întrebat:

– Domnule, ai spus că va fi o înviere și vom putea să ne întâlnim cu fetița noastră?

– Așa spune Biblia. Dacă veți fi credincioși, vă veți întâlni cu fetița voastră.

Gazdele au rămas pe gânduri un timp, apoi Petrescu a invitat musafirul să folosească ulcica în care el turna țuica aburindă, pe când Victoria puneă jumările calde într-o farfurie de pământ.

– Un moment, îi opri sergentul. Nu vă supărați, dar eu nu pot mânca și nu pot bea, eu... am mâncat o dată în această seară.

– Nu-i nimic tinere, două necazuri strică, dar două mese fac bine. Vreau să ne faci plăcerea să mănânci cu noi, și între timp să ne mai spui din ce mai învățați voi acolo, la București.

– Doresc să lămurim lucrurile, ca să nu vă supărați. Eu nu consum anumite alimente și nu folosesc orice băutură. De exemplu,

nu folosesc băuturile alcoolice, pentru că am văzut clar ce spune Biblia în Proverbe 20,1: *Vinul este batjocoritor, băuturile tari sunt gălăgioase; oricine se îmbată cu ele nu este înțelept.*

De asemenea, Biblia interzice consumul cărnii de porc și al altor animale necurate, păsări sau pești, așa cum spune în Leviticul, capitolul 11 – și a deschis la acest capitol, luând text cu text și explicând ce spune Domnul.

Gazdele erau uimite, luptându-se între a crede și a nu crede cele ce auzeau.

– Am văzut între voi mulți creștini, care mestecă tutun. Aceasta este împotriva voinței Domnului. El poruncește în Deuteronomul, capitolul 29, cu versetul 18 u.p.: *Să nu fie printre voi nici o rădăcină (plantă) care să aducă otravă și amărăciune...* Tutunul conține nicotină, una dintre cele mai răspândite și ucigătoare otrăvuri cunoscute de om. Acestea sunt lucruri foarte clare, încât cred că sunteți de acord cu mine.

– Tinere, ne-ai uluit, cred că preotul bisericii de la care ai învățat tu toate acestea este cu adevărat un sfânt venit din cer; dacă ar fi și la noi așa...

– A, eu nu la biserica la care te gândești dumneata am învățat toate acestea; le-am învățat din Scriptură, ajutat, bineînțeles, de anumite cărți... Aceasta poate s-o facă oricine și va descoperi și alte lucruri, care par ciudate pentru un creștin de rând. De exemplu, văd că aveți aici pe perete câteva icoane, la care am văzut că v-ați închinat înainte de a începe să mâncați. Dacă veți citi împreună cu mine Scriptura, la Exodul, capitolul 20, veți observa că Domnului nu-I place gestul acesta. Ascultați: *Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor, și să nu le slujești; căci Eu, Domnul Dumnezeuul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii, până la al treilea și al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, și Mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele.*

Noi oamenii suntem păcătoși, și știți de ce? Pentru că am călcat Cele Zece Porunci care formează Legea lui Dumnezeu. Păcatul

este călcarea poruncilor, a Legii; așa spune apostolul Ioan: *Oricine face păcat face și fărădelege; și păcatul este fărădelege* – 1 Ioan 3,4. Care este Legea pe care o calcă omul și face păcat? Cele Zece Porunci, așa cum sunt scrise ele în Exodul, capitolul 20.

Și a început să le explice poruncă după poruncă, răspunzând la toate nedumeririle și întrebările gazdelor, care deveneau foarte interesate.

Se apropiau zorii când s-au hotărât să meargă la culcare. Sergentul le-a propus să rostească o rugăciune de mulțumire, învățându-i să-I spună lui Dumnezeu deschis și fără forme, gândurile și dorințele lor.

În momentul în care era să părăsească camera, Victoria i s-a adresat:

– Domnule, chiar este adevărat că ne vom putea întâlni cu fetița noastră? Și ce să facem ca să putem fi siguri de asta?

Sergentul, stând în picioare în fața ușii, răspunse:

– E simplu. Biblia ne descrie un caz asemănător, de unde putem afla răspunsul; el se află în Evanghelia lui Marcu la capitolul 5 și voi cita începând cu versetele 21-24, și apoi de la versetele 35-42: *După ce a trecut Isus iarăși de cealaltă parte, cu corabia, s-a adunat mult norod în jurul Lui. El stătea lângă mare. Atunci a venit unul din fruntașii sinagogii, numit Iair. Cum L-a văzut, fruntașul s-a aruncat la picioarele Lui, și i-a făcut următoarea rugămintă stăruitoare: „Fetița mea trage să moară; rogu-Te, vino de-Ți pune mâinile peste ea, ca să se facă sănătoasă și să trăiască”. Isus a plecat împreună cu el. Și după El mergea mult norod și-L îmbulzea. Pe când vorbea El încă, iată că vin niște oameni de la fruntașul sinagogii, care-i spun: „Fiica ta a murit, pentru ce mai superi pe Învățătorul?” Dar Isus, fără să țină seama de cuvintele acestea, a zis fruntașului sinagogii: „Nu te teme, crede numai!” Și n-a îngăduit nimănui să-L însoțească, afară de Petru, Iacov și Ioan, fratele lui Iacov. Au ajuns la casa fruntașului sinagogii. Acolo Isus a văzut o zarvă, și pe unii care plângeau și se tânguiau mult. A intrat înăuntru, și le-a zis: „Pentru ce faceți atâta zarvă și pentru ce plângeți? Copila*

n-a murit ci doarme.” Ei își băteau joc de El. Atunci, după ce i-a scos afară pe toți, a luat cu El pe tatăl copilei, pe mama ei, și pe cei ce-L însoțiseră, și a intrat acolo unde zăcea copila. A apucat-o de mână, și i-a zis: „Talita cumi”, care, tâlmăcit, înseamnă: „Fetițo, scoală-te, îți zic!” Îndată fetița s-a sculat, și a început să umble; căci era de doisprezece ani. Ei au rămas încremeniți.

În timp ce auzeau cuvintele sfinte, fețele gazdelor se luminau și amândoi, parcă împinși de o forță interioară, se apropiară să și vadă locul de unde se citea.

– Aici se spune clar ce au făcut părinții fetiței; unde au alergat ei când moartea s-a abătut asupra copilului. Observați? N-au alergat să aducă jertfe sau să facă plecăciuni înaintea altarului. Nu s-au dus să-l roage pe preot să mijlocească pentru copil sau să împlinească un ceremonial religios, ci pur și simplu au alergat la Isus, s-au aruncat la picioarele Lui și au apelat direct, rugându-L să vină în casa lor. Aici este secretul, trebuie să veniți la Isus, să-L invitați în inima voastră, să aveți simțământul că El este singurul care vă poate rezolva problema. Să nu ascultați de cei ce fac zarvă și își bat joc de cuvintele Lui, ci să faceți cum vă spune El, urmându-L oriunde vă va cere.

A urmat un timp de liniște, după care oaspetele a propus să meargă să se odihnească. Victoria a intrat în camera copiilor și a așezat peste ei pledurile căzute lângă pat. A mângâiat fetița cea mică și a sărutat-o pe frunte, apoi s-a îndreptat spre patul băieților, așezând capul lui Tudor pe pernă și a tras cămașa de noapte a lui Marcu, care se ridicase sub brațe. A oftat adânc, închizând ușor ușa camerei, s-a oprit în hol și a privit luna ce-o urmărea dintre dealuri.

Deși se vărsau zorile, Petrescu nu putea adormi. O tulburare misterioasă îl stăpânea. Cuvintele auzite în noaptea aceea îl nelinișteau.

Dimineața, soldații au plecat grăbiți, dar mai întâi Victoria a pus câteva merinde în rucsacul fiecăruia. Sergentul a rămas pe urmă, mulțumind gazdelor și exprimându-și credința că Dumnezeu rămâne în casa Petreștilor. La plecare, s-a rugat pentru ei, apoi a

scos din rucsac niște reviste și două broșuri pe care le-a oferit lui Petrescu, spunându-i:

– Acestea te-or ajuta să înțelegi mai bine Scriptura; îți spun din experiență...

Din ziua aceea, Petrescu a început să studieze Biblia cum nu o făcuse până atunci. A fost atras de povestirile Evangheliilor. Cu cât citea mai mult, cu atât dorea să vorbească cu cineva despre cele aflate din Carte. Cu trecerea zilelor, durerea după cea dispărută se pierdea, luându-i locul pofta de viață și planurile de viitor. Victoria îl urma în toate ca o umbră. Băieții creșteau ca brazii. Mai ales Tudor era mândria lui și slăbiciunea Victoriei. Când n-avea treabă la câmp, petrecea timpul în atelierul de tâmplărie. La a doua citire a Bibliei, s-a oprit mai mult și mai atent asupra textelor. Urmărea și notițele mărunte scrise de tatăl său pe marginea paginii. Câteodată i se părea că înțelege, alteori termina cu mai multe întrebări decât răspunsuri. Simțea nevoia să citească zilnic. Ce citea seara, povestea băieților ziua în atelier. Tudor părea cel mai interesat. După un timp, a început să povestească și prietenilor care veneau în atelierul lui. Seara, copiii megieșilor se adunau și nu-l lăsau până ce nu le povestea ceva din Evanghelie. Într-o zi, s-a hotărât să meargă la biserică, în speranța că va găsi un tovarăș de discuție. Sătenii au fost așa de surprinși, că mai toată slujba l-au urmărit. Chiar și preotul s-a simțit stânjenit de prezența lui. În vorbirea către credincioși, i-a spus-o pe șleau.

– Cine a venit aici să aducă discordie, să nu mai vie. Sunt între voi lupi răpitori, cu gând să vă sfâșie. Iubiți credincioși, nu lăsați fiarele diavolului să sfâșie turma sfintei noastre Biserici Ortodoxe! Izgoniți-i din mijlocul vostru pe lupii răpitori!

Se întreba oamenii ce înțeles au vorbele preotului.

– Unde vede el lupi? îl întrebă pe Ion unul dintre băieții lui Mitriș.

– Slujba s-a terminat într-o stare de încordare, răspunse un altul.

– Ai văzut, cumătră? La iarnă o să ne-atace lupii, preotul a avut o vedenie cerească. Vai de noi și de noi! Or să ne mănânce lupii,

leliță... Trebuie să întărim bine ocolul vitelor și ușile caselor. Întotdeauna a avut dreptate preotul.

Oamenii comentau în fel și chip spusele preotului. Ion înțelesese bine ce-a vrut să spună popa. Era clar că nu era binevenit printre oamenii bisericii. În duminica următoare, a sosit la biserică mai spre sfârșitul slujbei și a stat mai mult pe scări. Întors acasă, a strâns familia și le-a citit din Biblie, apoi au mâncat și au stat de vorbă. Adevărata lor slujbă era în jurul Scripturii.

N-am putea spune nici pe departe că Ion era împlinit sufletește. Diferența între ce citea din Scriptură și cum trăia creștinismul i se părea prea mare. O luptă permanentă se dădea în sufletul lui. Cu cât căuta să pună în practică ce citea, cu atât devenea mai deosebit și mai ciudat pentru ceilalți. Într-o vreme, i s-a părut că sătenii chiar îl ocolesc, dar el insista să se apropie de ei.

În iarna care a urmat, într-adevăr haitele de lupi i-au chinuit pe săteni. Faima preotului a crescut la cea a unui mare prezicător. S-a dus vestea în lung și-n lat și au început să vină la el oamenii cu fel și fel de necazuri și taine de dezlegat. Preotul a fost nevoit să-și descopere darul de văzător. Se împlineau sau nu spusele lui, oamenii erau mulțumiți că le-a venit rândul și au vorbit cu el.

Într-una din zile, le-a bătut în poartă una dintre rudele lor din susul Călmățuiului. S-au bucurat de vizită, dar când Ion a aflat scopul, s-a întristat. Era uluit cât de repede și departe s-a întins faima de „prezicător” a preotului. A încercat să discute cu rudele, să le vorbească din Scriptură, dar simțea că bate la uși încuiate. Rudele îl ascultau, aprobau, dar erau frământate să găsească un mod de a ajunge cât mai repede în fața preotului. Până seara târziu le-a vorbit despre starea morților și despre nerozia de a crede că mai pot fi aduși înapoi. Rudelor le murise un fecior. Fusesse împușcat și doreau să-l întrebe cine a făcut-o. Auziseră că preotul din Lacul Sărat are putere să-i întrebe pe morți unele taine. Ion pufnea mânios și plin de ciudă, neînțelegând prostia oamenilor. S-ar fi dus la poarta preotului să vorbească oamenilor care așteptau la rând, dar știa că nu va fi înțeles. Și apoi, simțea destul de ascuțită ura „văzătorului”. În cele din urmă, se hotărî să tacă și să-și vadă

de treabă. Dar... n-a reușit. Cum nu poți ascunde furtuna într-un sac, așa nu putea Ion să-și ascundă nemulțumirea. Și mai scăpa pe ici pe colo vorbe împotriva preotului, cu toate că nevasta îl dojenea mereu.

– Măi bărbate, lasă-l în pace pe preot! Nu mai vorbi împotriva lui!

– N-am nimic, nevastă, cu preotul.

– Hei, n-ai nimic, cum spui că n-ai nimic?

– Cu el n-am nimic, am ce am cu ce face, nevastă. Ce spune-n Scriptură și ce face el?

– Eu nu știu ce spune în Scriptură, nu știu ce face el, dar nu te vreau pe tine în gura lumii și în gura preotului.

Până la urmă, Ion punea capăt vorbelor zicând:

– Bine, bine, duminică mă duc la biserică să vadă lumea că m-am lăsat de vorbele rele.

În următoarea duminică, Ion Petrescu se primeni și merse la biserică. Victoria n-a vrut să meargă. Ion nu i-a zis decât o dată. În sinea lui, se bucura că nevasta n-a mers. Avea un simțământ de neliniște. Nu simțea tragere de inimă spre biserică, dar își propusese și dorea să se țină de hotărâre. În același timp, era hotărât să spună numai cuvinte de bine despre orice și oricine.

Aproape tot satul – argați și gospodari – era adunat în curtea cea mare. Cei bătrâni intrau direct în biserică, cei tineri mai rămâneau pe-afară, discutând și urmărind cu coada ochiului codanele care treceau cumiști și evlavioase între părinți și bunici, spre ușa bisericii.

De cum a intrat în curtea bisericii, a simțit că-i privit cu răceală de cei mai mulți. Își înalță capul, se îndreptă de șale și, cu un aer aproape sfidător, privi mulțimea care ieșea și intra și pe cei așezați pe lângă ziduri. Nu se opri în spate, cum făcea de obicei; își croi drum prin mulțime și se așază drept în fața altarului, unde stătea fruntea satului. Cântăreții și evlavioșii satului îl priviră uimiți și supărați. La ureche le ajunseseră vorbe urâte despre el. Asupra lui vedea îndreptate priviri încruntate, de parcă ar fi fost vreo piață rea. Ion era hotărât să nu-i pese de nimic. Se prefăcea că nu

vede, nu aude. Credincioșii au îngenuncheat și cântau mormăind, urmând vocea de bariton a preotului. Ion rămase în picioare lângă grilajul altarului privind sus, în turlă, unde trona un moșneag frumos, cu părul alb, având alături pe Maica Domnului, îmbrăcată într-o mantie aurie. Ion privea la fețele înnegrite de fum ale sfinților. I se părea că buzele lor se mișcau spre el a muștrare. Începu să se roage cu ochii închiși și cu buzele uscate. Careva îl trase de haină și-i șopti răutăcios:

– Îngenunche, necredinciosule!

Se supuse instinctual, dar spiritul rugii îi pieri, luând locul un fel de supărare ascunsă. Simțea un gol lăuntric. Tot ce făcea era mort. Se simțea mai bine când citea în Scriptură și urmărea cu ochii închiși scenele în care Se mișca Isus și lumea de acum două mii de ani. Deschise ochii, căci se făcuse liniște. Rămăsese aproape singur în genunchi. Se ridică încet, dând să plece, dar vocea tunătoare a preotului, care se oprise pe treapta din fața altarului, îl opri. Toți își lungiseră gâturile să-l vadă mai bine. Citea din Evanghelie. Glasul preotului trecea peste capetele oamenilor oprindu-se în stradă. Brusc, se făcu tăcere. Ion se simți privit și căută chipul preotului. Acesta închidea Evanghelia, privindu-l aspru pe sub sprâncene.

– Preacinstiți credincioși, ați fost martori în ultima vreme la harul revărsat peste biserica noastră și la roadele drepte credințe. Urbea noastră a fost miruită cu harul Preasfintei Fecioare și al Preacuvioasei Parascheva, prin harul ce mi-a fost dat, ca să pot descoperi tainele încâlcite ale oamenilor. Am dezlegat de păcate, de blesteme, de dragoste, i-am dat în vileag pe răufăcători și pe vrăjitori, mai am să mai aduc ploaia și să alung frigurile și câteva boli. Însă sunt împiedicat de vrăjmășia unor necredincioși vânduți diavolului. Aceștia umblă cu uneltiri împotriva Domnului, care vă dă harul prin mine și prin minunile pe care le fac. Vreți voi ca Sfânta Fecioară, care ne veghează, și sfinții, și mai ales Sfântul Anton sub al cărui har suntem, să ne întoarcă spatele?

– Nu, nu vrem, nu vrem, izbucniră glasurile oamenilor.

– Atunci sunteți vinovați că îngăduiți între voi rătăcirea și necredința.

– Care, părinte, că noi n-am văzut, întrebă o voce în mulțime.

– Care? întrebă la rândul lui mâniat preotul. Aceia care aduc ocară asupra mea și a minunilor făcute de mine prin puterea Sfântului Anton. Ce n-ați auzit pe necredinciosul Ion Petrescu vorbind împotriva mea?

– N-am auzit părinte, zise o bătrână așezată în rândul din față.

– Ba am auzit, am auzit, se ridicară mai multe glasuri.

– Azi a îndrăznit să vină să mă înfrunte chiar aici în fața sfântului altar. Dați-l afară, căci ne spurcă Sfânta Liturghie.

Se făcuse liniște. Toți cei care puteau, priveau spre Ion Petrescu. Acesta sta cu fața spre altar, parcă nepricepând că se vorbește despre el.

– Ce-am făcut, părinte? întrebă Ion liniștit.

– Ieși, necredinciosule, du-te la evanghelia lui tac'tu!

Ion, cu fața rușinată și roșie ca racul, s-a întors să plece. În fața lui, mulțimea deschidea culoar. Când ajunsese afară, simți prospețimea aerului curat. Cerul era deschis a zâmbet. Privi în sus la un stol de porumbei jucători, care se rostogoleau în tumbă spre pământ. În înaltul cerului, un șoim le urmărea nepăsarea, pândind prilejul să-i atace. Ion se oprise pe ultima treaptă, privea porumbeii și încerca să vadă dacă sunt ai lui. „Mulți și proști”, zise Ion, coborând în curtea bisericii. Din față urca spre biserică fierarul satului. Îi plăcea să i se zică Predescu. În realitate îl chema Oaie Florea.

– Unde pleci, Ioane? îl întrebă fierarul.

– Nici unde, nea Floreo.

Ion se opri. O furie ascunsă îl rodea pe dinăuntru. Își promisese să fie cumsecade. „Preotul m-a batjocorit”, își zise el. „Înșală și prosteste lumea; dar și oamenilor le place să fie prostiți. M-a alunecat, dar n-am să plec.”

De supărare, preotul scurtă slujba. Oamenii umplură curtea și cimitirul din curtea bisericii.

– Nu fi supărat, Ioane, preotul a luat-o razna! zise Onică Stăvă-rache, un prieten al lui Ion. Hai cu noi și lasă proștii popii-n pace.

Onică era un om zdravăn cu o figură de târgoveț, știa să citească bine, primea jurnalele și se înscrisese în partidul țărăniștilor. De câte ori deschidea gura, făcea propagandă țărănistă. Întotdeauna râdea zgomotos și tare, de parcă toți ceilalți erau surzi. El se molipsise de politică pe vremea când era fierar în Rușii de Vede. Era și cel mai glumeț om din sat, dar vai de cel ce intra în gura lui.

Când Ion se apropie de prima ceată, un sătean povestea cum că i-a prezis preotul că peste un an va veni peste el un mare noroc.

– Ce i-ai dat pentru asta? întrebă fierarul.

Săteanul nu voia să spună, dar după ce îi cerură și ceilalți, a spus.

– Pentru asta... o să-i secer un pogon.

– Un pogon? întrebă mirat fierarul.

– Da, un pogon, răspunse timid țăranul.

– Vedeți, oameni buni? Credeți că așa scrie în Scriptură? Nu, vă asigur că nu! Preotul ne jefuiește încrederea pe care o avem în el. Nu așa a făcut Isus Hristos și nu așa i-a învățat el pe apostoli. Nu are nici un har de la Dumnezeu, minte și îi înșală pe oameni. Se bucură că amărății îi aduc daruri. Altceva așteaptă Dumnezeu de la noi.

– Ce așteaptă, măi Ioane? întrebă Onică.

– Ce așteaptă? Păi... așteaptă să-i fim credincioși după Scrip-tură.

– Lasă bă, că și popa are Scriptură!

– O avea, nu zic eu că nu are, dar de învățat învață altceva.

– Ce altceva?

– Ce nu scrie acolo.

– Nu știe nimeni, mă Ioane, ce zice Dumnezeu, dacă... o fi zis vreodată ceva.

– Cum să nu zică, măi Onică, dacă stă scris?

– Lasă scrisul, bă, scrisul îl fac oamenii, ei scriu ce vor.

– Vorbești ca un necredincios, Onică.

– Da de unde, am și eu credința mea, Ioane; dar eu... mi-o țin în inimă, nu vreau să mi-o vadă alții.

– În Biblie scrie că o credință care nu se vede este moartă, Onică.

– Asta s-o crezi tu, frate! Dacă ai veni la noi, la țărăniști, ai vedea care e credința adevărată.

– Iar o iei cu țărăniștii tăi, băi Onică? Pe unde dai, pe unde nu dai, tot la țărăniști ajungi, zise un țăran care tocmai culegea o păpădie din părul unui tovarăș.

Ion tăcu. Nu se simțea bine în prezența sătenilor. Îi păreau așa de indiferenți pentru problemele sufletului, încât n-avea ce discuta cu ei. Alte subiecte nu avea plăcere să le-asculte. Era frământat și nu știa de ce. Aproape că uitase de ocară suferită în biserică. Îl fulgera chiar simțământul că nu mai face parte din ceata satului. Ceva nu era în rânduială în simțirile lui. Vorba celorlalți trecea de la un subiect la altul până când unul dintre ei veni cu o propunere.

– Băi, oameni buni, haideți la cârciumă, că acolo avem și pe ce sta!

Cei mai mulți se luminară la față când auziră propunerea. Ion privi în jur și zise:

– Eu merg acasă, fraților, așa că vă urez o zi bună.

– Ce cauți acasă, băi Ioane? Hai cu noi! Lasă nevasta să se hodinească, că-i sărbătoare! Hai la cârciumă să bem un țăp mic!

– Nu, nu pot, am treabă acasă.

– Lăsați-l bă că-l așteaptă Scriptura, asta-i beutura lui!

– Gluma ta e mai mult batjocură – răspunse Ion, privind-l fix și rece pe cel care-i vorbise.

– Lasă-l, Ioane, că s-a îmbătat, gândindu-se la cârciumă! încercă Onică să-l liniștească.

Curând s-au despărțit. Grupul a plecat voios spre cârciumă, iar Ion spre casă.

Era o zi minunată, o zi de vară timpurie. Soarele se ridicase pe cer și dogorea din ce în ce mai mult. Plutea ca o pasăre de aur pe

cerul curat, albăstrui. Dogorea cu atâta putere că aerul tremura deasupra drumului ce se pierdea spre văile Comăncii. Ulița părea pustie; rar ieșea careva la poartă. Ion își plimba privirea peste salcâmi care străjuiau drumul; erau cu floarea spre sfârșit, dar plini de zumzet de albine. Rândunelele zvâcneau prin aer fără întrerupere. Când intră în curte, Victoria întindea câteva rufe pe sfoară.

– Ce faci, femeie? întrebă Ion surprins.

– Treabă, nu se vede?

– Ba se prea vede, măi femeie; tu nu gândești înainte de a face așa ceva?

– Dar ce-am făcut? Că am clătît câteva rufe?

– Ce-ai făcut, ce n-ai făcut, azi e duminică.

– Păi... n-ai spus tu că alta e ziua de sărbătoare?

– Lasă ce ți-am spus eu, nu te gândești că te văd vecinii? Știi ce mi-a făcut preotul azi în biserică, în fața sătenilor?

– De ce te-ai dus acolo?

– Cum să nu mă duc? Nu trăim și noi între oameni?

– Trăim, dar asta nu înseamnă că trebuie să fim ca ei; și... uite, am să strâng rufele, dacă tu zici că așa trebuie.

– Strânge-le femeie, că se înfurie satul pe noi!

Ion intră în casă și scoase hainele de sărbătoare. După ce a măsurat gânditor de câteva ori odaia, s-a trântit pe pat. Se gândea la cele petrecute în biserică. De câteva ori îl năpădi furia, pe urmă îi veni să râdă și în cele din urmă îl cuprinse neîncrederea. „Nu poți să te bazezi pe nimeni. N-ai cum să te înțelegi cu asemenea oameni. Cum se arată preotul, intră frica în ei; ca o turmă de oi”, își zicea el cu milă și mânie totodată. „E drept că fiecare are necazurile lui, fiecare trudește și asudă din greu, așa că ce să și-l mai puie și pe preot în cap cu religia lui. Norodul e neștiutor și sărac, nu știe nici măcar de ce are nevoie.”

Ion se zbugiuma și se frământa, căutând să scape de ciuda ce o simțea împotriva preotului. „Mai bine să lași totul și să nu te mai gândești la nimic – așa poate că-i mai bine.” Făcu un gest de dezgust cu mâna, se ridică și simți că-i e foame. Pe măsuță, văzu Biblia

deschisă; îi atrase atenția și gândi: „Din pricina ta am intrat în ceartă cu preotul!” Ieșind din odaie, se opri în dreptul măsuței și începu să citească ce-i căzuse sub privire:

Dacă Mă recunoaște cineva în mod public, ca prieten al său, și Eu îl voi recunoaște pe față ca prieten al Meu înaintea Tatălui Meu din cer. Dar dacă se leapădă cineva de Mine în mod public și Eu mă voi lepăda pe față înaintea Tatălui Meu din cer.

Să nu vă închipuiți că am venit să aduc pacea pe pământ! Ci mai degrabă o sabie. Am venit să pun pe câte un fiu împotriva tatălui său și pe câte o fiică împotriva mamei sale, pe câte o noră împotriva soacrei. Dușmanii cei mai mari ai omului vor fi cei din casa lui. ... Dacă refuzați să vă luați crucea și să Mă urmați nu sunteți vrednici să fiți ai Mei. (Matei 10,32-38)

* * *

Capitolul III

Seceta pusese stăpânire peste întreaga fire. Căldura era așa de mare, încât oamenii nu mai puteau ieși la câmp. Prașila porumbului era cu neputință de împlinit. Noaptea erau fierbinți și apăsătoare. Nici în grădină nu mai puteai dormi. Iarba se pârlise și vitele se întorceau flămânde de la izlaz. Mugeau toată noaptea prin grajduri. Tabunurile erau arse, cartofii rămăseseră cât nuca, orzul se îngălbenise înainte de vreme, iar secara trebuia întoarsă. Oamenii îngrijorați își făceau sânge rău și cercetau cerul așteptând să se schimbe vremea. Paparudele bântuiau ulițele pustii și implorau pângărește cerul; doar copiii le luau în serios. Cerul rămânea curat, arzând ca un cuptor, iar soarele cobora limpede, fără să fie pătat de vreo scamă de nor.

Sătenii începuseră să meargă în fiecare seară la biserică. Mulți cădeau înaintea icoanelor, rugându-se și cerând ploaie. Alții îl întrebau pe preot de ce a venit blestemul peste ei, dar nu așteptau răspuns și plecau bezmetici. Asta îl liniștea pe preot.

– L-ați supărat pe Cel de sus. Sunt între voi unii care nu mai vin la biserică de ani de zile și învață rătăcirii care nu sunt în Biblie.

Sătenii știau la cine se referă.

Într-una din zile, deznădăjduiți, oamenii adunară ban cu ban și cerură preotului să le facă o slujbă pentru ploaie. S-a adunat tot satul. Ion și Victoria Petrescu nu s-au dus, dar au dat partea lor de bani unei vecine. Oamenii s-au rugat așa deznădăjduiți, că te-apuca jalea văzându-i. Însă... zadarnică le-a fost așteptarea. Privirile lor rătăceau pe întinderea cerului în așteptarea unui ghemotoc de nor. După trei zile, deznădejdea și apatia le umplu-

seră sufletul. Câțiva merseră să ceară banii înapoi preotului. Repede s-au alăturat și alții. Într-un ceas, aproape tot satul era adunat în curtea bisericii. În cele din urmă ieși în prag preotul. Părea liniștit și stăpân pe sine, dar cufundat în gânduri. Din când în când, dădea din cap în semn de răspuns la ce ziceau cei din față. Curând începu un adevărat tăraș. Fiecare voia să-și spuie cuvântul și să-i îndrume și pe ceilalți. Se înfierbântau din ce în ce mai tare, se împărțeau în tabere, ocărându-se și luându-se la harță. Unii îl acuzau pe preot că le-a luat banii și nu le-a adus ploaia, alții îl apărau și aruncau vina pe ce apucau. Cei ce țineau cu preotul erau cei mai înverșunați și făceau gălăgie mai mare. Cealaltă tabără, aproape la fel de numeroasă, își arăta neîncrederea în preot și cerea banii înapoi.

La început, preotul se făcea că nu-i aude. Șușotea cu primarul care sosise și el, speriat de răzmeriță. I-a lăsat să-și deșerte tot sacul de mânie, apoi a cerut să se facă liniște. Cu greu țaranii au făcut cât de cât ordine.

– Iubiții mei credincioși, știu că sunteți speriați de blestemul care s-a abătut peste valea noastră. Știu că unii deja nu mai aveți ce mânca. Dar s-a gândit careva de ce Domnul Dumnezeu a trimis acest blestem?

– N-ai făcut slujba cum trebuie, părinte, și ne-ai luat banii degeaba. Acu' nu mai avem nici bani, nici ploaie, strigă o voce din mulțime, aprobată și de altele.

– Fiii mei, zise împăciuitor preotul, banii I-ați dat Domnului ca să vă dea ploaie.

– Unde-i ploaia părinte? întrebă o femeie.

– Ploaia e la Dumnezeu, credincioșii mei.

– Noi am plătit pentru ea, părinte, strigă un țaran tânăr. Ori ne aduci ploaia ori ne dai banii, căci altfel părăsești satul cu coatele goale.

– Taci bă, nu te da la părintele, că te bate Dumnezeu!

– Mai rău decât o face acum, bă? întrebă un altul.

– Oameni buni, nu e vina mea că n-am primit ploaie. Dumnezeu e supărat pentru că, așa cum știți, între noi se află blestemul rățăcării

și nesocotirii celor sfinte. Unii săteni vorbesc de rău biserica și întorc spatele sfintelor rânduiei. Prin harul divin ce l-am primit de la Duhul Sfânt, am aflat din ce pricină ne chinuiește blestemul pârjolului și cine e vinovatul pentru toată urgia suferită. Până când nu nimiciți nelegiuirea dintre voi, nu scăpăm de blestem.

Se făcuse liniște. Sătenii priveau îngrijorați unii la alții. Le era teamă că preotul scoate la iveală fapte ascunse în traiul lor. Mulți își aduceau aminte cum preotul descoperise faptele flăcăilor care furaseră bunurile unor săteni. Ei credeau că părintele are o putere divină în a descoperi ce-i ascuns. Fiecare, ca tot omul nevoiaș, avea câte o taină a lui; ba un coș de știuleți furat din lanul celor mai înstăriți, ba câte o coșniță de struguri din via altuia, ba câte o brazdă de fân din tabunul vecinului. Pe ici, pe colo, unii mai umblau noaptea pe la case străine sau mai înjurau de cele sfinte. Așa că fiecare se gândea la tainele sale rușinoase. După un timp, o voce sparse liniștea:

– Da' bine, părinte, de ce ne rușinezi așa, după ce ne-am spovedit și curățit? Ori cumva, slujirea dumitale și-a pierdut puterea?

Preotul căută cu privirea în mulțime pe cel care vorbise. Îl privi îngăduitor și zise:

– Credincioșii mei, voi toți sunteți curați. Așa a zis Mântuitorul; voi v-ați sfințit și curățit, voi sunteți o binecuvântare pentru Dumnezeu...

– Las', părinte, că știm noi cum suntem; om fi cum zici, dar pentru dumneata, nu pentru Dumnezeu. Lasă vorbele împăciuitoare și adu-ne ploaia cum ai promis!

– Fiule, eu îți înțeleg amărăciunea, dar vinovatul pentru blestemul văii este Ion Petrescu. El și familia lui, care au mâniat Cerul cu rătăcirea lor.

Oamenii rămaseră muți și se făcu liniște în față.

– Acum arunci vina pe noi părinte? întrebă o femeie tânără.

– Nu pe voi, dragii mei credincioși. Cu durere în suflet vă spui, vinovați sunt Petreștii, ei sunt rătăciți.

Se auzi un viuet de murmure. Oamenii se întrebau mirați ce-i cu preotul de aruncă vina pe unul dintre ei. Știau că nu prea se au

bine cei doi, dar asta era o acuză prea grea. O parte dintre cei adunați, ca la un semn, începură să vocifereze și să strige:

– Afar’ din sat cu Petreștii! Să piară o dată cu blestemul!

– N-avem nevoie de păgâni în sat! Să piară cu Biblia lor cu tot! striga un țăran cât îl țineau plămâni.

Curând, se alăturară și alții. Durerea lor avea nevoie de un țap ispășitor. Uitaseră de ploaie și de bani. Acum simțeau că trebuie să-și scuture mânia și suferința asupra unei jertfe.

– Unde e Petrescu? Să iasă în față și să se apere.

– Unde este? Unde este? strigau din ce în ce mai înverșunați.

Primarul era îngrozit. Striga din răspuțeri, dar nu-l asculta nimeni. Preotul privea liniștit peste mulțimea în clocot. Avea pe față un zâmbet sinistru, care-i descoperea planurile. După un timp, oamenii se mai potoliră. Primarul tot mai striga să fie ascultat.

– Oameni buni, e o mare greșală să pui în spinarea unui gospodar cinstit și credincios, cum este Ion Petrescu, mânia Celui de sus. Ce are a face gospodarul nostru cu ploaia lui Dumnezeu? Dumnezeu e sus, iar Ion e jos. Voi știți bine că între Petrescu și preot e o ură mai veche. Lăsați omul în pace, că n-are a face nimic cu seceta care ne chinuie. De același blestem suferă și el.

– Credincioșii mei, îl întrerupse preotul, întotdeauna vorbele celui rău sunt unse cu miere, ca să vă înșele. Dar eu, care sunt trimisul Domnului și am harul descoperirilor înalte, vă povățuiesc și vă îndemn pe calea cea bună, de aceea vă spun care-i pricina pentru care suferiți blestemul Celui de sus; pricina este Ion Petrescu, care vorbește pe față împotriva mea, unsul Domnului. Învață că sfintele rânduielei bisericești nu sunt după voia Domnului și că eu, preotul vostru, vă duc în rătăcire. Un astfel de om este vândut diavolului. Scăpați de el și veți avea ploaie!

– Promiți, părinte? întrebă un bărbat din rândul din față.

– Eu nu promit, fiule, eu vă spun ce-mi spune Domnul, și El așa spune.

– Cum spune, părinte? întrebă un altul.

– Cum v-am mai spus – dacă dispare blestematul de Petrescu, veți primi ploaie.

– Și... dacă nu primim, părinte, ce facem atunci?

– Se poate întâmpla, fiule, ca uneori planurile Domnului să fie încurcate pentru noi, de aceea trebuie să avem răbdare! Blestemul vostru este Petrescu.

Mulțimea fremăta. Oamenii preotului îndemneau în dreapta și-n stânga să meargă și să alunge „blestemul” din sat. Și blestemul lor devenise, după spusele preotului, neamul lui Petrescu. Curând ieșiră la iveală capii răzmeriței; erau susținătorii bisericii. Printre ei, erau și câteva femei foarte agitate. Nevasta dascălului vorbea cu multă putere. Oamenii o ascultau atenți.

– Cum, nu știți de ce Petreștii au avut totdeauna pită, pe când alții sufereau de foame?

Se îmbulzeau în jurul ei bărbați și femei, curioși s-o întrebe, s-o silească să le spună.

– Cine credeți că l-a învățat să-și sape fântână la capul locului și să-și ude via și bostanul, pe când ale noastre toate erau uscate de mult.

– Cine, cine? întrebau curioase cumetrele.

– Aia e, cine? Cine credeți? Domnul Isus? Da de unde, Domnul Isus nu ne-a învățat niciodată să facem așa. Cine credeți că l-a învățat?

– Da’ spune-ne odată, cumătră, cine?

– Diavolu’, cine? Pe noi de ce nu ne-a învățat? Pentru că... nu suntem ai lui, nu?

– Așa e, așa e, răspunseră uimite femeile.

– Doamne ce mă fac conia, c-am băut și eu din fântâna aia?

– De-aia le-a secat fântâna în vârful dealului, blestemații, țipa o femeie ca ieșită din minți.

– Ați văzut că pruncii lui Petrescu știu să citească și să scrie? Cine credeți că l-a pus să-și dea copiii după slove? Este el din neam de preoți? Da’ de unde, e un amărât de venetic. Diavolu’ i-a învățat copiii carte. Pe-ai noștri nu i-a învățat, pentru că noi nu suntem din tagma lor.

Femeia scornea cu nerușinare tot felul de bazaconii, în timp ce oamenii o ascultau cu gura căscată. Doar primarul i se împotriva cu mânie.

– Basmе, scorneli! Ce, ai văzut tu vreun diavol acolo, femeie?

– Da, am văzut, și așa scrie în Sfânta Epistolă, nu mai știi acum unde, dar pot să jur cu mâna pe cruce că așa scrie în epistolă...

– Ai văzut! În ce epistolă ai văzut? În epistola către huni? Nu știi nici să citești înscrisurile de pe crucea bătrânilor tăi și mai vorbești de epistole.

– Oameni buni, primarul e vândut, am văzut cu ochii mei diavoli intrând în casă la Petrești! Ehe! Petrescu ăsta e în stare de orice, n-are nimic sfânt, vă spun eu. E-n stare de orice! E o ființă fără suflet, fără pic de rușine! Umblă prin sat ca un diavol și peste tot seamănă nenorocire și gâlceavă împotriva preotului nostru și a sfintei noastre biserici. Auziți ce grozăvie! Să te legi de o față bisericească, cum e părintele nostru! sporovăia dăscălița încându-se de furie.

Ca un chibrit ce aprinde o șură uscată, așa răbufniră porniri ascunse multă vreme împotriva lui Petrescu. Încercară câțiva să mai potolească mulțimea, dar fără izbândă. Țipau unii la alții din ce în ce mai dezlănțuiți.

– Cum de-l mai rabdă pământul!

– Tot satul trebuie să ispășească din pricina lui?

– A vrut să ne împingă pe toți în păcat și rătăcire, cu Biblia lui.

– Isuse Hristoase, îndură-te de noi!

– Am pierdut copiii și averea din pricina blestemaților ăstora.

– Omul ăsta e mai rău decât ciuma și holera.

– Să-l izgonim din sat!

– Ba nu, să plătească pentru nenorocirile aduse peste noi!

Toți vorbeau, dar nimeni nu pleca. Obosiți, oamenii începură să se liniștească. Câțiva îndrăzniră să ia apărarea lui Petrescu, dar ceilalți le închiseră gura numaidecât, răcnind la ei. Un văr de-al lui Petrescu, un adevărat uriaș, nu se speria de nimeni și-i înjura în față, până când, scos din fire, alergă la primar.

– Primarule, știi ce vor să-i facă lui Ion? era galben și dârdâia de furie.

– Știu, zise primarul privind peste mulțime, undeva departe.

– Îi lași în mâna preotului și a dascăliței? Toate vinile alea, care i se aduc lui Ion, nu-s adevărate. Nu se poate una ca asta!

– Vrei să te pui cu satul? întrebă liniștit primarul.

– Vorbești de parcă... ai ține cu ei.

– Am un plan.

– Ce plan?

– Ascultă!

– Ce s-ascult?

– Oameni buni! strigă primarul peste mulțime. Oameni buni, faceți liniște, căci am o propunere!

Rândurile din față ascultau. Încet-încet, se stabili liniștea.

– Oameni buni, suntem puși la o grea încercare. Trebuie să hotărâm ceva ce ne va face cunoscuți peste multe meleaguri. Urmașii noștri vor vorbi de fapta noastră de azi. De aceea trebuie să chibzuim bine ce facem. Printre noi sunt unii care sunt de părere că blestemul nostru e Ion Petrescu, dar mulți nu cred lucrul acesta. Ținând cont de importanța hotărârii noastre, ar trebui să fim toți de aceeași părere, ori toți credem că Petrescu e vinovat, ori toți nu credem că această acuză este adevărată. E bine?

– E bine, primarule, dar cum ai să ne-aduci dumneata pe toți la aceeași părere? întrebă preotul.

– Păi... eu zâc așa, oameni buni, câțiva dintre fruntașii satului să meargă la Petrescu acasă și să-i spună părerea satului. Apoi, să-i ceară ca până mâine să aducă ploaia.

– Primarule, vrei să ne prostești și să-l scoți la noapte din sat?

– Păziți gurile satului, dacă vă temeți de asta! Eu vreau să ajut satul.

– Credincioșii mei, strigă preotul, hai să-l ascultăm pe primar!

Se făcu liniște. Primarul începu să vorbească.

– Oameni buni, așa cum vă spuneam, mergem la Petrescu și-i spunem: Petrescule, satul crede că ai afaceri cu diavolul și că tu ai adus blestemul peste valea noastră. Tu ești împotriva preotului,

a bisericii și a sfințelor rânduiești creștinești ortodoxe. Satul vrea să te alunge, ca să scape de blestem. Dar noi vrem să vedem cine este omul Domnului, tu sau preotul? Dacă tu ești cu Dumnezeu, atunci până mâine să aduci ploaia. Dacă n-o aduci, au dreptate cei ce cred că ești vândut diavolului și trebuie să părăsești satul. Dacă Dumnezeuul tău aduce ploaia, părintele nu-i preot adevărat, iar dacă n-o aduce, să piei și tu o dată cu El. Îți îngăduim timp până mâine. Altfel... De acord oameni buni?

Se făcuse tăcere. Oamenii se priveau unii pe alții oboșiți, flămânzi și nedumeriți. Nu înțelegeau bine ce vrea primarul. Dar, după cum vorbea, simțeau că zice ceva bun. Nu știau cum să răspundă la întrebarea primarului. În cele din urmă, un om mai din spatele gloatei zise:

– De acord, primarule, să vedem care pe care, cine are credința adevărată, preotul sau Petrescu?

– Da, da, începură să strige și alții.

Preotul zâmbea privind cerul. Soarele se târa galben, mohorât, umflat parcă; era groaznic de cald și de apăsător. Cerul atârna murdar peste pământul pârjolit. Din când în când, vârtejuri de praf pluteau pe drumuri, ridicând țărâna în înalt. Era o încumetare să stai sub un astfel de cer. O văpaie îi învăluia pe săteni, o furtună de foc și nebulie mocnea și sta gata să izbucnească în sufletul lor. Țipau ca apucații unii la alții. Se dezlănțuia între ei urgia. Nimeni nu știa de ce a izbucnit așa deodată, când păreau că se linișțiseră. Într-o margine, câteva cumetre se păruiau, iar câinii lătrau ca la invazia lupilor. Preotul privea gânditor cerul, de parcă n-ar fi fost cu picioarele pe pământ. Când ajunse la concluzia că nu se vede nici un semn de ploaie, ridică mâna și urlă cerând liniște.

– Sătenii mei, în Sfânta Evanghelie scrie că noi, creștinii ortodocși, care suntem buni și înțelegători, trebuie să dăm dovadă de îngăduință și să respectăm onoratele autorități, de aceea eu zăc să ascultăm sfatul primarului și să dăm răgaz blestematului de Ion Petrescu, să dovedească nevinovăția lui, aducând ploaia. Altfel, dacă până mâine nu plouă, suntem nevinovați de sângele lui, care

va curge. Înseamnă deci că este cu diavolul, și nouă în sat nu ne trebuie „împielțiți”.

Încet-încet, mulțimea se liniștește. Cumetrele își adunau basmalele de pe jos, și-și scuturau pleava și țărâna din straie. După ce mai zăboviră, împăcându-se unii cu alții, iertându-și vorbele și ghionturile, sătenii începură a se retrage către casele lor. Primarul își alege câțiva oameni și merseră la Ion Petrescu. Nu-l găsiră acasă decât pe fiul cel mic, Marcu. Ceilalți erau plecați în Dealul Viilor, acolo unde aveau lotul, via și bostanul. Pепенii lor nu se uscaseră, iar răsadurile de legume nu erau ofilite, pentru că le udau aproape în fiecare noapte. Apa o aveau în capul locului, fiindcă săpaseră o fântână într-o vâlcea. O săpaseră așa de adâncă, încât aveau apă și în anii secetoși. Fântâna nu seca niciodată. Primarul urcă în șaretă și porni spre Dealul Viilor. Petrescu tocmai cosea un petic de lucernă uscată, din primăvară, când se pomeni cu primarul și cu doi săteni lângă el. Ascultă liniștit ce avea primarul de spus. La sfârșit zâmbi, crezând că e o glumă. Dar primarul era cât se poate de serios, chiar mijindu-i o lacrimă în colțul ochiului.

- Da’ ce, eu îs Dumnezeu? întrebă nedumerit Ion.
- Nu știu, Ioane, doar Dumnezeu te poate scăpa.
- Hei, nu pot să cred că preotul e-atât de..., și vorba i se înecă în gât.

Ion rămase singur în mijlocul câmpului, privind în urma solilor. Vântul îi ardea fața. Inima îi bătea în piept ca un ciocan. Cuprins de furie, își încordă spinarea cât pe-acum să zvârle coasa și să alerge după primar, dar își veni repede în fire. Începu să cosească. Lucerna foșnea, trosnea, i se apleca la picioare, și venea spre el val cu val, zbuciumându-se. Aerul cald îi zbicea obrajii scăldați de sudoare, îi zbârlea părul și nu mai vedea nimic. Nu știa de ce i se întunecă zarea. Măinile lui bătătorite, mișcau singure coasa, culcând firele rare, brazdă după brazdă. Simți că-i vine amețea, se așeză pe spate și începu să pipăie crăpăturile pământului. Înfipse mâinile în solul uscat și se agăță cu tot trupul de el. Se înfigea în el cu oșintea, nu-i dădea drumul, și privirile îi zburau

spre cer, înnebunite. Inima îi țipa și fremăta. Îi era frică. Își aminti că Victoria și Tudor sunt la covercă, dar Marcu era în sat. Tremurând, începu să se roage strigând în adânc. Plângea inima în el și-I spunea lui Dumnezeu tot ce-i trecea prin minte și suflet. Cu cât spunea mai multe, cu atât se simțea mai ușurat. Un fior rece îl scutură și îl trezi în același timp, făcându-l să ridice capul. Nu știa ce să facă. N-ar fi dorit să spună celorlalți, dar nu era sigur că poate duce singur povara. Și-apoi, „ce va fi mâine? Doamne, cum să aduc eu ploaie? Doar Tu mă poți salva. Spune-mi ce să fac?”

Nu avu curajul să meargă la covercă. Rămase pe loc. Privi o clipă soarele spălăcit, căzând peste pământurile oltenilor, spre apus. Plângea. Îl usturau obrazii, pe acolo pe unde treceau lacrimile. S-a rezemat de tulpina unui prun crescut pe hotar. În vale, dincolo de lac, se vedea satul. Privea tăcut, ascultând o voce blândă care vorbea simțirilor lui. I se părea o voce veșnică, poate vocea acestui pământ, poate vocea tainelor omenești; îi vorbea de Scriptura pe care așa de mult o îndrăgise. De când murise bătrânul, se legase mai puternic și mai arzând de Scriptură. Iar acum, în minte și în suflet, primea înțeleșuri noi și auzea glasul Scripturii, dându-i sfaturi și porunci pe care le citise odată. Fiecare șoaptă pe care o auzea îi picura în suflet încredere și liniște. Îl răcorea fiecare cuvânt tainic. Și, căzând parcă într-o visare adâncă, o nouă lume i se înfățișa înaintea. Vedea oameni trăind după alte obiceiuri creștinești și având alte ținte în viață... Își privea familia rostuiind viața după alte obiceiuri, izvorâte din adâncul Scripturilor, iar pe sătenii lui, îndrumați de preot, mereu împotrivă. Nu se mai temea de ei. Îl avea zilnic alături de el pe Isus, care-i dădea liniște și încredere. În fiecare zi Îi spunea: „Abia aștept, Doamne, să văd ce minune mai faci pentru mine azi?” Apoi, i se păru că-i înconjurat de o furtună puternică. Apele năvăleau în valuri peste pământ și dealurile se clătinau de furia adâncului. Singurul loc sigur era lotul lor. Cu eforturi disperate se lupta să-și ducă familia pe lotul liniștit. În timp ce se lupta să înlăture apa ce-i șiroia pe față, s-a trezit. Înțelese că a avut un vis ciudat.

Îi păru rău că s-a trezit. Soarele se ascundea în pădurile Oltului. Copacii aruncau umbre alungite. Înserarea învăluia tăcută pământul. Departe, spre sat, turmele rare de vaci obosite sunau din tălângi, doinindu-și foamea, mânate de copiii ofiliți. Ion se îndreptă spre capătul celălalt al lotului, unde era coverca.

– Tată, cine era omul ăla cu care ai stat atâta de vorbă? întrebă Tudor.

– Ce om? îl privi scurt Ion.

– Bărbate, nu ne arde de glumă, te așteptăm de-un ceas și mai bine, vrem să coborâm în sat și nu știm ce să luăm cu noi. Am trimis băiatul după tine, dar n-a îndrăznit să vă tulbure.

Ion era uimit de vorbele nevestei. N-a răspuns la vorbe, ci le-a făcut semn să se apropie, apoi au hotărât:

– Băiete, te duci în sat, pregăteți pentru noapte casa, aprindeți opaițul și-l lăsați aprins, apoi îl iei pe Marcu și pe soră-ta, dacă a venit de al bunici, și la adăpostul întunericultului, intrați în lac și-l treceți spre taboane, fără să vă simtă careva. Apoi, o luați pe sub coama viilor, până la gropanul blestemat, și urcați încoa' pe valea a doua.

Băiatul și mama erau speriați.

– Ce vorbe-s astea, Ioane? Ce s-a întâmplat?

– Las' c-am să-ți spun eu... Ai înțeles, Tudore?

– Da, tată.

– Dacă vreun sătean se ia de tine, să-ți vezi liniștit de drum.

– Bine, tată... cred că... știi tu ce faci.

– Ai încredere în tatăl tău, și-n Cel de sus și-n cel de jos.

– Da, tată.

– Aveți grijă cum treceți lacul, ai grijă de soră-ta, și lăsați lumina aprinsă în casă! Iar câinelui nu-i dați drumul, că vine după voi și vă dă de gol.

– Am înțeles.

Ion îl conduse pe Tudor până la ruscă, povestindu-i anumite lucruri. Victoria a rămas privind în urma lor. O seară senină se lăsa pe pământ. Soarele scăpăta și văpăile amurgului cotropeau

tot mai mult cerul. Jumătate din boltă ardea ca jarul. În vale, apele lacului sărat sângerau și aruncau vâlvătai.

Ion Petrescu îi povesti cât mai simplu și liniștitor Victoriei tot ce-i spusese primarul. Încă de când plecase spre dealuri, simțise că ceva nu-i în rânduială cu sătenii. Nevasta plângea liniștită. După un timp, ridică fața din basma și întrebă:

– Dar rumânul ăla cu care ai stat de vorbă lângă prun, cine era?

– El mi-a spus că suntem în siguranță doar aici, pe lotul nostru.

– Da, dar cine era? insista nevasta.

– O să-l cunoști tu în zilele următoare.

– Dacă le mai apucăm, zise femeia izbucnind în plâns. De ce, Doamne, că Te-am slujit cu credință, de ce ne faci una ca asta?

– Taci, femeie, că Dumnezeu nu-I un om ca să-L iei tu de piept și să-L cerți! Mai bine să ne rugăm, așa cum ne-a învățat tata!

– Ce să te mai rogi acum, după ce ți-ai pus satu-n cap? Ai vrut tu să faci pe deșteptu' și să te iei cu preotul și uite unde am ajuns.

– Femeie, nu fă ca nevasta lui Iov, despre care ți-am citit, fii înțeleaptă și vino lângă mine să ne rugăm! Dumnezeu nu ne va părăsi, și... chiar dacă nu ne va ajuta, n-o să pângărim trecutul nostru acum, în ultima zi.

Femeia s-a supus cuminte și au început să se roage.

Se lăsase întunericul. Ion rămăsese în fața covercii, șoptind o rugăciune. Privea prin noapte în depărtările nemărginite ale cerului, acolo unde pâlpâiau puzderie de stele. Jos, în zarea nopții, se ridica marea lună, ca o pită mare, topind întunericul.

Până la miezul nopții, le sosiră și copiii din sat. După ce-și schimbară hainele ude, intrară la culcare. Tudor s-a urcat în foisorul înălțat în mijlocul viei. Ion rămase afară, urmărind ivirea vreunui fulg de nor, semn al ploii pentru care se rugase. Apoi, mai era și visul acela ciudat, apoi omul de lângă prun despre care vorbeau ai lui. Nu mai simțea frică. Știa că Dumnezeu îi are în vedere. Nu știa cum, dar... trebuia să rămână pe lotul lui.

Dimineața se strecura liniștită peste câmpuri. Căzuse ceva rouă, și o pâclă joasă, albăstruie, acoperea pământul. Nici un semn de ploaie. Petreștii s-au trezit și s-au adunat în fața covercii. Priveau îngrijorați cerul. Când a venit și Tudor, au început să se roage. Plângeau și se rugau. Tudor era tăcut ca pământul. Nu putea să creadă că așa ar arăta sfârșitul lor.

Soarele se ridicase pe cer ca la doi stânjeni. Sătenii văzând că nu-i semn de ploaie se înfuriau ca din senin. Toți, cu mic cu mare, aruncau asupra Petreștilor toată ura și ocara lor. Se răspândi zvonul că o bătrână a avut un vis, în noaptea trecută, în care i s-a arătat că vor primi ploaie dacă îi vor ucide pe ai lui Petrescu. Curând, sună clopotul, anunțând ceasul cumplitei judecăți și pedepse. Un duh de nebunie puse stăpânire pe săteni. Oamenii turbaseră de-a binelea. Erau și unii cu scaun la cap, care socoteau o fărădelege ceea ce se plănuia. Dar aceștia nu ieșeau din ogrăzile lor. Ceilalți se adunaseră în curtea bisericii și acolo, beți de mânie, se ațâțau unii pe alții zbierând, blestemând și urlând fiecare trăsnetele lui. Era un vacarm de neînțeles.

Deodată, la semnul unuia dintre capii revoltei, mulțimea se revărsă spre casa Petreștilor, ca un puhoi umflat care vujește. Câteva femei erau în frunte, iar în urma lor gloata înfuriată. Când ajunseră în poarta lui Ion Petrescu, preotul îi opri cu un gest hotărât.

– Credincioșii mei, nimeni nu trece de poartă. Cine intră în curte fără voia mea, intră sub blestemul păcatului și se dă diavolului, devenind un blestem mai mare decât Ion Petrescu. După ce bunul Dumnezeu va dovedi că Petrescu este omul diavolului, toate bunurile blestematului trec în averea bisericii.

Mulțimea asculta încordată și nemulțumită, dar frica de blestem era mare. Câțiva îndrăzniră să murmure, dar ordinul era clar. Preotul îngădui câtorva oameni să-i scoată din casă pe blestemați. Însă curând aduseră vestea că nu e nimeni acasă. Zvonul se răspândi ca fulgerul, provocând furie mare în mulțime.

– A fugit blestematul! Aseară erau acasă, c-am văzut lumină. Au fugit cu plozi cu tot – zbiera unul dintre oamenii preotului.

– Sunt în Dealul Viilor! anunță un altul cu glas tare. I-am văzut dimineată când veneam de la târlă; haideți acolo!

Mulțimea a pornit spre lac, ca apoi să-l ocolească și să urce în Dealul Viilor. Cei din frunte iuțeau pasul și se strecurau pe lângă sălcii. Praful stârnit le intra în ochi. Zăpușeala pornise de dimineată. În alergarea ei, mulțimea se mai potolise, dar mergea înainte. Mergeau în neorânduială pe laturile drumului, căci prin mijloc era țărâna de două palme. Din când în când, câte-o cumătră izbucnea în țipete.

– Blestemații, numai prăpăd au adus asupra noastră; să vezi ce-i chinui pentru toată suferința îndurată!

Urcând rusca, mulțimea a văzut familia lui Petrescu adunată în coama dealului, pe lotul lor. Cei mai înverșunați au luat-o la fugă să apuce primii a lovi în Petrești. Erau câțiva tucurii care se alivănisera pe lângă sat și care îndeplineau totdeauna treburile mai rușinoase ale „ălor mari”. N-aveau nici rude, nici prieteni printre localnici. Petreștii priveau fără să clipească. Așteptau să moară sau ce va îngădui Dumnezeu cu ei. Ion părea liniștit, ca și când ar fi avut un secret al lui. Mulțimea se apropia în grabă.

Când primii atacatori călcară hotarul lotului, se pomeniră aruncați înapoi ca și când s-ar fi izbit de un zid. Se ridicară năuciți și încercară să se ascundă unii în spatele altora. Ceilalți se opriseră pe drum, cam la douăzeci de pași de hotar. Din spate, nu se vedea ce se întâmplă în față, de aceea ultimii sosiți îi împingeau supărați pe cei din față, îndemnându-i să înainteze. Încetul cu încetul se liniștiră.

– Cine sunt jandarmii aceștia care apără hotarul Petreștilor? întrebă preotul. Tu i-ai adus, primarule?

– Nu părinte, nu știu nimic, ia să văd!

Primarul se holba uitându-se în toate părțile.

– Ce te chiorăști așa, nu mai vezi bine? îi zise supărat preotul.

– Eu nu văd nici un jandarm. Eu văd un lan de trandafiri.

– Ce trandafiri, ai înnebunit? Nu vezi că sunt jandarmi? Tu ce vezi Latule? întrebă preotul pe cel din stânga lui.

– Părinte, eu... eu..., eu văd un zid; un zid înalt până la cer. Eu nu-i văz nici pe jandarmi, eu nu văz nici trandafiri, nici pe Ion Petrescu.

– Tu ce vezi, mă? întrebă preotul pe cel din dreapta lui, care ținea în mână un par zdravăn.

– Eu văd niște câini părinte, câini mulți care stau înșiruiți pe rânduri cu colții rânjiți la noi.

– Ați înnebunit! strigă preotul.

– Nu mă-mpinge leliță c-o să cad în pâ râul ăsta, nu vezi – țipa o femeie lovind-o cu pumnii pe cea din spatele ei.

Un bubuit puternic sparse liniștea pământului, trântindu-i pe oameni la pământ. Brusc izbucni furtuna. Cerul se făcuse vânăt. Praful se ridica, răsucindu-se în trâmbe uriașe. Oamenii țipau îngroziți. Era un așa praf, încât nu se mai vedeau unii cu alții. Se aplecau gemând până la pământ. Groaza lui Dumnezeu intrase în ei. Vânturile urlau, năpustindu-se pe coastă înspre apele lacului. Oamenii mugind și scoși din fire, fugeau spre sat. Bubuia lumea întreagă din pricina tunetelor ce cădeau unele după altele. Cerul se umpluse aproape brusc de nori vineții și arâmii. Burtile lor umflatau plesneau spintecate de fulgere, din care țâșneau torente de lumină și apă. Copacii, arbuștii și viile se zbăteau ca și cum ar fi vrut să se smulgă din pământ. Curgea peste tot apa ca dintr-o găleată spartă. Curând, șanțurile și drumurile se transformaseră în râuri, și așa o ținu până după miezul zilei. Spre seară, vijelia se potoli, făcând loc unei nopți întunecoase și răcoroase.

A doua zi, vremea era minunată, cerul se boltea senin, pământul scânteia de rouă, păsările ciripeau vesele și toată suflarea se scâldea în aerul curat și proaspăt. Era și o zi de sărbătoare. Clopotele bisericii începură să bată, chemând oamenii la slujbă. Dar ulițele satului rămaseră pustii. Preotul așteptă un timp, apoi bătu iarăși clopotul; mai lovi de câteva ori și în toacă, dar nimeni n-apăru. Atunci ieși în poarta bisericii. Carul Petreștilor trecea spre casă. Coborau din Dealul Viilor. Păreau triști, tăcuți și străini. Răspundeau agale la semnele binevoitoare ale vecinilor. Când ajunse în poartă, Ion rosti cu glas tare, auzit:

- Doamne, Tată, iartă-i și ajută-mă să-i iubesc.
Tresări auzind alături de el vocea lui Onică.
- Ioane, Biblia asta îi dintre cele bune? Îi ca a ta?
Ion zâmbi și-i răspunse:
- Îi din cele bune, dacă faci ce spune-n ea.
Clopotul bisericii începu să bată a mort.

* * *

Capitolul IV

Iarna nu pusese stăpânire pe valea Călmățuiului dintr-o dată. Prima zăpadă s-a topit repede. Cum s-a uitat soarele puțin la ea, a pierit, lăsând în urmă o mazăgă cleioasă. Vitele au fost scoase în porumbiște, să-și amețească foamea cu resturile rămase din toamna uscată și scurtă. O săptămână a suflat vântul dinspre Olt; vremea s-a mai îmblânzit și pământul s-a mai uscat. Pe tabunuri au prins viață câteva ierburi verzi, întârziate. Dezghețul a ținut până la sfârșitul lui noiembrie, apoi frigul s-a întetit din nou. A început să ningă. Gerul se întărea din zi în zi. Zăpada se înălțase binișor. Pe malul lacului, pe lângă sat, prin grădinile pustii, împrejmuite cu bețe de floarea-soarelui înecate în omăt, se așterneau în toate direcțiile urme încâlcite de iepuri și vulpi. Pe ulițe, rar se vedea câte o mișcare. Un fum acru de baligă uscată se așternea plutind deasupra satului. Păsările de iarnă pluteau în stoluri, lăsându-se în voia curenților, într-un dans măiastru.

Ulița bisericii era pustie. O pârtie de sănii o străbătea de sus până jos, șerpuiind cenușiu, ca o panglică spălăcită, lunecoasă, până se vărsa peste pânza de gheață a lacului. La capătul din vale, un câine mare, ciobănesc, adulmeca urmele, privind neliniștit spre Dealul Șarpelui; știa că de acolo vine dușmanul.

Noaptea se anunța deosebit de geroasă și limpede. Luna plină și rece trona ca un ochi muștrător. Vântul a smuls aprig o ceată de nori ce îndrăzneau să treacă prin dreptul ei. Lumina a început să curgă peste dealuri, peste Valea Călmățuiului, moartă, galbenă, scoțând la iveală acoperișurile țuguiate ale caselor. În jurul astrului de noapte, se îngemănavă trei cercuri misterioase. Păreau o în-

lănțuire magică, prevestind, după crezul bătrânilor, evenimente ciudate.

Sătenii, retrași pe la casele lor, se grăbeau să termine treburile de seară și asigurau paza bunurilor smulse din colții unei veri zgârcite. Sperau să le ajungă mămăliga, până dădea colțul ierbii, primăvara viitoare. Sărăcia le era aproape tot atât de albă și lucie ca și zăpada ce acoperea mizeria pământului, afișând o curățenie mincinoasă.

După lăsarea întunericului, rar, ici și colo, pe cărările adâncite în omătul scorțos, pălpâia câte o lumină de felinar, legănându-se ca și cum s-ar fi întors de la cârciumă. Frica de lupi îi făcea pe săteni să poarte lumină cu ei chiar și în nopțile cele mai albe. Știau ei din bătrâni că lupul nu se apropie de foc sau de lumină. Nu văzuseră niciodată asta, dar o credeau. Ori de câte ori atacau lupii, felinarele nu le erau de prea mare ajutor. Lupii oricum fugeau după ce răpeau oaia, vițelul sau purcelul. Însă prezența luminii în timp de primejdie oferea omului siguranță.

Lacul era acoperit cu un strat de gheață peste care se așternuse un puf de zăpadă. Din loc în loc, blana albă era pătată cu ochiuri de copcă. În jurul lor, vegheau flăcâii care aruncau târboacele. Din când în când, le trăgeau afară, scoțând carase lucioase, pui de ciuci, și crapi. Fericite erau casele cu flăcăi norocoși la pescuit. Alături de păsat și untdelemn adăugau câte un juvete de pește, peste care puneau usturoi și sare de-ți lua gura foc; și neapărat trebuia s-o stingi cu o cană zdravănă de apă proaspătă sau altceva. Și așa se sculau toți sătui de la masă, bucuroși ca după un ospăț de cinste.

Lacul era o binecuvântare pentru mulți; dar pentru câteva familii a fost un blestem. Cu o iarnă în urmă, spre primăvară, lacul și-a arătat răutatea. Într-o după-amiază, un grup de copii, încercau să scoată dintr-o copcă căciula unuia dintre ei. Pe când se întindeau pe marginea gheții să prindă căciula, iar alții țopăiau în spatele lor hârjonindu-se, au auzit un șuierat venit din cer, apoi un pârâit prelung și gheața de sub ei s-a scufundat sub apă. Au încercat copiii să se țină de gheață, dar până să vină ajutoare, patru dintre ei s-au pierdut în apa întunecată. Un doliu adânc s-a

lăsat peste sat. Printre ei se afla și un vecin de-al Petreștilor, din familia Dângilor. Și apoi nu îndurau mai puțin cei ce se înecau vara în gropile găldăului sau la găltoare. Ca orice lucru în lumea asta, lacul avea și el capcanele și tainele lui.

Încet-încet, noaptea pătrundea peste tot, aruncând satul în hibernare. Oamenii erau treziți și scoși la viață doar de urletul lupilor hăitași. Atunci se strigau vecinii, se chemau dușmanii și se uneau ca unul, în fața urgiei. Se uneau și câinii megieșilor, care, de altfel, se sfâșiau printre garduri. Încolțeau câte un lup care se desprindea de haită sau rămânea în urmă lacom la grăsimea porcilor sfâșiați.

Pe strada bisericii, mai la vale cu patru case de șosea, până în buza lacului, se întindea peste două locuri, aria Petreștilor. Aveau o casă mare cu odăi multe și prispă înaltă. În spatele ei, la vreo treizeci de pași, se înșiruiau grajduri și pătule. În fața lor străjuia bătătura și-o fântână americană, cu jgheab de aramă. Curtea era păzită de câțiva dulăi mari, ciobănești.

De obicei, în casa Petreștilor era lumină seară de seară, până spre miezul nopții. Ori aveau oaspeți, ori plecau ei, lăsând lumina aprinsă până se întorceau. În seara aceea însă casa Petreștilor era învăluită în liniște și întuneric. Curios lucru. Nici câinii nu lătrau la cei ce treceau prin fața porții. Este adevărat că nimeni n-a găsit taina care să arate cum reușeau câinii Petreștilor să facă deosebire între cei ce intrau în curte cu gânduri bune și cei ce veneau să facă rău. S-a întâmplat odată ca un cunoscut, care era prieten de-al casei și față de care dulăii își arătau bucuria, să vină într-o seară să fure curcanul Petreștilor. A intrat în curte, a prins curcanul, dar când să plece cu prada s-a pomenit înconjurat de dulăi. L-au ținut prizonier până au venit stăpânii. Unul dintre câini, cel mai bătrân, era ținut mai mult legat. El nu mai făcea diferența între buni și răi. Trecuse aproape cincisprezece ani de când purta cu sine o taină. N-o putea spune, pentru că nu putea vorbi. Dar dacă ar fi putut vorbi, ar fi spus ceva.

Într-o joi noapte, Ion Petrescu a plecat în târg la Rușii de Vede. La începutul străzii a treia din noapte, a încălecat pe cal și a plecat.

Câinele l-a urmat. Nu știa nimeni ce s-a întâmplat, dar l-au așteptat trei zile, apoi au pornit pe urmele lui. După alte două zile de căutări, l-au găsit mort în pădurea Băseștilor. Cine, ce-a avut cu el nu se știe, dar... au fost spuse multe vorbe. Gura lumii e bogată în astfel de ocazii. Bănuielile cele mai serioase s-au îndreptat înspre protivnicii lui religioși. O dușmănie surdă îl urmărea de când cu întâmplarea furtunii și a ploii. Nu mai era atacat direct, dar în taină i se puneau tot felul de capcane. Tot de pe vremea aceea, Petreștii trăiau noua credință. Noile practici au stârnit vâlvă în sat. Nimeni nu știa de unde a adus Petrescu obiceiurile necunoscute de săteni. Deși se temeau de el și de Dumnezeuul lui, n-au prea fost îngăduitori cu el. L-au prostiț prietenii, l-au blestemat rudele, l-au batjocorit vecinii, l-au izolat gospodarii, primăria l-a amenințat, iar preotul nu pierdea prilejul să pună pe seama lui toate relele și nenorocirile ce se abăteau peste sat. Aproape în fiecare an făcea o slujbă religioasă, cerând asupra Petreștilor urgia divină. Dar degeaba, rumânul a mers înainte, nu ascunzându-se sau fugind, ci a rămas mai departe liniștit și senin, cu fruntea luminată de-o bucurie tainică. Asta-i nedumirea pe oameni și-i făcea să se întrebe: „De unde a învățat să trăiască așa?” Iar el le răspundea întotdeauna arătându-le fie în sus, fie în Scriptură.

– Cum poți să rămâi așa de blând și răbdător în necaz? îl întrebau prietenii.

El le deschidea Scriptura și le citea cu glas tare într-un loc plăcut lui – *În liniște și odihnă va fi mântuirea voastră, în seninătate și încredere va fi tăria voastră*. El citea din Isaia 30,15.

De când cu noua gândire, Ion Petrescu căuta orice ocazie să fie acolo unde se adunau oamenii. Era prezent între ei mai mult decât înainte. Avea sau nu treabă, seară de seară el ieșea la șosea. Se oprea din grup în grup, intrând în vorbă, ca apoi să ducă discuția spre solia ce avea de vestit. Când clopotul bisericii bătea scurt a mort, Petrescu era primul la priveghi și vorbea cu tărie celor îndurerați. Săptămânal mergea la moară cu câte o baniță de porumb, nu că n-ar fi putut mânca mălai mai vechi de o săptămână, dar aici găsea ce căuta zi de zi, ascultători cărora le împărțea solia revenirii lui Isus.

La început, oamenii l-au ascultat curioși, apoi au devenit gânditori. Până la urmă, unii s-au declarat atrași de noua credință; mai ales că, despre părintele lor spiritual, se șopteau tot felul de zvonuri neplăcute. Pe lângă aceștia, mai erau destui din sat care, deși nu se arătau pe față, erau de partea Petreștilor. Lipsea doar un eveniment care să-i ajute să facă pasul hotărâtor; moartea cuiva drag, un necaz, o boală sau o predică-foc. Dumnezeu Se îngrijea să ofere fiecăruia ce era de folos. Așa au început sătenii evlavioși să se strângă în jurul bătrânului Ion Petrescu. Se simțeau bucuroși și vajnici, ca o armată sub flamurile ei.

În ziua când Ion Petrescu a fost găsit mort, a răsuflat ușurat preotul. S-a speriat puțin când, după două săptămâni, s-a zvonit că s-a întors câinele. Un timp a ocolit vecinătatea Petreștilor. Și din senin s-a răspândit zvonul că-i turbat câinele de aceea trebuia ocolită zona.

L-au plâns sătenii pe Ion Petrescu. Mulți au crezut că noua credință adusă de el se va stinge. Dar, curios lucru, câteva familii s-au alăturat Petreștilor. Familii de vază ale satului s-au hotărât să îmbrățișeze noua credință. Fiul cel mare al lui Ion Petrescu, Tudor, deși avea puțin peste douăzeci și cinci de ani, a continuat lucrarea tatălui său. Mai întâi, a câștigat o parte însemnată a rudelor și și-a făcut prieteni în sus și în jos pe Călmățui.

Gardianul de noapte al satului luneca liniștit pe ulița primăriei, mirându-se că la Petrești e liniște și întuneric. El participase de multe ori la cuvântările lui Tudor. De fiecare dată, sufletul îi era răscolit și frământat de un îndemn lăuntric; simțea că trebuie să-și pună viața în rânduială cu Dumnezeu. Însă, până la urmă, ceva se răzvrătea în el și își zicea mânios: „Da' de unde știe al lui Petrescu care-i voia Domnului mai mult decât popa Bădiță? Datoria mea e să fac ce spune preotul nu să ascult de eretici. Ar trebui ca părintele să facă ceva cu ei.” Ajuns în șosea, raportă șefului gărzii că-i liniște la Petrești, numai că zarva s-a mutat la vecini.

Era liniște la Petrești, dar în casa Dângilor era multă lumină și agitație. Sala era plină cu bărbați, femei și copii, așezați care pe unde au găsit loc, discutând unii în șoptă alții mai tare, iar copiii

fără stare se înghesuiau în fața celor mari care-i mai potoleau cu bățul, din când în când. În cuptorul sobei, brazde de tor uscate ardeau cu flacăra vie sub o oală mare cu boabe de porumb puse la fiert.

Zgomotul de pași în pragul ușii de la intrare prevestea că au sosit oaspeții așteptați. Tudor a ieșit înaintea noilor sosiți și i-a invitat în mijlocul adunării, care le-a făcut o primire călduroasă și plină de respect. El îi adunase pe oameni. A mers din vecin în vecin până în ulița Cioenarilor, invitându-i pe oameni la o întâlnire religioasă. Surpriza era că așteptau sosirea unui fost hagiului ortodox. Spuneau despre el că are un har deosebit spre a vesti voința lui Dumnezeu în aceste vremuri târzii. Megieșii au răspuns invitației în număr mare, așa că era plină casa Dângilor.

Hagiul era de prin partea Cârlomanului, un om cu vază și recunoscut pentru harul ce-l avea în a explica Scriptura. Deoarece propovăduia Evanghelia, nu era în relații tocmai bune cu preoții satelor. Aceștia îl urau, pe motiv că îi întorcea pe români de la credința strămoșească. Dar, în ciuda piedicilor de multe feluri, mergea din sat în sat și vorbea despre „apropiata revenire a lui Hristos”. Aproape în fiecare sat găsea adepți și tovarăși de păreri, care se înmulțeau și se grupau în comunități, ridicau biserici noi, cărora le spuneau „adunări” și țineau slujbe la care invitau tot satul... În Lacul Sărat, multe familii pactizau cu adventiștii. Unii dintre vecinii Petreștilor nu mai vizitau biserica mare, cu toate că preotul îi amenințase că nu le va mai îngropa morții. „Nu-i nimic, părinte, ni-i îngroapă alții, fără bani”, au răspuns rumâni. Iar acum, chiar în casa Dângilor, aveau adunare și îl invitaseră pe hagiul Ștefan, care propovăduia Evanghelia în satul Dorobanțu.

După intrarea oaspeților, oamenii s-au așezat cumiți la locurile lor, cu ochii la Hagiul; au cântat câteva cântări, apoi unul dintre ei s-a rugat și s-au așezat cumiți pe locurile lor. Hagiul a deschis o carte mare, ce avea pe coperta neagră o cruce aurită, și a zis:

– Frați creștini, Dumnezeu ni Se descoperă în această seară prin Cuvântul Său din Sfânta Scriptură, arătat nouă în Evanghelia lui Luca, la capitolul 21,25: *Vor fi semne în soare, în lună și în*

stele. Și pe pământ, va fi strămtorare printre neamuri, care nu vor ști ce să facă la auzul urletului mării și al valurilor.

Din ochii larg deschiși și fixați în puncte invizibile, curgeau lacrimi, lucind ca mărgăritarele în lumina celor trei lămpi, fixate pe pereții camerei. Fețele slabe și alungite exprimau îngrijorare amestecată cu bucuria unei deosebite revelații. Sufletele erau deschise ca o poartă frumoasă, așteptând intrarea Cuvântului, ca într-o zi de înviere. Hagiul era văzut ca un trimis ceresc, prin care Dumnezeu lovea și lega rana, făcând să crească mădular proaspăt. Simțământul că stau singuri și descoperiți înaintea lui Dumnezeu le umplea mintea și sufletul îndurerat.

Când Hagiul ajunsese să întărească adevărul că Dumnezeu vorbește prin aștrii, *prin lună și stele*, a fost întrerupt de o ascultătoare care a întrebat:

– Părinte, ce predici dumneata are legătură cu cercurile din jurul lunii? Ne vorbește Tatăl Sfânt prin aceste semne? Bătrânii spun că se anunță trei nenorociri; spune-ne care este adevărul, că ne prăpădim de spaimă!

S-a făcut rumoare printre ascultători – unii, nemulțumiți că l-a întrerupt pe vorbitor, iar alții, curioși să audă răspunsul.

Ca și când n-ar fi înțeles, Hagiul a cerut alte lămuriri cu privire la întrebare, deși îi era clară, numai că... dorea să aibă timp pentru a formula un răspuns care să lumineze mintea superstițioasă și să n-o supere în mândria necunoașterii. Știa că ce se petrecea în jurul lunii era o întâmplare obișnuită, provocată de trecerea razelor lunii printr-un nor subțire de gaze.

Răspunsul, dat pe înțelesul oamenilor simpli, i-a liniștit, așa că o voce de bas profund rupse tăcerea lăsată de vorbitor și zise:

– Așa este, fraților, Domnul ne vorbește prin orice – prin Scriptură, prin lună, prin stele, prin noaptea asta geroasă rău, prin sărăcia noastră, prin toate, fraților, ne vorbește, dar suntem surzi și orbi, a pus stăpânire pe noi patima urii, așa este, are dreptate Scriptura.

După un timp de tăcere, una dintre femei, cu vocea plină de duioșie, se rugă:

– Vorbește mai departe, părinte, vorbește despre venirea Domnului!

– Da, da, se auziră și alte voci.

– Bine, zise Hagiul, am să citesc mai departe: *Veți auzi de războaie și vești de războaie: vedeți să nu vă înspăimântați, căci toate aceste lucruri trebuie să se întâmple. Dar sfârșitul tot nu va fi atunci. Un neam se va scula împotriva altui neam, și o împărăție împotriva altei împărății; și, pe alocuri, vor fi cutremure de pământ, foamete și ciumi. Dar toate aceste lucruri nu vor fi decât începutul durerilor. Atunci vă vor da să fiți chinuiți, și vă vor omorî; și veți fi urâți de toate neamurile pentru Numele Meu.* (Matei 24,6-9)

Ca un tunet, o lovitură a zguduit ușa de la intrare. Mai multe voci străine și dure agitău câinii și cereau să intre. Ascultătorii așteptau îngrijorați. În clipele următoare, ușa camerei s-a deschis, împinsă cu brutalitate, și în prag a apărut șeful de jandarmi, însoțit de doi subalterni și de garda satului. Șeful jandarmilor, încruntat, și-a rotit privirea peste cei adunați și a țipat:

– Ce se întâmplă aici? Ce acte criminale puneți la cale? Cine v-a dat voie să vă strângeți?

– Să trăiți, domn' șef, aș vrea să vă explic, a încercat să răspundă Tudor Petrescu.

– Ce să esplici mă, ți-a dat cineva voie să vorbești? Când ți-oi da eu voie să deschizi pliscul, atunci s-o faci!

– Domnule șef, vă rog să mă ascultați! a intervenit hagiul Ștefan pe un ton liniștit și cald.

– Tu să nu mă rogi pe mine, că nu sunt Maica Precista și nu ți-am dat permisiunea să vorbești, și... mi se pare că tu ești cel urmărit de poliție, care încurci mințile oamenilor și-i duci la răță-cire! Roagă-te cui trebuie, și voi doi, care ați vorbit fără permisiune, să poftiți cu mine să vă învăț cum să vă purtați cu reprezentanții Statului.

S-a întors spre cei doi jandarmi și le-a făcut semn, arătându-l pe hagiul, iar gardienilor, pe Tudor Petrescu. Abia atunci, ca treziți dintr-un șoc, cei adunați au început să se miște, să vocifereze, să ceară explicații cu privire la ce se întâmplă, fapt care l-a înfuriat de-a binelea pe șeful de post.

– Gura, măi, țopârlanilor! Ce, v-a venit glas? Acum vă încolonez pe toți, fără milă. Să n-aud o vorbă! Duceți-vă acasă și să nu mai aud c-ați făcut adunări suversive, că vă mănâncă pârnaia – gura, că vă rup șalele!

Un timp, nimeni nu s-a mișcat, până când Tudor Petrescu a zis soției:

– Ileano, ia pruncul și du-te acasă.

Ileana și-a înfășurat pruncul de câteva luni și s-a strecurat pe lângă jandarmii care patronau încăperea.

– Domn’ șef, lasă-mă să-mi duc femeia acasă, și m-oi întoarce cu dumneata, zise Petrescu jandarmului.

– Las’ că se duce și singură, că n-o mănâncă babau, iar tu ești arestat!

Rând pe rând, cei adunați se strecurau afară tăcuți și înfricoșați, murmurând rugăciuni de scăpare. Unii se opreau și se uitau uimiți și speriați spre luna plină și cercurile din jurul ei.

După ce ultimul musafir s-a strecurat în ger, șeful jandarmilor a făcut semn subalternilor să pornească spre post. Aceștia au smucit mâinile hagiului la spate și l-au împins cu putere spre ușă, înjurându-l. Gardiștii l-au flancat pe Tudor și au pornit în urma jandarmilor, avându-l în spate pe domn’ Țugui.

Șeful de post ajunsese de temut în cele trei sate peste care își întindea autoritatea. Nu se născuse prin părțile locului, dar se însurase cu o localnică. Își înjghebase curios de repede o gospodărie frumoasă, trăia în compania oamenilor de frunte și făcea dese călătorii la oraș, unde întârzia câte două-trei zile. Pleca încărcat cu de-ale locului și venea cu pachete din prăvăliile neguțătorilor. În serviciu, era necruțător și orgolios. Nu suferea să i se calce cuvântul și credea că bătaia este cheia menținerii ordinii. Părea prietenos, dar punea multă viclenie în bunăvoința lui. Pentru el, oricine nu arăta pe placul lui era un răufăcător și trebuia bătut ca să mărturisească.

– Ia spune-mi, Petrescule, ce făceați voi acolo?

– Studiam Scriptura, domn’ șef, nu făceam nici un rău.

– Asta spui tu, dar eu știu că lucrați cu anticristul roșu.

– Anticristul nu-i roșu, domn' șef – poate-i negru, poate-i verde, are toate culorile, doar alb nu-i, și nu învață din Scriptură, are tradiția lui.

– Rău v-a mai bătut mîntea, băiete, dar am să vă bat eu tălpile pînă vă veți limpezi credința.

– N-am făcut decât ce zice Scriptura, domn' șef.

– O să vezi tu Scriptură. Spune-mi cine-a strâns oamenii?

– Eu, domn' șef.

– Cu a cui permisiune?

– Din ordinul Domnului Isus, care zice în Evanghelia lui Matei, la capitolul 28, versetele 19 și 20, astfel: *Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, pînă la sfârșitul veacului. Amin.*

– Și tu crezi că Isus a spus asta?

– Da, domn' șef, cred, așa cum cred că stăm amândoi de vorbă.

– Hm! – făcu șeful jandarmilor. Poți să crezi, dar... o bătaie bună tot o să-ți dau, ca să nu uiți că eu dictez aici, nu... Hristos al tău.

– Nu vă încărcați cu păcat, domn' șef. Isus e Stăpânul, de El să ascultăm.

– Mă, nărodule, mă înfrunți? – și cravașa a izbit cu putere în spatele arestatului, spintecând pielea cojocului. Ai să simți tu în noaptea asta toiagul puterii și-ai să te convertești la supunere; vă știu eu pe voi, ivantiștilor, bolșevicilor, o să-ți plângă și Hristos de milă!

– Cum vi-i voia, domn' șef, eu nu mă dau înapoi când sufăr pentru Hristos, pentru că evanghelistul Matei, la capitolul 5, versetele 10 și 11, zice: *Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor! Ferice va fi de voi, când din pricina Mea, oamenii vă vor ocărî, vă vor prigoni și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră.*

– Ești nebun; bănuiesc eu cine ți-a stricat mințile – și se uita cu ură în față spre cei trei, care îl duceau în lovituri de pumni și

bâte pe Hagiul. Mie să-mi declari cine este Matei acesta, care zici că a vorbit cu Isus și care te-a îndoctrinat pe tine, să-mi spui unde stă și să-mi dai adresa exactă, că, dacă nu..., tot îl găesc eu!

– Păi... nu știm, domn' șef, unii spun că ar fi în cer, dar eu zic că a murit și nu-i nicăieri.

– Ce? Tu-ți bați joc de mine, mă, pocăit nenorocit? N-am auzit eu la preot că voi îl așteptați să vină; îți bați joc de mine na, na – și-l lovea cu furie peste cap, cu cravașa de cauciuc.

– Îți bați joc de mine, eu, plutonierul Țugui, șef de post peste trei sate!? O să-ți scot eu din cap pe toți diversioniștii ăștia împotriva sfintei noastre credințe în popa Bădiță, preotul nostru.

Încetul cu încetul s-a potolit, și-a prins cravașa de centură și gâfâind înota prin zăpadă spre jandarmerie.

La postul de jandarmi, arestații au fost aruncați în beciul de sub grajdul cailor. Aceasta era o încăpere de câțiva metri pătrați, zidită din cărămidă și cu podea din pământ. Plafonul era din beton. De aceea se auzeau permanent sforăitul și tropăitul cailor, încât cei reținuți nu se puteau odihni deloc. După ce au fost împinși în celulă, au început să-și maseze umflăturile și vânătăile provocate de cravașe, pumni și ciomege. Vorbeau pe șoptite, mulțumind lui Dumnezeu că n-au fost reținuți invitații și prietenii adevărului; cât despre ei, avea să Se îngrijească Cel de sus.

– Frate Tudore, crezi că prietenii noștri s-au speriat? întrebă într-un târziu Hagiul.

– Sătenii sunt trecuți prin necazuri și cu greu le frângi voința, frate, sunt îngrijorați mai mult de cercurile din jurul lunii.

– Câtă superstiție! Omul a fost creat să-și umple sufletul cu adevărul. Dacă nu studiază Scriptura, devine fricos și pradă scamatoriilor diavolești, așa că trebuie să insistăm ca oamenii să citească Biblia.

– Unii nu știu carte.

– Să-i ajutăm! Am văzut mulți care au învățat să citească din dorința de a cunoaște Evanghelia.

– Cât crezi că ne vor ține aici?

– Până se va împlini scopul pentru care am fost aduși.

– Nu înțeleg despre ce scop vorbești, și... cine să aibă un scop?
– Dumnezeu nu îngăduie nimic în viața noastră fără un scop bun.

– Bun, pentru cine?

– Pentru noi, pentru cei din jurul nostru, pentru cei pierduți.

– Uneori nu înțeleg scopul, ba cred că e așa... o luptă în care azi Domnul e mai tare, mâine reușește cel rău și așa mai departe, iar omul un fel de bilă care trece de la unul la altul, până într-o zi când se sparge.

– Înțeleg de ce fântâna bucuriei tale nu are totdeauna ciutură, și viața de credință e ca un război, în care tragi de frică.

– Aș vrea să înțeleg cum e cu scopul. Și... de ce crezi că a îngăduit Domnul să ajungem aici?

– Când un om se predă Domnului, devine fiul Lui iubit. Nu e lăsat să i se întâmple ceva ce i-ar răni inutil sufletul și trupul. Când însă e lovit într-un fel sau altul, mă încred în cele scrise în Romani 8,28 unde spune că *toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Domnul, și anume spre binele celor ce sunt chemați după planul Său*. Prin aceste întâmplări, uneori prea fierbinți, alteori cu prea multe fulgere și trăsnete, El dorește să îndrepte câte ceva în caracterul nostru sau să ne întărească încrederea în Planul de Mântuire. În alte cazuri, pentru a duce oamenii la vestea mântuirii, ucenicul Domnului trebuie să treacă prin suferință și furtună. În toate acestea, se găsește har și binecuvântare. În suferință Îl descoperim pe Isus.

– Nu s-ar putea fără atâta durere? întrebă șovăitor Tudor.

– Am fost odată martor la un incendiu. Clădirea unei mari bănci a fost cuprinsă de flăcări violente. Tăria focului îi ținea la distanță pe privitori. Era foarte periculos să te apropii. Apa pompierilor se făcea abur înainte de a topi furia focului. Din interior, răzbăteau strigăte după ajutor, dar parcă nimeni nu le auzea. Autoritățile și cetățenii erau îngrijorați și frământați pentru salvarea fișetelor și seifurilor în care se găseau depozitate valori uriașe. Soldaților pompieri li s-a cerut să nu se apropie de „iadul” din fața lor. Nu mai era nici o speranță pentru cei din clădirea în flă-

cări. Mă aflam în mulțimea care privea agitată și neputincioasă, invocând o minune de la Dumnezeu. Eram speriat, dar și fericit, pentru că numai cu o jumătate de oră în urmă fusesem în această clădire cu unele treburi. Mă bucuram că am ascultat de sfatul tatălui meu, de a pleca dimineața devreme să-mi rezolv problemele cu banca și eram foarte mulțumit că nu mă găseam printre cei în pericol.

Deodată, din grupul de pompieri, s-a desprins unul și a intrat în flăcări. Spectatorii uimiți comentau nesăbuița și riscul inutil al „nebulului”. Spre surprinderea tuturor, după câteva momente, a apărut din flăcări, ținând la piept o fetiță leșinată. S-a îndreptat spre locul unde eram eu, a pus-o jos și a zis, privindu-mă: „Aveți grijă de ea ... are nevoie de aer, ajutați-o să respire” și s-a repezit iarăși în flăcări, după care a adus un tânăr, și gestul s-a repetat de multe ori.

În timp ce punea jos o bătrânică cu trupul inert, dar viu, ofițerul care conducea grupul de pompieri, însoțit de doi subalterni, s-a apropiat furios de omul salvator și i-a strigat:

– Băi soldat, cine ți-a permis să ieși din rânduri și să-ți părăsești postul? Cu a cui permisiune ai intrat în flăcări? Ai să capeți o pedeapsă aspră pentru nerespectarea ordinelor.

S-a întors spre cei doi subofițeri și le-a făcut semn să-l ducă pe „vinovat” în rânduri. Subalternii s-au uitat surprinși la pompierul vinovat și au zis amândoi odată:

– Nu-i de-al nostru, domn' căpitan!

Dar superiorul plecase spre alt grup, așa că nu i-a auzit. Subofițerii au încercat să-l rețină, dar pompierul misterios a ridicat un deget și le-a zis aproape șoptit:

– Auziți! ... Mă cheamă... e pentru Mine, orice strigăt de ajutor e un ordin suprem.

Apoi, s-a avântat în flăcările de unde se auzeau strigăte de suferință și groază.

Îl priveam cu uimire pe Omul acela, ce nu părea dintre oameni. Nu mai aveam ureche decât pentru șoaptele Lui blânde, picurate în urechea muribunzilor purtați de brațele Sale fumegânde.

Ochii mei nu mai urmăreau decât fantoma trupului Său țâșnind din flăcări și lăsând în urmă o coadă de fum...

După ce a pus pe caldarâm și ultimul supraviețuitor, Și-a îndreptat șalele liniștit, apoi s-a uitat spre mine. Nu știu de ce, dar... aproape involuntar m-am apropiat de El și L-am privit tăcând. Zâmbind cu îngăduință, m-a întrebat:

– Ce fac cei pe care ți i-am dat în grijă?

Speriat, am răspuns:

– Bine, bine... și-au revenit, i-ai salvat, acum au alții grijă de ei.

Privirea I s-a umbrat peste mine. În timp ce toți ceilalți erau ocupați, care mai de care cu problema lui, ca la incendiul unei bănci, El și-a dezbrăcat mantaua de pompier și, liniștit, s-a strecurat prin mulțime, spre o stradă laterală. Picioarele mi-au lunecat în urma Lui și aproape că I-am strigat:

– Stai, de ce pleci? Cine ești?

Oprindu-se, S-a întors, revărsând peste mine albastrul senin al ochilor Săi și mi-a șoptit:

– Cum, nu Mă cunoști? Sunt prietenul celor care au nevoie de ajutor.

Arsurile și petele de pe fața Lui dispăruseră, hainele Îi erau curate și îngrijite, așa că nu știam ce să mai cred. Poate că, de spaimă, nu știu, dar privirea mi s-a întunecat și genunchii se loveau unul de altul. După ce mi-am frecat ochii încețoșați, când i-am deschis eram singur pe stradă. La o sută de metri se afla mulțimea tumultoasă în jurul incendiului.

Atunci am înțeles că uneori trebuie să trecem prin foc și suferință, să înfruntăm împotrivirea oamenilor, dar să-i salvăm pe cei ce sunt amenințați de focul veșnic. Isus a făcut lucrul acesta și trebuie să fie bucurie în El. Iar tu și eu ne regăsim drumul numai atunci când intrăm și ieșim, ca să intrăm iarăși în focul în care descoperim totdeauna pe-al doilea sau al treilea „semănând cu un Fiu de Dumnezeu”.

Niciodată nu voi uita cuvintele Lui, spuse ofițerilor: „Pentru Mine, orice strigăt de ajutor e un ordin suprem”.

– Cuvintele tale tainice și aproape profetice mă întăresc, frate, zise îngândurat Tudor. Aproape nu mai simt locurile unde m-a lovit domn' șef.

– Eu n-am simțit nici o durere, decât mâhnirea pentru oamenii pierduți în necunoaștere și păcat.

În timp ce discutau în șoaptă despre planul lui Dumnezeu cu această lume, vorba le-a fost întreruptă de zgomotul unor pași pe treptele ce coborau în pivniță. Tropăitul arăta că sunt mai multe persoane. S-au oprit în fața ușii, punând ceva la cale. Prin crăpături se zărea flacăra fumegândă a unei lămpi cu petrol.

După un timp, care pentru Petrescu a ținut cât o veșnicie, s-a auzit clinchetul lacătului și ușa pivniței s-a izbit cu putere de perete. Curentul format a ucis lumina din lampă, înainte ca cei doi să vadă fața vizitatorilor. Simțământul că ceva nu era în ordine i-a făcut atenți și s-au lipit de peretele opus ușii de la intrare. Mirosul de alcool, răspândit în cameră, cu ajutorul curentului, le-a vestit că ceva dureros avea să se întâmple.

– Puneți mâna pe bolșevicii ăștia și convertiți-i! s-a auzit o voce plină de ură în partea de sus a scării.

– Aprindeți lampa și căutați șobolanii! porunci o altă voce în grupul celor din ușă.

Unul dintre ei încerca să aprindă un chibrit, dar, după mai multe nereușite, a răbufnit supărat:

– Nu știu ce să cred, dar mi s-au udat chibriturile, cu toate că buzunarul mi-e uscat.

– Du-te sus și adu-mi un felinar! Vezi să nu vii fără lumină, că ne scapă clienții! porunci cel ce părea a fi șef.

– Băi, Tică, ce căutăm noi aici? Și cine-s ăștia pe care trebuie să-i...? Eu mă duc acasă.

– Dacă miști, te duci pe lumea ailaltă. Stai aici! Ai înțeles? Numai așa scăpăm de proces.

Ușa de la intrarea de sus a scării s-a deschis violent și pe scări alerga, mai mult rostogolindu-se, cel trimis după felinar. Ajuns jos, gâfâia îngânând ca pentru sine.

– A luat foc, a luat foc.

– Cine? Ce a luat foc? întrebau ceilalți uimiți și nedumeriți.

– Nu știu... așa... cerul a luat foc, așa mi-a spus.

– Cine ți-a spus? întreba unul dintre ei.

– Nu știu, o... voce.

– Care voce? Ești nebun? Fricosule, ți-a fost frică să te duci după felinar, nătângule! Dumnezeu, cu cine m-am unit eu! a început să urle cel căruia i se spunea Tică și care părea a fi șeful lor.

– Duceți-vă să vedeți, dacă nu credeți! zise cel speriat.

– Hai sus, să-mi arăți focul! Iar voi să nu vă mișcați din ușă și să nu lăsați pe nimeni să iasă! ordonă șeful.

Ajunși sus, n-au văzut nimic deosebit. Zăpada înghețată reflecta razele lunii, curioasă și ea să știe ce se întâmplă în pivnița aceea, săpată în carnea pământului.

– Unde-i focul, Geo? Unde-i vocea?

– Aici, Tică, aici mi-a vorbit.

– Ți-a vorbit? Ce, ești beat? Și ce ți-a zis?

– Păi... parcă mi-a zis că lumina e-n beci și deodată s-a aprins.

– Ce s-a aprins, mă? Tu nu vezi că nu s-a aprins nimic?

– Ba... s-a aprins cerul în fața mea și atunci am fugit la voi.

– Ți-a luat încornoratul mințile, du-te-n post și cere jandarmului un felinar!

Geo a plecat spre post, iar Tică s-a întors îngândurat cu fața spre pivniță, întrebându-se: „Cine-ar putea fi arestații care trebuie să fie tocați?” Un simțământ de neliniște l-a fulgerat, șoptindu-i să nu facă rău necunoscuților. Dar gândul că avea să zacă în pușcărie câțiva ani buni l-a cutremurat și se prindea cu speranță de promisiune. Pașii camaradului care se întorcea de la post l-au trezit din amintirea ultimelor evenimente.

– N-ai adus lumina?

– Nu... jandarmul m-a înjurat și mi-a spus că nu colaborează cu hoții și ucigașii.

– Ucigașii? izbucni furia lui Tică. Am furat niște grâu de la un negustor împutțit, dar pe cine am ucis?

– Nu știu, nu mi-a spus.

– Vine ziua și-am să-lucid pe tablăgiul ăsta – zise Tică înjurând, în timp ce se îndrepta furios spre pivniță.

– Și-a mai zis că, dacă nu ne terminăm treaba repede, ne dă dezertori și ne face pielea sită.

– Hai jos ! țipă înfuriat Tică.

În pivniță era întuneric și gerul parcă nu pișca iute ca afară. Tică îl împinse la o parte pe camaradul care sta de pază în ușă și întrebă cu glas tare pe cei dinăuntru.

– Cine sunteți, bă... ăștia dinăuntru și de ce ați fost priponiți?

Un timp, domni liniștea, apoi se auzi glasul hagiului:

– Suntem doi rumâni pașnici, aduși aici de mâna jandarmilor și a preotului, dar nu suntem vinovați de nimic.

– Da... sigur, cum să fiți vinovați, ce... noi suntem? Așa e peste tot, nimeni nu-i vinovat, dar beciurile-s pline, ca și pușcăriile.

– Noi n-am făcut nimic rău – se auzi vocea tânără a lui Tudor Petrescu.

– Lasă, lasă, că o să mărturisiți voi și că ați furat grâul lui Anghel Măculie, în locul nostru și zâmbi în sine, bucuos că au găsit țapi ispășitori. Care aveți, bă, un chibrit? se adresă camarazilor, dar nu primi nici un răspuns. Căutați-vă bine buzunarele! se răsti a doua oară.

– N-avem, băi Tică, ce... tu nu înțelegi, ce urlă la noi, parcă ai fi domn' șef de post, vorbi țâfnos unul dintre cei care stăteau în ușă de jos a scării.

– Am eu un chibrit, se auzi vocea emoționată a lui Petrescu.

Unul dintre oamenii lui Tică a pășit în celulă căutându-l pe bâjbâite pe ofertant.

– Las' că vin eu la ușă, se oferi Tudor.

Peste câteva clipe, lampa afumată arunca în jurul ei umbre de lumină murdară. Ușa mică a beciului nu permitea ca toți cei de pe scară să vadă în interior, așa că cel ce ținea lampa, și încă unul, se întoarseră spre șeful lor așezat pe trepte și întrebară:

– Și acum ce facem, Tică?

– Cunoașteți planul, așa că... dați-i drumul!

Și făcu semn celor ce erau cu el pe scară să intre-n pivniță.

Bușiturile și gemetele care se auzeau din celulă, nu prea-l convingeau pe Tică cum că tovarășii lui și-ar face datoria. Și-apoi nici un strigăt, nici un vaiet! Asta-l mânia și îl intriga în același timp.

„Nu cumva s-a întors roata?” se întrebă în sine Tică și sări ca ars spre celulă. Acolo, încăperea era dominată de umbrele alungite ale ortacilor săi. Doi dintre ei ridicau de jos un trup inert, iar ceilalți loveau în el ca într-un sac de box. Pentru o clipă văzu fața celui bătut și se întoarse înfuriat spre ceilalți înjurându-i:

– Nemernicilor, l-ați omorât... de ce nu i-ați întrebat cum îi cheamă și să-mi fi spus? Dacă nu-și revine vă omor.

Își luă căciula și-o așeză sub capul rănitului, ceru lampa mai aproape și șterse încet, cu mânușa de lână, sângele care începuse să se întărească pe obraji liniștiți, dar stinși, ai lui Tudor Petrescu. După un timp își ridică fața peste care alunecau două șiruri de lacrimi, spre lumina lămpii și strigă rugător:

– Dumnezeu, dacă ești, iartă-mi această faptă... de unde să știu? M-au înșelat nemernicii de-afară, dar... va veni ziua răfuielilor. Tudore, tu ai să mă înțelege că ești bun, tu nu ești ca noi; ai să mă ierți? se ruga Tică.

– De unde îi știe numele? se întrebau șoptit ceilalți. Parcă i-ar fi frate, așa îl îngrijește.

– Aduceți-l și pe celălalt aici, la lumină! porunci Tică.

După ce-l privi atent, porunci să fie așezat cu grijă peste o grămadă de pleavă și paie tocate ce se găseau într-un colț. „E un bătrân pe care nu-l cunosc”, zise ca pentru sine Tică.

După ce-l privi atent, așteptând semne de revenire, se ridică frământat, privi undeva, departe în amintiri. După un timp, ca o trezire, se sculă și zise împăciuitor:

– Băieți, am încurcat-o, trebuie să-l ducem la sanitar, altfel moare și vom fi condamnați pentru crimă.

– Să anunțăm jandarmii! propuse unul dintre ei.

– Las' că am eu grijă – răspunse răstit Tică, care simțea mânie ori de câte ori cineva îi amintea de jandarmi.

Numai ei îl băgaseră în tărășenia asta, promițându-i eliberarea în care nu mai credea.

– Geo, dă-mi cojocul tău, că tu ai pieptar bun, iar tu, Dane, mergi cu mine. Voi ceilalți rămâneți aici și vedeți să nu moară moșu’, că sunteți pierduți.

După ce înfășurară trupul lui Tudor Petrescu în cojocul mare din piei de oaie țurcană, Tică îl ridică atent pe umăru-i puternic, urcând în noapte, urmat de Dan, tovarășul său. Ajunși afară, s-au asigurat să nu fie văzuți de jandarmi sau gardieni și apoi pășiră în șosea.

– Unde mergem? întrebă șoptit Dan.

– Îl ducem acasă, răspuse Tică hotărât.

Dan se opri și-l prinse de mână, întrebându-l speriat:

– Îți dai seama ce faci?

– Băiatul ăsta mi-a salvat viața și nu pot să-l las să moară în pivnița aceea împutită.

– Și ce-o să facem cu jandarmii?

– Le spunem că a fugit când nu eram atenți și... lasă că născocoște Dumnezeu ceva pentru el, că-i credincios și bun.

– Da’ de unde, nu vezi că l-a lăsat deja și nici nu mai respiră?

– I-ați luat voi răsufarea, nenorociților.

– La porunca ta, șefule, răspuse Dan.

Tică n-a replicat, dar era furios de cele întâmplate și lovea cu furie zăpada ce scârțâia sub cizmele lui cazone.

Din depărtări răzbea până la ei, destul de slab, urletul unui lup singuratic. O încremenire rece și străvezie cuprindea satul și valea. Peste tot, se boltea un cer rece și senin ca sticla, străpuns de-o puzderie de puncte luminoase, care pluteau legănate în văzduh. Unele aveau pâlpâirea de purpură a focului aprins. Undeva, foarte departe, în adâncul albastru, întunecat, o pasăre de noapte, răspundea la chemarea tainică și firoasă a lupului singuratic.

Tică gâfâia sub povară. În celălalt capăt al satului câinii prinseră a lătra întărâtați. Priviră îngrijați, dar nu se vedea nimeni. Tică intră pe-o uliță. La geamurile caselor lucea întunericul.

Capitolul V

Aerul nopții, rece și tăios, marea strident fiecare zgomot, dând senzația că se stârnește o adevărată hărmălaie. Din cauza gerului, scârțâiau gardurile, trosneau grinzile caselor, pârlăiau crengile salcâmlor, iar sforăitul animalelor din grajduri se auzea departe, făcând să tresari a pericol.

În casa lui Tudor Petrescu, lampa cu petrol numărul cinci, ardea blând, luminând fața liniștită, dar tristă, a Ilenei, soția lui Tudor. Din când în când, își îndrepta privirea spre pruncul adormit într-o copaie de lemn, la marginea patului. Mângâia copilul, lăsându-se pe genunchi, apoi îi lua mâinile să se roage:

„Isuse, Dumnezeu nostru, nu vreau a Te supăra cu îndărătnicia mea, dar simt nevoia să-Ți spun că am încredere în prezența Ta lângă soțul meu și fratele Hagi, în arestul poliției. Știu că-i vei elibera, dar... făcă-se voia Ta.”

După ce termina rugăciunea, rămânea mai departe plecată, până simțea că i s-a răspuns și e mângâiată. Încetul cu încetul, un sentiment de ușurare îi pătrundea în trup și în suflet. Apoi, zâmbind spre înăuntru se ridica și zicea ca și când ar fi vorbit cu cineva prezent: „Abia aștept, Doamne, să văd ce cale mai găsești ca să-i salvezi. Recunosc că mi-e frică, dar... am încredere în Tine.”

După un timp, micșorând lumina lămpii, și-a rezemat coatele de pervazul ferestrei, privind umbrele nopții, în așteptarea lui Tudor.

Peste casele din fața ferestrei se vedea ulița în care se născuse și copilărise. Acum era ulița amintirilor. Îi plăcea să se întoarcă în ea. Acolo nu mai simțea trecerea timpului. S-a oprit puțin

asupra copilăriei, și-a revăzut primii ani de școală, apoi a rămas cu amintirea în seara care i-a schimbat pentru totdeauna viața. Îi plăcea să-și amintească fiecare pas făcut.

Privind luna ce aluneca spre apus, i se păru că lumina ca atunci când, pătrunsă de sfială și necunoscut, a intrat împreună cu Anica, sora ei mai mică, pentru prima dată în adunarea adventiștilor. Anica, insistase bănuitor de mult ca s-o însoțească la întâlnirea adventistă. Slujba a avut loc în casa Jilavilor și s-a vorbit despre a doua venire a lui Isus.

Cuvintele și înțelesul lor au urmărit-o la întoarcere și apoi toată noaptea. Încerca să se împotrivescă lor și să nu le ia în seamă, dar nu avea putere să o facă. Îi învăluiau sufletul și conștiința, întrebând-o: „Ești pregătită pentru întâlnirea cu Dumnezeuul tău, care vine în curând?”

Nu mai știa dacă a dormit în noaptea aceea; și-o amintea doar pe Anica, spunându-i supărată, din când în când: „Mai culcă-te odată și nu te mai mișca atâta!”

În zilele care au urmat, n-a vorbit nimic despre frământările ei, chiar dacă era întrebată cu privire la tăcerea sau încordarea ce i se citea pe față.

În sâmbăta următoare, i-a cerut voie mamei s-o lase să meargă cu Anica la întâlnirea adventistă. Mama a privit-o surprinsă și, după un timp, i-a spus:

– Bine, du-te, dar... ai grijă. Suntem cineva în satul ăsta și tatăl tău nu ar suporta să-i pătezi numele.

Bucuria acelu „du-te” acoperi înțelesul avertismentului.

Cele auzite la întâlnire au mărit și mai mult frământarea ei. Se întreba de unde cunoșteau oamenii aceia atâtea lucruri pe care nu le auzise și pe care de multe ori nu le înțelegea. Știa că tatăl ei este un om înțelept și cunoaște multe lucruri, dar nu l-a auzit niciodată vorbind așa. Era un om credincios în felul lui, cinstit și respectat de săteni, dar... cum de nu se alătura acestor oameni?

Imaginea lui Isus îi era din ce în ce mai vie, un Isus pe care Îl simțea aproape, privind-o cu blândețe. În trecut, Numele Lui o făcea să-i fie teamă și se gândea la El numai la sărbători.

Când s-a întors acasă, tatăl nu sosise și s-a bucurat că o s-o găsească acasă, în familie, la întoarcerea lui.

Toată săptămâna a așteptat să fie întrebată de cele văzute și auzite la adventiști, dar n-a amintit nimeni despre acest subiect.

Când a sosit următoarea vineri, s-a rugat pentru ivirea unei ocazii de a merge seara la adunare. S-a rugat ca tatăl ei să plece undeva, la treburi. Mare i-a fost bucuria când vineri după-masă și-a auzit tatăl vorbind cu fratele ei mai mare, Minică, despre o călătorie în târgul Turnului pentru a doua zi, sâmbătă.

A adormit târziu în noaptea aceea, gândindu-se la ce s-ar fi putut vorbi seara, la întâlnire.

Când s-a trezit dimineața, a sărit la fereastră să vadă dacă mai este căruța în șopru. Văzând locul gol, s-a aruncat pe pat și I-a mulțumit Domnului că-i va da o nouă bucurie. Dar... încă nu-i ceruse voie mamei.

Afară, în fața casei, lângă fântână, mama curăța de fulgi o rață. Văzând-o pe Ileana i-a zis:

– Te-a dat soarele afară, maică?

– Nu, mamă, altceva m-a dat afară.

Mama s-a întors spre ea, privind-o întrebător.

– Ce? Tu ce visezi noaptea, trăiești ziua?

– Nu..., ce trăiesc ziua visez noaptea. Mamă, tu mă iubești acum ca și azi-noapte, când ai venit la noi și ne-ai învelit, sărutându-ne?

Mamă-sa a lăsat privirea peste mâinile pline de sânge și a zis îngăduitor:

– De... Știu eu; ce ceri?

– Lasă-mă să merg și azi la adunarea adventistă.

Alexandra, că așa o chema pe mamă-sa, ca pătrunsă de durere s-a îndreptat de spate, a privit-o cu asprime un timp și apoi a zis cu răceală:

– Ia vino, fată, și stai lângă mine!

Ileana a luat un scăunel de pe prispa casei și, cu o oarecare încordare și teamă, s-a așezat lângă mamă-sa

– Spune-mi, de ce vrei să te duci acolo?

– Nu știi, mamă, dar mă simt așa de bine...

– Și ce, acasă nu te simți bine?

– Ba da, dar, acolo se vorbește frumos, despre Dumnezeu...

– Fată dragă, nu-s pentru tine lucrurile astea despre Dumnezeu.

Tu ești tânără, ar trebui să ieși la horă, ai șaptesprezece ani mâine, poimâine și trebuie să-ți țezi câte ceva, că acu' trec anii.

– După câte am auzit eu acolo, nu prea mai sunt ani mulți până la sfârșit.

– Prostii! Asta ai auzit la ai lui Petrescu, un bătrân fără minte. Se contreză el preotului? Știe el? Parcă ar fi preot să știe el câți ani mai sunt.

– Spune în Scripturi, mamă.

– Lasă Scriptura, că avem și noi și nu am văzut că scrie așa.

– Tu nici nu știi să citești, cum să vezi? zise Ileana.

– Știi ai lui Petrescu mai bine, du-te la ei să te prostescă!

Un timp, au tăcut amândouă. Ileana privea soarele care se ridica repede pe cer, dar cu-n ochi atentă asupra mamei, care rămânea la fel de întunecată și dură.

– Mamă, mă lași să merg? întrebă hotărâtă Ileana, după un timp.

– Treaba ta, eu nu mai răspund în dreptul tău, te descurci cu taică-tu.

Nu știa cum să ia răspunsul acesta, dar se hotărî să riște, orice-ar fi. Îmbrăcăta frumos, cum văzuse fetele adventiste, și atrasă de o putere tainică, se grăbea spre adunare, temându-se să nu fie oprită de ceva sau cineva. Ajunsă la șosea, s-a întâlnit cu nevasta preotului, care a întrebat-o:

– Unde te duci, Ileana?

– La vale, coană preoteasă – și a grăbit pasul ca să curme discuția.

Cele auzite la adunare au făcut-o să-și spună hotărât: „De aici nu mai plec, mă simt așa de fericită și de liberă! Simt că Isus m-a chemat să-i fiu credincioasă.” Câteva fete adventiste au înconjurat-o cu prietenie și a simțit că se poate încrede în ele.

La terminarea întâlnirii de dimineață, s-a anunțat că pentru după-amiază sunt invitați în Salcia, la o adunare de tineret. Ar fi dorit să meargă, dar era prea mult pentru familie și nu putea să riște. La întoarcerea spre casă, zburda de fericire. Era sigură că tata nu s-a întors de la târg, așa că nu se întrezăreau necazuri. Apropiindu-se de casă, un fior de teamă a oprit-o pentru câteva clipe în loc; era Sabat și multă treabă o aștepta acasă. „Cum să fac să nu calc Sabatul?” se întreba aproape cu lacrimi în ochi. Intrând pe poartă, a auzit behăitul oilor ce așteptau în țarc. I-a venit ideea că oile ar putea fi o salvare pentru ea. De obicei, simțea ca o pedeapsă să meargă cu ele la păscut. Nu înțelegea de ce mama nu a trimis-o pe Anica cu oile la deal.

În bucătărie, a întâlnit-o pe Alexandra, care scotea din cuptor o pâine aburind. Privind-o, deloc supărată, mama i-a zis:

– Bine c-ai venit, fato, că am nevoie de tine.

– Cu ce te pot ajuta, mamă?

– Mănâncă ceva și du vitele la iarbă, că, soru-ta e tare rea.

– Dar ce a făcut?

– Am trimis-o cu oile, dar s-a supărat că ai lăsat-o acasă, a început să țipe că nu se duce, m-a înfuriat, m-am luat după ea cu-n băț, ca s-o sperii, și-a călcat într-un cui care i-a străpuns talpa; acum am oblojit-o și-i în casă.

– Îmi pare rău, am să mă duc eu cu oile.

Era fericită că va fi singură cu gândurile ei.

Pe la mijlocul săptămânii care a urmat, într-o după-amiază, pe când citea în Biblie cartea lui Rut, a fost chemată la poartă. Crezând că-i vreo vecină care are nevoie de ceva, a ieșit grăbită. Mirarea i-a fost mare când a deschis poarta și s-a trezit în fața coanei preotese.

– Sărut mâna, coană preoteasă și... poftiți în casă.

– Bună ziua, Ileana, și înțelege-mă că nu pot intra, mă grăbesc.

Am venit să-ți fac o propunere; vreau să formez un cor la biserică din fete tinere și m-am gândit să te chem și pe tine. Am auzit că rătăciții de sâmbetiști au făcut cor și ademenesc fetele tinere, așa... ca tine, ortodoxe. Am să aduc și flăcăi, ca să aibă și fetele noastre cu cine vorbi între slujbe. Ei, ce zici? Ești de acord?

– Nu știu,coniță, să vorbesc cu tata și-o să vă spun.
– Bine, bine, cred că și sâmbăta trecută ai vorbit cu el, nu?
– V-am spus,coniță, ce trebuie să fac.
– Bine, bine, aștept răspunsul; celelalte fete s-au simțit onorate că le-am invitat, tu nu pari încântată, dar poate mi se pare.
A tulburat-o mult această vizită, dar n-a spus nimic părinților. Simțea că o să aibă necazuri.

Apropierea Sabatului următor a găsit-o într-o frământare de suflet. Cugetul îi spunea că nu este curată ruga prin care cere ca tatăl său să plece de acasă. Cât avea să țină ascuns faptul că mergea la adunare? Într-o zi, va trebui totuși să discute cu el problema. Îi lipsea curajul și nu știa cum să înceapă. Așa că sâmbătă dimineață, s-a sculat mai devreme ca de obicei, a ieșit în curte și a mers la tatăl ei, zicându-i direct:

– Tată, vreau să te rog ceva.
– Spune! a zis el văzându-și mai departe de reparatul unui coș de nuiele.
– Lasă-mă, te rog, să merg la adunarea adventiștilor!
– Unde?! a întrebat tatăl apăsător și vădit surprins.
– La adunare.

Tatăl a lăsat coșul jos și a privit-o insistent un timp, cu o urmă de zâmbet pe față.

– Înțelegi tu ce spune pastorul adventist?
– Da, tată, înțeleg – prinse curaj fata.
– Bine... du-te și spune-mi tot ce auzi și vezi acolo!
– Da, tată, și-a zbughit-o repede să se îmbrace.

Când a ajuns în șosea, un grup de bărbați stăteau la intrare în ulița adunării. Când a vrut să treacă, unul dintre ei i-a ieșit în cale, oprind-o.

– Unde te duci, frumoaso, și-a cui ești?
– Da' ce-ți trebuie mata să știi unde mă duc și-a cui sunt?
– Uite-așa, vreau să știu, că altfel nu treci.
– Sunt fata lui Moise Stângă și merg încotro merge drumul.
– De ce?

– Să-mi întâlnesc frații și surorile.

Înainte de a mai întreba-o ceva, un altul dintre bărbați porunci să fie lăsată, că nu-i suspectă.

Ileana nu pricepea tâlcul întâmplării, dar ceva o neliniștea. Ajunsă la adunare, a uitat de cele întâmplate în șosea. Era ochi și urechi, căutând să înțeleagă tot, căci trebuia să repete totul acasă, tatălui.

După studiul biblic pe grupe, a urmat pauza, apoi a început predicarea Cuvântului. A ieșit în față un consătean, căruia i se spunea Diniță, a deschis Biblia la 2 Corinteni, capitolul 11 și a citit despre necazurile apostolului, oprindu-se insistent asupra cuvintelor din versetul 29: *Cine este slab și să nu fiu și eu slab? Cine cade în păcat, și eu să nu ard?*

Ascultătorii, în număr de peste cincizeci, erau pătrunși de cele auzite: *Dar voi suferiți cu plăcere pe nebuni, voi, care sunteți înțelepți. Dacă vă robește cineva, dacă pune cineva mâna pe voi, dacă vă privește cineva de sus, dacă vă bate cineva peste obraz, suferiți!*

În timp ce vorbitorul pune pe masă Biblia din care citise, un zgomot puternic de geam spart i-a făcut pe toți să tresară. Fereastra din față se prăbușise țândări pe covor. Neînțelegând ce se întâmplă, cei adunați stau nemișcați. Un al doilea bubuit a spart următorul geam, și-au urmat la rând, până când toate au fost sparte cu pietroaie aruncate din afară.

Vorbitorul s-a oprit și a făcut semn ascultătorilor să stea liniștiți. Un alt bărbat s-a dus la ușa din spate, mângâind câțiva copii, care erau speriați. Afară au început să se audă voci furioase, care strigau: „Dați-le foc și alungați rătăciții din sat, că sug sânge de om. Prindeți-i și stâlciți-i că au adus blestemul în sat. Nu ne trebuie jidani, nu-i lăsați!” Și pietroaiele continuau să lovească pereții și să treacă prin ferestrele sparte. Acestea au încetat, când cineva din afară încerca să forțeze ușa din față pentru a intra. După o mică consfătuire între cei care conduceau adunarea, au deschis ușa, lăsând să fie văzuți musafirii nepoțiti.

Ileana i-a recunoscut pe cei din șosea, care au chestionat-o,

și-a înțeles acum rostul întâmplării. În fruntea agresorilor se afla un bărbat de treizeci de ani, cu un trup impunător și trăsături dure.

– Cine este șef aici? întrebă el.

– Ce aveți a-i comunica? răspunse Ion Petrescu, sculându-se de pe un scaun.

– Eu pun întrebări aici, moșule, s-a răstit agresorul.

– Atunci pune-mi-le mie, taică!

– Deci, dumneata ești șeful; ia spune, ce faceți voi aici, adunați într-o cameră, femei, bărbați și... văd și copii? Permiteți copiilor să vadă ce faceți voi?

– Dacă ai dorit să știi ce facem, de ce nu ai intrat ca un rumân cuminte pe ușă și să fi lăsat geamurile-n pace? Sau... la voi se intră pe geam? a întreat cu ironie bătrânul Petrescu.

– Ni s-a spus că faceți lucruri necurate, vrăji și jertfe păgâne, și-am vrut să vă prindem asupra faptului.

– Ei, și ne-ați prins?

– Oricum o să mărturisiți, zise un altul, ce sta lângă cel care părea șef.

– Da, ceva de mărturisit avem, dar nu ce vă așteptați voi.

– Bine, să auzim ce aveți de spus.

– În cazul acesta chemați și pe cei de afară, luați loc pe scaune, ca să audă toți mărturisirea noastră, dar mai întâi ajutați-ne să strângem geamurile pe care le-ați spart.

Brusc, atmosfera aceea încordată s-a destins și toți simțeau că Dumnezeu are ceva minunat de făcut. Micul cor s-a regrupat și a început să cânte:

„Acum se spune orișicui,
Chiar celui ce nu vrea să-i spui
Că Domnul vine în curând,
Din ceruri de la Tatăl sfânt!

El Se coboară pe alb nor,
Ca drept Suprem Judecător,
Atunci tot ochiu-L va vedea
Și-orice defaimă va-nceta.” (I.C. 135)

Prezbiterul s-a ridicat și a început să citească:

Păziți-vă de oameni; căci vă vor da în judecată soboarelor și vă vor bate în sinagogle lor.

Din pricina Mea, veți fi duși înaintea dregătorilor și a împăraților, ca să slujiți de mărturie înaintea lor și înaintea Neamurilor.

Veți fi urâți de toți, din pricina Numelui Meu; dar cine va răbda până la sfârșit, va fi mântuit.

Așa că, să nu vă temeți de ei. Căci nu este nimic ascuns, care nu va fi descoperit, și nimic tănuit care, nu va fi cunoscut.

Nu vă temeți de cei ceucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul; ci temeți-vă mai degrabă de Cel ce poate să piardă și sufletul, și trupul în gheenă.

De aceea, pe orișicine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui care este în ceruri;

Cine iubește pe tată, ori pe mamă, mai mult decât pe Mine; și cine iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine.

Cine nu-și ia crucea lui, și nu vine după Mine, nu este vrednic de Mine.

Era o liniște aproape nefirească. În mintea Ilenei, cuvintele se repetau ca un ecou:

Cine iubește pe tată, ori pe mamă, mai mult decât pe Mine; și cine iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine... Cine se rușinează de Mine mă voi rușina și Eu de el...

Se gândea că, deseori, se temuse a vorbi despre preocupările ei religioase, ca să nu rădă ceilalți de ea; și acum, murmură rugă de iertare.

Vocea celui care predica suna ca o trâmbiță a lui Dumnezeu, iar „musafirii” se făceau din ce în ce mai mici sub sabia Cuvântului:

– Fraților, sufletul meu tresaltă de bucurie când vede cum îi cheamă Dumnezeu pe oameni în fața Cuvântului Său; chiar și revolta celor neștiutori o transformă în invitație la mântuire. El i-a adus azi pe acești frați ai noștri, care din lipsă de cunoaștere a lui Dumnezeu, au venit să ne facă rău, dar Isus le întinde masa

binecuvântărilor și le oferă solia mângâierii și-a mântuirii. Dumnezeu ne-a chemat aici pe noi într-un fel, pe ei în alt fel, să ne facă cunoscut că lucrurile pe această planetă au ajuns la un punct final și merg spre marele sfârșit. Însă Isus va pune curând capăt acestor agonii omenești și va salva ființa umană. Așa că a hotărât o zi când, însoțit de îngerii Săi, va veni pe norii cerului, să-i salveze pe oamenii care doresc să părăsească răul ce bântuie lumea.

Înainte de a aduce acest sfârșit, dorește să vă pregătiți pentru venirea Lui. El chiar vă roagă. Și să nu ne mirăm că Dumnezeu ne roagă. Atâta timp cât avem o mamă care tremură pentru faptele noastre până la jertfă și murmură întruna: „Fiule, să nu faci nimic rău”; atâta timp cât mai auzim cuvintele tatălui nostru, albit de ani, șoptindu-ne: „Fiule, poartă-te cu demnitate, căci ești om, și respectă pe cel de alături, să nu se lepede de tine timpul cu rușine”, să nu ne mirăm că Dumnezeu ne roagă, căci El ne este Părinte prin părinții noștri, ne iubește și ne vrea cu gelozie. Dorește ca în ziua revenirii Lui să fim printre cei ce-L așteaptă și care vor fi salvați. Pentru cei ce-L recunosc acum ca Tată, dorind să se lase de trecutul păcătos și să se pregătească pentru întâlnirea cu El, a lăsat câteva scrisori în care găsim toate sfaturile necesare pregătirii pentru cer. Acestea se găsesc în cartea pe care noi o numim Biblia. Aici îți vorbește Dumnezeu – ca un părinte care te dorește și te așteaptă să te trezești din somnul păcatului.

Noi, cei ce ne-ați găsit aici, pentru aceasta ne-am adunat, să cercetăm aceste scrisori ale lui Dumnezeu și să le ducem fraților și surorilor noastre, să vi le aducem și vouă, pentru că și voi sunteți frații noștri, chiar dacă ați venit să ne faceți rău. Fericirea ce-o purtăm în suflet, de când ne-am întors la Dumnezeu, nimeni nu ne-o poate răpi, chiar dacă ar năvăli peste noi iadul întreg, cu toți demonii lui, *Căci cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strămtorarea, sau prigonirea, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia?*

Nici înălțimea, nici adâncimea, nici o altă făptură, nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Isus Hristos, Domnul nostru. (Romani 8,35.39)

Nimeni și nimic nu ne va despărți de Dumnezeu nostru. Știm că ați fost înșelați, când ați fost trimiși aici; vi s-au spus lucruri neadevărate despre noi, pentru că Satana ne urăște și pune anumiți oameni pe care-i stăpânește, ca să ne batjocorească și să ne facă rău.

Vedeți bătrânica aceasta? Locuiește într-un bordei la marginea satului. Se culcă pe un petic de rogojină și mănâncă de două-trei ori pe săptămână, ca să-și stingă foamea. Zilele trecute, cineva i-a oferit douăzeci și cinci de lei pentru mâncare. Dar nu și-a cumpărat hrană; a mers și a cumpărat o Biblie și câteva cărți pe care le-a dat unora ca voi. Speră că altcineva se va îndura vreodată și-i va oferi fiului ei, plecat în lume fără urmă, această carte, ca să fie salvat. Dorește așa de mult să se vadă cu el înaintea Domnului, la a doua venire.

Priviți băiețelul acela! Știți de ce n-are un ochi? A mers într-un sat vecin, ca să vândă cărți religioase și să ducă oamenilor solia lui Dumnezeu. Când a ajuns la o casă bogată, a ieșit stăpânul care, văzând ce i se oferă, a pus câinii pe el. În timp ce se lupta cu câinii care-l trântiseră la pământ, o așchie i-a străpuns ochiul și l-a pierdut, dar nu pentru multă vreme. Necazul acesta nu l-a descurajat, dimpotrivă, a devenit un și mai aprig vestitor și ucenic al lui Isus. El știe că în curând Isus îi va da ochiul înapoi.

Priviți omul acesta în cărje! Și el a avut picioare puternice ca dumneata, frate, care se pare că-i conduci pe „musafirii” noștri și aștepți să mărturisim vinovății, prezente doar în mintea unor oameni bolnavi de păcat. Știți de ce nu le mai are? Preoții și jandarmii l-au arestat pentru credința lui, l-au bătut, l-au udat cu apă noaptea în frig; spre dimineață a venit un ger năprasnic și i-a degerat trupul. A pierdut picioarele până la gleznă și degetele de la mâini nu le mai are pentru anii cât va mai sta aici, în lumea noastră. Acum târându-se și sprijinindu-se pe cărje, străbate satele vestind oamenilor a doua venire a lui Isus. Nimeni și nimic nu-l poate opri.

Întrebați-o pe fata aceea din colț unde locuiește; la cei la care muncește cu ziua, primind hrană și uneori bani, pe care îi oferă vestirii Evangheliei. Familia ei nu este săracă, dar pe ea au alungat-o

părinții de acasă, când s-a făcut adventistă. I-au spus că „n-are ce căuta o rătăcită în casa lor”. S-ar putea întoarce acasă oricând, cu condiția să se lepede de speranța și de Prietenul ei, Isus, dar întrebați-o și vă va spune că nici nu se gândește să-și părăsească speranța pentru ceva sau cineva.

Frații mei, credința acestor oameni, pe care ați venit să-i loviți, se sprijină pe jertfa lui Isus și este mărturisită de jertfa lor. Cu ei se va umple sala de ospăț a Marelui Împărat care a zis slujitorului Său: *Du-te de grab în ulițele și piețele lumii și adu pe cei săraci, ciungi, orbi și șchiopi... ca să Mi se umple casa.*

Lor, nimeni nu le mai poate face rău, pentru că au intrat în atenția iubitoare a lui Isus. Ca un avertisment, Dumnezeu nostru a spus: *Cine se atinge de voi, se atinge de lumina ochilor Lui...* (Zaharia 2,8 u.p.)

Aceasta este mărturisirea ce-o avem de făcut. Mai avem puțin și-L vom vedea pe Domnul nostru. Prietenii noștri, nu vreți să fiți și voi cu noi? De aceea v-a trimis Dumnezeu azi, aici, ca să auziți chemarea Lui!

Vorbitorul s-a oprit și a privit insistent pe fiecare. După un timp de tăcere, cel ce-i conducea pe „musafiri” s-a ridicat, răsucind în mână un basc albastru, decolorat, și cu vocea emoționată a zis cu destulă stângăcie:

– Oameni buni, mi-e rușine să vă privesc în față, am fost înșelați de preot, ne-a dat de băut și ne-a făcut să credem că, făcându-vă rău, apărăm credința strămoșească și scăpăm satul de blestem. Noi suntem din satul vecin, dar am venit aici chemați, cu știrea jandarmilor. Ne pare rău pentru ce v-am făcut. Eu sunt cel căruia bătrâna i-a dat Cartea sfântă. N-am știut că e așa de săracă, am s-o răsplătesc. Biblia o am acasă, dar n-am citit din ea, însă... am s-o citesc; vreau să fiu ca voi. Voi sunteți oameni buni, nu așa cum ni s-a spus. Știu acum cine sunt răii cei adevărați.

După un timp de tăcere, în care bascul era întors pe toate părțile, cel care părea șef a făcut semn cu capul celorlalți să iasă din casă. Unul câte unul s-au ridicat, trecând prin ușă și pornind

tăcuți spre șosea. Adventiștii, cu ochii în lacrimi, șopteau mulțumiri la adresa Cerului, așteptând să vadă ce le va mai aduce ceasul următor. După un timp, bătrânul Petrescu s-a ridicat, întrebând:

- Fraților, ați văzut intervenția lui Dumnezeu?
- Da! răspunseră ceilalți în cor.
- Să nu uităm aceasta! și s-a așezat pe scaun.

După ce au cântat, s-au rugat și s-au despărțit.

Pentru Ileana era prea mult ca să poată înțelege ce a văzut și ce a auzit. Rând pe rând, sentimentele de mulțumire, frică și chiar mândria biruinței îi învăluia trupul într-o mantie de căldură. În timp ce aștepta să-i vină rândul pentru retragere, i-a trecut prin față omul în cărje. Îl văzuse de multe ori pe șoseaua satului, dar n-a interesat-o niciodată istoria lui. Acum îi căuta cu privirea pe toți cei amintiți în fața străinilor. Simțea cum i se apropie sufletul de acești eroi în zdrențe, la picioarele cărora lumea întreagă ar trebui să se plece. Ar fi dorit să ia cu sine bătrânică din bordei, dar se temea de reacția celor de acasă; ce vor spune părinții, ce vor spune vecinii când vor vedea că a adus „o rătăcită” în casa lor! După un timp de frământare, s-a hotărât să încerce. Ajunsă în stradă, a iuțit pasul să o ajungă pe bătrâna ce pășea liniștită spre malul lacului.

Simțind că cineva respiră alături de ea, bătrâna s-a oprit și a privit cu blândețe fata care își freca sfioasă degetele de la mâini, neîndrăznind să-i vorbească.

- A cui ești și cum te cheamă, fata mea?
- Păi... mă cheamă Ileana și sunt a lui Moise Stângă.
- Îl cunosc pe taică-tu, e un om de cinste. A fost flăcău cu feciorul meu.
- Da, îl cunoști pe tata?
- Da, răspunse bătrâna cu tristețe în glas.
- Atunci vreau să vă invit la noi acasă, cred că o să te bucuri văzându-l pe tata.
- De ce mă inviți la tine?
- Am înțeles că sunteți săracă și n-aveți ce mânca.
- Eu nu sunt săracă, fata mea. Tatăl meu este Rege, iar cât despre mâncare, am destule mere și prune pentru astăzi și... nu uita ce-ți

spun: pe calea pe care ai pornit, nu poți fi săracă niciodată. Iar dacă ai vreodată nevoie de adăpost, nu te sfii să vii în bordeiul meu.

În timp ce fata se mira de cuvintele bătrânei, clopotul bisericii a început să bată a foc, la început mai încet, apoi din ce încet mai tare. După câteva clipe de ascultare, bătrâna spuse cu amărăciune.

– Sătenii sunt plecați la câmp și va fi foc greu. Du-te, fata mea, și vezi unde este necazul, că eu îs bătrână!

Ileana a pornit grăbită spre șosea. La capătul uliței, cam pe unde ședea preotul, lumea alerga grăbită. Înțelegea că pe acolo e focul, dar unde? În apropiere, mai locuiau notarul, învățătorul și morarul. La unul dintre ei era focul. Cu cât se apropia, zgomotul creștea, deslușind voci care cereau apă.

Când ajunse în fața curții pline de oameni, flăcările înconjurau acoperișul casei, iar pe ferestre ieșea fum. Era casa preotului. Din fum, țâșneau oameni, purtând pe brațe lucruri din casă.

Repede și-a dat seama că cei care se luptau cu flăcările, dorind să mai salveze ceva, erau adventiștii, care ieșiseră de la slujba lor și se găseau în preajmă când a început urgia focului. Bătrânul Petrescu conducea operația de stingere a focului, iar ceilalți cărau apă din fântânile vecinilor, fiecare cu ce apuca – găleți, oale, căni, orice ținea apă. Stăpânii casei erau plecați. Când au început să se audă bubuiturile tavanelor ce se prăbușeau, lucrurile importante erau afară. Aproape nu mai era nimic de făcut când a sosit alergând preotul, însoțit de preoteasă și câțiva dintre cei ce vizitaseră adunarea adventiștilor, spărgând geamurile. Văzând prăpădul, au rămas uimiți și tăcuți. Priveau la cei care, prin fum și flăcări, scoteau ultimele lucruri din casă. Valorile salvate erau frumos aranjate în grădină și păzite de băiatul cel mare al lui Petrescu.

Brusc, coana preoteasă, ca trezită dintr-un somn, a scos un țipăt și s-a repezit spre ușa centrală a casei, al cărei toc începuse să ardă, strigând: „Bijuteriile mele, bijuteriile mele...” Cei prezenți au rămas pironiți locului, neînțelegând ce se întâmplă. Auzeau cum se prăbușesc tavanele în foc și se înspăimântau. Femeia trecu

pragul, pierzându-se în perdeaua de fum. Preotul, aproape fără glas, se ruga împreunându-și mâinile:

– Oameni buni, salvați-o! N-o lăsați să ardă!

Nimeni nu se mișca; era o nebunie să intri în iadul de foc. Rând pe rând, oamenii lăsau capul în jos, a neputință, rugându-se: „Doamne, iart-o”.

În acele clipe, tânărul Petrescu a luat găleata cu apă din mâna unei femei și și-a turnat-o pe cap. Așa a făcut și cu a doua și cu a treia găleată, și-a dat haina jos, a băgat-o într-o găleată cu apă, apoi a îmbrăcat-o. S-a îndreptat spre o bătrână, rugând-o să-i dea flanelul de lână, l-a băgat repede în găleată și-a acoperit capul și cu apa șiroind în urma lui s-a aruncat prin ușa în flăcări. Acestea s-au petrecut în câteva clipe, fără ca mulți să observe. După ce a trecut de ușă, la câțiva pași, s-a împiedicat de trupul căzut și înecat de fum al preotesei, care nu ajunsese la peretele în care avea ascunsă caseta cu bijuterii. A ridicat trupul inert, acoperindu-i fața cu flanelul ud, și a ieșit printre grinzile arzânde, ce cădeau din acoperiș. În timp ce pune corpul leșinat lângă un pom, a cerut apă și a aruncat-o peste fața preotesei care începea să-și revină. Preotul s-a apropiat de el, l-a lut în brațe și plângând i-a spus:

– Tudore, n-am să uit niciodată binele pe care mi l-ai făcut.

– Mi-am făcut datoria, părinte, a răspuns Petrescu, îndreptându-se spre fântână să-și spele fața și mâinile.

Ileana urmărise totul, scenă cu scenă. Privea uimită la flăcăul lui Petrescu, ca și când nu l-ar fi văzut niciodată. I se părea că este un prinț nebun, din basmele citite în cărți, cu părul negru și bogat, cu hainele ude, din care ieșeau aburi sau fum. El sta lângă fântână, cu privirea liniștită și blândă, așteptând un copil care bea apă, ca apoi să se răcorească și el. Parcă niciodată nu mai văzuse un flăcău așa de frumos și curajos. Nu știa că viitorul ei se va lega cu al acestui tânăr, ce nu-și prea găsea locul în liniștea de moarte a lumii.

După incendiu, preotul a plecat spre locurile unde-și avea moștenirea părintească, lăsând parohia unuia mai tânăr, care în câțiva ani de păstorire le-a făcut multe zile amare adventiștilor.

În familia Ilenei, evenimentul incendiului a fost în așa fel înțeles, încât ea a primit libertate deplină în a-și alege credința dorită.

.....

Trecuseră destui ani de frământare, dar era mulțumită că Dumnezeu îi rânduisese viața. La câteva case spre șosea, câinii au început să latre. Ileana a tresărit pierzând firul amintirilor și căuta atentă să prindă orice zgomot. Privea neliniștită, dar și încrezătoare spre pruncul care dormea zâmbind în copaie. A ieșit din cameră, mergând la ușa ce da în prispa casei, prin al cărui geam se vedea ulița. Curând, două umbre întunecate s-au oprit în fața porții, ca s-o deschidă. Câinele casei s-a postat în poartă, mârâind și nelăsându-i pe străini să intre.

După ce a auzit câteva bătăi ușoare în poartă, Ileana a ieșit pe prispă și a întrebat:

– Cine e acolo și ce vreți?

– Deschide ușa și ia câinele din poartă, femeie, că-ți aducem bărbatul! Suntem prieteni.

Neîncrezătoare, Ileana întrebă:

– Unde e bărbatul meu, că nu-l văd?

– E în spatele meu și ia câinele din poartă, că nu-l mai pot ține și îngheață de tot.

Ileana nu știa ce să facă; îi era teamă de cei doi străini și nu le-ar fi deschis. Jandarmi nu erau, paza de noapte nu era, așa că... În același timp, gândul că e adevărat ce spun străinii și că Tudor e în pericol o făcea să se precipite și îi mărea tulburarea. Ar fi strigat în vecini, dar era aproape trecut de miezul nopții și dormeau duși.

– Ce să fac, Doamne? Ce hotărâre să iau?

Lunecă ușor pe marginea patului, în genunchi, murmurând cuvinte de rugă, într-o stare de încordare. Simțind că toate cuvintele i-au pierit, s-a ridicat privind spre locul unde dormea pruncul. Auzi vocea cumnatului ei, Ion, parcă chemând-o de undeva dintr-o peșteră adâncă. S-a îndreptat spre ușa din spatele casei, crezând

că de acolo a venit vocea. Când a deschis ușa, a întâmpinat-o câinele apucând-o cu gura de fustă și trăgând-o afară spre poartă; cu el avea curaj să iasă. Atentă și cu grijă s-a apropiat de poartă, întrebând: „Cine-i?”, dar n-a auzit decât un geamăt înfundat și șchelălăit al câinelui nerăbdător. S-a urcat pe lanțul porții privind în ulița pustie. Oamenii care o chemaseră la poartă dispăruseră, dar mișca ceva lângă stâlpul porții mici. Deschizând, l-a recunoscut pe Tudor, care își revenise, dar nu se putea ridica.

S-a repezit la el, l-a prins de braț și, încercând să-l ridice, l-a întrebat:

– Tudore, ce-i cu tine? Ce ți-au făcut și cine te-a adus?

– Nu știu nimic; unde sunt?

– Acasă. Gata, încă puțin și o să fie bine, fie Domnul lăudat că nu e mai rău. Unde e fratele Ștefan, hagiul?

Departee spre pădurea satului Dorobanțu se auzeau lupii urlând, iar câinele ciuli neliniștit urechile, părând că-i răspunde el Ilenei: „Auzi? Acolo-i, printre lupi!”

* * *

Capitolul VI

Postul de jandarmi se afla în clădirea primăriei, vizavi de biserică și școală. Biroul șefului de post era într-o încăpere de mărime mijlocie, cu ferestre mari, cu dușumea pe jos și o ușă mai scurtă decât tocul, așa că te puteai uita în birou cu puțină grijă și pe sus, și pe jos. Dușumeaua era permanent îmbibată cu petrol și motorină, iar mirosul te făcea să crezi că te afli într-un depozit de carburanți. Într-un colț, se afla o sobă de cărămidă, care amorțea aerul rece, ce intra victorios prin singurul rând de geamuri și pe sub ușă. De-a lungul peretelui, în rând cu soba, era biroul șefului de jandarmi. Aici își schița rapoartele și primea jalbele oamenilor.

După ce i-a trimis la beci pe cei doi adventiști arestați, s-a închis în birou și a dat ordin să fie lăsat singur. Dorea să chibzuiască cu privire la viitorul arestaților. Își dorise atât de mult să-i prindă, deși nu înțelegea de ce. Așa că nu a vrut să încredințeze subalternilor săi misiunea prinderii. Acum, când îi avea în mână, nu mai știa ce să facă cu ei. Toate planurile făcute mai înainte i se păreau copilărești sau periculoase. Dacă i-ar fi trimis în tribunal, ar fi trebuit să le întocmească acte acuzatoare, dar... nu se prea pricepea, iar nevasta lui, care se îngrijea totdeauna de scrisul rapoartelor, nu dorea să fie amestecată în astfel de treburi bărbătești. „Și unde mai pui”, își zicea el, „nu împărtășește cu nimic părerile mele proaste despre adventiști.”

Să-i țină fără motiv în arest mai mult de două zile nu era legal, iar el era omul legii. Așa că a închis ochii, ca să gândească profund. Așa de profund, încât liniștea și căldura sobei l-au adormit curând,

făcându-l să se viseze acasă, în jurul mesei pe care aburea o mămăligă fierbinte.

Zgomotul pașilor pe scările de la intrare, l-au trezit de la „masă”. S-a așezat în scaun îndreptându-și vestonul și chipiul, apoi s-a aplecat asupra mesei, făcându-se că studiază un registru vechi, fără scoarțe, în care gărzile își semnavă prezența.

Curând, cineva a bătut în ușă și a deschis-o în același timp. Era preotul satului, urmat de câțiva bărbați tineri, a căror față n-o distingea în întunericul de pe hol.

– Bună seara, jandarmule!

– Bună seara, părinte. Ce-i cu dumneata pe drum la ora asta, ai plecat cumva cu botezul pe la vreo casă mai singuratică?

– M-a vestit sluga c-ai făcut o vânătoare bună în seara asta.

– Mda, dar... e prada mea; l-am arestat pe al lui Petrescu și pe un străin, care se pare că le e șef.

– Bine ai făcut; Dumnezeu o să te răsplătească, pentru că Îl ajuți la stârpirea ereticilor.

– Știu eu pe cine ajut, părinte, poate... pe dumneata te-am slujit, că de... o mână spală pe alta, nu? Cât despre Dumnezeu... nu știu ce să mai zic. Chiar are nevoie de mine ca să-și împace slujitorii?

– Ce ai de gând să faci cu ei? Întrebă preotul, făcându-se că n-a auzit întrebarea polițistului.

– Nu știu; dar... ia spune, părinte, ce au făcut oamenii ăștia de vrei să-i stârpești?

– Taina păcatului e mare și nu o înțelegi, de aceea să faci ce-ți spun eu, jandarmule!

– Să văd, mai întâi... ce povețe sfinte îmi dai?

– Povețele mele sunt dorințele Domnului.

– Răspunde-mi la întrebare, părinte! De ce îi urăști pe oamenii ăștia?

– Sunt dușmanii credinței noastre strămoșești și ai nației.

– Dar și ei cred în Dumnezeu, căci i-am găsit citind în Scriptură și nu am auzit nimic rău la ei. Ba mai mult, s-au purtat respectuos, cu toate că i-am cam încălzit cu cravașa. Erau foarte siguri pe ce

spuneau în apărarea credinței lor. Și apoi... sunt ascultați de săteni serioși. Toți vorbeau de Isus și de unul Matei, care le-a dat lor instrucțiuni.

– Acesta trebuie să fie șeful ăl mare al lor, murmură supărat părintele.

– Mi-e greu să cred că sunt dușmanii nației, cum spui dumneata. Sătenii îi urmează și se duc la întâlnirile lor, așa că numărul le crește. Dar... după lecția ce le-am dat-o, cred că se vor domoli definitiv, cu toate că aș dori să știu dacă au dreptate în ce spun.

Preotul se frământa neliniștit; a aruncat cojocul ce-l avea peste sutană și a zis:

– Și dumneata, jandarmule, te-ai molipsit? Cum poți să pactizezi cu răzvrățiții, cu bolșevicii de ivanțiști?

– Nu pactizez, părinte, dar vreau să știu adevărul și vreau să știu ce fac cu arestații! Țipă înfuriat jandarmul, ridicându-se amenințător în picioare.

– Să-i pedepsești aspru, ca să le pieie pofta de credință nouă! se răsti la rândul lui preotul.

– Părinte – zise împăciuitor jandarmul – mi-ai povestit odată că niște jandarmi l-au arestat pe Isus și că... era nevinovat; ce-au făcut cu El?

– L-au bătut și schingiuit.

– Și sugerezi să facem la fel cu... pocăiții?

– Da, cred că da. Trebuie învățați minte că-n parohia mea n-are ce căuta altă credință; dă-le o bătaie bună și mâine adună oamenii, după slujba de dimineață, ca să le spun eu cine-s adventiștii! Îl voi chema și pe preotul vecin, că-i mai de curând întors de la seminar. Am să-i demasc înaintea poporului și-am să arăt că sunt rătăciți. Poate o să te lămurești și dumneata care-i adevărul.

– Bine, părinte! Dar... cât despre bătaie, bate-i dumneata, dacă te lasă Scriptura, eu trebuie să-i respect pe nevinovați. Nu uita că Tudor a scăpat o preoteasă de la moarte.

– Am eu grijă. Știu că pe voi nu vă lasă legea să bateți pe cine trebuie, așa că... am adus eu bățuși.

– Nu înțeleg ce spui; se ridică mirat jandarmul, privindu-l insistent pe preot.

– Am aici pe Tică Cerașu cu acoliții lui.

– Cum, i-ai adus aici pe hoții de grâne și găini? Nu știi că trebuie să le fac proces pentru tâlhărie?

– Da, dar dacă ne fac treabă bună, avem și noi grijă de ei; eu vorbesc cu păgubașul, iar tu reflectezi asupra rapoartelor, nu?

– Eu mă duc până acasă, părinte, că s-a răcit mămăliga nevesti-mi.

– Du-te, fiule, și ai grijă de cele trupești, că de celelalte mă îngrijesc eu.

După plecarea șefului de post, preotul și-a chemat „colaboratorii”, povățuindu-i în ce aveau de făcut.

– Oameni buni, șeful de post e bucuros că voi vreți să colaborați. Situația voastră e-n mâna lui și vă vom scăpa de necaz, dacă îi veți executa ordinele. Dar... ia veniți mai aproape, că nu-i nevoie să ne audă toată țara.

Oamenii s-au adunat unul lângă altul, formând un cerc strâns în jurul preotului, ca să audă ce sarcină se șoptea din partea șefului de post.

– De ce nu ne-a spus domn' șef aceste lucruri? întrebă Tică Cerașu.

– Misiuni importante l-au chemat de urgență în altă parte, fiule. Dar... n-ai încredere în ce spun eu?

– Ba da, părinte, se poate?

– Deci ați înțeles planul? Duceți-vă! Pe mine nu m-ați văzut până mâine, când va fi adunare aici, ca să arătăm oamenilor adevărul.

– Părinte, se ține de promisiune domn' șef? Și cine-s arestații pe care...?

– O dată îți mai spun, Tică. Da, se ține. Cât despre arestați, nu-i nevoie să știți decât că sunt dușmani ai țării și ai credinței, niște... bolșevici. Hai, dați-i drumul! Să nu aprindeți lumina, nu trebuie să fiți văzuți.

Unul câte unul ieșiră din primărie oprindu-se în curte, în jurul lui Tică.

– Băieți, aș vrea să știu cine-s arestații, și-apoi am de făcut niște modificări la plan.

Unii dintre tovarășii lui erau neîncredători și dădeau înapoi, dar Tică le amintea că ar fi bine să se supună, dacă nu vor să facă vreo câțiva ani buni de pârnaie. Și, în cele din urmă, s-au îndreptat spre pivnița unde s-au petrecut cele relatate mai înainte.

După plecarea băieților, preotul s-a îndreptat spre camera gărzilor, a deschis ușa și i-a spus sergentului de serviciu:

– Să știi că, ce se întâmplă la pivniță, se întâmplă din ordinul meu și al șefului tău, nu te băga și n-ai văzut nimic!

– Bine, părinte, nu mă amestec. Nu ești dumneata voia Domnului?

Simțind aluzia și ironia sergentului, a închis ușa fără salut și a ieșit în șosea. Aerul rece al nopții îi lipea nările, de aceea și-a băgat nasul să respire lângă lâna lungă a cojocului.

Înspre Dorobanțu, se auzeau urletele lupilor. „Multe slugi are Cel de sus”, zise ca pentru sine preotul, pornind spre casă. Șoseaua era pustie și lunecoasă. Din când în când, cântatul cocoșilor anunța că s-a intrat bine în noapte.

Deși dorea să pară bucuros de împlinirea planurilor sale, sufletul preotului era din ce în ce mai tulburat. Întrebări acuzatoare i se ridicau în minte, cercetându-l, deși se lupta să le înăbușe. „Ce ai tu cu oamenii aceia? Ce ți-au făcut? Știi că nu te-au vorbit niciodată de rău, cu toate că ai pus spioni să-i provoace. Te respectă mai mult decât credințioșii tăi. De ce le faci rău? Și mâine ce ai să le spui oamenilor despre ei? Desfrânați nu sunt, bețivi nici atât, își iubesc semenii, se ajută între ei și-și respectă credința cu multă atenție – ce vină vrei să le aduci? Că nu cunosc Scriptura și au practici păgâne? Tu știi că fiecare ceremonie și faptă și-o justifică cu *Stă scris*.

Tulburat și mânios, împinse poarta înghețată și zise: „Lasă că am să găsesc eu ceva să-i fac de rușine”.

După ce a mâncat în grabă, s-a îndreptat spre biroul său cu un braț de lemn, pentru a dezmoști puțin soba nefolosită cam de mult. Avea de gând să zăbovească la masa de studiu. Și-a adunat cărțile și notițele din seminar, a deschis o Biblie mare și și-a zis:

„Cam ce întrebări ar putea să mi se pună mâine? Trebuie să am răspunsuri puternice la toate, să-i umilesc pe adventiști, să-i scot vinovați de erezie, să atrag poporul împotriva lor și să-i trimit în lanțuri, din post în post, până-n Vlașca.” Nevenindu-i în minte vreo întrebare, a început să răsfoiască Scriptura, dând pagină cu pagină și despărțind foile netăiate. S-a îngrozit la gândul că s-ar fi dus a doua zi la dezbateri, cu foile netăiate la Biblie. Nici nu voia să-și imagineze ce catastrofă ar fi fost. Așa că s-a hotărât să verifice filă cu filă cel puțin Noul Testament. Când a ajuns la cartea Faptele Apostolilor, pe la capitolul 5, s-a simțit obosit și s-a oprit, lăsându-se în spătarul scaunului, cu ochii închiși. Când i-a deschis, fără să-și dea seama a început să citească murmurat: „Apostolii închiși”, acesta era titlul paragrafului și continua cu versetele: *Însă marele preot și toți cei ce erau împreună cu el, adică partida Saducheilor, s-au sculat plini de pizmă, au pus mâna pe apostoli, și i-au aruncat în temnița de obște.*

Atunci căpitanul Templului a plecat cu aprozii, și i-au adus; dar nu cu sila, căci se temeau să nu fie uciși cu pietre de norod.

După ce i-au adus, i-au pus înaintea Soborului. Și marele preot i-a întrebat astfel:

„Nu v-am poruncit noi, cu tot dinadinsul, să nu învățați pe norod în Numele acesta? Și voi, iată, că ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și căutați să aruncați asupra noastră sângele acelui Om.”

Petru și apostolii ceilalți, drept răspuns, i-au zis: „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni!”

Pe acest Isus, Dumnezeu L-a înălțat cu puterea Lui, și L-a făcut Domn și Mântuitor, ca să dea lui Israel pocăința și iertarea păcatelor.

Noi suntem martori ai acestor lucruri, ca și Duhul Sfânt, pe care L-a dat Dumnezeu celor ce ascultă de El.

Când au auzit aceste vorbe, îi tăiau la inimă și s-au sfătuit să-i omoare.

Dar un Fariseu, numit Gamaliel, un învățător al Legii, prețuit de tot norodul, s-a sculat în picioare în Sobor și a poruncit să scoată afară pe apostoli.

Apoi le-a zis: „Bărbați Israeliti, luați seama bine ce aveți de gând să le faceți oamenilor acestora.

Căci nu demult s-a ivit Teuda, care zicea că el este ceva, și la care s-au alipit aproape patru sute de bărbați. El a fost omorât, și toți cei ce îl urmaseră, au fost risipiți și nimiciți.

După el, s-a ivit Iuda Galileanul, pe vremea înscrierii, și a tras mult norod de partea lui: a pierit și el, și toți ce-i ce-l urmaseră au fost risipiți.

Și acum eu vă spun: Nu mai necăjiți pe oamenii aceștia, și lăsați-i în pace! Dacă încercarea sau lucrarea aceasta este de la oameni, se va nimici; dar dacă este de la Dumnezeu, n-o veți putea nimici. Să nu vă pomeniți că luptați împotriva lui Dumnezeu.”

Ei au ascultat de el. Și, după ce au chemat pe apostoli, au pus să-i bată cu nuiele, i-au oprit să vorbească în Numele lui Isus, și le-au dat drumul.

Ei au plecat dinaintea Soborului, și s-au bucurat că au fost învredniciți să fie batjocoriți, pentru Numele Lui.

Și în fiecare zi, în Templu și acasă, nu încetau să învețe pe oameni, și să vestească Evanghelia lui Isus Hristos.

Se socotea printre cei mai buni preoți, care, cu puțin noroc, ar fi ocupat o parohie de oraș, dar n-ar fi crezut că asemenea cuvinte stau scrise în Biblie. În cadrul orelor de Noul Testament, nu li s-au prezentat asemenea paragrafe. Acum era uimit de ce-i trecea prin minte, ca o descoperire. A mai citit o dată și încă o dată, a urmărit paginile și mai înainte, și mai înapoi și și-a zis: „Se pare că cei răi în rândurile acestei cărți sunt preoții. În mâna și inima lor pune Sfântul Luca duhul persecuției și-al crimei. Au alături de ei Sinedriul, poliția templului și restul puterii. Ștefan piere sub privirea lor, Iacob cel Mare e ucis de sabia lor, iar pe ceilalți apostoli îi vânează cu înverșunare. În schimb, toate faptele bune le fac apostolii. Ei sunt ascultați de norod, fac minuni, vindecă, înviază din morți, dau hrană și speranță, sunt prezenți în viața lui Isus și ocrotiți în chip minunat de îngeri.”

Și deodată s-a luminat la față, arătând că i se spulberă nedumescirea. „Da, sigur, aici e vorba despre preoții evrei, ei sunt vinovați

de moartea lui Isus și a apostolilor, de aceea au fost desființați, pe când noi suntem urmașii apostolilor creștini. Numai că nu știu de ce ne numim preoți. E clar că apostolii n-au fost preoți, n-au slujit la altar și n-au pretins că-s preoți. Au fost mai mult predicatori, mergând din loc în loc, vestind Evanghelia și făcând bine oamenilor. Dar e posibil să nu fi avut și ei un preot? Am să caut unde se vorbește despre preoți în Noul Testament.

Primul text pe care l-a citit, în sensul acesta, l-a nedumerit de-a binelea: *Cuvântul lui Dumnezeu se răspândea tot mai mult, numărul ucenicilor se înmulțea mult în Ierusalim, și o mare mulțime de preoți veneau la credință.* (Fapte 6,7)

„Cum, chiar și preoții trebuie să vină la credință?” se întreba, gândindu-se că-n viața lui ar fi multe de pocăit.

Textele următoare din Epistola către Evrei, l-au lăsat fără grai și comentarii: *Astfel, fiindcă avem un Mare Preot însemnat, care a străbătut cerurile – pe Isus, Fiul lui Dumnezeu – să rămânem tari în mărturisirea noastră.*

Căci n-avem un Mare Preot, care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre; ci Unul care, în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat.

Să ne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului, ca să căpătăm îndurare și să găsim har, pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie.

„Nu știu ce să mai cred; cu cât citesc mai mult în Biblie, îmi pierd puterea de a mai lupta cu adventiștii. Ar fi mai bine să mă ocup de întrebările de mâine, cu siguranță că or să mă întrebe unde scrie că duminica e ziua de odihnă. Trebuie să găsesc textul cel 'tare'.”

A deschis manualul de dogmatică și-a găsit că nouă texte în Scriptură, amintesc de ziua întâi a săptămânii, adică duminica. Era convins că între aceste texte va găsi cel puțin unul „tare”, cu care să închidă gura adventiștilor. A deschis Biblia la primul text, cel din Geneza 1,2-5:

Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric, și Duhul lui Dumnezeu se mișca pe deasupra apelor.

Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!” Și a fost lumină. Dumnezeu a văzut că lumina era bună; și Dumnezeu a despărțit lumina de întuneric. Dumnezeu a numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. Astfel, a fost o seară, și apoi o dimineață: acesta a fost ziua întâi.

„E clar că aici nu poate fi vorba de sărbătoare, pentru că nu era nimeni dintre oameni”, și-a zis în sine, căutând să-și noteze câteva gânduri. „Dumnezeu a adus lumina ca să deosebească întunericul și să ne ofere măsura timpului, făcând ziua și noaptea; despre o sărbătoare de naștere nu poate fi vorba, pentru că pământul era nenăscut și nimeni nu-și fixează sărbătoarea nașterii înainte de a fi născut.

Ziua de naștere a luminii nu poate fi, pentru că lumina este Dumnezeu, iar El a existat dintotdeauna. În prima zi, lumina a venit în această parte a universului din Calea Lactee, scoțând la iveală ceea ce era de făcut.

Cred că... lecția acestor texte ne sugerează că, înainte de a te apuca să faci ceva, trebuie să fii luminat în minte și în planuri; iar Cel ce face lumină este Dumnezeu. Dar să merg mai departe, poate găsesc ce caut!”

Următoarele versete studiate au fost cele din Matei 28,1, Marcu 16,2, Luca 24,1 și Ioan 20,1. Le-a citit, s-a gândit puțin și, iritat, a bătut cu palma în masă, spunându-și: „Textele acestea datează exact ziua învierii lui Isus, care o ieșit din mormânt, ca lumina din întuneric. Ele arată clar că s-a împlinit prevestirea lui Isus, cum că în a treia zi de la răstignire va învia; dar nu conțin ce vreau eu. Dacă 14 Nisan, ziua în care trebuia să Se aducă ca jertfă, ar fi căzut într-o marți, oare am fi ținut joia ca țigani? Nu, nu, aici nu găsesc ce vreau.”

Pe aceeași pagină din Ioan 20, s-a oprit la versetul 19, care zicea: *În seara aceleiași zile, cea dintâi a săptămânii, pe când ușile locului unde erau adunați ucenicii erau încuiate de frica Iudeilor, a venit Isus, a stătut în mijlocul lor și le-a zis: „Pace Vouă”.*

A recitat textul, s-a uitat peste paragrafele dinaintea și dinapoia textului, le-a comparat, a căutat contextul și și-a zis: „E clar că

nici aici nu-i vreo poruncă cu privire la ziua de odihnă. Singura poruncă dată de Isus ucenicilor în acea seară a fost aceea de a merge să predice Evanghelia în lume, așa cum a fost El trimis de Tatăl. Apoi, apare clar ideea că erau adunați să discute despre ultimele zvonuri cu privire la Isus și se încuiaseră de frică. Nici vorbă de sărbătoare, pentru că nici nu credeau pe deplin că Isus a înviat cu adevărat. Abia atunci li s-a arătat. Nu-i aici textul pe care-l caut.”

Când a deschis la textul din Fapte 20,7 a citit cu glas tare: *În ziua dintâi a săptămânii, eram adunați laolaltă ca să frângem pâinea. Pavel, care trebuia să plece a doua zi, vorbea ucenicilor, și și-a lungit vorbirea până la miezul nopții.*

„Textul acesta așa putea să-l interpretez în favoarea mea”, gândea preotul, „dar sunt sigur că adventiștii o să-mi spună că era o agapă, în cinstea plecării lui Pavel, și că era duminică seara, după apusul soarelui și deci era luni; iar dacă voi susține că era sâmbătă seara, atunci vor spune, și vor avea dreptate, că au fost adunați sâmbătă și și-au continuat adunarea până seara, cu o masă comună în cinstea plecării lui Pavel, care a lungit predica până după miezul nopții, când trecuseră deja în duminică. Îmi vor arăta modelul biblic al unei zile, care începe cu seara, spre noapte, și se continuă cu dimineața, spre zi, după modelul: *A fost o seară și apoi a fost o dimineață.* (Geneza 1,5.8.13)

Astfel, duminică dimineața, Pavel avea să plece în călătorie și aceasta nu arată că el sfințea ziua întâi. Nu cred că s-ar fi lipsit de întâlnirea cu sfinții, dar... această întâlnire avusese loc sâmbăta. Cred că acesta este adevărul și de fapt eu caut textul cu porunca sfințirii duminicii care nu se află aici. Dar nu mă las până nu găsesc textul potrivit.”

Și așa a ajuns să deschidă la pasajul din 1 Corinteni 16,2, care spune: *În ziua dintâi a săptămânii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după câștigul lui, ca să nu se strângă ajutoarele când voi veni eu.*

Fața i s-a împlânzit și a zâmbit cărții, rugându-se: „Sfinte Pavele, te rog arată-mi ce-ai vrut să spui prin aceste cuvinte...” Și-a adus aminte că are un curs de seminar, referitor la epistole și că ar fi o

sursă de noi informații. După ce l-a găsit, l-a răsfoit, găsind o serie de date uitate de el. Acestea l-au entuziasmat și s-a hotărât să facă o analiză sistematică, după „Omilia”. A luat o coală de hârtie și și-a notat tot ce credea că-l va ajuta. La sfârșit, foaia lui cu notițe spunea: „Între metropolele Greciei, pe timpul lui Pavel, se afla și Corintul. Asemănător multora dintre orașele prospere ale lumii, era mândru cu înălțimea lui intelectuală, îmbelșugat în cele materiale și sălbatic în cele morale.

Împreună cu Priscila și Aquila, însoțiți de echipa apostolică, Pavel a fondat biserica din Corint, în timpul lucrării sale de optsprezece luni, în a doua călătorie misionară. Biserica era formată din evrei convertiți, dar mai ales din foști păgâni proveniți dintre neamuri.

Prima scrisoare a fost trimisă de Pavel în perioada lucrării de trei ani la Efes, în a treia călătorie misionară.

Deoarece scrisoarea lui Pavel conține cea mai extinsă învățătură asupra celibatului, a căsătoriei și recăsătoriei, tragem concluzia că aceasta era o problemă gravă în biserica din Corint. Ceea ce lovea în acest stâlp al vieții creștine era spiritul lumesc al unor membri, care se complăceau în a participa la manifestările de sărbătoare ce stăpâneau Corintul în ziua săptămânală, Dies Solis, sau duminica. Membrii mai slabi ai comunității se amestecau în atmosfera păcătoasă sub diverse motive, aparent bune, aducând spirit lumesc și tulburări în biserică.

Intenționând să le facă o vizită-fulger, Pavel le-a spus, printre altele: 'În ziua întâi a săptămânii, mai bine stați acasă, decât să vă amestecați în bălciurile lumii, cheltuind bani. Faceți-vă o revizie a vieții spirituale și materiale, analizați spiritul vostru de dărnicie, măsurați-vă cerealele, numărați-vă turmele, socotiți-vă monezile, verificați-vă hainele și, după cum vă lasă inima, puneți deoparte un dar pentru frații voștri săraci din Ierusalim. Pentru că, atunci când voi veni la voi, vreau să ne adunăm și să tratăm problemele bisericii și n-avem timp pentru făcut socoteli materiale. Vreau să trimitem urgent, cât mai urgent, o delegație la cei ce sunt flămânzi. Fiți gata când vin!'

Deci e clar; ce le-a spus Pavel să facă în ziua duminicii nu arată deloc a zi sfințită și sărbătorită”. Urmă un timp de tăcere, apoi preotul continuă:

„Pe lista mea nu mai am decât textul din Apocalipsa 1,10, care zice:

În ziua Domnului eram în Duhul. Și am auzit înapoia mea un glas puternic, ca sunetul unei trâmbițe.”

Nu înțelegea de ce textul acesta era dat în sprijinul duminicii, ca zi a Domnului, dar i-a venit ideea să caute Noul Testament în limba greacă și a văzut că în paranteză este scris duminica, în copiile Bibliei de la Tertulian încoace. „Deci nu Isus a numit duminica *Ziua Domnului*, ci Tertulian, care a împrumutat expresia *kuriake hemera* (ziua duminicii) dintr-o scriere apocrifă și după el ceilalți până la noi, dar Isus a spus că ... *Fiul Omului este Domn și al sâmbetei* (Matei 12,8), adică sâmbăta este ziua Lui. Nu pot să cred că adventiștii aceștia au atâta dreptate. Nu se poate să nu existe textul dorit de mine. Cu siguranță că la Mitropolie sau la Patriarhie există un text păstrat mai în taină pentru vremuri ca acestea de luptă cu rătăciții. Am pierdut atâta vreme și n-am găsit ce-mi trebuie. Am să ocolesc acest subiect și-l voi pune pe colegul meu să răspundă la aceste întrebări, legate de ziua de odihnă. Eu mă voi ocupa de o altă întrebare, mai ușoară pentru mine și mai grea pentru ei, de exemplu: De ce nu consumați carne de porc și de iepure?

Cu siguranță că vor cita din Scriptură, la Leviticul, capitolul 11; dar am două texte 'tari' cu care am să-i fac de rușine.”

Și a început să răsfoiască Biblia citind cele două texte „tari”. După destulă căutare s-a oprit asupra celui din Matei 15,11, care zice: ... *nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură aceea spurcă pe om*. A citi, apoi s-a uitat mai sus și mai jos de text în căutarea eventualelor contraargumente și s-a oprit zicând: „Nu, nu merge, se vede de la o poștă că textul acesta nu vorbește despre legea cărnurilor necurate din Leviticul, capitolul 11, ci despre ceremonialul evreiesc al spălării mâinilor înainte de a băga ceva în gură. În context, Isus condamnă tradiția omenească, înălțată mai presus

de lege și de iubirea pentru aproapele. De aceea încheie discuția cu remarcă: ... *dar a mânca cu mâinile nespălate nu spurcă pe om*". (Matei 15,20 u.p.) Acesta-i adevărul, n-am ce face, chiar dacă-i împotriva mea. Celălalt text va vorbi cu siguranță așa cum vreau eu, numai să-l găsec."

Și astfel a răsfoit mai departe Biblia, până când a ajuns la cartea Faptele Apostolilor, capitolul 10. Aici s-a oprit să citească descrierea vedeniei lui Petru. În timp ce citea, a început să zâmbească a biruință. „E clar că în versetul 13, Domnul i-a poruncit lui Petru să mănânce din carnea animalelor necurate, dar văd că el a refuzat toate cele trei porunci. Înțeleg că în mintea lui era ideea că nu-i vorba de mâncare, ci de cu totul altceva, mai serios. Deși mi se cam spulberă speranțele, vreau să văd care-i taina acestei vedenii curioase. Deci: *Pe când Petru nu știa ce să creadă despre înțelesul vedeniei, pe care o avusese, iată că oamenii trimiși de Corneliu, întrebând de casa lui Simon, au stăcut la poartă și au întrebat cu glas tare dacă Simon, zis și Petru, găzduiește acolo. Și pe când se gândea Petru la vedenia aceea, Duhul i-a zis: „Iată că te caută trei oameni; scoală-te, și pogoară-te, și du-te cu ei, fără șovăire, căci Eu i-am trimis”. A doua zi, s-a sculat și a plecat cu ei. L-au însoțit și câțiva frați din Iope. „Știți, le-a zis el, că nu este îngăduit de Lege unui Iudeu să se însoțească împreună cu unul de alt neam, sau să vină la el; dar Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat.”* (Fapte 10,17-20; 24,28)

Îmi pare rău că aceste versete nu vorbesc despre problema din Leviticul, capitolul 11. Ele demolează ideea întâietății evreilor asupra neamurilor, le distrug pretenția nației și interzic creștinilor evrei să-i considere pe cei de alt neam spurcați sau necurați.

Cred că am pierdut și de data aceasta. Doamne, ce mult m-a strămtorat Scriptura în noaptea aceasta! Să fiu eu oare pe o temelie greșită și să aibă adventiștii dreptate? Nu, nu se poate ca o mână de țărani neinstruiți să aibă dreptate. Am să lupt împotriva lor până vor pieri, ca să nu mai tulbure și să agite sătenii cu adventul lor. Ce se va întâmpla cu viitorul meu, dacă voi zice ca ei? Noi suntem prea mulți ca să nu avem dreptate."

Închise cu năduf Biblia, dorind să o dea la o parte, dar... în timp ce o închidea o foaie s-a îndoit. Fiind un om meticolos și ordonat din fire, nu și-a permis să o lase așa. A deschis Biblia la pagina îndoită și s-a oprit, citind cuvintele din vârful triunghiului format de foaia întoarsă. „*Saule, Saule pentru ce Mă prigonești?*” „*Cine ești, Tu, Doamne?*” a răspuns el și Domnul i-a zis: „*Eu sunt Isus, pe care-L prigonești. Ți-ar fi greu să arunci înapoi cu piciorul într-un țepuș.*” (Fapte 9,4.5)

Încet, a dezdoit foaia și oftând a zis, ridicând privirea spre plafon: „Doamne, de ce mă strâmtorezi?”

Îi veniră în minte scenele tinereții și ale zilelor de început. Își aminti cum s-a hotărât să se facă preot. În familia lui, religia a fost la loc de cinste. Tatăl său, un credincios evlavios și temător de cele sfinte, nu pierdea prilejul de a-l îndemna spre preoție. Luase în serios îndemnurile părintești abia când a început să cântărească singur vorbele unui vechi prieten de familie, care era husit. Deseori, le vizita casa în drumurile lui între Ardeal și Dunăre. Când înnopta la ei, ținea adevărate omilii despre Dumnezeu și tainele bisericești. I se părea că e un înger. Atunci a simțit frumusețea Scripturii. După trecerea anilor, când i se transforma copilăria în adolescență, s-a hotărât să studieze teologia. La început, dorea să devină husit, dar, când a înțeles că ar fi trebuit să meargă pe alte meleaguri și să vorbească alte graiuri, i s-a tăiat elanul. În cele din urmă, fără prea mare tragere de inimă, a pornit spre seminar. L-au urmărit multă vreme învățăturile husite, dar până la urmă le-a uitat. „Ortodoxia”, își zicea el, „rămâne credința popoarelor.” Când a primit parohia din Lacul Sărat, întâlnindu-i pe adventiști, și-a amintit de husiți. Un timp, l-a ispitit gândul de a-i cunoaște mai de aproape pe adventiști; era curios a le studia crezul. Și chiar a pornit o acțiune de cercetare. Dar când a înțeles la Protoierie cât de urâți și respinși sunt adventiștii, a ajuns la hotărârea că-i mai sigur pentru viitorul lui să stea deoparte; iar pe „eretici” să nu-i lase să se apropie de el. Când a povestit mai marilor lui cât de înverșunat este împotriva ivantiștilor, a primit laude. Aprecierile mai marilor lui nu i-au adus însă pacea și liniștea pe care ar fi sperat-o. Cu trecerea anilor, lupta aceasta i se părea

o deșertăciune a vieții. „Nu înțeleg de ce mă avânt într-un război în care e greu să am dreptate.”

Nu pierise ecoul cuvintelor sale când a izbucnit cu tărie lătratul câinilor în sat, agitați de chemarea lupilor ce se auzea destul de aproape. Un fior de spaimă și frig l-a ridicat de la masă. Cântatul cocoșilor anunța că nu mai e mult din noapte. Părăsind biroul, încet și cu atenție a intrat sub duna caldă, alături de nevasta lui.

– De ce nu dormi până la ora asta, bărbate, ce neazuri ai și cu cine vorbeai în birou?

– O frământare grea mi-apasă sufletul, spuse el gândindu-se la Tică Cerașu și arestații din pivnița primăriei.

– Ce neazuri ai?

– Adventiștii, Dumnezeu și Biblia îmi fac probleme.

– Ce ai tu cu ei?

– Măine am o întâlnire publică, în care vreau să-i înfrâng definitiv pe adventiști, dar... Biblia ține cu ei.

– Nu cu Biblia trebuie să-i înfrângi pe adventiști, dragul meu.

– Dar cu ce?

– Cu viața.

– Nu înțeleg ce vrei să spui.

– Fii mai bun ca ei, mai iubitor de oameni, mai credincios, ai grijă de cei sărmani și trăiește ce-i înveți pe alții mai mult decât adventiștii și atunci vor veni oamenii după tine, chiar dacă nu vei avea prea multe argumente din cărțile tale.

– Vorbești ca unul dintre ei, nevastă.

– Nu, spun ce mă îndeamnă cugetul. De ce crezi că oamenii îi urmau pe Isus și pe apostoli, părăsind biserica majoritară?

– Spune tu, ca să văd și eu ce scornește mintea ta în timp ce stai cu ochii în Evangheliile! răspunse iritat preotul

– Pentru că spuneau și trăiau adevărul, dragul meu.

Se ridicară brusc, speriați de urlatul foarte apropiat al lupilor, ce întetea larma câinilor.

– În curând se va abate urgia peste ce ne-a mai rămas în grajduri, zise ca pentru sine femeia, alergând la fereastră.

Pe ulița luminată de zăpadă și de luna în plecare, lunecau umbre sărind dintr-o curte-n alta; era spiritul strămtorării și al nimicirii.

Capitolul VII

În casa șefului de post Petre Țugui, din Lacul Sărat, era lumină, deși se apropia de miezul nopții.

– Petrică, ce probleme ai mai avut azi? întrebă nevasta polițistului.

– Nimic deosebit, doar... acum pe seară, am primit știrea de la preot că în casa Dângilor, adventiștii au o întâlnire. Am fost personal și i-am arestat pe capi; sunt în beciul cailor.

Nevasta s-a oprit, îndreptându-se de mijloc și și-a privit bărbatul fix și serios.

– De când ești tu în slujba preotului? El îți spune ție ce trebuie să faci? Nu mi se pare o cinste să te unești cu el, știi doar ce se vorbește.

– El are în mână poporul, nevastă, și nu te aprinde așa!

– Care popor? Cel căruia îi ascunde adevărul și îl prostește cum vrea el?

– Cine ți-a amestecat mintea, femeie?

– Mintea mea nu-i amestecată, ba, din contră, începe să se lumineze, privește!

Și, spunând aceasta, a aruncat perna ce o avea în mână, îndreptându-se spre lada cu macate. A scos o Biblie, pe care a deschis-o la o pagină cu semn și-a venit lângă bărbatul său, zicându-i:

– Ascultă! Este asta Biblia?

– Este.

– Spune preotul că aici ne vorbește Dumnezeu?

– Asta nu știu, că mie nu-mi ține slujbe.

– Fii serios, te rog, și ascultă-mă care este ziua de odihnă lăsată de

Dumnezeu: *Adu-ți aminte de ziua sâmbetei, ca s-o sfințești.* (Exod 20,8)

În timp ce femeia citea, bărbatul devenea din ce în ce mai curios și căuta să vadă dacă-i adevărat ce citește nevasta lui. La terminare, femeia l-a privit în ochi, zicându-i:

– Vezi? Cine are dreptate? Ai înțeles de ce adventiștii țin sâmbăta? Ia spune, cine sunt rătăciții? Ei, sau...

– Nu se poate, trebuie să fie vreo greșeală! zise polițistul. Asta nu-i Biblie bună; o fi rătăcită.

– Cum să fie rătăcită, nu vezi că e tradusă de preotul Gala Galaction?

– Atunci... e posibil să aibă rătăciții dreptate?

– Păi, nu vezi că au?

– Nu se poate să aibă, chiar dacă spune Biblia așa, înseamnă că s-a rătăcit și Biblia. Nu se poate să se înșele atâția preoți. Și te rog, nu vreau să mai discutăm această problemă. Dar... ia spune-mi, de unde știi tu toate acestea?

– Iacă, dacă nu vrei să mai discutăm, nu mai discut.

– Ba vreau să știu cine ți-a băgat rătăcirea asta în cap.

– Ei bine, dacă vrei să știi, du-te și întreabă nevasta notarului, de la ea știu. Ea l-a chemat pe un predicator adventist să-i explice.

– Și precis notarul nu știe cine intră în casa lui, zise polițistul.

– Parcă... tu știi.

– Discuția asta mă supără, nevastă, hai să ne culcăm!

Deși se culcaseră, nu puteau adormi. Fiecare se răsucea pe locul lui, încercând să alunge gândurile care le supărau somnul.

– De ce nu dormi, omule, dacă ai stabilit care e adevărul, ori adevărul acesta al tău nu-ți dă pace?

– Nu-ți bate joc de mine, nevastă!

– Du-te și dă drumul oamenilor acasă și nu-i mai chinui! Nu ți-au făcut nici un rău, nici ție, nici preotului, nici altcuiva. Ei nu fac altceva decât să povestească Evanghelia.

– Cine le-a dat lor permisiunea asta?

– Dumnezeu, cine?

– Și preotului cine i-a dat-o, de ce nu vorbesc la fel? se răsti polițistul.

– Interesul i-a dat-o preotului.

– Și ălorlalți la fel.

– Ce interes au adventiștii? Să vă bateți joc de ei și să-i chinuiți?

Ce interes au, având grijă de cei singuri și neajutorați, săraci și bolnavi, pe care voi nu-i cunoașteți și nici nu știți că există? Ia spune drept, i-ai bătut pe cei doi?

– Așa... nițel. Bine te-a îndoctrinat notărița, las' că-i fac eu o vizită.

– Nu ți-e teamă, Petrică, de Dumnezeu?

– Care Dumnezeu mă femeie? Nu vedeți că Dumnezeu e doar în capul vostru prost?

– Vai, bărbate! Ești necredincios, precum ăia din Rusia?

– Nu vorbi prostii, nevastă, că te-aude cineva și dăm de belea.

Și-acum, vreau să dorm, așa că taci.

– Bine, dar te-am rugat să-ți lași ordonul la birou, că eu nu sunt ordonanța ta, se răsti la el nevastă-sa.

– O, ho... nu te aprinde așa, c-ai luat tot pledul de pe mine!

– Să știi că vreau binele tău și al familiei noastre și nu vreau să fii amestecat în lucruri care ne aduc blestem.

– Și eu vreau la fel și sunt îngrijorat cu privire la aceste lucruri.

Tu chiar crezi că adventiștii au dreptate?

– De ce nu stai de vorbă cu ei, să-i ascuți, așa cum a făcut notarul?

– Notarul e om cult.

– Și noi suntem proști?

– Mi-e teamă că aude preotul și nu vreau să stric relația cu el.

– De când hotărăște preotul cine intră în casa mea?

– Femeie, ce ai tu de ești așa pornită împotriva preotului?

Niciodată satul nostru n-a avut un preot așa chipeș și deștept. De când a venit el, s-a umplut biserica de lume. E-adevărat că... mai mult femei, dar nu contează.

– E chipeș, dar e rece. Numai anumite lumânări îi luminează chipul.

– Se poate, eu nu le prea am cu lumânările, voi le aprindeți, dar văd că degeaba.

– Le-ai lăsat lumină la oamenii aceia în pivniță, că-i mănâncă lupii? a întrebat după o pauză lungă nevasta.

- Le-a dus popa.
- Cum? zise femeia ridicându-se într-un cot și căutând să vadă dacă bărbatul ei a vorbit serios sau nu.
- Te rog, spune-mi, ce s-a întâmplat cu adevărat?
- Nu știu, pentru că am plecat și i-am lăsat acolo cu derbedei lui domn' părinte.
- Ce derbedei?
- Aceia care au furat grâul și găinile lui Panoschie și Măculie.
- Petrică, dacă se întâmplă vreo nenorocire, cine răspunde?
- Eu nu eram acolo, nevastă, când s-a întâmplat.
- Oricum, tu răspunzi, tu trebuie să asiguri viața oamenilor.
- Mă îngrijorezi cu spusele tale, zise vădit îngrijorat polițistul.
- Te rog du-te și vezi ce s-a întâmplat cu ei!
- Acum? Doar m-am dezbrăcat. Cum să mă îmbrac iarăși?
- Dacă nu vrei să te îmbrace alții pentru multă vreme, îmbracă-te acum!

După un timp de șovăială, polițistul s-a ridicat încet și fără chef și a început să se îmbrace.

- Poți să aprinzi lampa. Aș vrea să merg și eu cu tine, să-i văd pe oamenii aceia.
  - Nu l-ai văzut pe Tudor Petrescu?
  - Cum, pe Tudor l-ai arestat? Ți pui mintea cu copiii, bărbate?
  - Ce copil? Că e-nsurat și are și un prunc.
  - Și celălalt?
  - Pe acela nu-l cunosc. E străin și mai bătrân.
  - Vreau să merg și eu.
  - Treaba ta, dar... o să zică garda c-ai venit să mă păzești.
  - Bine, te aștept aici, dar să-mi aduci vești bune.
  - Ți-aduc ce-oi găsi.
- Între timp s-a îmbrăcat și își pregătea arma.
- Ce faci cu arma, la doi pași de casă?
  - Așa e regulamentul: în arest, nu intri decât înarmat.

Afară, s-a oprit în pragul casei, ascultând chemarea lupilor. „Hm, nu-i joacă, ne paște primejdia”, zise în sinea lui, apropiindu-se de pivniță. Când mai avea câțiva pași, a observat fire de lumină

strecurate printre scândurile care erau fixate în fereastra pivniței. S-a oprit, s-a gândit, apoi s-a îndreptat spre postul de pază. În post, sergentul veghea cu capul pe masă, cu haina și cizmele scoase, cu ușa încuiată și lumina stinsă. Șeful a bătut în ușă și a ordonat:

– Băi, sergent, prezintă-te-n biroul meu.

După un timp s-a auzit:

– Da, să trăiți, vi-l aduc.

Trecând mai mult timp decât i se permite unui militar, a apărut și sergentul cu un coș cu coceni de porumb.

– Ce se întâmplă aici, sergent?

– Cu permisiunea dumneavoastră, o să fie cald.

Și se chinuia să bage coșul între birou și sobă, ca să aprindă focul.

– Cine ți-a spus să faci focul în sobă?

– Să trăiți! Dumneavoastră!

– Când?

Și soldatul rămase mut și încurcat, neștiind ce să mai înțeleagă.

– Tu dormeai și ai visat?

– Să trăiți! N-am dreptul să vă contrazic.

– Ia spune, de ce la tine e întuneric, iar în pivniță e lumină?

– Nu știu, domn' șef. La mine s-a afumat sticla lămpii rău și... mi-am uitat mânușile acasă.

– Hai să vedem ce e-n pivniță.

În apropiere, au auzit voci limpezi și blânde. Au încetinit mersul și au coborât scara până la ușa carcerii. Printr-o crăpătură, au privit înăuntru. Lumina galbenă a unei lămpi, păta fețele unor tineri ce erau așezați în jurul unui bătrân, care le vorbea rezemat de peretele opus intrării. Își ascuțiră auzul ca să înțeleagă ce spunea bătrânul, care era rezemat de perete.

– Fiii mei, viața pe care o trăim acum nu-i cea pentru care am fost creați. Ne e oferită doar pentru a dovedi că știm să o trăim pe cealaltă.

Primii noștri părinți, Adam și Eva, au fost așezați în cel mai frumos loc de pe pământul proaspăt creat. Au fost educați pentru a ocupa un loc unic în univers. Îngerii au fost învățătorii lor și după ce au fost pregătiți, trebuia să dea examenul ascultării.

Trebuia să se vadă dacă ei vor să asculte de Tatăl lor sau nu. Proba era legată de porunca lui Dumnezeu, dată în Geneza 2,16-17, unde zice:

Domnul Dumnezeu a dat porunca aceasta: „Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit”.

Adam trebuia să respecte porunca, fără să se întrebe de ce a zis Dumnezeu așa. Nu era vorba de fructul interzis, ci de ascultarea lor față de cerința Tatălui.

Diavolul, care-L ura pe Isus și pe omul creat, a amăgit-o pe Eva să calce porunca Tatălui. Apoi, ea a devenit unealta diavolului pentru a-l amăgi pe Adam. Și așa părinții noștri au pierdut proba ascultării, urmând să piardă și viața. Însă, înainte ca Dumnezeu Tatăl să semneze decretul de moarte a ființei umane, Isus, Prințul, a cerut o întrevvedere la Tatăl, cu scopul de a-I face o cerere. Rugămintea era scurtă, dar avea în ea toată veșnicia noastră. El L-a rugat pe Tatăl, pledând pentru noi: „Tată, omul pe care l-am creat, a călcat Legea și a pierdut dreptul la viață. Trebuie să moară. Ne-am pus toată speranța și iubirea în el. Atunci când l-am creat, l-am modelat nu numai în lutul pământesc, ci și în inima Mea. Legea călcată cere moartea lui și e drept. Dar lasă-Mă să mor Eu în locul omului pentru prima vină, iar el să se pregătească și să mai dea o dată proba ascultării, la care a căzut acum. Fiii care se vor naște după Adam să aibă un număr de ani în viață, în care să dovedească de partea cui vor fi, de partea Noastră sau a diavolului. Să-i mai dăm o speranță omului, Tatăl!” Dumnezeu, care-l iubea și El pe om, ca și Isus, a aprobat. Și așa se face că Adam n-a murit atunci. I s-a mai îngăduit să dovedească încă o dată dacă ascultă sau nu. După aceea va fi o judecată, când se va cerceta dosarul vieții fiecăruia în vederea morții veșnice sau a vieții veșnice. Depinde cum ne trăim viața.

– Părinte, de ce nu l-a creat Dumnezeu pe om, așa... ca să nu mai fie nevoie de încercare? Cum să zic... să-l facă perfect de la început? a întrebat un ascultător.

– Așa l-a făcut, fiule. Dumnezeu a făcut toate lucrurile perfecte. Așa l-a făcut și pe Adam. Dumnezeu l-a făcut perfect și i-a spus că este perfect. Dar Satana i-a sugerat neîncrederea, spunându-i că ar putea fi perfect numai după ce va mânca fructul oprit. Șarpele îi promitea Evei: *Când veți mânca din pom, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu...* (Geneza 3,5). Satana știa că omul e perfect, era chiar gelos pentru aceasta și, pentru că Îl ura pe Isus, a vrut să strice creația Lui. Prin neascultare, omul a ajuns păcătos și s-a ruinat. Această destrămare a început imediat ce oamenii au păcătuit. *Atunci li s-au deschis ochii la amândoi; au cunoscut că erau goi, au cusut laolaltă frunze de smochin și și-au făcut șorturi din ele.* (Geneza 3,7)

Acum, omul nu mai este curat, cum l-a creat Isus. Uimirea constă în aceea că omul crede că acum este desăvârșit. Dumnezeu, prin Biblie, îi spune omului că are nevoie de ajutor și curăție, iar omul spune: „N-am nevoie, sunt perfect așa cum sunt; n-am nevoie de Tine”. Acești oameni, dragii mei, nu pot trece judecata vieții și vor pieri. Voi veți avea nevoie, ca și mine, să ne pregătim pentru acest examen al vieții.

– Părinte! zise Tică Cerașu. Cine l-a făcut pe diavol și de ce nu l-a omorât Dumnezeu, ca să nu ne mai chinuie și pe noi?

– O, frații mei! Istoria lui Lucifer este tainică și lungă. Aveți voi timp să v-o spun și să vă răspund la întrebare?

– Da, avem timp. Până în preajma zorilor mai este destul.

– Bine. Cu mult înainte de a fi creată prima fărâcă din pulberea lumii, înainte ca primul licăr de lumină să se fi îndreptat spre acest colț de univers, atunci când în altă parte se nașteau galaxiile, Dumnezeu a creat cele mai dumnezeiești ființe cunoscute de noi. Acestea locuiesc pe planeta pe care se află capitala universului. Sunt ființele care trăiesc în imediata apropiere a tronului lui Dumnezeu. Materia din care sunt create este mai fină decât timpul și nu au nevoi materiale așa cum înțelegem noi. Ființele acestea se numesc îngeri, adică slujitori. Numele lor vine de la slujba lor. În cerul lui Dumnezeu, cea mai dorită menire este aceea de a fi slujitor, adică înger. Ei au sarcina de a împlini ordinele și dorința

lui Isus pentru celelalte ființe din univers. În imensul trup al spațiului, trăiesc lumi într-un număr care depășește cu mult imaginația omului. Îngerii sunt cei care țin legătura între tronul lui Dumnezeu și aceste planete locuite.

Biblia ne spune că au diferite grade și misiuni, cum ar fi îngeri, serafimi și heruvimi.

În fruntea acestei armate uriașe, Dumnezeu l-a pus, încă din veșnicii, pe Lucifer. El era cea mai valoroasă creatură, capodopera geniului dumnezeiesc. Nici o altă creatură nu era la nivelul lui.

Biblia ne spune despre aceasta:

Așa vorbește Domnul, Dumnezeu: „Ajunsesei la cea mai înaltă desăvârșire, erai plin de înțelepciune și desăvârșit în frumusețe. Stăteai în Eden, grădina lui Dumnezeu și erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe: cu sardonice, cu topaz, cu diamant, cu hrisolit, cu onix, cu iaspis, cu safir, cu rubin, cu smarald și cu aur; timpanele și flautele erau în slujba ta, pregătite pentru ziua când ai fost făcut. Erai un heruvim ocrotitor, cu aripile întinse; te pusesem pe muntele cel sfânt al lui Dumnezeu, și umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut, până în ziua când s-a găsit nelegiuirea în tine”. (Ezechiel 28,12 u.p. 13-15)

Lucifer era onorat de tot universul, iar îngerii îi împlineau ordinele cu o deosebită plăcere. Era mândria cerului. Avea intrarea liberă în prezența Sfintei Treimi. Era conducătorul corurilor cerești și al serbărilor date în univers în onoarea Regelui regilor. Locuia în grădina lui Dumnezeu, acolo unde este tronul prezenței Lui. Era purtătorul bijuteriilor lui Dumnezeu. Reprezenta ființele create în fața Prințului, și pe Prinț în fața universului. Toată onoarea pe care Creatorul o dădea ființelor create era oglindită-n el. Iubirea infinită a lui Dumnezeu față de creaturile Sale era revărsată peste el. Tot ceea ce însemna frumusețe, înțelepciune și neprihănire erau adunate în el. Nimic din ce ar fi putut simți, vedea sau înțelege o creatură, nu era ascuns de el. Înaintea lui era un drum al împlinirilor, cu nepuțință de înțeles pentru om.

Într-o zi, în mintea lui a încolțit un gând care nu mai existase până atunci în univers; și anume, și-a zis în sine: „Ar trebui să fiu considerat așa cum este Prințul Isus”.

La început, l-a speriat gândul acesta, pe care și-l construise, dar cu cât îl păstra mai mult în cuget, cu atât devenea mai dulce. Așa a început să mediteze mai mult, comparându-și frumusețea, înțelepciunea și popularitatea cu a Prințului Isus, constatând el, că ar fi o mică deosebire, dar și o asemănare între ei. Aparent nu era o mare deosebire, pentru că Dumnezeu nu se descoperea decât atât cât puteau să-L înțeleagă. Isus intra în măsura lor, iar ei credeau că atâta-i Dumnezeu.

Biblia ilustrează acest mister în cuvintele: *Ți s-a îngâmflat inima din pricina frumuseții tale, ți-ai stricat înțelepciunea cu strălucirea ta...* (Ezechiel 28,17)

Cu ocazia unei sărbători speciale, Dumnezeu Tatăl L-a onorat cum se cuvenea pe Isus, Fiul Său. Aceasta l-a iritat pe Lucifer. A ajuns să gândească cum n-o făcuse niciodată, cum că el trebuia să fie onorat. I s-a explicat că pretenția lui era neîntemeiată. Se născuse-n el păcatul și, cu toată explicația, a continuat în direcția aceasta.

După un timp a început să împărtășească și altor îngeri gândurile sale, în defavoarea Prințului Isus. „De ce Isus e mai onorat decât ceilalți? Nu e drept.” Această întrebare a semănat-o cu subtilitate în mintea multor îngeri. Dumnezeu Și-a luat mult timp și i-a explicat că locul lui Isus este unic și nu poate fi altul asemenea Lui. El este Fiul, de aceeași natură cu Tatăl. Dar ei n-au vrut să accepte adevărul. Îngerii, fiind ființe asexuate, netrăind simțăminte de fiu și tată, n-au putut pricepe prea mult, dar Cel care niciodată nu-i înșelase și n-a fost ascuns față de ei merita și de data aceasta să fie crezut și respectat.

Curând, infernala invenție luciferică a ieșit din domeniul gândurilor și simțămintelor ascunse și s-a manifestat în mod deschis, transformându-se în revoltă.

Pe fondul acestor tensiuni cosmice, Dumnezeu a plănuit crearea unei lumi noi, numită Planeta Albastră. Tânăra ființă creată avea

să devină aliata lui Dumnezeu în războiul pornit de Lucifer. Pe Planeta Albastră avea să creeze o ființă cu puțin și pentru puțin timp mai prejos decât îngerii. Aceasta urma să aibă calitate „după chipul lui Dumnezeu” și să dea naștere la urmași după chipul Său, fiind tați și fii. Ei aveau să înțeleagă, prin experiență, absurditatea pretenției luciferice.

Pentru un tată, fiul lui „carne din carnea lui și os din oasele lui” nu putea să fie înlocuit sau egalat de nimeni altcineva. Nici un frate, nepot, altă rudă sau prieten nu poate ocupa, în inima unui tată, locul fiului.

În acest timp, păcatul a dospit în inima lui Lucifer și curând l-a transformat în diavol. Creșterea revoltei și a nerușinării a dus inevitabil la război. După ce a avut loc războiul îngerilor, care întrece ideea noastră despre război, Satana cu tovarășii săi au fost aruncați în închisoarea spațiului abisal.

În timp ce era în această închisoare fără zid și fără lacăt, a fost creată lumea noastră. Priveliștea ei fermecătoare l-a mâniat nespus pe Satana. El ura planul creării noastre, pe motiv că nu i s-a cerut sfatul. De aceea ar fi dorit foarte mult ca acest plan cu privire la noi să eșueze. Aceasta ar fi fost interpretată ca o neputință a lui Isus și o dependență a Sfintei Treimi de Lucifer, în conducerea universului.

Cu astfel de simțăminte și cu astfel de intenții a urmărit Satana tânăra pereche de pe pământ. Iar după căderea omului, Isus a intervenit, așa cum am arătat mai înainte, ca omul să aibă șansa redresării.

Dacă viața aceasta o trăim în ascultare de Cuvântul lui Dumnezeu, vom fi salvați, și toate planurile făcute la început pentru om se vor împlini. Dar cei ce trăiesc în răzvrătire față de Dumnezeu, după modelul luciferic, vor pieri așa cum trebuia să pierim la începutul timpului nostru. Voi vreți să trăiți mai departe în păcat și să fiți dușmani ai lui Dumnezeu? Vreți să vă predați lui Isus, ca să fiți iertați și mântuiți?

– Eu vreau să nu mai trăiesc ca până acum, în păcat și necurăție!
zise Tică Cerașu.

– Și noi vrem! ziseră alții.

– Bine faceți, n-o să vă pară rău. Viața voastră își va găsi sensul.

– Dar... trebuie să ne înveți ce zice Scriptura să facem.

– Este lucrul cel mai sigur. Vă veți lua Biblii și veți studia după un program și model despre care vă voi vorbi.

– Dar cum va putea Isus să ne ierte toate păcatele, care sunt multe și grele? întrebă iarăși Tică.

Șeful de jandarmi și însoțitorul, care erau așezați pe treapta de jos a scării, în fața ușii de la intrare în pivniță, ascultaseră fiecare cuvânt spus de Hagi. La ultima întrebare pusă de Tică, s-a aplecat spre sergent și i-a șoptit:

– E periculos ca aștia să se pocăiască și să spună adevărul. Trebuie să-i împiedicăm, și îi făcu semn celuilalt să-l urmeze.

– După dumneavoastră, șefule, zise sergentul.

Dar, înainte de a împinge ușa pivniței, s-au mai oprit, ca să prindă cuvintele ce se rosteau atunci, făcând semn să mai aștepte. Cuvintele hagiului ajungeau la ei într-un ton deosebit de solemn.

– Când un om – așa... ca mine și ca voi – dorește să-și cunoască rostul vieții, ajunge în fața adevărurilor lui Dumnezeu. Acestea sunt descoperite în Sfânta Scriptură și în natură. Pentru a ajuta ca ele să ajungă cât mai repede la inima oamenilor, Isus a format propovăduitori și, i-a trimis printre oameni, ca să le vestească voia lui Dumnezeu. Orice om, cel puțin o dată în viață, ajunge față în față cu dorința lui Dumnezeu, așa... cum sunteți voi acum. În clipele acelea, Isus face cunoscut că El este și în El se poate găsi sensul oricărei existențe. În fața acestui moment, unii primesc în inima lor chemarea divină și spun: „Ce să fac, Doamne, ca să se împlinescă și cu mine scopul pentru care m-ai creat? Vreau să trăiesc și să mă bucur de viața adevărată.” Întotdeauna Isus a avut un răspuns simplu la această întrebare. Este acela folosit de apostolul Petru în cartea Faptele Apostolilor, capitolul 3, cu versetele 19 și 20: *Pocățiți-vă dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se ștergă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviare, și să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos.*

Pocăința cerută de Isus nu este ceea ce înțeleg oamenii când rostesc în batjocură acest cuvânt. Ea înseamnă mult mai mult decât atât.

Părăsirea obiceiurilor vechi cere timp și „luptă până la sânge”. În tot acest timp, credinciosul studiază persoana Domnului Isus, fie în natură, fie din Biblie. Cel care zilnic are această preocupare simte pace, echilibru sufletesc și putere într-un mod foarte vizibil. Cu cât este mai mult preocupat de persoana lui Isus, cu atât devine dependent de această prezență. Încetul cu încetul, firea lui se modelează după firea Celui pe care Îl admiră. Intră într-o relație spirituală cu persoana Mântuitorului, în așa fel încât Îl face părtaș la toate clipele vieții. Așa dispar defectele și viciile din viață. E greu să ai în minte persoana lui Isus, și în același timp să trăiești obiceiuri care sunt distrugătoare. Așa arată pocăința.

Având simțământul prezenței Lui, vorbirea va fi deosebită, aleasă și curată, pentru că El este cu tine și n-ai vrea să-L superi. Avându-L pe El, nu poți face rău aproapelui tău, care este ca și tine, fiul Lui. Nu poți să-I jignești fiul când Îl inviți în casa ta; cu siguranță, vrei ca la tine în casă să fie curat, frumos, aerisit și ordine, pentru că știi că Lui așa Îi place; și îți foarte mult să-I faci această plăcere.

Când stai cu El la masă, n-ai să pui mâncăruri care n-au să-I placă și n-ai să-I dai să bea ceea ce știi că nu folosește.

Când pleci cu El pe drum, n-ai să te oprești și să-L inviți să intre într-un loc unde știi că nu-I face plăcere și unde ți-a spus și ție să nu te duci.

Când știi că, în ziua a șaptea, El vrea să Se întâlnească cu tine la biserică, tu n-o să te duci în altă zi, că te duci degeaba.

Când El ți-a spus să te pregătești pentru serbarea timpurilor, serbarea celei de-a doua veniri, tu o faci cu deosebită bucurie.

Dacă El îți spune să vestești oamenilor evenimentul acesta, cine te-ar putea opri? Nimeni. Iubirea și prietenia pentru El îți dau o putere și un curaj care fac de rușine cele mai tari armate.

El devine pentru tine persoana la care te gândești cu drag, despre care îți place să vorbești cu prietenii tăi și care te interesează

cel mai mult. Cu El discuți problemele tale, trăirile și afacerile tale. El devine Prietenul tău cel mai bun.

Vor fi situații când vei uita de El. Te vei scula și vei pleca grăbit să rezolvi o problemă. Este posibil ca atunci, văzându-te singur, să faci o greșeală. Să nu disperi și să nu te ascunzi, să-I spui imediat și El te va ierta și te va ajuta să o repara.

Trăind așa, vei ajunge într-o zi, când dosarul vieții tale va fi pus pe masa de judecată a Cerului. Îngerii raportori vor prezenta tot ce ai făcut în viață. Rapoartele vor avea însemnări negative și, conform Legii, se va cere condamnarea ta la moarte. Atunci când se rostește sentința, Isus, care are intrare acolo, va înainta în fața Judecătorului și va spune: „Este adevărat, onorată Instanță, că subsemnatul X se face vinovat de călcarea Legii și că merită moartea, dar îngăduiți-Mi să mijlocesc pentru el și să cer scutirea lui de pedeapsa pronunțată. Pledoaria Mea se bazează pe următoarele: mai întâi, de când a cunoscut voia Cerului, el a trăit conform celor cunoscute; s-a schimbat, a părăsit viața dezordonată și a trăit în sfințenie. În al doilea rând, el a fost prietenul Meu și vreau să trăiască în continuare cu Mine. Pentru păcatele lui, Eu am murit și moartea Mea o pun în locul morții lui, iar el să trăiască împreună cu Mine. El este prietenul Meu, și Eu îmi apăr prietenul. Cer să-Mi fie încredințat Mie și să fie cetățean al Noului Ierusalim din cer.”

Cuvântul lui Isus este greu în fața tribunalului ceresc. El și-a câștigat pe cruce acest drept de intervenție. De aceea nu este refuzat.

Se vor judeca acolo multe dosare ale așa-zișilor credincioși, dar El nu în toate cazurile va interveni, ci numai în cazurile celor care I-au fost prieteni. Vreți și voi să fiți prietenii lui Isus?

– Da, vrem, vrem! au răspuns într-un glas cei adunați în jurul hagiului.

Atunci ușa s-a deschis și-n pragul ei se aflau polițiștii.

– Ce se întâmplă aici? a strigat șeful. Cine v-a dat permisiunea să intrați aici?

– Păi... am înțeles că dumneavoastră, a răspuns liniștit Tică Cerașu.

- Cum eu? Am spus eu cuiva să vină aici?
- Nu, dar... părintele...
- Ce părinte? Aici nu-i biserică, e arest. Ce-ai, moșule, pe față? De ce ești plin de sânge?

Hagiul a tăcut un moment, căutând un răspuns înțelept.

- L-am bătut noi, domn' șef, pe dumnealui și pe celălalt, la ordinul... dumneavoastră! zise cu un deosebit calm Tică.

- Cum? La ordinul meu? V-am dat eu un astfel de ordin? Vreți să vedeți care-i ordinul meu? Tu, moșule, treci lângă sergent! Iar voi sunteți arestați, până o să învățați că instituția statului este foarte hotărâtă.

Arestații fierbeau de mânie; s-ar fi aruncat într-o clipă asupra polițiștilor, dar Tică le-a șoptit:

- Nu mișcați, băieți, acum suntem credincioși, nu mai suntem ca aseară. Ați văzut că părintele Hagiul nu s-a împotrivit și a așteptat intervenția Celui despre care ne-a vorbit.

Sergentul a încuiat ușa pivniței cu lacătul și a fugit după șef, care o luase înainte cu bătrânul Hagiul.

La lumina lămpii din birou, șeful îi examinează rănilor și umflăturile. Fața îi era plină de sânge uscat, iar după urechea stângă avea o rană mare din care cursese mult sânge.

- Adu-mi niște apă, sergent!

- Găleata e-nghețată, domn' șef, dar să mă duc în vecini după apă?

- Nu, las' că-l iau la mine, să-l ajute nevasta mea, că vine ziua și ne facem de ocară oamenilor.

Sergentul a făcut ochii mari, necrezând ce aude. Niciodată nu l-a auzit pe șef vorbind așa; niciodată nu i-a părut de vreun arestat sau subaltern. A dat din cap și și-a zis: „Ia s-o văd și p-asta!”

Acasă la polițist, lumina era aprinsă și nevasta îmbrăcată. În soba din odaia de oaspeți ardea o buturugă de salcâm, așa că era călduț.

- Bună seara, coniață! zise Hagiul.

- Bună seara, dar... cine te-a jucat așa, tataie?

- Prietenii, coniață.

– Prietenii cui? Las' că știu eu ai cui.

– Nu-i nimic, nu mă doare. Domnul meu a fost bătut și rănit și mai rău.

– Până să spui despre Domnul tău, hai să te speli și să mănânci și altceva decât bătaie! zise femeia.

– Mulțumesc, coniță, ești o femeie bună.

– Asta s-o spună bărbatul meu.

– E bună, e bună, moșule, câteodată... și de bătut.

În timp ce Hagiul mânca liniștit la o masă așezată lângă sobă, polițistul și nevasta îl priveau liniștiți și gânditori.

– Deși pari, nu ești un om de rând, moșule, ai o putere deosebită, care răzbate prin înfățișarea ta umilă! zise nevasta polițistului.

– Dacă este adevărat ce spuneiți, atunci aș vrea să știți că aceasta am căpătat-o cunoscând pe Cineva cu o înfățișare fermecătoare. El a fost persoana cea mai atrăgătoare din lume.

– Cine este și cum îl cheamă?

– Este Prietenul și Mântuitorul meu, Isus.

– L-ai cunoscut tu? Poți să ne spui câte ceva despre El? zise nevasta polițistului.

– Cu mare plăcere vă vorbesc despre El. Deși a fost cea mai mare personalitate, n-avea bani sau proprietăți. Bunurile Lui nu depășeau valoarea câtorva sute de lei. Nu le-a promis oamenilor bogății sau faimă și, cu toate acestea, Îl urmau în număr mare. Negustorii și comercianții care câștigau bine, și-au părăsit îndeletnicirea în schimbul unei vieți pline de greutate și lipsuri pentru a-L urma. Când vorbea El, nu oferea spectacole, dar mii de oameni veneau să-L asculte. El nu le predica în biserică sau în vreo clădire, dar oamenii stăteau în picioare și-L ascultau. Și oriunde Se ducea, era urmat de mulțimi; căci era iubit de Dumnezeu și de popoare.

Biblia spune că, de la doisprezece ani, devenise cunoscut și era iubit de generația Lui. Una dintre însușirile pe care le-a avut, în întreaga viață, a fost ascultarea – ascultarea de părinți și de Dumnezeu. Biblia spune despre El următoarele:

Măcar că era Fiu, a învățat să asculte prin lucrurile pe care le-a suferit. Și după ce a fost făcut desăvârșit, S-a făcut pentru toți cei ce-L ascultă, urzitorul unei mântuiri veșnice. (Evrei 5,8-9)

El a ascultat cu seriozitate poruncile Domnului, dând un exemplu de supunere și conlucrare. A considerat Legea sfântă. Evanghelistul Matei redă o întâmplare din care reiese atitudinea Lui clară cu privire la Cele Zece Porunci.

Atunci s-a apropiat de Isus un om, și I-a zis: „Învățătorule, ce bine să fac ca să am viața vecinică?” El i-a răspuns: „De ce mă întrebi: ‘Ce bine?’ Binele este unul singur. Dar dacă vrei să intri în viață păzește poruncile”. (Matei 19,16-17)

S-a dovedit clar că doar respectarea Celor Zece Porunci asigură dezvoltarea și formarea unui caracter plăcut. Nimeni nu s-ar simți în siguranță în tovărășia unui hoț, unui mincinos sau unui criminal.

Cum vă simțiți, domnule polițist, în prezența unor astfel de oameni?

– E clar, bătrâne, e clar că ai dreptate, până aici.

– Toate Cele Zece Porunci ar trebui studiate și învățate în mod serios, nu așa cum se face în școală, la ora de religie, apoi sunt uitate sau ocolite cu bună știință.

Isus a fost un om sănătos și bine dezvoltat. Deși era Fiul lui Dumnezeu, El a lucrat ca dulgher aproape douăzeci de ani. A lucrat lemnul tare din Palestina, cu uneltele de pe vremea aceea. Trebuie să fi avut mușchi serioși. Fără un fizic rezistent n-ar fi putut înfăptui lucrarea Lui.

Biblia este plină de faptele lui Isus, dar tot ce se spune că a făcut, a fost pentru binele altora. În cartea Faptele Apostolilor, se spune: *Isus umbla din loc în loc, făcea bine și vindeca pe toți cei ce erau apăsați de diavolul; căci Dumnezeu era cu El. (Fapte 10,38)*

Știm cu toții că tămăduia oamenii, înșenina înmormântările pe care le întâlnea, dând viață celor care muriseră și aducând fericire celor care-L îndrăgeau.

Mântuitorul era plin de tact și blândețe, plin de grijă pentru sentimentele altora și niciodată nu muștra pe cineva, fără să fie nevoie.

Isus era un om plin de curaj. Nu a trăit pe acest pământ cineva mai curajos ca El. Când a venit la noi, pe pământ, știa ce avea să pățească, dar nu S-a dat înapoi.

Isus a fost întotdeauna drept și nepărtinitor. Îi iubea la fel de mult pe cei bogați ca și pe cei săraci și Se purta la fel cu toți. Deși El era nevoiaș, nu-i invidia pe cei bogați. Pentru El, toți erau la fel. Nu Se pretindea mai bun decât alții. Împărțea totul cu ucenicii Săi, mânca ce mâncau și ei, dormea unde dormeau ei, fără să Se vaite.

Isus avea o fire iertătoare. Biblia nu pomenește nici un caz în care Isus să Se fi supărat pentru ce a avut de suferit din partea cuiva. Îl mânia să-i vadă pe oameni nedreptățindu-i pe alții și-i muștra pentru aceasta, dar nu avem mărturii că S-ar fi supărat pe cei ce-L nedreptățeau. Luca ne spune că, aflându-Se chiar pe cruce, Se ruga pentru dușmanii Săi:

Isus zicea: „Tată, iartă-i, căci nu știi ce fac”. (Luca 23, 34)

Acum, să ne gândim la acele fapte și atitudini care L-au făcut pe Isus așa de deosebit. El era supus, lipsit de egoism, blând, curajos, drept și iertător.

– Dar cum poate oare cineva să aibă aceste daruri? întrebă nevasta polițistului.

– Dacă ești creștin cu adevărat, poți fi la fel ca Isus. Aceasta înseamnă a avea un caracter frumos. Frumusețea purtării se dezvoltă în jurul lui Isus, El fiind centrul. A-L cunoaște pe El, înseamnă a cunoaște creștinismul. Fără cunoașterea lui Isus este imposibilă înțelegerea și cunoașterea religiei creștine.

– Eu am probleme cu credința aceasta – nu cred că Isus a fost Mesia și că Biblia spune adevărul. Credeam că-mi vei oferi dovezi care să demonstreze că Biblia și creștinismul sunt adevărate, a intervenit cu destulă inocență polițistul.

– Dar le ai, răspunse Hagiul. Isus este singurul om care a demonstrat adevărul Bibliei într-un fel unic. Chiar de la începutul lucrării Sale, Isus a mărturisit că a venit pe pământ ca să împlinească ce fusese profetizat cu privire la El.

În ziua aceasta, auziți cu urechile voastre cum Scriptura se împlinește... (Luca 4,21)

Se referea atât la profețiile lui Isaia cu privire la El, cât și la celelalte din Vechiul Testament.

În Isaia 7,14, se spune că Isus avea să Se nască dintr-o fecioară: ... *Iată, fecioara va rămâne însărcinată, va naște un fiu, și-I va pune numele Emanuel (Dumnezeu cu noi).*

În Mica 5,2, ni se arată cetatea în care avea să Se nască Isus: *Și tu, Betleeme Efrata, măcar că ești prea mic între cetățile de căpetenie ale lui Iuda, totuși din tine Îmi va ieși Cel ce va stăpâni peste Israel, și a cărui obârșie se suie până în vremuri străvechi, până în zilele veșniciei.*

David a proorocit că Isus va fi trădat de unul dintre ucenicii Săi: *Chiar și acela cu care trăiam în pace, în care îmi puneam încrederea și care mânca din pâinea mea, ridică și el călcâiul împotriva mea. (Psalmi 41,9)*

Biblia merge mai departe și prezice prețul exact pe care-l va primi trădătorul lui Isus:

Eu le-am zis: „Dacă găsiți cu cale, dați-Mi plata; dacă nu, nu Mi-o dați!” Și Mi-au cântărit, ca plată, treizeci de arginți.

Dar Domnul Mi-a zis: „Aruncă olarului prețul acesta scump, cu care M-au prețuit!” Și am luat treizeci de arginți, și i-am aruncat în casa Domnului, pentru olar. (Zaharia 11,12-13)

Acestea au fost scrise cu cinci sute de ani înainte de a se întâmpla. Să nu trecem peste detaliile acestei profeții. Ea afirmă că Isus va fi vândut, că argintul va fi metalul plății, că vor fi exact treizeci de monede și că banii nu vor fi folosiți de cel care i-a primit, ci azvârliți în Casa Domnului.

Mie mi se pare un lucru extraordinar că totul, fiecare detaliu este adevărat. Ce-ar fi fost dacă prețul era plătit în aur? Sau dacă ar fi fost douăzeci și șapte de monede sau dacă banii ar fi fost puși în vistieria templului, în loc să fie dați olarului?

Dacă ar fi apărut vreuna dintre aceste posibilități, Biblia n-ar mai fi fost o carte precisă și adevărată. Dar nu apare nici o eroare, și eu am încredere în cartea aceasta.

S-a proorocit, de asemenea, și felul în care avea să moară Isus.

Căci niște câini mă înconjoară: o ceată de nelegiuți dau târcoale împrejurul meu, mi-au străpuns mâinile și picioarele... (Psalmi 22,16)

Erau multe feluri în care Fiul lui Dumnezeu ar fi putut să moară. Odată, gloata a încercat să-L arunce de pe stâncă, dar a scăpat. Uciderea cu pietre era ceva obișnuit în Israel. Dar crucificarea n-a fost cunoscută ca pedeapsă capitală decât după multe secole de la scrierea acestei profeții. Apoi, modul acesta de execuție era de origine romană, nu evreiască. Cum ar fi știut profetul că se va folosi crucificarea și că Isus va fi executat pe cruce, dacă Dumnezeu nu l-ar fi înștiințat?

Tot profețiile ne spun că îmbrăcămintea lui Isus avea să fie trasă la sorti – *Își împart hainele mele între ei, și trag la sort pentru cămașa mea* (Psalmi 22,18), că avea să i se dea să bea în timp ce se afla pe cruce – *Ei îmi pun fiere în mâncare și, când mi-e sete, îmi dau să beau oțet* (Psalmi 69,21) și că avea să fie înmormântat în mormântul unui bogătaș. – *Groapa Lui a fost pusă între cei răi, și mormântul Lui la un loc cu cel bogat, măcar că nu săvârșise nici o nelegiuire și nu se găsisse nici un vicleșug în gura Lui. Domnul a găsit cu cale să-L zdrobească prin suferință... Dar, după ce Își va da viața ca jertfă pentru păcat, va vedea o sămânță de urmași, va trăi multe zile, și lucrarea Domnului va propăși în mâinile Lui. Va vedea rodul muncii sufletului Lui și Se va înviora. Prin cunoștința Lui, Robul Meu cel neprihănit va pune pe mulți oameni într-o stare după voia lui Dumnezeu, și va lua asupra Lui povara nelegiuirilor lor. De aceea Îi voi da partea Lui la un loc cu cei mari, și va împărți prada cu cei puternici, pentru că S-a dat pe Sine Însuși la moarte, și a fost pus în numărul celor fărădelege, pentru că a purtat păcatele multora și S-a rugat pentru cei vinovați.* (Isaia 53, 9-12)

Toate acestea s-au adevărit, și nu din întâmplare! Ar fi imposibil și absurd ca acestea și altele, despre care n-am vorbit, să se fi împlinit la întâmplare. În afară de acestea sunt profețiile despre moartea lui Isus, care s-au adevărit întocmai. Biblia își are propriul martor, cel mai fidel, în ce privește precizia și inspirația.

Ce am spus până acum ar putea fi o temelie, ca să începi a-ți clădi credința în Cuvântul lui Dumnezeu, domnule polițist.

– Care este scopul pentru care Isus a venit în lumea noastră murdară? a întreat femeia polițistului.

– Viața lui Isus a însemnat mai mult decât a ne arăta ce înseamnă să ai o personalitate puternică. El a venit ca să plătească pentru păcatele omenirii. Păcatul este călcarea Legii, așa se spune în Biblie: *Oricine păcătuiește încalcă Legea, căci păcatul este încălcarea Legii.* (1 Ioan 3,4)

Iar apostolul Pavel spune clar în epistola sa: *Toți au păcătit și au necinstit măreția lui Dumnezeu.* (Romani 2,23)

Salvarea omenirii vinovate se putea face în două feluri: primul, ar fi fost ca omul să fie iertat pentru încălcarea Legii, dar aceasta ar fi făcut Legea inutilă. Ea este temelia vieții și fără respectarea ei n-ar exista lumea universului; al doilea mod ne descoperă singura cale de salvare a omului și respectare a Legii, și anume ca altcineva să ia asupra lui pedeapsa omului.

Aceasta a făcut Isus când a acceptat să urce crucea Golgotei. După crucificare a înviat și astfel are putere să ia asupra Lui moartea noastră și să îplinească Legea prin moartea Sa.

Deci, dacă noi credem în Hristos și suntem slujitorii Lui, păcatele ni se vor lua și vor fi puse asupra Lui, în măsura în care le mărturisim și ne îndepărtăm de ele.

Dar aceasta nu-i totul. Cerul n-ar fi mulțumit doar cu atât, căci voia Domnului este ca, într-o zi, să nu mai existe păcat. Intenția lui Isus este să nu lase lumea să meargă înainte, așa cum este acum – plină de spitale, închisori, ospicii și nenumărate războaie, care aduc suferință și jale. El vrea să pună capăt la toate acestea. Vrea să vină a doua oară și, după planul Său, să scoată lumea noastră de sub teroarea răului. Când a fost pe pământ, deseori vorbea despre aceasta. El spunea ucenicilor, cu puțin înainte de a-și încheia prima parte a misiunii Sale:

Să nu vi se turbure inima. Aveți credință în Dumnezeu, și aveți credință în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri; dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după

ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu să fiți și voi. (Ioan 14,1-3)

Isus a spus în repetate rânduri că va reveni pe pământ. A doua venire este unul dintre cele mai importante subiecte din Biblie. Este menționat de peste 2.500 de ori în toată Biblia – de aceea știm că este un subiect foarte important în preocuparea divină.

– Dumnezeu crezi că Se va întoarce Isus, acum? Întrebă insistent polițistul.

– Da, El Se întoarce, pentru că tot ce se întâmplă pe acest pământ a demonstrat cât de rău este păcatul și că planurile lui Satana, de a chinui și nimici această lume, trebuie oprite.

Isus Se va întoarce să stârpească păcatul pe care l-a învins la prima Lui venire. El va recrea acest pământ, făcându-l desăvârșit în formă și frumusețe. Un loc unde va fi numai fericire.

Din moment ce Biblia vorbește așa de mult de a doua venire, înseamnă că aceasta reprezintă evenimentul culminant al planului lui Dumnezeu cu omul.

– Dar când se va întâmpla lucrul acesta? Întrebă gazda.

– Biblia ne dă unele indicii, dar nu ne spune ziua și ceasul celei de-a doua veniri. Ne spune totuși destule, ca să facem o aproxima-re a timpului când se vor întâmpla toate acestea.

Hagiul observa cum crește interesul și se deschide inima celor doi ascultători, de aceea încerca să fie cât mai clar în expunerea lui.

Pe ucenicii lui Isus îi interesa acest subiect și I-au pus întrebări cu privire la el. Au avut o discuție cu Isus, cu puțin timp înainte să fie răstignit. Ei L-au întrebat: *Spune-ne, când se vor întâmpla aceste lucruri? Și care este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului acestuia?* Când ucenicii I-au pus această întrebare, Domnul le-a vorbit despre Ierusalim, spunându-le:

Vedeți voi toate aceste lucruri? Adevărat vă spun că nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu fie dărâmată. (Matei 24,2-3)

Deoarece ucenicii credeau că numai sfârșitul lumii ar putea să dărâme zidurile acelea, ei au întrebat despre acest sfârșit. Așa că Isus a formulat un răspuns care avea să se refere atât la distrugerea

Ierusalimului, cât și la sfârșitul lumii, chiar dacă cele două evenimente nu erau la aceeași dată.

Și continuarea capitolului 24 ne descoperă răspunsul lui Isus: *Atunci vă vor da să fiți chinuiți, și vă vor omori; și veți fi urâți de toate neamurile pentru Numele Meu.*

Nu după mult timp de la înălțarea lui Isus, a început persecuția creștinilor. La început, din partea preoților evrei, apoi conducătorii bisericii creștine, care s-a autoproclamat majoritară și conducătoare. Biserica aceasta a permis pătrunderea practicilor păgâne în cultul divin. Creștinii au refuzat să se supună acestor practici păgâne, de aceea au fost persecutați secole întregi, până în zilele noastre și până în seara aceasta.

Cei doi ascultători se uitau unul la altul cu subînțeles, până când polițistul a lăsat capul în jos, spunând:

– Da, bine, am înțeles aluzia. Ce mai ai de spus?

– Deși Dumnezeu a prevăzut și îngăduit acest lucru, nu înseamnă că asta e voința Lui, ci este rezultatul răutății, necredințioșiei și egoismului oamenilor. Aceste persecuții, îndurerează inima Domnului, și El le va pune capăt.

– De ce a vorbit de ele mai dinainte, dacă nu le-a vrut? întrebă puțin agitat și ironic polițistul.

– Un motiv ar fi acela de a ne da încredere în Cuvântul Său, apoi de a ne grăbi pregătirea pentru aceste vremuri. Isus a întărit acest gând zicând: *Vă spun lucrul acesta de pe acum, înainte ca să se întâmple, pentru ca, atunci când se va întâmpla, să credeți că Eu sunt.* (Ioan 13,19)

Aceasta ne ajută să ne pregătim pentru vremea revenirii lui Isus și, de asemenea, s-o propovăduim și altora în vederea pregătirii lor.

În ziua de azi, milioane de oameni se tem de viitor și de prezent. Ei ar dori să știe de ce se întâmplă ceea ce văd și aud și nu știu cum să afle rostul la ceea ce trăiesc.

– Și vrei să spui că de aceea nu stai tu la casa ta și bați drumurile din sat în sat, acum, în toiu iernii?

– E datoria adevăraților creștini să ducă mângâiere oamenilor și vestea bună, acum, când se împlinește Cuvântul lui Isus, spus cu două mii de ani în urmă: ... *Și pe pământ va fi strâmtorare printre neamuri, care nu vor ști ce să facă la auzul urletului mării și al valurilor; oamenii își vor da sufletul de groază, în așteptarea lucrurilor care se vor întâmpla pe pământ; căci puterile cerului vor fi clătinate.* (Luca 21,25-26)

Pretutindeni oamenii se tem de viitor. Dar cei care citesc Biblia și sunt credincioși nu au de ce să se mai teamă și să le fie frică; ei cunosc planul lui Dumnezeu pentru viitor. De aceea ne-a dat Dumnezeu profețiile. Ele ne arată că înaintea omului stă viața și un pământ nou. Dumnezeu nu va îngădui omului să distrugă pământul prin bombe, ci a doua venire va schimba pământul nostru și-l va face un cămin potrivit și frumos pentru omul cel nou.

Ziua Domnului însă va veni ca un hoț. În ziua aceea, cerurile vor trece cu trosnet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură, și pământul cu tot ce este pe el, va arde. Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea. (2 Petru 3,10.13)

Aceasta este făgăduința lui Dumnezeu și acesta este planul Lui pentru omenirea noastră... Un pământ care va fi locuit de un popor bun, ce nu va mai stârni niciodată războaie și nu va mai face niciodată rău. Dacă vrem să fim în poporul Lui, dacă vrem să fim salvați și mântuiți, trebuie să ne pregătim de pe acum. Iată ce ne spune Scriptura mai departe: *Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr-o purtare sfântă și evlavioasă. De aceea, prea iubiților, fiindcă așteptați aceste lucruri, siliți-vă să fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină și în pace.* (2 Petru 3,11.14)

A urmat o tăcere îndelungată. Polițistul și nevasta lui priveau îngândurați undeva, în colțul de jos al camerei, vădit frământați de cele auzite.

Afară, hărmălaia câinilor creștea, prevestind lucruri rele. Deodată, o bătaie puternică în fereastră i-a trezit din revelația și frământarea lor. Era sergentul care, agitat, își chema șeful.

În pragul casei, polițistul a întrebat nemulțumit:

- Ce este?
- Cred că lupii vor ataca satul!
- Crezi?
- Urletele sunt prea apropiate și vin din mai multe părți.
- Asigură grajdul animalelor și păzește-l cu arma.

În timp ce închidea ușa să intre în casă, un gând l-a străfulgerat, așa că a deschis-o strigând:

- Sergent!
- Da, să trăiți!
- Dacă năpasta se întărește, să dai drumul arestaților și să-i adăpostești; să nu se întâmple vreun necaz.
- Am înțeles, domn' șef.

Într-adevăr chemarea lupilor era din ce în ce mai îngrijorătoare, iar satul începea să se miște a necaz. Din loc în loc, se auzeau glasuri de oameni, iar lumini de felinar jucau pe lângă acareturile cu vite.

Luna cădea mai departe peste Olt, la fel de nepăsătoare și rece, luminând necazul și murdăria lumii.

* * *

Capitolul VIII

Ulița Petreștilor era cufundată în somn și nemișcare. Ferestrele caselor, ca niște ochi mari, erau adormite, semn că locuitorii se hrăneau cu vise.

Doar casa lui Tudor Petrescu avea o fereastră luminată.

După ce Ileana și-a luat din poartă bărbatul, l-a dus în casă, l-a oblojit cum s-a priceput, iar acum îl veghea în timp ce torcea din furcă fuior de lână.

Încetul cu încetul, căldura și-a făcut efectul asupra lui Tudor. Ca urmare, acum simțea dureri pe care nu le cunoscuse mai înainte. Într-un moment de liniște, Tudor a prins mâna Ilenei încercând s-o mângâie cu duioșie. Ea s-a oprit din tors și l-a privit cu dragoste și îngrijorare.

– Tudore, mă tem pentru tine; am fost prea mult prinși de necazuri în ultima vreme.

– Nu te teme! Tot ce se întâmplă cu noi e în planul Domnului.

– Așa este, dar... cât vom rezista? Și noi, și trupul nostru, toate au o margine. Acum avem și copilul, față de care suntem răspunzători. Nu vreau să-L jignesc pe Domnul, dar... simt o oarecare amărăciune și teamă.

– Ileană, crezi că Domnul nostru este cel mai tare?

– Da, cred.

– Și... crezi că El ne iubește?

– Sunt sigură.

– Poate cineva să se atingă de noi, dacă El nu îngăduie?

– Nu poate.

– Atunci de noi se ating doar aceia cărora El le îngăduie, ești de acord cu mine?

– Da.

– Și ar îngădui El, care ne iubește atât de mult, să ni se facă ceva rău?

– Nu cred.

– Atunci ceea ce El îngăduie să ni se întâmple este spre binele nostru, nu?

– Așa ar trebui să spun, dar... uneori mă asaltează frământarea și tulburarea. Uite, nu înțeleg care să fie binele pentru care ai fost așa de bătut? Când mă uit la tine, cel puțin pe față, nu mai e loc unde să nu te fi lovit.

– Cred că inima unor oameni nu mai poate fi mișcată decât atunci când îi pui în fața faptelor lor crunte. Abia atunci se trezesc și se deschid pentru adevăr. Mulți criminali și bătăuși, când și-au privit purtarea, s-au trezit din beția nelegiurii lor și au luat o poziție bună.

– Și crezi că cei ce te-au lovit pe tine s-or trezi?

– De ce m-au adus acasă?

– Mă întreb și eu, dar n-am răspuns.

Pentru un timp s-a așternut tăcerea. Se auzea clar zbârnâitul fusului ce torcea lâna din furca prinsă la brâul Ilenei.

Ea modela firul și în același timp mișca cu piciorul copoia în care era așezat pruncul. Cu geamăt ușor, Tudor se întorcea când pe o parte, când pe alta. O durere înfundată se năștea în locurile lovite, așa încât trupul îi devenise un punct dureros.

Din când în când, Ileana privea la iubitul ei cu duioșie și iubire. Se căsătoriseră de tineri. Moartea bătrânului Ion Petrescu, neașteptată și prea devreme, l-a obligat într-un fel pe Tudor să se căsătorească. Avere n-a primit de la părinți, pentru că nu prea avea ce, și-apoi trăia crezul că omul prețuiește și se bucură doar de lucrurile care l-au costat ceva. Avea dorința de a-și rânduia sau lucra singur lucrurile care-i trebuiau. Când s-a dus să ceară mâna Ilenei, a fost întrebat de socrul lui:

– Ce pretenții mai ai, ce mai ceri?

– Pe Ileana, a răspuns Tudor grăbit, ca nu cumva să răspundă mama Victoria.

– Bine, bine, dar în afară de fată, ce mai vrei?

– Pe Ileana! a răspuns iarăși Tudor.

– Am înțeles, dar ce zestre vrei să-ți dau o dată cu fata?

– Dă-mi-o pe Ileana! Și-o vreau cu zâmbet cu tot, cu privirea senină și sufletul plin de mulțumire, dă-mi-o așa, și-i destul.

– Și n-ai nici o cerere?

– Am una.

– Spune-o!

– După căsătorie, când va veni la voi, faceți să se întoarcă la mine Ileana ce mi-o dați acum.

Cei adunați s-au uitat curioși la tânărul ginere, mimând că n-au prea înțeles spusele. Bătrânul Moise a dat din cap, a spus un „mda” în barbă și a trecut la altă problemă, gândindu-se și spunându-și că băiatul acesta e mai priceput decât vârsta lui. Și chiar de atunci a început să-l îndrăgească. Cât despre cerere, n-a rămas neîmplinită. La fiecare vizită a Ilenei, bătrânul spunea lucruri frumoase despre ginerele său, făcând ca privirile fetei să scapere de bucurie. Când veneau în discuție aspecte mai neplăcute ale firii nerenăscute din viața lui Tudor, socrul său, cu dibăcie, găsea scuze bine susținute, în așa fel că Ileana își recăpăta bucuria și încrederea plină de iubire pentru soțul ei și nu s-ar putea spune că se întorcea vreodată acasă cu mâna goală.

De la bătrânul Ion Petrescu n-a avut prea mult de primit. De când s-a făcut adventist, acesta și-a oferit averea, o dată cu sufletul, noii credințe. Călătoriile, darurile pentru biserică și pentru propovăduire au făcut ca rezervele bănești ale familiei să scadă.

Cu toate că binecuvântările erau mari, față de ale celorlalți săteni, nu adunau avere, pentru că tot așa de mare le era dărnicia și inima pentru nevoile altora.

După căsătorie, Tudor și Ileana și-au construit o casă din lemn și pământ, au ornat-o cu tâmplărie frumoasă și i-au făcut prispă mare. Frații de credință au folosit tot timpul lor liber la construcția

casei lui Tudor și n-au încetat până ce tinerii căsătoriți nu s-au așezat în casa lor. Încetul cu încetul au venit și celelalte acareturi: carul cu boi, oile și calul. Era interesant să urmărești cum tânăra familie se dăruia fiecărui lucru, fiecărei clipe, împărțindu-se cu religiozitate oricui. Lucrul îl făceau cu închinare și în orice Îl slujeau pe Dumnezeu lor. Când era întrebat de ce ține ca fiecare lucru să-i iasă perfect, Tudor spunea că-l face pentru Dumnezeu și vrea să n-aibă cusur. Astfel, tot ce aveau socoteau că sunt ale lui Dumnezeu și ale bisericii.

Fusul se învărtea din ce în ce mai greu, încărcat cu firul mătăsos de țurcană. Ileana se uita când la fuiorul din furcă, pe terminate, când la fusul care se împiedica din ce în ce mai des. Trebuia să-l schimbe, dar ar fi dorit să termine lâna. Din când în când, se oprea din răsucit ascultând urletul lupilor ce părea că se apropie.

Tudor adormise cu greu după multe zvârcoliri și gemete. Acum respirația îi era liniștită și ritmică, semn că în trupul lui refacerea își pornise cursul. În copaia de lângă marginea patului, pruncul dormea liniștit și nemișcat. Când fusul a răsucit și ultimul smoc de lână, Ileana, cu un oftat ușor, s-a îndreptat de mijloc, scoțând furca de sub bată și și-a privit cu un zâmbet iubiții, spunând ca pentru sine: „Ne-ai strămtorat în noaptea asta, Doamne!” În timp ce se gândea la ce urma să facă, între a se culca sau a mai toarce un fuior, a simțit că cineva deschide poarta și se strecoară spre ușa din spatele casei; se auzeau clar pașii pe zăpada înghețată. Era mirată că nu aude câinele. Curând, s-au auzit bătăi ușoare în ușă, după un fel cunoscut, fapt ce dovedea că-i cineva de-al familiei. S-a apropiat de ușă, ținând lampa în mână.

– Cine-i? întrebă șoptit Ileana.

– Sunt eu, Ilie de la Dorobanțu.

Ileana înțelese tăcerea câinelui și deschise repede. În prag sta Ilie, vărul lor, îmbrăcat în cojoc și împodobit cu chiciură.

– Hai! îl îndemnă Ileana.

Ilie a pășit pragul, încercând să-și scuture căciula în afară.

– Ileană, iartă-mă că te-am trezit la ora asta, dar... mi se pare că nu dormeai. Suntem îngrijorați de soarta hagiului. Eu n-am

putut veni aseară cu dânsul, pentru că eram de gardă în sat. Ne-am înțeles să fie înapoi până la miezul nopții, dar n-a sosit. Am pornit pe drum înaintea lui, însă nu l-am întâlnit. În timp ce făceam de gardă la primărie, am auzit de la niște băieți care veneau din Lacul Sărat că ar fi fost niște arestări. Nu cumva...? Știi ceva? Tudor este acasă?

– Este, dar... a adormit. Hai! Hai în odaie că s-o fi trezit și... e bine să stai de vorbă cu el.

Ilie era puțin surprins de atitudinea Ilenei și chiar se întreba de ce nu iese Tudor, dacă-i acasă.

– Eu mă grăbesc, Ileană, pentru că am plecat din gardă; îmi ține locul tata și nu e prea bine îmbrăcat; apoi și... lupii ar fi o problemă.

– Hai puțin în casă!

Ilie și-a scuturat cizmele, le-a șters cu o mătură de zăpada înghețată pe tocuri și a urmat-o pe Ileana. În cameră era cald și bine. Tudor se trezise și aștepta să vadă cine intră.

Ilie rămase uimit privind la omul din pat. Era aproape de nerecunoscut, fața îi era umflată și vânătă, un ochi abia se mai deschidea, iar din buze se mai prelingeau firișoare de sânge.

– Ce s-a întâmplat? Doamne! zise Ilie în timp ce se apropia mai mult de pat. Ce-i pe fața ta, Tudore?

– Semnele biruinței, frate.

– Unde-i fratele Ștefan Hagiul?

– Ultima dată l-am văzut în pivnița primăriei, apoi nu mai știu nimic, m-am trezit acasă; Domnul știe unde-o fi acum.

– Trebuie să-l găesc; unde l-aș putea găsi?

– Cred că Țugui, jandarmul, știe.

– Frații știu ce s-a întâmplat cu voi?

– Da, au trimis vorbă că au o noapte de rugăciune la fratele Dumitru Jilavu.

– Ar putea cunoaște ei ceva?

– Nu cred, ne-ar fi dat de știre; ei nu știu nici că eu sunt acasă.

– Eu trebuie să plec și să-l găesc pe Hagiul, pentru că este așteptat la Dorobanțu de niște soldați veniți de la Turnu. Trebuie să-l duc la ei.

- E periculos să pleci acum, când se întetește urlatul lupilor.
- Să-i dau felinarul? întrebă Ileana.
- La ce mi-ar folosi pe lumina de-afară? răspuse Ilie în timp ce-și pregătea cojocul și-și îndrepta căciula.
- Să ne rugăm înainte de a pleca! zise Tudor, chinuindu-se să se ridice în capul oaselor.

S-a sprijinit pe pernă și s-a rugat: „Doamne Isuse, Îți mulțumim că la ora asta târzie din noapte Tu veghezi asupra noastră. Suntem mulțumiți să știm că ne vei veghea mai departe, că ai în mână soarta fratelui Ștefan și că-l vei întoarce cu bine pe Ilie, împlinindu-și planul pentru oamenii care-l așteaptă. Nu ne îndoim că tot ce se întâmplă are aprobarea Ta și este în folosul nostru. În speranța că ne vom revedea Te laudă și Te binecuvântează sufletul nostru. Amin.”

După rugăciune, și-au urat pace și s-au despărțit îngrijorați unii pentru alții, dar încrezători în călăuzirea Atotveghetorului.

Întoarsă în casă, Ileana a cercetat încă o dată rănille bărbatului, i-a făcut un ceai de mușețel și l-a culcat în pled curat. Afară cocoșii anunțau straja a doua. Deoarece somnul pierise, alungat de grija pentru hagiul și pentru Ilie, s-a hotărât să mai toarcă un fuior. Gândurile alunecau de la un subiect la altul, nesimțind curgerea firului printre degete.

Într-un moment de neatenție, fusul, în învârtire, i-a scăpat din mână lovind-o peste piciorul stâng. Întinzându-se să-l prindă, privirea i-a rămas ațintită asupra degetului mare. Acesta nu simțea nici o durere. Devenise insensibil într-o noapte pe care Ileana și-o amintea cu reverență și satisfacție, simțind în suflet gustul mării biruințe.

Orice luptător al credinței are câte-o rețută mai greu de cucerit. Pentru Ileana rețuta aceasta a fost botezul. Când a auzit prima dată de botez, a rămas surprinsă, deoarece știa că doar copiii mici și turcii trebuie să se boteze. Nu a zis nimic, dar a fost atentă ori de câte ori se rostea cuvântul „botez”. Și, trecând o bucată bună de timp de când urma la adunare, într-o sâmbătă a fost întrebată de una dintre prietene:

– Urmezi de mult timp la adunare, n-ai de gând să te botezi?

– Nu m-am gândit serios la problema aceasta, dar eu sunt botezată de când eram mică.

– Acela a fost botezul nașterii, dar acum trebuie să ai botezul pocăinței. În acest legământ tu te angajezi să păzești poruncile lui Dumnezeu, iar Isus Se angajează să-ți dea putere pentru ascultare și să-ți ierte trecutul vinovat.

– Da, da... înțeleg și am să mă gândesc.

Era singura cerință care nu o atrăgea, ba chiar o deranja.

Într-una din săptămânile următoare, a venit în vizită pe la ei țârcovnicul satului. Și, din vorbă în vorbă cu tatăl, a întrebat așa, într-o doară:

– Ileana ta, Moise, s-a botezat la ivanțiști?

– Nu.

– Dar... am înțeles că urmează la ei, n-au botezat-o până acum? Am auzit că fetele tinere care se botează la ei primesc zestre. Așa îi atrag ei pe tineri.

– Au râs de tine cei care ți-au spus.

– Oare? Preotul mi-a spus. Nu-l bănuie de rău!

În acest timp a intrat în cameră Ileana. Aducea un coșuleț plin cu gogoși calde pentru gazde și musafiri. După mulțumiri și laude, țârcovnicul a întrebat-o:

– Ileană, am auzit că te vei boteza la ivanțiști!

Ileana a lăsat câteva momente capul, privind la cuvertura patului, îndreptându-i cutele, apoi l-a privit țință și i-a răspuns:

– M-aș bucura dacă m-ai convinge să n-o fac. Vreau din toată inima să fiu adventistă, dar nu sunt foarte convinsă că trebuie să mă botez încă o dată. Din câte am auzit eu la adunare, Biblia îmi cere acest lucru. Mi s-a spus că Biblia nu recomandă și nu recunoaște botezul copiilor mici.

– Da' de unde! Aici se înșală ivanțiștii, cât sunt ei de predicatori. E punctul lor slab, n-au texte. Lasă că mâine am să caut aceste texte și ți le trimit sau... ar trebui să vii la preot, să-ți explice el.

– Nu, ar fi bine să-mi trimiți textele, că poate... coana preoteasă nu-i acasă.

– Bine, am să ți le trimit.

A doua zi, a primit o listă cu șase texte. Ileana era nerăbdătoare să le studieze. Simțămintele îi erau împărțite. Pe de-o parte, avea o oarecare teamă de botez, iar pe de altă parte, dorea o nouă biruință adventistă; nu-și imagina ca preotul să aibă dreptate nici cel puțin o dată. Sub texte erau scrise, îngrijit și caligrafic, două rânduri: „Dumnezeu să te lumineze prin aceste texte”. Le-a recitat cu atenție, analizând scrisul și s-a rugat în gând: „Așa să faci, Doamne”.

Primul text de pe listă era cel din Matei 18,5-6, care zice: *Și oricine va primi un copilăș ca acesta în Numele Meu, Mă primește pe Mine. Dar pentru oricine va face să păcătuiască pe unul dintre acești micuți, care cred în Mine, ar fi mai de folos să i se atârne de gât o piatră mare de moară, și să fie înecat în adâncul mării.* A recitat textul, a privit fiecare rând, în speranța că va descoperi cuvântul „botez”, dar era de negăsit. Citind contextul a înțeles că nu apare sub nici o formă problema botezului copiilor. Trecând la celelalte texte a observat că nu sunt amintiți copiii.

Al doilea text, cel din Faptele Apostolilor 11,13-14, chiar a încurcat-o... *El ne-a istorisit cum a văzut în casa lui pe înger stând înaintea lui și zicându-i: „Trimete la Iope, și chemă pe Simon, zis și Petru, care-ți va spune cuvinte prin care vei fi mântuit tu și toată casa ta”.* Era clar că aici se vorbește despre experiența unor oameni mari, care, așa cum arată versetul 15, au fost umpluți cu Duhul Sfânt, ca urmare a predării lor lui Dumnezeu. Ileana a zâmbit și și-a zis: „Chiar dacă au fost acolo copii născuți de câteva luni, nu pot crede că ei au ascultat predica, au crezut-o și au primit Duhul Sfânt ca să fie botezați. La fel și în al treilea text, cel din Fapte 16,14-15, se spune că mai întâi *Domnul i-a deschis inima ca să ia aminte la cele ce spunea Pavel.* E greu de crezut că asta s-a putut face cu niște prunci care nu știu să deosebească degetul de sânul mamei.

A urmat textul din Fapte 16,33-34, al patrulea de pe listă. Citindu-l cu atenție a zâmbit și a zis: „E greu să cred că pruncii s-au

bucurat de vestea bună adusă de Pavel și au fost în stare să creadă ca să fie botezați. Același simțământ l-a avut și când a citit cel de-al cincilea text din Fapte 18,8: *Dar Crisp, fruntașul sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui. Și mulți dintre Corinteni, care îl auziseră pe Pavel, au crezut și ei și au fost botezați.*

Asupra celui de-al șaselea text a zăbovit mai mult. El se află în 1 Corinteni 1,16: *Da, am mai botezat și casa lui Ștefana; încolo nu știu să mai fi botezat pe altcineva.*

A căutat contextul pasajului doar-doar, descoperă un cuvânt sau o frază din care să reiasă că și copiii au fost botezați. Negăsind nimic în susul și în josul paginii, nedumerită, s-a concentrat asupra trimiterii de sub text. Aceasta a condus-o la textul din 1 Corinteni 16,15: *Încă un îndemn, fraților. Cunoașteți casa lui Ștefana; știți că ea este cel dintâi rod al Ahaiei, și că s-a pus cu totul în slujba sfinților.*

Recitind pentru a doua oară textul i-a venit în minte o întrebare: Dacă în casa Ștefanei au fost prunci, cum s-au pus ei în slujba apostolilor? Dacă s-au pus în slujba sfinților atunci trebuie să fi fost majori. Slujirea nu e o misiune pentru copii. Cu siguranță că țârcovnicul a vrut să rătă de mine când mi-a trimis aceste texte. Dar dacă aceasta e tot ce pot oferi, atunci va trebui să iau în serios problema botezului.

Văzând-o preocupată cu studiul Bibliei, cu ocazia mesei de seară tatăl a întrebat-o:

– Ei, care e adevărul, Ileană? Are dreptate cântărețul sau au dreptate adventiștii?

– Dacă și pastorul îmi va argumenta cu asemenea texte, atunci nici unul nu are dreptate. Voi cere dovezi clare sâmbătă și după aceea îți voi spune.

Aproape în fiecare Sabat la prânz se făcea invitația pentru cei nebotezați, de a participa la cursul de pregătire pentru cunoașterea doctrinelor. În sâmbăta următoare, Ileana s-a hotărât să rămână la curs. La terminarea lecției, l-a rugat pe prezbiter să-i ofere dovezi că e necesar botezul pentru cineva care a fost botezat când era copil mic. Prezbiterul a privit-o cu bunătate și i-a zis:

– Ești hotărâtă să faci așa cum te învață Scriptura?

– Da, a zis cu seriozitate Ileana.

– Bine! Scriitorii Evangheliilor au redat ultimele întâlniri ale lui Isus cu ucenicii și, printre altele, și ultima poruncă a Lui, înainte de înălțare, care zice: ... *Duceți-vă în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la orice făptură. Cine va crede și se va boteza, va fi mântuit; dar cine nu va crede, va fi osândit.* (Marcu 16,15-16)

După cum observi, botezul e necesar pentru mântuire, dar nu orice botez, ci acela pe care îl face omul după ce ascultă propovăduirea și crede cele auzite. Eu mă îndoiesc că pruncii pot asculta, crede și cere botezul, *dar cine nu va crede...*, după ce a auzit sau a citit Cuvântul și nu se va boteza, ... *va fi osândit.* Iar la 1 Petru 3,21, apostolul Petru spune: *Icoana aceasta închipuiește mântuirea acum pe voi, și anume botezul, care nu este o curățire de întinăciunile trupești, ci mărturia unui cuget curat înaintea lui Dumnezeu, prin învierea lui Isus Hristos.* Ți se pare ceva forțat sau neadevărat în ce ți-am spus?

– O, nu, simt că acesta-i adevărul. Doresc să-mi dați și alte texte, să le studiez liniștită acasă.

Săptămâna care a urmat a fost hotărâtoare. Ileana a studiat și restudiat textele până când, în cele din urmă, s-a plecat pe genunchi și a zis: „Doamne Isuse, Îți mulțumesc că mi-ai dat convingerea botezului. Vreau să mă botez. Deși este iarnă, dă-mi posibilitatea să închei acest legământ. Îți mulțumesc că mi-ai luat îndoiala și frământarea din suflet și mi-ai pus bucuria mântuirii. Sunt fericită că mă pot sprijini pe Tine și mă pot abandona în mâna Ta...”

Într-adevăr, era fericită pentru această hotărâre. Nu înțelegea de ce era bucuroasă, dar era.

Când i-a spus prezbiterului despre hotărârea ei, acesta a felicitat-o și a îndemnat-o să mai cerceteze, pentru că mai are timp până la primăvară când se vor dezgheța apele lacului. Înțelegând cât are de așteptat, Ileana s-a întristat, gândindu-se să mai aștepte atâtea luni. A încercat să caute o rezolvare, dar răspunsul a fost: „La primăvară”.

După câteva săptămâni a fost examinată în comitet și în biserică. O dată cu Ileana au mai fost examinați încă doi tineri dintr-un sat vecin. Ocazia aceasta a fost o adevărată sărbătoare pentru comunitate. Seara, după Sabat, s-au întâlnit în casa unor frați și au avut o agapă frățească.

Săptămânile care au urmat, Ileana a înțeles ce înseamnă să aștepti ceva ce-ți dorești foarte mult.

A doua zi și-a pregătit hainele pentru botez. O nerăbdare amestecată cu teamă o frământa zilnic. Se temea să nu se îmbolnăvească pentru ziua aceea, îi era teamă de vreun accident și uneori îi era frică să nu moară înainte de a încheia legământul prin botez. Iar în vis a trăit de mai multe ori evenimentul botezului, urmat de fiecare dată de decepția că a fost doar un vis.

După circa cinci-șase săptămâni, o prietenă i-a șoptit într-o pauză de Sabat:

– Ai auzit că băieții care au fost examinați cu tine vor fi botezați săptămâna aceasta?

– Nu știu nimic. Dar de ce numai ei?

– Am auzit că le-a venit ordin să plece la oaste și nu vor să plece nebotezați. Vor face botezul în iaz. Într-o noapte, vor sparge gheața și vor fi botezați. Întreabă-l pe fratele Petrescu, pentru alte amănunte.

Nerăbdătoare, Ileana a mers și l-a întrebat. Acesta i-a spus că este adevărat ce-a auzit, dar că ar trebui să aștepte până la primăvară – era periculos pentru o fată să intre iarna-n gheață. Aceasta a mâhnit-o și următoarea noapte n-a dormit. Din timp în timp, se pleca pe genunchi și-și golea supărarea înaintea Domnului, arătându-I cât de mult dorește botezul.

A doua zi dimineață, a mers la prezbiter și i-a spus hotărât că vrea să se boteze o dată cu băieții, indiferent de condiții. Prezbiterul i-a explicat cât de complicat va fi, dar n-a înduplecat-o. În cele din urmă, i-a dat câteva instrucțiuni și i-a spus să vină marți seara într-un anumit loc. Deoarece preotul și jandarmii îi împiedicau să boteze, era important să nu se afle. Așa că totul a fost ținut strict secret.

Ileana era frământată, neștiind cum să le spună părinților. Era sigură că familia n-o va lăsa să se boteze. Nu că ar fi fost împotriva credinței ei, dar nu-și imaginau că pe o astfel de vreme ar putea să intre-n apa lacului. Pentru ei și pentru mulți alții era o curată nebunie. Așa că în sâmbăta dinaintea botezului, seara, în timp ce erau la masă, Ileana a zis, așa, într-o doară:

– S-ar putea să mă botez cât de curând.

Ceilalți au continuat discuția ca și când n-ar fi auzit-o. După un timp tatăl a zis:

– Ileană, trebuie să mai stăm de vorbă în problema aceasta!

– Bine, tată, a zis Ileana, mulțumită că părerea familiei s-a rezumat doar la atât.

A doua zi, duminică, a venit o rudă până-n prânz, anunțându-i că sora cea mare a mamei, care locuia la câteva sate pe Călmățui în jos, a decedat și că trebuie să meargă la înmormântare. Această veste a tulburat oarecum liniștea familiei. Ileana era frământată, deoarece evenimentul acesta o împiedica să meargă la botez. A prins un moment și s-a retras în cameră, rugându-se serios ca Domnul să găsească o soluție. În rugăciune, printre celelalte gânduri, I-a spus Domnului: „Doamne Isuse, dacă Tu vei conduce lucrurile în așa fel încât să pot fi botezată, să fie acesta semnul aprobării Tale. Eu aștept să văd ce vei face ca să mă ajuți în această problemă. Nu pot să-i refuz pe părinți, dacă îmi vor cere să merg cu ei, și nu cred că ne vom întoarce la timp, până marți seară. De aceea, te rog să intervi Tu!”

Nici nu terminase bine rugăciunea că s-a auzit strigată de mamă. În bucătărie se întrunise familia pentru sfat. Tata a propus să rămână acasă cineva pentru ca să aibă grijă de animale, crezând că nu vor putea să se întoarcă marți, așa că vor lipsi probabil trei zile de acasă. Fratele cel mare, Minică, cerea să rămână el și avea susținători. Dar, după un timp de gândire, tatăl a spus: „De Minică avem nevoie pe drum, iar acasă să rămână Ileana și Anica”.

Propunerea i-a surprins pe toți, dar Ileana și-a adus aminte de rugăciune. Văzând intervenția lui Isus, inima ei tresălta, abia stăpânindu-și bucuria. Drumul spre botez era acum liber.

Marți dimineața i-a descoperit secretul și Anicăi, care s-a entuziasmat mai mult de aventura evenimentului decât de importanța lui spirituală.

După-amiază, au venit două surori și au stat de vorbă cu ea în vederea hotărârii finale și a pregătirii. Ileana era acum ferm convinsă că Isus este cu ea, deoarece i-a ascultat rugăciunea, influențându-i tatăl s-o lase acasă.

O dată cu lăsarea întinericului, s-au adunat la casa prezbiterului, unde au mai venit doi frați, pe care Ileana nu-i cunoștea. Erau prezbiteri botezători în alte biserici.

După ce s-au adunat toți, a început un serviciu divin, care a cuprins cuvântul celor doi frați străini și al bătrânului Ion Petrescu.

Toți au vorbit de importanța botezului și a păstrării neîntinate a legământului. Candidații erau așezați în prim-planul ascultătorilor. Li s-a vorbit despre condițiile deosebite ale botezului, atât datorită frigului, a apei reci, cât și a prigoanei din partea jandarmilor și a preotului.

Pentru Ileana, cuvântul predicat a venit direct de la Dumnezeu. Emoțiile erau așa de mari, încât ochii au stat permanent umezi.

În timpul serviciului divin, doi frați mai tineri au părăsit casa, întorcându-se după mai bine de o oră și făcând semn că totul e bine. La puțin timp după venirea lor, s-au făcut rugăciunile de încheiere. Apoi, în liniște, au părăsit casa și s-au îndreptat spre malul lacului, într-un punct mai îndepărtat de sat. Erau mai mulți – bărbați și femei. Unii purtau cojoace mari din piele de oaie, iar alții câteva cergi.

Noaptea era senină și rece. Apele lacului erau acoperite de o pojghiță de gheață, care reflecta razele lunii... Drumul spre dealul de la apus era pustiu. Singura mișcare vizibilă, pe „marea albă” care înconjură satul, era a lor. Din când în când, țipetele nopții îi făceau să tresară și să se uite înapoi spre sat. Se temeau de apariția jandarmilor, care adulmecau totdeauna prada ca și lupii.

Ajunși la locul ales mai dinainte, au constatat cu bucurie că gerul nu refăcuse podul de gheață și se putea intra în apă. Doi

dintre cei veniți au adus câte o legătură bună de paie, au pus-o pe zăpadă, apoi au așternut peste ele o cergă. Cu celelalte cojoace și învelitori au alcătuit un fel de cort. Când corturile au fost gata, grupul s-a unit, s-a rugat, și cei care aveau să se boteze au intrat în corturile improvizate pentru a îmbrăca hainele cu care aveau să intre în apă.

Când au fost gata, s-au apropiat de apă și cel care avea să intre primul, un botezător, s-a rugat iarăși, apoi a pășit printre sloiurile de gheață urmat de unul dintre tinerii candidați.

Ileana era plină de emoție. Cadrul era plin de mister. Stelele înmărmuriseră cu ochii spre ei. Avea simțământul că totul e un vis. A fost surprinsă când sora de lângă ea a șoptit: „Urmezi tu, ai încredere în Domnul”.

Aproape ireal a pășit în apă, urmându-l pe al doilea botezător. Apa nu i s-a părut deloc mai rece decât de obicei. Era bine îmbrăcată, cu lucruri de lână, și cu capul acoperit. Un simțământ de căldură interioară i-a cuprins trupul și totul era parcă aieva. Ecolul unor cuvinte magice pe care dorise de mult să le audă, răsuna în palatul sufletului ei: „Ești curată, ești o sfântă, raportul vieții tale este curat și alb, păstrează-l așa!”

A fost condusă pe mal de botezător, apoi, acoperită de lâna mare a unui cojoc până la cort. Aici, deja aerul era mai cald. Câteva surori au ajutat-o să-și dezbrace hainele ude și să îmbrace altele uscate. Nu-și simțea trupul înghețat. Totul era ca-n visul ei. Curând totul a fost gata de plecare.

Când erau gata să pornească, urcând malul spre drum, cel care se afla în frunte le-a făcut semn să se oprească. Pe drumul dinspre sat se auzeau voci și mai multe siluete dansau pe fața nopții. Au ascultat un timp și au înțeles că sunt jandarmii.

Au coborât sub mal, acolo unde nu puteau fi văzuți și s-au sfătuit. Prezbiterul le-a dat următoarea instrucțiune: „Femeile, conduse de fratele Marcu, să pornească pe malul apei circa cincizeci de metri și să se ascundă în scorbura de unde scoteau sătenii pământ pentru cuptoare. Așteptați acolo până ne îndepărtăm noi cu jandarmii spre sat, apoi, pășiți cu atenție până intrați pe prima

uliță. Nu e bine să petreceți noaptea în arest. Iar bărbații, împreună cu mine, să ieșim înaintea gărzilor îndepărtându-le de surori.”

Unul dintre ei a rostit o rugăciune pentru ocrotire. Apoi, bărbații au urcat malul și au ieșit în întâmpinarea gărzilor. După un interogatoriu amănunțit și câteva lovituri pentru fiecare, au fost aruncați în arest, vinovați că au încălcat interdicția de a boteza și a se boteza în altă credință decât cea strămoșească.

Femeile au pornit de-a lungul apei spre scorbura din mal. În timp ce alergau pe sub mal, pe Ileana a cuprins-o frica. Parcă trezită din vis, au năpădit-o temerile. Se temea acum, că nu le-a spus părinților, că vor veni acasă și n-o vor găsi, că va fi aruncată în arest în priveliștea sătenilor și spre supărarea neamurilor. Brusc, îi pierise din suflet toată bucuria și tremura acum mai mult de frică decât de frig. În această stare sufletească, în timp ce mergea pe lângă celelalte surori, s-a apropiat prea mult de gheață, scăpând cu piciorul stâng într-o copcă de apă și udându-se până la genunchi. Un țipăt scurt a semnalat celorlalte că ceva nu e-n regulă și au sărit s-o ajute. Bucuria le-a luminat fața când au constatat că piciorul nu avea nimic altceva decât că era ud.

În locul și situația aceea, nu aveau nici o soluție pentru mai bine. Așa că au pornit spre refugiu. Ileana le-a făcut semn că totul e-n regulă și nu e cazul să-și facă griji.

Ajunse în refugiu, l-au trimis pe Marcu să vadă cum este drumul. După o vreme, acesta s-a întors, spunându-le că e timpul de pornire.

În întunericul grotei, Ileana se lupta cu avalanșa din sufletul ei. Nici n-a observat că piciorul ud înghețase, încât nu-l mai simțea. În locul lui, nu percepea decât o usturime continuă.

Pornind spre casă, se mișca din ce în ce mai greu. Piciorul nu se dezgheța, și aceasta o îngrijora puțin. Intrând în curte, a constatat că părinții nu sosiseră. Aceasta a făcut ca toată povara sufletească să-i dispară și, în timp ce îi povestea Anicăi cum a fost, în suflet i se așezau pacea și bucuria, umbrite doar de reproșul lăuntric că i-a fost teamă.

Piciorul l-a adus în simțiri frecându-l cu zăpadă până ce a apărut o roșeață pe piele, apoi totul a fost în regulă, cu excepția degetului mare, care a rămas insensibil, ca un semn al luptei cu teama. Și, chiar dacă au trecut anii încărcăți cu alte poveri și evenimente, ori de câte ori se concentra asupra degetului-semn, își amintea de noaptea botezului și a luptei cu „lupul fricii”.

.....

În timp ce se derulau aceste amintiri, fuiorul se terminase și fusul se umpluse. Ileana s-a sculat strângând lucrul, apoi, gândindu-se că ar trebui să schimbe scutecele copilului, s-a lăsat pe spate într-o dulce și molatică oboseală, dezmoțindu-și încheieturile. Era așa de bine jos, încât a încercat să prelungească clipa plăcerii. În timp ce ar fi dorit să se ridice, ca o rafală înfricoșătoare a ajuns până la ea, urletul îndepărtat al lupilor.

Gânduri speriate îi alergau prin minte, cuprinzând pe Ilie, pe Hagiu și grajdurile cu vite. Acestea, încetul cu încetul, s-au transformat în scene fantastice, construind lumea viselor. Adormise cu lumina lămpii mare, îmbrăcată ca de zi, iar copilul așezat în copaie, jos la marginea patului.

Trecuse o bună parte din noapte și întunericul începea să se decoloreze spre răsărit, când urgia l-a trezit brusc pe Tudor din somnul lui superficial. A ascultat cu atenție semnalele de afară și a înțeles ce se întâmplă. Nu-și dădea seama cât a trecut din noapte, cât a dormit și de ce este lumina aprinsă în cameră, dar îi era clar că lupii hăitași atacă grajdurile și saivanele, răpind ce a mai rămas sătenilor de pe urma secetei și a iernii grele.

În hărmălaia ce se întetea, distingea clar chemarea câinelui lor. Urletul îi era înfricoșător de străin, dar rugător. Tudor simțea că era chemat afară în apărarea vitelor.

După un timp de frământare și chibzuială, a încercat să se ridice, însă durerea din mușchi și tendoane l-a împins la loc în pat. După câteva respirații adânci, s-a hotărât să înfrunte suferința și să asculte chemarea rece și stranie de afară. S-a uitat la Ileana, care dormea liniștită în ciuda vacarmului ce umplea atmosfera,

apoi, hotărât s-a întors cu fața în jos, s-a sprijinit în mâini și genunchi, încercând să coboare din pat. Somnoros și preocupat cu durerea ce-i răsună în piept, nu s-a uitat unde avea să pună piciorul și l-a pus exact unde nu trebuia.

Deseori, când Ileana lucra până noaptea târziu, obișnuia să pună copaiă copilului jos la marginea patului, ca s-o legene cu piciorul în timp ce cu mâinile modela firul de lână sau împletea mănuși și ciorapi. Însă totdeauna avea grijă să nu uite copilul jos unde era în pericol de a fi asfixiat cu duna ce mai cădea din pat în nopțile calde sau să calce pe el, din greșeală, când coborau din patul înalt. Numai că... în noaptea aceea somnul a furat-o pe Ileana înainte de a ridica copilul, și exact în locul unde a coborât Tudor era copaiă cu pruncul.

Auzind țipătul strident, Tudor a sărit într-o parte, dar era prea târziu. Un trosnet sec și ușor se auzise în copaiă. Copilul țipa speriat, trezindu-și mama care, buimacă, întreba ce s-a întâmplat. Tudor a luat pruncul în brațe încercând să-l liniștească. Ileana a cerut copilul, căutând locul dureros. După o cercetare atentă a observat că piciorul stâng atârna suspect, parcă frânt de la gleznă. L-au descălțat, l-au mișcat urmărind țipătul copilului și-au înțeles că acolo era problema. Piciorușul era frânt deasupra gleznei.

Peste sufletul și privirea lui Tudor s-a coborât un val de întuneric și durere. Simțea că i se sfâșie inima la gândul că și-ar fi putut ucide copilul. Și-a pus mâinile peste față și simțind că nervii nu-l mai țin a izbucnit într-un strigăt de rugă: „Doamne, nu lăsa să ne pierdem răbdarea și încrederea”. Durerea trupului dispăruse, dar sufletul o simțea din plin. „Doamne, poți să-mi iei viața, dar ocrotește-mi fiul...” și continua să suspine cu fața lipită de perete, repetând din când în când: „Ce-am făcut! Ce-am făcut!”

Afară „furtuna era mare”, prinzând tot ceea ce putea țipa sau striga. Urletul isteric al câinilor arăta că lupii erau în curtea lor și a vecinilor. După ceea ce se auzea era greu să crezi că mai pot scăpa victimele din grajduri. Cu siguranță, dimineața aveau să găsească doar urme de sânge și trupuri sfâșiate.

Ileana, lăcrimând, își legăna copilul care se liniștea gemând ușor în timp ce sugea la pieptul cald. Din când în când, își mângâia cu privirea soțul îndurerat și desfigurat de bătaie, rugându-se în taină pentru ei.

Când copilul a adormit, Ileana l-a pus în copoaie și l-a ridicat în pat, acolo unde era locul lui de obicei. În timp ce-l învelea legănându-l ușor, își făcea reproșuri că a adormit și l-a lăsat în pericol. „Cum ar fi suportat, dacă ar fi fost zdrobit? Și ce va fi mai departe cu piciorușul lui?” erau întrebări care-i bântuiau sufletul. „Dacă n-aș fi adormit așa, prostește și așa fi ridicat copilul, nu s-ar fi întâmplat necazul. Eu sunt vinovată”, gândea ea căutând scuză totală pentru soțul ei.

După ce și-a învelit și liniștit copilul, s-a apropiat de Tudor și, mângâindu-l pe cap, i-a șoptit:

– Tudore, iartă-mă, eu sunt de vină, am adormit lăsând copilul unde nu trebuia. Nu știu cum s-a întâmplat, dar nu-i vina ta.

Tudor și-a întors fața spre ea și a privit-o lung. În timp ce-i urmărea albastrul ochilor și se gândea la cuvintele ei, simțea cum se eliberează-n el strânsoarea inimii și a nervilor, descătușându-se printr-un oftat ușor.

– Și eu am o vină, trebuia să mă uit unde pun piciorul; tu ai adormit lucrând, vegherea și oboseala te-au răpus, dar... eu trebuia să fiu atent.

Și Tudor a prins-o de umeri strângând-o la piept.

– Hai să Îi cerem lui Isus iertare pentru că n-am vegheat cum trebuia asupra „darului” Său. Să-I mulțumim că n-a fost mai rău.

S-au plecat pe genunchi și s-au rugat mult și stăruitor. Se simțeau loviți și încolțiți din toate părțile. După ce și-au spus tot dorul, au așteptat să primească simțământul că au fost ascultați și primiți. În timp ce se ridicau, Tudor a cerut Biblia să citească textul care i-a fost șoptit în suflet, Psalmul 34,4-9: *Eu am căutat pe Domnul, și mi-a răspuns: m-a izbăvit din toate temerile mele. Când îți întorci privirile spre El, te luminezi de bucurie, și nu ți se umple fața de rușine. Când strigă un nenorocit, Domnul aude, și-l scapă din toate necazurile lui. Îngerul Domnului tăbărăște în jurul celor ce se tem*

de El, și-i scapă din primejdie. Gustați și vedeți ce bun este Domnul! Ferice de omul care se încrede în El! Temeți-vă de Domnul, voi, sfinții Lui, căci de nimic nu duc lipsă cei ce se tem de El!

După ce au citit textele, s-au îmbrățișat rămânând câteva momente unul pe umărul celuilalt, împărțășind bucuria că Domnul le-a răspuns așa de direct și repede. Aproape că nu mai simțeau teama, deși era înspăimântător să ascuți ce era afară.

– Cred că-mi vine rău! zise Tudor; se învârtește casa cu mine, ajută-mă să ajung la pat!

Ileana l-a prins de brațe, ajutându-l să se culce în pat, pe locul lui. A luat un prosop curat, l-a muiat în oțet și i l-a pus la nas, apoi i-a udat fața rugându-l să tragă aer în piept. După câteva minute, respirația lui Tudor s-a liniștit, dar trupul îi era zguduit de frisoane. După ce a fost învelit bine, a început să se liniștească, apoi a căzut într-o adormire din care tresărea, întrebând cu ochii închiși: „Ce este afară? Alungați lupii!”

Afară urgia se mai potolise. Strigătele și larma se auzeau din ce în ce mai departe. Ileana, frământându-se în neputință și îngrijorată de soarta animalelor, s-a dus la geamul care dădea spre curtea din spatele casei. Acesta era ornat cu florile de argint ale gerului. Cu mâna caldă a limpezit un ochi prin care vedea curtea și grajdurile. Luna mai arunca o lumină palidă peste zăpada ce acoperea țarina. Privind cu încordare i s-a părut că vede niște fantome mișcându-se pe lângă grajduri. A auzit voci străine, dar nu-și dădea seama ce ar putea fi.

Un gând dureros îi străbătea sufletul: „După lupi au venit și hoții” și-a zis Ileana. „Doamne, unde ești în noaptea asta? De ce ne strâmtorezi așa de rău?” S-a oprit brusc, amintindu-și de textele citite, și, vinovată, a continuat: „Iartă-mă, Isuse, sunt așa de slabă...” Ar fi ieșit din casă, dar îi era teamă, așa că a rămas să vadă ce se întâmplă.

După ce umbrele s-au mișcat un timp pe lângă acareturi, s-au strâns la un loc, apoi în șir au pornit spre poartă. În mâini n-aveau altceva decât bâte mari pe care se sprijineau în alunecare. Ileana,

speriată, îi privea prin geamul neclar cum trec liniștiți și tăcuți spre uliță.

Trecând și ultima umbră, s-a strecurat încet spre geamul din față al casei prin care se vedea drumul. Dar trecând ceva timp până a dezghețat o porțiune de geam, n-a mai văzut nimic. „Ce să fi fost?” se întreba Ileana. Când a auzit lătratul câinelui, s-a mirat de tăcerea lui de până atunci. Dorea foarte mult să vadă ce era la grajduri, dar îi era frică. Tudor adormise și nu știa cât ar fi putut s-o ajute, dacă-l trezea.

Negăsindu-și locul, s-a îmbrăcat, și-a aprins felinarul, și chemând câinele lângă ea, a pornit spre grajduri. Peste sat se așternuse liniștea, doar câte-un cocoș spinteca tăcerea cu bucuria lui păsărească.

Ajunsa la acareturi, a constatat că ușile erau încuiate, iar din interior se auzea mișcarea animalelor. Și în saivanul cu oi era liniște, doar caprele se mișcau, venind să-i miroasă mâna în care ținea felinarul. Un timp, a privit întunericul, vorbind cu Dumnezeu: „Isuse, ce bun ești! Cât de mult ne iubești, Doamne! Într-adevăr, ai fost cu noi în strămtorare...” Întorcându-se spre casă, s-a oprit să privească agitația dureroasă a vecinilor, care adunau tăcuți trupurile moarte ale animalelor sfâșiate. Simțind împunsătura gerului, s-a grăbit spre casă. În odaie s-a strecurat sub dună, neștiind cum să-și stăpânească bucuria fără să-l trezească pe Tudor. Încetul cu încetul, somnul zorilor, dulce și profund s-a făcut atotstăpânitor peste genele ei. Abisul molatic și cald în care-i aluneca ființa era străbătut de ecoul dorinței de a ști ce va fi cu băiatul.

* * *

Capitolul IX

Părăsind casa Petreștilor, Ilie s-a îndreptat spre primărie. Era după miezul nopții și satul dormea sub învelișul rece al spaimei. Ajuns în dreptul bisericii s-a oprit aparent fără motiv, a privit în susul și în josul șoselei și apoi spre intrarea postului de jandarmi. Înainte de a urca scările, omul de gardă a apărut din spatele clădirii.

– Care ești, mă?

– Om bun, domn' șef!

– Ia dă-te mai încoa', să văd cât de bun ești!

L-a privit bine, apoi s-a dus în fața polițistului de serviciu. Acesta îl cerceta tăcut.

– Sunt din Dorobanțu, domn' șef, și caut un om, zise Ilie neîntrebat.

– Ce om?

– Un hagi, un om credincios, explică Ilie.

– Sper să nu fie arestatul, zise jandarmul începând să urce scările cu brațul plin de lemne.

– De ce să fie arestat? întrebă după o pauză Ilie, urcând după jandarm.

– Uite-așa, că umblă cu subversii; știe dom' șef de ce.

– L-a prins ridicând satul împotriva preotului, zise omul de gardă.

– Cine a spus, șefule? se prefăcu mirat Ilie.

– Preotul, cin' să spună? Că, dacă nu spunea el, ne legam noi de om? Ce avem noi cu Biblia lor? Dar... tu ce treabă ai cu el? întrebă jandarmul.

– Sunt frate cu el.

– Da...? Și de ce mă, omule, îl lași să umble hai-hui prin lume? O să-l pupați rece într-o zi. De-ai ști ce-a pățit în seara asta! Noroc că l-a scăpat dom' șef; l-a luat la el acasă să-l oblojească. Om bun dom' șef, om bun!

– Și acum unde l-aș putea găsi?

– E la șeful acasă, cred că stau de vorbă, că-i lumină mare la ei; are multe de mărturisit, că altfel... nu pierdea dom' șef somnul.

– Da... are multe de mărturisit, zise ca pentru sine Ilie. Nu știu ce să fac; să-l aștept până iese de la „mărturisire”?

– Ști' io, zise jandarmul în timp ce se chinuia să ațâțe focul în soba rece. Mai așteaptă! Am să raportez șefului că au venit rudele moșului.

– Mă grăbesc! Se apropie urgia lupilor și e cam pericol să trec câmpul dintre sate.

– Mintenaș, să ațâț lumina și raportez, zise sufocat de fum jandarmul.

După plecarea polițistului, Ilie s-a plecat pe genunchi și s-a rugat fierbinte ca Dumnezeu să-l elibereze pe Hagi. Când a simțit pași pe coridor, s-a ridicat și a așteptat intrarea jandarmului.

– Am făcut ce a depins de mine, omule, zise polițistul. Așteaptă să vedem ce face șeful!

– Mulțumesc, sunteți un om bun.

– Ști' io... alții au altă părere, zise îngânat polițistul, încercând să mărească lumina lămpii.

După un timp de așteptare s-au auzit afară pași, apoi un zgomot pe scările de la intrare. Când ușa s-a deschis, au văzut cum șeful polițiștilor îi întindea mâna hagiului, șoptindu-i ceva ce n-a înțeles nici Ilie, nici jandarmul de serviciu. Apoi, șeful a părăsit clădirea fără să dea vreun ordin special cu privire la arestat. După ce s-au îmbrățișat, Ilie și Hagiul s-au îndreptat spre polițist, întrebându-l:

– Putem pleca, domnule?

Jandarmul s-a uitat la ei surprins de întrebare și a răspuns:

– N-am primit ordin să vă las liber.

– Dar ați primit ordin să mă rețineți, întrebă Hagiul?

– Nu, nici asta, dar aseară ai fost arestat.

– Arestarea a fost ieri, domnule. Acum, fiind trecut de miezul nopții, suntem într-o altă zi. Și ce ordin ai primit pe ziua de azi cu privire la mine?

– Mă duc să le primesc acum; vă las singuri și contez că nu fugiți; voi sunteți credincioși și am auzit că nu înșelați.

– Fii fără grijă, fiule, îi zise Hagiul.

– Dar unde plecați? Ca să raportez șefului.

– La Dorobanțu, zise Ilie.

– Bine, așteptați!

După ce șeful de post a ieșit în ușă, sergentul a raportat intenția arestatului, așteptând ordine. Pentru că șeful întârzia cu răspunsul, sergentul zise:

– Nu putem să-i lăsăm să plece, ar fi o pradă sigură în colții lupilor. N-ar putea trece câmpul. Haita aproape a înconjurat satul; nu mai este siguranță nici în uliță, darmite pe câmp... Nu-i lăsați să plece la moarte, dom' șef!

Îngândurat, șeful cerceta întunericul și, după un timp, zise hotărât, parcă trezindu-se dintr-o vedenie:

– Lasă-i să plece!

– Dom' șef, îi trimiți la moarte?

– Dacă Isus e Dumnezeu lor, să-i scape! Dacă nu, dezertorii și-au primit pedeapsa, iar preotul o să triumfe.

– Să trăiți, am înțeles!

Înainte de a intra în post, sergentul s-a oprit și asculta înfrigorat urlatul lupilor, slobozit în ulițele satului. Pornind, îngâna în mers: „E moarte curată! Domne, cum să plece? Nici din sat nu apucă să iasă...”

– Ce ordine ai? îl întâmpinară cei doi.

– Ce ordin! Ce ordin să am?! se răsti înfuriat sergentul. Faceți ce vreți, plecați dacă vreți, stați dacă vreți, pe mine să nu mă întrebați! N-auziți cum urlă moartea afară? Faceți ce vreți!

Și intră în cameră, trântind ușa după el. Ilie și Hagiul rămaseră în hol, neștiind ce să facă.

– Frate Ștefane, suntem așteptați de soldați la mine acasă, hai să mergem!

Ajunși în stradă, au fost înconjurați de un ger aspru și de tenebrele nopții. S-au oprit pe șosea, neștiind încotro să apuce, privind în susul și în josul drumului.

– Fiule, să chibzuim cu înțelepciune, ca să nu apucăm pe drumul greșit. Am putea merge la Tudor s-au la cei care se roagă în casa fratelui Jilavu. Ce zici?

– Eu sunt frământat de gândul întoarcerii la Dorobanțu, cu toate că întrevăd mari primejdii. Când mă gândesc că tata e de gardă, îmbrăcat cam subțire, iar soldații ne așteptă la mine acasă, n-am liniște să apuc alt drum.

– Cred că este cazul să-I cerem ajutor lui Isus și să ne arate El drumul pe care trebuie să apucăm, zise Hagiul.

Îl prinse pe Ilie de mâneca cojocului și-l trase mai în marginea șoselei, alături de pârtie, ca să se roage. Cu capetele descoperite, adunați unul lângă altul, se rugară lui Isus pentru experiența prin care îi condusesese și Îi cerură să le arate drumul printr-un semn. Când se aflau spre sfârșitul rugii, au început să audă clinchete de clopoței în partea de sus a șoselei. Abia deschiseră ochii de la rugăciune, că au văzut lunecând la vale o sanie cu patru cai și câțiva oameni în ea. S-au uitat curioși în urmă, așezându-și căciulile pe cap.

– Asta-i semnul, frate, pornim spre Dorobanțu!

Mergeau destul de greoi prin zăpada care trosnea cu zgomot sub greutatea pașilor. Acolo unde pojghița nu se spârgea, cărarea devenea lunecoasă și periculoasă pentru oamenii născuți mai de demult. Hagiul era mai anevoios în mișcare, simțind durere în locurile unde fusese bătut și zdrobit cu cizma. Pe cât de greu era mersul trupului, pe atât de nerăbdător îi era sufletul, dorind să fie cât mai repede în fața soldaților care-l așteptau. Gândurile îi erau întrerupte de simțământul primejdiei. Căinii satului se agitau a primejdie, iar în dealul de apus se auzeau urletele lupilor.

– Cum merge lucrarea în Dorobanțu, frate Ilie? a întrebato Hagiul.

– Nu știu ce să-ți răspund. Am vizitat fiecare familie din sat, aproape în toate am lăsat câte o carte. Am făcut invitații, dar... sunt dezamăgit de răspuns. Vin câțiva la orele de studiu, dar și aceștia

mai mult de rușinea mea. Nu cred că se simt atrași de adevăr. Nu resping niciodată cele auzite, ci dau din cap, spunând că așa o fi, dar că ei au apucat altă credință. Care altă credință decât cea a Bibliei, nu știu.

– Credința necredinței.

– Îmi vine să-i las și să merg în alt sat.

– Și crezi că vei căpăta mulțumirea datoriei împlinite?

– Nu știu.

– Cred că trebuie să cauți mijlocul care să-i atragă la aceste întâlniri. Nu trebuie să le prezinți o solie înfricoșătoare, ci arată-le imaginea plină de chemare și odihnă a lui Isus. Noi nu oferim oamenilor un mijloc de a scăpa de suferință, ci o chemare la sânul cald și părintesc, în care ne găsim rostul și viitorul. Cine nu-și descoperă în solia adventă foamea și setea sufletului și cine nu găsește persoana Mântuitorului în care să se lege toate împlinirile sufletești, nu poate fi niciodată adventist.

– Așa este, părinte, dar... se tem și de împotrivirea preotului și de batjocura altora. Nu au putere să răspundă pentru crezul lor. Cred că ar fi de-a binelea speriați, dacă ar vedea rănile și vânătăile pe fața dumitale.

– Astea sunt semnele binecuvântării și ale înălțării spiritului. Cât timp vom fi persecutați, numărul nostru va crește și vom rămâne curați. Biserica în persecuție a fost curată și puternică. Sunt nedumerit când mă gândesc prin câte trec în fiecare săptămână! Cum de rezist este secretul lui Dumnezeu, nu al meu. Acum o săptămână, am fost în târgul Turnului și am cumpărat un jurnal. Am fost foarte surprins să citesc un articol scris de cineva care se iscălea „Doctorul YGREC”. Articolul se intitula „În mijlocul adventiștilor”.

– Ce jurnal era?

– *Dimineața*, dacă nu greșesc. Jurnalul povestește următoarele:

Sunt câteva zile de când o tânără femeie a intrat brusc în casa mea, rugându-mă să vin imediat să-l ajut pe un frate rănit. M-am suit în trăsură ce ne aștepta la poartă și, pe drum, în scurta convorbire

pe care am avut-o cu palida femeie care ofta mereu, plângea și-și frământa mâinile, am aflat că nu este vorba de un frate al ei, în sensul adevărat al cuvântului, ci de un frate de credință, adventist. Așa își zic ei între ei, frate și soră. Intrând în casa bolnavului, am fost surprins să gădesc, într-o cameră care strălucea de curățenie, pe un pat de scânduri, acoperit cu un cearceaf alb, un tânăr, întins parcă era mort. Avea mâinile și capul bandajate cu feșe de pânză albă. Pin bandajele albe, se vedea sângele roșu închegat, provenit din răni. Când am desfăcut bandajul, am constat că unghiile de la câteva degete i-au fost smulse.

Nu-și poate închipui nimeni ce înseamnă durerea când ți se smulge o unghie și, cu toate acestea, tânărul nostru părea mut; nici un oftat, nici o protestare, nici o plângere nu venea de la el! În jurul lui, pe mese, pe scaune pe dușumea și pe ferestre, nenumărate cărți și broșuri religioase; Biblii, evanghelii și cărți creștine. Tânărul tăcut și grav nu răspundea întrebărilor mele, în schimb „frații și surorile”, mi-au povestit cât se poate de simplu întâmplarea.

După ce i-am spălat rănilor și l-am bandajat din nou, „frații” mi-au cerut să le dau un certificat medical. Am aflat însă că au renunțat la judecată.

Din povestirea lor, rezultă că, pe când vindea într-o mahala Biblii, tânărul a fost înconjurat de soldații din batalionul local, care l-au bătut îngrozitor și l-au rănit... Aveam în față realizarea încă o dată pe pământ a „patimilor Domnului”. Dacă asemenea fapte ar avea loc mai des, mișcarea adventistă ar lua proporții mult mai mari. Sângele martirilor a fost totdeauna mijlocul cel mai puternic pentru propagarea ideilor și credințelor lor. M-am convins că oamenii din acel cartier, mai ales femeile și copiii, vedeau scena descrisă mai sus ca o minune, asociind-o cu vorba blândă și atât de sugestivă a propagandiștilor populari...

– A scris doctorul acela aceste cuvinte, frate?

– Am jurnalul acasă, poți să-l citești când vrei!

– Poate că și în satul meu ar trebui o „minune” ca asta; nu știu ce să mai cred, dar dacă ar trebui nu m-aș da înapoi.

– Știi că lucrarea Domnului m-a făcut să cunosc multe sate. În activitatea mea, am constat că acolo unde misionarii sunt primiți rău, Dumnezeu are oameni sinceri și se formează bisericile cele mai puternice. Dar, în multe sate care mă tratează cu bunăvoință, oamenii ascultă liniștiți apoi îmi spun: „Da, ne vestești o credință frumoasă și adevărată, dar noi suntem mulțumiți cu a noastră. Ne place să te ascultăm, așa că mai treci pe la noi.” Degeaba încerc să le spun că adventismul nu este o credință nouă, ci „cea lăsată o dată pentru totdeauna sfinților”, dar în zadar. Aceste sate îmi produc cea mai mare îngrijorare.

– Care ar fi cauza, părinte?

– Sunt mai multe. Satul, în general, are o practică păcătoasă, care aduce un beneficiu material la care omul nu poate să renunțe cum îi cere Evanghelia.

– Poți să-mi dai un exemplu?

– Cultivarea tutunului, creșterea porcilor și vinderea băuturilor alcoolice. De aceea ei se mulțumesc cu o religie care nu le cere sacrificii. În alte cazuri, preoții au o influență mistică asupra oamenilor. Le forțează prezența la biserică prin metode de constrângere, le asigură o stare de sfințenie mistică prin împlinirea unor datini de nuanță spiritistă și sunt prezenți printre oameni, cu aerul unor trimiși ai lui Dumnezeu. Acolo, a doua venire nu-și are locul, deoarece totul e rezolvat de preot. Morții sunt în sânul lui Avraam, vii în slujba preotului, așa că e greu să renunțe la ce li se pare că au și să primească ceva prin credință. Și ce le oferă Isus prin tine și prin mine?

– Adevărul, viața veșnică, pacea, răspunse Ilie.

– Da, dar acestea sunt îmbrăcate în renunțare, suferință, persecuție și slujirea altora. Când nu simți în toate acestea, persoana Mântuitorului, pentru care merită să jertfești oricât, de ce să schimb eu o biserică cu alta și un preot cu un predicator?

– Deci, în final, cunoașterea lui Isus este tot secretul?

– Da, cunoașterea lui Isus este cheia.

Sunetul unui foc de armă ce a răsunat strident peste liniștea morții le-a întrerupt conversația, oprindu-i din mers. În jurul lor

totul era alb, până sub streășina dealurilor. Satul era în urmă, la mai bine de un kilometru. Pocnetul armei venea din față, din direcția satului Dorobanțu. La mai puțin de un kilometru în față era o vâlcea, pe fundul căreia se strecura Călmățuiul. Acolo bănuiau că s-a tras focul de armă. Ceva lăuntric le cerea să ajungă cât mai repede în vâlcea. Ilie, având impresia că partea de drum pe care călca era mai netedă, l-a rugat pe Hagiul să schimbe locul cu el. În timp ce sărea peste dâmbul de zăpadă dintre poteci, a observat câteva umbre mișcătoare, care mergeau paralel cu ei, la circa o sută de metri. Instinctiv a privit pe partea cealaltă a drumului și a văzut același lucru.

– Suntem însoțiți.

– Știu, noi nu plecăm niciodată neînsoțiți, răspuse Hagiul.

– Da, dar de data asta ne însoțește moartea. Suntem atacați de lupi și dintr-o parte, și din cealaltă.

– Nu suntem încă atacați, ci doar însoțiți, iar dacă te uiți în spate, și acolo avem o escortă. De când am ieșit din umbra satului suntem însoțiți.

– De ce n-ai spus să ne întoarcem?

– Când i-am observat, erau deja postați între noi și sat, așa că n-am fi putut da buzna peste ei, nu mai era posibilă întoarcerea.

– Cum de n-am observat și eu?

– Erai ocupat cu problemele tale.

– De ce nu ne-au atacat până acum?

– Nu știu, parcă se tem să se apropie de noi.

– Le e teamă de lumina felinarului?

– Când sunt mulți, nu se tem de o lumină așa mică.

– Atunci?

– Secretul este acolo sus, în Orion, spuse el și se uită spre constelația ce strălucea a speranță. Domnul poate închide și gurile lupilor, cum le-a închis pe ale leilor în groapa lui Daniel.

– Ce facem acum?

– Mergem înainte! Acolo, la Dorobanțu, suntem așteptați. Soldații au străbătut patruzeci de kilometri în această seară, ca să ne întâlnească, iar noi să dăm înapoi?

– Bine... dar lupii?!

– Lupii au misiunea lor, pot să urle, să sfâșie, să meargă înainte, pe alături și să-i mănânce pe cei ce cad sub vraja puterii lor; dar noi suntem apărați de îngerii Domnului, care tăbărăsc în jurul celor ce se tem de El. Asupra noastră n-au nici o putere, dacă nu li se dă.

– Ai mai fost vreodată în situația asta?

– Prezența lupilor în viața mea e așa de obișnuită, încât fără ei aproape că n-aș simți că trăiesc. E bine să ne rugăm aici ca Domnul să împlinească textul amintit mai înainte cu privire la ocrotirea îngerilor.

S-au rugat amândoi cu ardoare. Apoi au plecat liniștiți mai departe. Lupii înaintau și ei în același ritm, liniștiți și încercând să se apropie, dar era vizibil că le era teamă. Cei doi schimbau felinarul când pe o parte, când pe alta, iuțind pasul. Când mai aveau puțin până în vârful dâmbului ce străjuia valea din fața lor, au răsunit mai multe focuri de armă. Acestea au agitat lupii făcându-i să scoată urlete înfricoșătoare. Au început să alerge agitați în cerc, în jurul celor doi, fără să se apropie prea mult. Hagiul și Ilie roteau pe rând felinarul, încercând să ajungă la cei ce trăgeau cu arma și care se pare că erau în valea din față. Înaintarea pe talpa de gheață era greoaie. Agitația lupilor creștea vizibil, micșorând raza cercului. Deodată, în coama dâmbului apărură două umbre mari ce se apropiau de cei doi călători. Lupii le-au văzut și și-au îndreptat atenția spre ele. Erau doi cai scăpați din frâu și stăpâniți de groază. Alergau să se salveze, neștiind că plecând de lângă stăpân intrau în ograda morții.

Lupii s-au aruncat înainte spre prada cea mare și sigură. Căii, urmăriți din spate de alți lupi, când i-au văzut pe cei ce veneau din fața lor, s-au despărțit alergând unul spre dealul de apus, iar altul spre cel din răsărit. Și lupii s-au împărțit în două, alergând pe urmele prăzilor. Căii erau puternici, căci alergau cu iuțeală, trăgând după ei lupii înfuriați. Curând, umbrele alergătorilor s-au pierdut în pânza nopții.

– Oprește agitarea felinarului, frate Ilie, deocamdată lupii au altă treabă. Domnul i-a atras în altă parte. Să ne grăbim să ajungem în vale, pentru că se vor întoarce.

Trecând de vârful dâmbului porniră mai vioi la vale, apropiindu-se de firul apei. Când mai aveau câteva zeci de metri, chiote de veselie izbucniră de pe pod. Acolo, chiar în mijlocul podului se afla o sanie oprită. Doi cai erau legați de balustrada puternică, iar în fața și în spatele săniei, la cele două intrări ale podului se consumau două focuri. În sanie erau trei bărbați și două femei. Unul dintre ei ținea în mână o armă. Săriră din sanie, alergând în fața celor doi exprimându-și bucuria și cerându-le permisiunea să meargă cu ei spre sat. Hagiul și Ilie se priveau mirați și înțeleseră că ceva groaznic s-a întâmplat cu cei din sanie.

– Și-au pierdut mințile? șopti Ilie la urechea hagiului.

Bătrânul nu răspunse, ci îl mângâia pe omul care le cerea milă și-i spuse:

– Bine, bine, domnule, veți merge cu noi.

– Dar... domnul căpitan e de acord? întrebă unul privind rugător într-o parte, unde Hagiul nu vedea pe nimeni. Mulțumesc domnule căpitan, o să dăm sania la o parte, ca să treacă trupa, dar vă rog să așteptați puțin, până pun caii în ham.

– Grăbiți-vă, că lupii se întorc! zise Hagiul prefăcând că înțelege nebunia omului.

– Și-au pierdut mințile, părinte? întrebă iarăși Ilie.

– Uneori, adevărul pare o nebunie, fiule! răspunse șoptit Hagiul.

Ilie nu-l înțelegea nici pe Hagiul, nici pe cei din jurul lui și un gând îl străfulgeră. „Nu cumva eu am luat-o razna?” Caii erau greu de stăpânit. Spaima de lupi îi îngrozise și refuzau să treacă în ham. Unul dintre bărbați se adresă hagiului:

– Domnule căpitan, dacă soldații ne ajută, vom reuși mai repede.

Rămase câteva secunde privind spre cai, apoi continuă:

– Mulțumesc, domnule căpitan, acum se va rezolva.

Ca prin minune, caii s-au liniștit și s-au lăsat înhamăți. Când totul a fost gata de plecare, cel ce conducea sania a venit în spate și a zis îndatorat:

– V-am lua pe toți în sanie, dar sunteți prea mulți, așa că vom merge în pas cu dumneavoastră... Cum? Da, civilii pot merge direct cu noi în sanie. Vă rog să poftiți cu noi domnilor, și se adresă direct hagiului și lui Ilie.

– Eu nu mă urc în sania nebunilor! zise Ilie prinzându-l pe Hagiul de mâneca cojocului.

– Urcăm cu plăcere, domnilor! răspunse Hagiul omului care aștepta să dea drumul saniei.

Hagiul îl trase după sine pe Ilie, care inconștient opunea rezistență îndoielnică. Sania porni nervos de pe loc urcând coasta din față în freamătul nervos al cailor, care ar fi alergat în forță spre sat. Vizitiul se uita mereu în spate.

– De ce nu lași caii să alerge liber înainte, căci se vede satul? întrebă Hagiul.

– Am promis soldaților că merg în pas cu ei.

– Dar ei vor merge ușor cu viteza cu care mergem noi. Dă drumul la cai și lasă-i să meargă liberi.

Omul slăbi frâul cailor și aceștia alergau spre sat. Vizitiul se uita uimit înapoi, până când fără să mai aibă rabdare, întrebă:

– Ce fel de soldați suntăștia, de merg în formație în galopul cailor? Ei nu obolesc pe un drum imposibil ca acesta?

– Așa sunt soldații salvării, răspunse Hagiul.

– Pe dumneavoastră vă însoțesc, domnule?

– Da, zise Hagiul.

– Până unde?

– Până aici, în satul Dorobanțu.

– Dumnezeu v-a trimis domnule, căci altfel eram morți. Noi suntem socrii primarului din Dorobanțu și venim tocmai din mahalaua Piteștilor. Din cauza drumului ne-a prins noaptea. Am avut patru cai, dar doi au rupt căpăstrul și au fugit. Acum cred că deja i-au răpus lupii. Într-un fel ne-au scăpat pe noi de jivine. N-am mai fi rezistat mult, cartușe nu mai aveam, focul nu mai aveam cu ce să-l întreținem, iar jivinele încercau să sară pe alături de pe gheață peste balustradă. N-ar fi reușit pentru că îi destul de înalt podul, dar noi n-am fi rezistat mult timp. Dumnezeu v-a adus,

domnule, la timp. N-am fi îndrăznit să părăsim podul și lupii s-ar fi întors sigur. Acum suntem salvați, am ajuns în buza satului – și scoase un chiot de bucurie, lovind hățurile pe spatele cailor.

Brusc, frână amintindu-și de soldații care alergau în spate. Privi spre ei, cerându-le iertare.

– Bravi soldați are armata română, dacă sunt capabili de un așa efort, zise ca pentru sine vizitiul, mângâind prin cuvinte blânde caii ce sforăiau agitați în hățuri.

Ajunși la primele case ale satului, Hagiul gândi că ar mai avea de vorbit cu Ilie până ajungeau la cei ce-i așteptau. Așa că ceru să coboare, deoarece în sat nu mai era nici un pericol. Intrând între primele case, Hagiul puse mâna pe umărul vizitiului și zise:

– Noi coborâm aici, domnule ! Omul trase de hățuri și caii se opriră.

– Încă o dată vă mulțumim, domnilor, ați fost salvarea noastră.

Cobor și eu să-i mulțumesc domnului căpitan.

Hagiul ajutat de Ilie coborî prin spatele saniei în zăpada scortoasă.

– Hei! Asta-i minune, zise vizitiul. Unde-s soldații, domnule? Erau aici înainte de a coborî din sanie.

Se frecă la ochi nevenindu-i să creadă că șoseaua era liberă, fără urmă de soldat. Se îndepărtă câteva zeci de pași, apoi se întoarse uimit, întrebându-i pe Hagiul și pe Ilie, care îl așteptau în spatele saniei:

– Cine sunteți, domnule? Spuneți-mi, unde sunt soldații? Cum de-au dispărut într-o clipă?

– S-a trezit din nebunie, părinte? Întrebă șoptind la ureche Ilie.

În loc de răspuns, Hagiul îi făcu semn să tacă. Omul insista, așteptând un răspuns.

– Sigur au fost soldați? Întrebă Ilie, nerăbdător să plece.

– Veniți să vedeți urmele, dacă mă socotiți nebun!

Hagiul și Ilie îl urmară și, într-adevăr, la câțiva metri în spatele saniei începeau urmele unor pași grei de soldat. Erau dese, ca și când cei care le-au lăsat au mers în coloană. Ele dispăreau brusc, lângă sania lor.

– Explicați aceste urme, dacă socotiți că eu sunt nebun și am halucinații!

– Nu, tu ai văzut bine ce ai văzut. Dar dacă vrei să afli taina acestor urme, caută-mă în casa lui Ilie Petrescu, mâine după-masă, iar dacă nu mă vei întâlni, răspunsul îl au adventiștii de ziua a șaptea; la ei vei găsi orice răspuns dorești. Ei îți vor spune cine era Căpitanul cu care ai stat de vorbă...

Omul rămase mut, privindu-i un timp, apoi zise pentru sine: „Bine... am să-i caut, că aici nu-i lucru omenesc”.

După ce sania porni mai departe, cei doi se strecurară pe șosea spre centrul satului, până la ulița pe care locuiau părinții lui Ilie și unde erau găzduiți soldații din Turnu.

– Îmi simt credința prea mică și strâmtorată de cele auzite și văzute, părinte. Sunt uimit și mă întreb cine suntem noi, ca Domnul să ni Se descopere așa pe față. Sunt copleșit, pentru că nu merit ca El să ni Se arate așa de clar. Sunt speriat, mă simt mai bine ca El să rămână în mintea și credința mea. Ce-o fi zicând despre mine când îl socoteam nebun pe omul acela? Uneori, îmi place credința mai mult ca o poveste.

– Da, cred că așa am văzut lucrurile, dar...

– Și pentru mine noaptea aceasta a fost un „PENIEL”, căci L-am simțit pe Dumnezeu. De ce crezi că lupii nu îndrăzneau să se apropie de noi? Crezi că se speriau de felinarul nostru? Dacă ar putea un lup să spună ce a văzut în jurul nostru în această noapte, ar fi depășită credința noastră.

– Cum, crezi că lupii au văzut?

– Uneori, măgărița lui Balaam vedea mai bine decât stăpânul ei.

– Mai bine tac, pentru că fiecare vorbă îmi descoperă necredința. Mi-a strâmtorat Domnul credința în noaptea aceasta.

– Doar ți-a lovit-o în coapsă, însă vei ieși din această noapte cu un nume nou!

– Domnul le știe, răspunse îngândurat Ilie, împingând poarta înghețată și intrând primul ca să potolească căinii agitați.

Ferestrele erau luminate, semn că erau așteptați. Au fost primiți cu căldură. Ai casei erau îngrijorați și se temeau pentru viața lor, deoarece auziseră urletele lupilor înspre Lacul Sărat. Tatăl lui Ilie era încă de gardă și trebuia schimbat.

După ce se încălziră, Hagiul a trecut în camera mare de oaspeți, în care se aflau soldații nerăbdători să discute despre credința adventă. Camera era bine iluminată și încălzită, pregătită pentru discuții lungi. Hagiul i-a întrebat pe soldați cât timp au la dispoziție. Ei au răspuns că a doua zi, fiind duminică, aveau permisie până luni dimineața, la ora cinci. Hagiul dorea să știe ca să-și aleagă metoda de discuții. Între timp, Ilie a plecat să-l schimbe din gardă pe tatăl său.

În timp ce patrula în partea de nord a satului alături de însoțitorul său, Ilie era adânc frământat și răscolit de evenimentele nopții. Se gândea cu groază că ar fi putut fi sfâșiat de lupi și apoi nu-i venea să creadă că el a fost în Lacul Sărat într-o noapte așa de primejdioasă. Deseori, îi venea în minte imaginea lui Tudor, zdrobit și desfigurat, purtând „semnele biruinței”, așa cum numea el, umflăturile și vânătăile. În zori, s-au întors la postul de jandarmi, intrând la adăpost de gerul năprasnic, ce se lăsa în răsăritul soarelui. Au dat raportul de noapte, au mai discutat câte ceva, iar între timp, afară se arăta o zi senină și geroasă.

Înainte ca jandarmii de serviciu să le dea drumul acasă, ca semn al sfârșitului gărzii, telefonul jandarmeriei a sunat strident făcându-l pe sergent să sară speriat spre receptor. După figura pe care o arbora, părea că-i ceva serios. În timp ce asculta, a făcut semn gărzilor să aștepte. La terminare, le-a povestit că a sunat șeful de post din Lacul Sărat, anunțându-l că acolo, în timpul nopții, a fost o urgie mare – lupii au prăpădit tot satul și, în timpul învâlmășelii, au evadat doi arestați periculoși. Unul dintre ei a luat-o spre Dorobanțu. Dacă nu l-au sfâșiat lupii, ceea ce este aproape sigur, trebuiau să facă cercetări și să-l găsească. Apoi, să anunțe postul de jandarmi din Lacul Sărat, și aceasta de urgență.

– Știe careva ceva despre dezertor, ați simțit ceva? Ați văzut ceva suspect? Nu puteți pleca până nu îndeplinim ordinul.

Oamenii de gardă se uitau surprinși unii la alții, supărați de această întorsătură a lucrurilor. Ilie a înțeles că ar putea fi vorba despre Hagiul și cu cât se gândea mai bine, căpăta convingerea că despre el era vorba. Dar acesta nu dezertase, plecase cu îngăduința

sergentului și a șefului de post. Nu știa ce să creadă, mai ales că el fusese împreună cu Hagiul.

Între timp, sosise și jandarmul de schimb și comenta curios evenimentul, întrebându-se în ce consta pericolozitatea dezertorului. Ordinul i se păru neclar. Așa că, propusese să sune la Jandarmeria din Lacul Sărat și să ceară lămuriri, legate de evadat. Sergentul, după ce ascultă un timp, a pierdut legătura și a pus receptorul în furcă, rostind o înjurătură țigăneasă.

– Băieți, situația e serioasă, evadatul e pocăit și-i foarte periculos, pentru că are mulți complici în zonă. Este șef ivantist, care instigă lumea la răscoală împotriva pomenilor strămoșești și a preoților, apoi disprețuiește sfinții eroi ai armatei române. Răspundem în fața Curții Marțiale, dacă scapă din zona noastră. Credeți voi că, dacă n-ar fi ceva serios, s-ar fi deranjat șeful de post din Lacul Sărat să dea telefon așa de dimineață?

– Și dacă îl prindem, ce să facem cu el? Întrebă un om din gardă.

– Curios! Mi-a zis să-l ținem sub observație, fără să-l deranjăm până la noi ordine, dar să anunțăm imediat dacă-l descoperim.

– Dacă este ivantist, la ivantiști să-l căutăm. Dar... l-avem pe Ilie Petrescu, el e ivantist. Ce zici Ilie? se adresă vorbitorul. Știi unde l-am putea găsi?

Ilie sta în spatele celorlalți, dorind să se facă nevăzut. Rămase mut ca și când n-ar fi auzit întrebarea. Ochii tuturor se îndreptară spre el. După un timp, Ilie, ca și când atunci s-ar fi trezit la realitate, întrebă îngânat:

– Ce? Ce este? Despre ce vorbiți?

Ceilalți priveau mirați neînțelegând ce se petrece cu Ilie.

– Unde se află evadatul? Întrebă direct și țanțoș jandarmul.

– Nu vă pot spune.

– Cum, refuzi să colaborezi cu justiția satului?

– Nu refuz, dar nu vă pot spune.

– Vino mai aproape! îi zise jandarmul de schimb.

Ilie a trecut în fața celorlalți și a fost încadrat de doi jandarmi care simțeau semnele unei biruințe și ale împlinirii acestui ordin dificil.

– Declari că ești ivantist, cetățene Ilie? întrebă unul dintre jandarmi care luase aerul unui anchetator.

– Da, zise Ilie parcă trezit dintr-un vis plăcut, cu zâmbetul pe buze.

– Nu știi că această rătăcire este interzisă?

– De cine? întrebă la rândul lui Ilie.

– Cum de cine?

– Este interzisă de Constituție, de Biblie, de cine este interzisă?

– Ascultă, cetățene, dacă mai ești obraznic, te arestez.

– Pentru ce mă arestați?

– Știi unde se află infractorul evadat?

– Nu pot să vă răspund la această întrebare.

– Atunci, în numele statului pe care-l reprezint și al onoratei justiții omeneste și divine, îl arestez pe cetățeanul Ilie Petrescu în fața onorabililor gardiști, învinuindu-l de subminarea autorității de stat, pactizare cu evadații periculoși și necolaborare cu organele justiției.

Unora dintre cei de față le venea să râdă, crezând că jandarmul glumește, dar, când văzură cum prinde mâinile lui Ilie în cătușe și, lovindu-l cu cravașa peste cap, îl împinge în camera alăturată, le-a pierit pofta de glumă. Cel care fusese partener de gardă cu Ilie îi zise jandarmului:

– Ai, dom' sergent, n-o luați în serios, c-a fost o glumă. Ilie e băiat bun, n-are nici o vină, dumneata ai început gluma. A fost cu mine-n gardă, cum poți să-l acuzi de infracțiune?

– Da? Ia treci tu încoa' și dă raport la tot ce ați făcut azi-noapte, unde ați fost, ce ați văzut, cu cine ați vorbit și ce ați vorbit.

Abia acum omul înțelese că treaba-i cât se poate de serioasă.

– Da, domn' sergent, cum doriți!

Atunci își aminti că o bună parte a nopții Ilie fusese înlocuit de tatăl său, un timp destul de lung, în care nu știa ce a făcut Ilie. Își dădea seama că asta încurcă rău lucrurile în dreptul arestatului. Se temea să ascundă ceva, căci jandarmul îl va întreba pe Ilie, iar acesta nu va minți, chiar dacă va intra la zdup. Era tare încurcat, neștiind cum s-o mai scoată la cap. Dar, până la urmă, a început

să povestească cum și-a petrecut noaptea în gardă. Când ajunse la momentul în care Ilie a plecat, fiind înlocuit de tatăl său, jandarmul sări în sus, lovindu-se cu palma peste picior, și zise:

– E clar, avem dovezi, e părtaș la evadare!

La întrebarea insistentă, cu privire la ce spusese Ilie la întoarcere, își amintea că l-ar fi auzit pe arestat că a fost să aducă un prieten din Lacul Sărat.

– Fără îndoială, am prins infractorul. Acum du-te acasă, dar rămâi la ordinele noastre, ca martor al acușării.

– Bine, domnule, bine! răspunse supărat omul.

Zvonul că jandarmii din Dorobanțu au arestat un infractor evadat, destul de periculos, s-a răspândit destul de repede. Segentul și caporalul încercau de câteva ore să ia legătura cu postul din Lacul Sărat, dar fără succes. Curând, oamenii care treceau de la biserică începură să se oprească și să întrebe de arestat. Spre ora zece dimineața, sosi primarul, curios să vadă dacă zvonurile sunt adevărate. Auzise povestea ciudată a socrilor săi, sosiți cu sania după miezul nopții, și acum povestea cu infractorul evadat, iar toate acestea îl nelinișteau. Satul lor, unde nu se întâmpla niciodată nimic, a fost cuprins de agitație.

– Unde-i arestatul, sergentule?

– În arest, domn' primar.

– Să-l vad.

Când deschise ușa și-l văzu pe Ilie ghemuit și picotind într-un colț, se întoarse spre jandarm și-l întrebă:

– Asta-i arestatul?

– Da, domn' primar.

– Păi nu vezi că-i Ilie Petrescu?

– Eu văd bine, domn' primar, dar el este vinovatul, avem dovezi și martori.

– Și ce ai de gând să faci cu el?

– Vom primi ordine de sus.

– Bine, mă, dar ăsta-i băiat de treabă, e adventist și nu se ține de prostiile de care-l acuși tu.

– Păi tocmai de aceea, că-i ivantist, e vinovat.

– Taci din gură... mai ești și prost după ce că ești jandarm.
– Nu vă contrazic, domn' primar, dar am misia mea.
– Bine, bine. Fă-ți misia, dar, dacă-l bateți, aveți de-a face cu mine.

– Depinde cum colaborează cu justiția, domn' primar.
– Bine. Dacă vine șeful de post, să ia legătura imediat cu mine.
– Azi nu vine, că are cumetrie-n Caravaneț, domnule, iar noi colaborăm cu domn' șef de post Țugui, din Lacul Sărat, numai că... s-a întrerupt legătura telefonică.
– Bine, când luați legătura cu Țugui, să mă anunțați.
– Da, să trăiți, domn' primar.

La câțva timp după plecarea primarului, sosi în post bătrânul Dumitru Petrescu, tatăl lui Ilie. Bătu politicos la ușă, așteptând să fie invitat. Jandarmii îl primiră cu prefăcută bunăvoință, invitându-l să ia loc pe scaun.

– Domnule sergent, băiatul meu Ilie a fost azi-noapte de gardă. Dimineață nu s-a întors și-i aproape de miezul zilei. Este nemâncat, nedormit și obosit. Mă tem să nu se fi întâmplat ceva, cu atâția lupi în jur.

– Fii liniștit, moșule, nu-i nici un necaz. Da' ia spune, azi-noapte cât i-ai ținut locul, ai observat ceva suspect?

– Nu, n-am observat, de altfel poate că v-a spus Dragomir, însoțitorul. Până nu s-a întors Ilie, nu a fost nimic deosebit, doar lupii urlau primejdios spre Lacul Sărat. A fost o minune că Ilie și Hagiul au scăpat nevătămați de jivine.

– Despre ce hagiu vorbești? întrebă polițistul.

– Un frate de-al nostru adventist, predicator, pe care Ilie l-a adus din Lacul Sărat. A fost o minune că au scăpat de lupi.

Jandarmii își aruncau priviri cu subînțeleș.

– Și unde-i acum hagiul acesta?

– La noi acasă, stă de vorbă cu niște soldați din Turnu, veniți după el.

Jandarmii se priviră iarăși într-un fel anume și îi ziseră bătrânului:

– Bine, moșule, du-te acasă, că Ilie e într-o misie și când se întoarce vine. Dar ne-a lăsat vorbă să-i spunem hagiului să nu

plece până nu se întoarce el, pentru că are să-i comunice ceva foarte important.

– Bine, taică, bine – zise bătrânul Petrescu, ridicându-se de pe scaun să plece.

Dar, când ajunse la ușă, se întoarce întrebând:

– Și ziceți că-i în misie?

– Da, da, du-te liniștit, că avem noi grijă de Ilie.

Și bătrânul plecă îngândurat spre casă.

După plecarea bătrânului, jandarmii rămaseră tăcuți până când unul rupse tăcerea.

– Nu văd ce legătură au soldații din garnizoana Turnului. Nu cumva acest așa-zis hagi este un criminal periculos, scăpat din garnizoană? Nu cumva numele de „hagi” este conspirativ?

– Cred că am primit ordin să nu-l arestăm, pentru că este prea periculos pentru noi, de aceea a venit după el armata din Turnu.

– Dar și noi am fost deștepți când imediat am pus mâna pe un complice important.

– Ne-a spus nouă preotul că ivanțiștii ăștia sunt dușmanii poporului și ai țării. Se va adevăra clar când vom lua legătura cu La-cul Sărat.

În timp ce încercau să iau legătura prin telefon cu postul vecin, auziră bătăi în ușa arestului. Unul dintre jandarmi se duse și-l însoți pe Ilie. La întoarcere, îl aduse în birou și-l așeză pe un scaun, interogându-l. Aceleași întrebări stupide ca și la început. Ilie vă-zând că răspunsurile lui sunt rău interpretate, n-a mai răspuns, cerând să vină șeful de post. Jandarmii se înfurieră și unul încercă să-l amenințe, dar Ilie era netulburat. Atunci, sergentul l-a plesnit cu dosul palmei peste gură, țipând:

– Vorbește bă, vorbește, că de-aia ai gură!

Luat prin surprindere, Ilie s-a răsturnat cu scaunul lovindu-se, la arcada ochiului, de colțul biroului. Sângele a început să curgă abundent din gură și din ochi. Aceasta l-a înfuriat și mai rău pe polițist, care a început să-l lovească cu cravașa, înjurându-l și țipând:

– Vrei să mă lovești infractorule, atentezi la slujba statului?

Și-l lovea, făcând tărăboi ca să se audă din stradă.

Câțiva oameni care erau adunați în stradă au intrat în post să vadă despre ce-i vorba.

– Ce s-a întâmplat, domn' jandarm, de-l loviți așa?

– A sărit să mă bată, banditul! și-l lovea cu cizmele pe Ilie, care era făcut ghem lângă birou.

– Hai, oprește-te, domn' șef, și scoate-l afară și-l arată oamenilor, că-s curioși să-l vadă.

Sergentul în furia lui nu înțelesese viclenia propunerii și-l ridică pe Ilie în picioare, deoarece, acesta nu se putea folosi de mâinile încătușate. Era plin de sânge pe față, hainele și părul îi erau pline de sângele ce-i curgea din ceafă, așa că arăta destul de jalnic. Afară, lumea se strânse repede în curtea postului. Jandarmii se opriră cu arestatul pe scări. După un timp de tăcere, în care jandarmii se întrebau de ce l-au scos pe arestat afară, cineva din mulțime întrebă:

– De ce l-ați arestat, domn' sergent?

– Păi... este ivantist.

– Și ce dacă este ivantist? întrebă altul. Nu-i dai dumneata voie?

– Păi, colaborează cu infractorii.

– Ce infractori, domnule? Noi în sat nu avem infractori, iar pe el îl cunoaștem foarte bine. Dumneata nu ești de-al locului și nu cunoști oamenii. De aceea greșești, domn' sergent.

– Dar de ce îl bați, polițistule? zise un altul.

– A sărit să ne bată în timpul exercițiului funcțiunii.

– Cum să vă bată, domnule, nu vezi că are mâinile în cătușe? Cu ce să vă bată, cu suflarea gurii?

– Dați-i drumul omului și lăsați-l să se apere!

Jandarmii erau din ce în ce mai încurcați de dezaprobarea mulțimii.

– Dați-i drumul! Dați-i drumul! strigau tot mai mulți. Să-l lase pe Ilie să ne vorbească.

Jandarmii desfăcură cătușele și așteptară.

Ilie scoase o batistă din buzunar își șterse sângele de pe gură și ochi și se adresă oamenilor liniștit:

– Frați creștini, stau azi în fața dumneavoastră cu cătușe la mâini și plin de sânge, pentru că sunt adventist. Voi știți că n-am făcut

și nu pot face nici una din nelegiuirile de care sunt acuzat. Hagiul pe care acești domni îl numesc un criminal înrăit este omul lui Dumnezeu, care ieri a vorbit multora dintre dumneavoastră așa de frumos despre Dumnezeu și v-a citit din Sfânta Scriptură, încât pe mulți v-a mângâiat și ajutat. Cât despre arestarea mea vă spun că este o greșeală a jandarmilor, care nu au respectat ordinul mai marilor de a-l supraveghea pe Hagi și s-au întrecut în zel, arestându-mă pe mine.

– A sărit să ne bată! încercă să se apere un jandarm.

– Asta s-o spui găștelor, jandarmule! Ilie nu e-n stare să taie un pui de găină, dar să bată un jandarm, având și cătușe la mâini.

În timpul dialogului dintre săteni și polițiști a sunat telefonul. Unul dintre jandarmi a alergat. După un timp, s-a întors cu zâmbetul pe față, adresându-se mulțimii:

– Oameni buni, duceți-vă acasă și lăsați treburile statului în seama noastră. Avem ordine superioare cu privire la arestați.

Și-i puse liniștit cătușele lui Ilie, împingându-l în post. Acolo, a raportat celuilalt jandarm ordinele primite. Acestea prevedeau pregătirea arestatului pentru drum.

Câțiva săteni, care veneau dinspre Lacul Sărat, aduceau vești nu prea liniștitoare despre ce se întâmpla acolo. La mai puțin de două ceasuri, sosiră doi jandarmi cu ordin să-l aresteze pe Hagi și pe complicele lui, apoi împreună cu polițiștii din Dorobanțu să-i poarte până-n postul vecin.

În casa lui Dumitru Petrescu era liniște de rugă și așteptare. Erau la curent cu cele întâmplate și așteptau liniștiți voia Domnului. Soldații sosiți din Turnu, plecaseră cu greu, dar bucuroși, ducând cu ei florile unui crez nou în Mânuiorul de pe Golgota.

Vestea s-a răspândit repede și un număr mare de săteni i-au însoțit pe arestați și pe jandarmi până la ieșirea din sat. Era atâta milă și compătimire în privirile sătenilor, ca într-o tabără a Domnului. „Ce au, domnule, cu credința oamenilor? Așa ne-ar face și nouă, dacă nu le-ar plăcea credința noastră? Dar ce, au luat-o pe urma turcilor?” gândeau cu glas tare sătenii, întorcându-se tăcuți pe la casele lor.

Ilie și Hagiul, legați cu mâinile la spate, mergeau tăcuți și căutând pe drum urmele „soldaților salvării” din noaptea trecută, o noapte a strămtorărilor. Ajunși la pod, descoperiră urmele focului la intrarea pe pod.

Ilie înțelese că nu a fost nici vis, nici vedenie, ci o realitate care te obligă să mergi drept și zâmbind, neluând seama la urletul lupilor.

Cum au intrat în sat, soldații și-au dat seama că ceva nu este în ordine, câinii lătrau prin ogrăzi mai tare ca de obicei, copiii se cățarau pe ferestre, pândind după perdele, niște cumetre șopteau între ele, strânse la sfat și purtând pe chipuri o mare neliniște. Toți se uitau cu teamă în jur așteptând să apară ceva.

– Ce se întâmplă? întrebă Ilie pe o fetiță ce pândea după colțul uliței.

– Nu știu, dar mi se pare că-i răzmeriță la primărie și se aude că vor veni soldații.

– I-am văzut cum mă vedeți și cum vă văd. Ședeau în cerdac, iar ofițerii intraseră la sfinția sa! zise o altă fetiță ascunsă în spatele ulucilor.

Atunci, unul dintre jandarmii însoțitori se răsti la ea, ca să tacă.

– Fata este prietenă de adevăr, șopti Ilie către Hagiul.

– Trebuie să se ascundă ceva aici, mormăi un jandarm.

– Or fi venit din pricina adunării ăleia! răspunse celălalt jandarm, ce mergea în fruntea convoiului. Preotul ne-a amenințat și jandarmii au întrebat încoace și încolo până au aflat cine ațâță lumea la răscoală.

– Și a adus năpasta peste sat ! zise celălalt polițist din Lacul Sărat.

– Și apoi... lupii ăștia tot ei i-au adus...

– Prostii..., când este iarnă grea și îngheață Dunărea, lupii hămesiți din pădurile bulgare trec la noi, în pădurea Bălceștilor, și de acolo atacă satele; nu văd de ce atâta mister și care este legătura cu oamenii ăștia, spuse el și arătă nemulțumit cu capul spre arestați.

Celălalt jandarm n-a mai zis nimic. Tăcuți, călcau în picioare zăpada sticloasă, pătată din loc în loc de sângele nopții.

Capitolul X

Biserica Adventistă din Lacul Sărat avea, în mare parte, o viață valdenză. Deși nu era prea numeroasă, era totuși singura pe o distanță destul de mare în susul și în josul Călmățuiului.

Cei care o compuneau erau oameni ai câmpiei. Printre ei unii erau săraci ca păsările cerului, dar tot așa de liberi și de fericiți ca și ele. Erau și oameni cu gospodării puternice, dar pe cei mai mulți am putea să-i socotim la mijlocul celor două extreme.

Bătrânii comunității nu se purtau deloc bătrânește. Își trăiau tinerețea în credință și în luptele ei, în fruntea celor tineri. Copiii dădeau farmecul acestei familii de credincioși. Erau viața comunității, armata și sărbătoarea ei.

Cei tineri trăiau ca o familie unită în fiecare bucurie și speranță. Se bucurau împreună și sufereau laolaltă. Cel ce nu avea, nu ducea lipsă, iar celui ce avea mai mult, nu-i prisosea.

Mesele comune ofereau o bucurie launtrică, demnă de Ierusalim. La ele erau invitați prietenii și vecinii lor, în special aceia care nu răspundeau invitației de a merge la biserică.

Se bucura Cerul văzându-i cu câtă curtuozie se purtau unii cu alții, indiferent de sex sau vârstă. Fiecare se lupta să fie bucuria și binecuvântarea celorlalți. La întâlnirile lor, lipseau bârfa, șușotelile discrete sau aluziile răutăcioase.

Musafirii rămâneau uimiți în urma unor astfel de vizite. Și mulți dintre cei care gustau un astfel de „pahar” rămâneau multă vreme cu gustul lui în suflet.

Copiii erau grija și preocuparea tuturor. Nu se auzeau expresii ca „al meu” sau „al tău”. Toți adulții simțeau responsabilități

comune pentru grija și educarea copiilor în biserică, indiferent din ce familie veneau aceștia.

Copiii întâmpinau probleme grele la școală. Ora de religie le cerea practici pe care nu le puteau împlini. Erau bătuți de preot, mai ales când nu se închinau și nu sărutau icoana, apoi că aveau altă zi de odihnă și că erau deosebiți de ceilalți, neparticipând la serbările populare. Ziua de luni era un calvar pentru ei. Erau bătuți la palmă și tălpi, uneori cu sălbăticie. În zilele următoare, nu mai puteau ține condeiul sau creionul în mână. Mulți învățători îi pedepseau pentru faptele rele comise de alții. Cu toate acestea, pentru copiii adventiștilor, a merge la școală era o datorie dumnezeiască. Ei credeau că doar știind bine carte Îi pot sluji lui Dumnezeu cu toată puterea lor. Aceasta provoca uneori ciuda unor învățători, când trebuiau, la sfârșitul anului, să dea coronițe premianților. Erau acolo copiii altora care trebuiau să fie premiați, nu ai „rătăciților”. Dar, așa cum învățau la biserică, niciodată nu se certau pentru drepturile lor. Urmăreau bucuria altora mai presus de a lor, și când îi bucurau pe alții ei erau de-a dreptul fericiți.

Tinerii trecuți de adolescență constituiau inima bisericii. Băieții și fetele se considerau frați și surori ale aceleiași familii. Simțămintele dragostei și ale sexului se blocau în fața atașamentului frățesc. Uneori, când cei mai în vârstă atrăgeau atenția unui cavaler, căruia îi venise vremea căsătoriei, asupra unei fete dintre tinerele comunității, prima reacție era: „Cum! Dar ea este sora mea!” Sau în caz invers: „El? Dar el este fratele meu!” Când cavalerul găsea o prietenă în altă biserică, fetele o înconjurau cu dragoste pe viitoarea membră a familiei. Erau alături de logodnici până după nuntă. Noii căsătoriți aveau loc printre ei, până când apariția copiilor îi determina să treacă la un alt grup, după noua lor stare. Aveau o țintă în tot ceea ce făceau împreună; răspândirea soliei era scopul a toate.

Începând de vineri seara, serviciile divine cădeau în mare parte în sarcina lor – corul, poeziile și diaconia celor nou-veniți.

Prezbiterul Diniță era creierul acțiunilor, iar ei, mușchiul și puterea. Prezbiterul, un om dăruit de Dumnezeu cu harul predicării și

al înțelegerii Scripturilor, îi povățuia în tainele Legii lui Dumnezeu, dar nu într-un mod fariseic.

Când apăreau neînțelegeri sau când unul greșea, sufereau toți, iar judecata prezbiterului era sfântă pentru ei, descoperind în povăța lui, numai dorința de bine și pace. „Fiți uniți și iubiți-vă între voi, căci lumea vrea să vă destrame”, le spunea el adeseori.

Pentru că toți știau carte, erau primii în a conduce grupele Școlii de Sabat. De aceea, unii vizitatori veneau doar pentru a participa la grupele Școlii de Sabat.

Programul orei de tineret începea cu recitarea pe de rost a textelor din „Straja Dimineții” pe ultimele două săptămâni. Toți tinerii cunoșteau pe de rost aceste texte. Când dirigintele de tineret întreba de la amvon cum sună textul din ziua „X”, o pădure de mâini se ridica.

Vara, după programul de sâmbătă după-amiază, ieșeau cu toții în natură, într-un loc anume, pe Valea lui Toma sau în Dealul Loturilor. De fiecare dată era pregătită o surpriză, bineînțeles, ținând de spiritual.

Iarna, după serviciile divine, rămâneau în adunare și continuau cu un program condus de unii tineri sau de prezbiterul Diniță care desfășura în seriale explicația profețiilor din Daniel și Apocalipsa.

Aveau o plăcere deosebită să le apună soarele în biserică și, de obicei, rămâneau mai toți să încheie Sabatul împreună. Puneau un accent deosebit pe binecuvântarea ce credeau că o rostește Isus la încheierea Sabatului.

În fiecare duminică seara, aveau adunare de evanghelizare. Tinerii prezentau un scurt program muzical, după care urma predica pentru evanghelizare.

Comunitatea era împărțită pe zone de diaconii. Aceste zone erau conduse de un diacon și un ajutor.

Întotdeauna, acest ajutor era un tânăr. Scopul diaconiei era de a ține adunări de rugăciune, la care să fie invitați locuitorii din zonă. Întâlnirile de tipul acesta erau adevărate revelații pentru localnici. Erau surprinși să vadă tineri din satul lor mânuind cu

măiestrie Scriptura și învățând lucruri pe care nu le-a auzit nici preotul. Era forma de evanghelizare prin care s-a răspândit adventismul în Lacul Sărat și în satele învecinate.

Aceste adunări aveau loc de obicei miercuri seara, iar marți seara, după ce aranjau vitele și asigurau căldura pentru noapte, se adunau doar membrii bisericii, în două-trei locuri din sat, și aveau oră de rugăciune sub conducerea unor slujbași din comitet. Citeau dintr-o carte a Spiritului Profetic, se rugau, apoi discutau planurile de evanghelizare pentru miercuri seara. După ce diaconii prezenți expuneau planul întâlnirii de miercuri seara, frații se rugau în mod special pentru adunarea aceea și invitații ei. Mai mult de două ore nu ținea o astfel de întâlnire, dar toți membrii bisericii se simțeau părtași la marea lor acțiune.

Era o plăcere să ascuți discuțiile dintre surorile adventiste când se întâlneau cu un anumit scop sau întâmplător. Subiectele lor erau mai întotdeauna spirituale. Între ele nu circula deloc bârfa.

Cu toate că viața de fiecare zi le pune deseori probleme grele, ei aveau o forță extraordinară de a se detașa sufletește de necazuri. Nu se văitau, nu se plâneau. Când noii botezați suspinau din pricina greutăților, cei mai vechi le deschideau Biblia la Isaia 30,15 și le citeau:

Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „În liniște și odihnă va fi mântuirea voastră, în seninătate și încredere va fi tăria voastră...”

Aceste cuvinte le dădeau puterea de a se ridica deasupra obstacolelor.

Relația cu vecinii neadventiști avea un caracter mai special. Cât depindea de ei erau în relații bune. Îi ajutau cu tot ce puteau, îi împrumutau cu hrană, cu unelte, dar în același timp făceau tot posibilul să nu apeleze la ajutorul lor. Aplicau bine sfatul apostolului Pavel arătat în 1 Tesaloniceni 4,12, unde se spune: ... *Să vă purtați cuviincios cu cei din afară, și să nu aveți trebuință de nimeni.*

Când aveau nevoie de ceva, mergeau la frații lor, indiferent de timp și distanță. De aici izvora și dorința de a câștiga cât mai mulți prieteni pe aceeași uliță sau cât mai aproape.

Astfel, se vizitau cel puțin săptămânal, dacă nu și mai des. Toată nevoia lor socială se consuma vizitându-se între ei, petrecându-și timpul unii cu alții, în acțiuni cât mai curate și ziditoare. Aceste împreună simțiri frățești aveau o mare influență asupra copiilor și tinerilor comunității.

Când apăreau conflicte între cei mici, li se explica cu maturitate că sunt frați și că toată viața vor trebui să se sprijine unii pe alții, așa că nu trebuie să se rănească sau să-și pună în pericol frăția.

Printre membrii comunității erau foarte puțini analfabeți, cu toate că majoritatea societății era în această stare. Și nu era vorba de generația tânără, ci de cea mijlocie și vârstnică.

Când cineva se convertea la adventism, prima constatare era că trebuie să știe să citească și să scrie.

Credința adventistă se bazează pe studiul personal al Cuvântului lui Dumnezeu.

Iată ce spunea scriitorul Zaharia Stancu în romanul *Descult*, capitolul XVII, despre fratele lui, Ion, și cumnată-sa, Lina:

„Cumnată-mea Lina purta în ea dorința de a se face adventistă, înainte de a se mărita. După măritiş s-a dus singură la Secara, fără știrea lui frate-meu, și când s-a întors de acolo era trecută la legea nouă.

Nu i-a trebuit mult să-l hotărască și pe frate-meu. Au păstrat între ei taina. În noaptea Paștelui a trebuit să se dea în vileag.

... Între noi și frate-meu Ion au avut loc, câteva zile de-a rândul, schimburi de vorbe. Frate-meu s-a îndârjit. Parcă i s-a aprins în ochi văpaia nouă. Nu credea în nimic înainte. Acum crede în ceva.

Cu toată bătaia luată în timpul copilăriei, nu izbutise să învețe carte. Abia reușise să cunoască literele. Acum, stă ceasuri întregi cu cartea pe genunchi, leagă cuvinte, încheagă fraze și citește din ce în ce mai bine.

Și-a cumpărat o tăbliță, un condei, un burete. Scrie, învață și scrie. Își bate capul și cu nevastă-sa să scrie și să citească.

Râvna lor o minunează pe mama...”

Aceasta era situația tuturor analfabeților care se făceau adventiști, cu excepția celor foarte bătrâni care nu mai aveau posibilități fizice pentru a învăța carte.

După ce învățau să citească și să scrie, din lipsă de bani pentru cărți, cereau împrumut și copiau cuvânt cu cuvânt și pagină cu pagină. Copiau cântările din „Imnuri Creștine”, copiau capitole întregi din cărțile Spiritului Profetic și le învățau pe de rost. Învățau pe de rost textele importante, capitole și cărți întregi din Sfânta Scriptură. Când mergeau singuri pe drum, recitau texte; când prășeau porumbul, cu mâinile mânuiau sapa, iar cu mintea recitau psalmi, cărți biblice și pasaje din cărțile inspirate. Era o competiție în a memora cât mai mult.

Sâmbăta, tinerii și toți cei care puteau, veneau la adunare cu carnețelul pe care își notau ideile principale ale predicii și textele. Le plăcea să învețe predicile, pe de-o parte, dar pe de altă parte erau feriți de atitudini neplăcute Domnului, în timpul serviciului divin.

Casa de rugăciune era pentru adventiști locul cel mai îndrăgit și respectat. Gândul că acolo era locul întâlnirii lor cu Isus și îngerii sfinți îi umplea de teamă și respect. Todeauna când intrau în sala de adunare, ochii întâlneau un tablou așezat la intrare, care le amintea cuvintele din Eclesiastul 5,1-2:

Păzește-ți piciorul când intri în Casa lui Dumnezeu și apropie-te mai bine să ascuți, decât să aduci jertfa nebulilor...

Nu te grăbi să deschizi gura, și să-ți rostească inima cuvinte pripite înaintea lui Dumnezeu; căci Dumnezeu este în cer, și tu pe pământ, de aceea să nu spui vorbe multe.

Clădirea nu era mult mai arătoasă decât o casă respectabilă. Dar toată era un rod al iubirii lor. Unii au jertfit tot ce aveau, ca să facă Domnului o casă. Au pus în lucru toată măiestria și bucuria lor. A fost o mărturie pentru lume și pentru frații lor mai mari.

Spiritul de dărnicie era sfânt. În datoriile lor către biserică și Dumnezeu erau fără reproș. Zecimile erau tratate cu sfințenie, iar darurile de bunăvoie depășeau mereu zecimile.

Mulți dintre cei mai nevoiași, posteau multe zile pentru a strânge bănuț cu bănuț ca să participe la o colectă importantă pentru lucrare.

Nu exista în comunitate membru care să nu se achite de datoriile financiare față de Dumnezeu și biserică. Erau corecți cu Dumnezeu în ce privește zecimea și timpul sfânt.

Vinerea era ziua pregătirii. Cei mai mulți nu mai mergeau la munca câmpului. Se îndeletniceau cu treburi ușoare pe lângă casă. Asigurau hrana vitelor pentru sâmbătă. Vara, de exemplu, vineri, după ce aduceau nutreț pentru animale, le spălau, le curățau, făceau curat în grajduri și le pregăteau pentru ziua de odihnă. După aceea, curățau curtea, o măturau, aranjau gardul și poarta, apoi toată familia făcea baia corporală. În acest timp, gospodina pregătea hrană deosebită pentru Sabat.

Întotdeauna în Sabat aveau la masă pâine. În celelalte zile ale săptămânii, mămăliga era de bază.

Cu cel puțin o jumătate de oră înainte de apusul soarelui, familia făcea altarul deschiderii Sabatului și închiderea săptămânii de lucru. Iar sâmbătă seara încheiau Sabatul la circa o jumătate de oră după apus. Până la închiderea Sabatului, nu făceau nici o lucrare în curte sau la vite. Erau atenți și scrupuloși cu respectarea hotarelor zilei de Sabat.

Advenștii munceau la câmp împreună. Se organizau pe grupe, în așa fel ca toți să aibă animalele și uneltele necesare. În felul acesta, și cei mai săraci și cei mai avuți se ajutau. Săracii erau ajutați cu animale și unelte, ceilalți cu brațe de muncă. Toți participau la lucru până la ultima brazdă, până când recolta fiecăruia ajungea în hambar. Nimeni nu ducea lipsă. Prisosul unora era de-ajuns pentru ceilalți, iar „coșul săracului” era plin. „Tabita” lucra din plin, îi hrănea pe cei flămânzi, îi îmbrăca pe cei goi și constituia adăpost pentru cei de pe drumuri.

Venirea pastorului era o sărbătoare deosebită. Aceasta se întâmpla cam la trei luni. Aproape de fiecare dată, la sosirea pastorului, luau Sfânta Cină, iar activitățile comunității erau intense. Aproape toți primeau vizita pastorului. Uneori, chiar întreaga săptămână, pastorul rămânea la ei. Împreună cu prezbiterul Diniță vizitau diaconiile și împlinea toată asistența pastorală. Membrii îl iubeau și-l respectau ca pe trimisul lui Dumnezeu.

Adunările de cercetare și dezaprobări erau aproape necunoscute în vremea aceea în Lacul Sărat.

Datorită condițiilor deosebite, nu veneau la biserică decât oamenii serioși și cu gândul mântuirii. Apoi, ei aveau convingerea că, în anii următori, va avea loc evenimentul revenirii lui Isus. De aceea nu erau preocupați să-și strângă averi sau să facă planuri pe termen foarte lung.

Nu făceau politică și nu-și exprimau afecțiunea sau opoziția pentru cei care veneau să-i ademenească cu înscrierea în partidele politice. Respectau autoritățile în funcție de limitele datoriilor lor, cu toate că autoritățile nu le acordau drepturile lor cetățenești. Supuse bisericii majoritare, autoritățile deveneau deseori unelte represive.

În relațiile cu preotul și slujitorii Bisericii Ortodoxe, adventiștii arătau respect și considerație, suportând toate mojițiile la care erau supuși.

Aproape întotdeauna fețele bisericesti influențau familiile noilor convertiți la persecuție și represiune. Dar convertiții suportau și nu cedau la credința lor. Așa ne mărturisește și Zaharia Stancu, în romanul *Descult*, despre atitudinea familiei lui față de fratele lui convertit la adventism:

„În sufletul ei [al mamei], s-au tulburat apele. Mereu e mâhnită. Pe frate-meu și pe nevastă-sa îi socotește păgâni, spurcați.

Frata-meu Ion cu nevastă-sa nu mai au loc la noi la masă...

Mama nu mai vorbește cu nici unul. Atât i-a spus lui frate-meu:

– Nu vreau să te mai văd! Nu vreau să vii nici măcar la înmormântarea mea, când o fi să mor.

Zile întregi, după plecarea lui, mama a ars tămâie în odaie și a stropit în fiecare dimineață zidurile cu agheasmă.

– De ce ești atât de supărată pe frate-meu, mamă?

– Și-a lăsat legea... nu e bine să-și lepede cineva legea în care s-a născut. Am fost obișnuiți din moși strămoși să lucrăm toată săptămâna și duminica să ne odihnim. Ion lucrează duminica și se odihnește sâmbăta...” (Capitolul XVII)

Astfel de scene aveau loc, de regulă, în familiile celor convertiți la credința adventă. De obicei, erau mult mai dure, cu expresii tăioase și bătaii sălbătice, mai ales în cazul fetelor sau nevestelor.

Apoi rudele, prietenii, vecinii și preotul aveau rolul lor în a-i lovi și a-i batjocuri pe cei convertiți.

În toate aceste situații, adventiștii răspundeau având atitudinea lui Isus, Mântuitorul lor, în timpul judecății. Îi priveau cu liniște și compătimire pe prigonitorii lor. Întotdeauna le găseau scuze și nu le țineau în seamă loviturile. „Sărmanii, dacă ar cunoaște adevărul pe care l-am cunoscut noi și ar putea să creadă, nu s-ar purta așa cu noi” – era atotprezentă lor remarcă la ce li se întâmpla.

Au fost de mai multe ori arestați în bloc, luați de la adunare. Au fost închiși la postul de poliție, în grajdul vitelor, amenințați, batjocoriți și loviți. Răspunsul lor era cântarea. Cântau și iar cântau. După un timp, în care încercau toate metodele de intimidare, enervați de liniștea, calmul și siguranța arestaților, jandarmii îi socoteau nebuni și îi eliberau. După fiecare arestare sau represiune, numărul lor creștea.

În seara arestării lui Tudor și a Hagiului erau adunați în alte două locuri unde prezbiterul Diniță și un alt frate țineau adunările. Au fost repede anunțați, pentru că aveau un sistem de comunicare bine pus la punct. Aveau tineri care supravegheau fiecare loc de întâlnire și anunțau imediat când interveneau surprize. Arestarea din casa Dângilor a fost cunoscută de ceilalți. După încheierea celorlalte două adunări, frații de bază ai comunității s-au adunat la unul dintre ei și s-au sfătuit. Faptul că jandarmii nu descinseseră și la celelalte două locuri de întâlnire, însemna că se mulțumiseră cu prada din casa Dângilor. Era clar că nu aveau în vedere întreaga comunitate. Cei arestați erau printre cei mai buni dintre ei și nu-și făceau mari griji... Au mers la casa lui Tudor, au vorbit cu Ileana. Aceasta i-a rugat să meargă la casele lor și să nu ducă grija. „E lupta noastră și-o vom purta. Dacă avem nevoie de ajutor, vă știm lângă noi”, le-a zis Ileana.

Au luat legătura cu arestații printr-un jandarm simpatizant. Acesta i-a liniștit, trimițându-i să-i pregătească pe ceilalți, pentru orice.

Noaptea, lupii i-au surprins și pe ei ca pe oricine. Cei mai mulți dintre bărbați erau strânși la rugăciune; aveau o noapte de rugăciune continuă pentru cei arestați și pentru vizitatorii care au fost speriați

de polițiști. Așa că n-au putut ajunge acasă să-și apere puținul avut. Au constatat și la ei pierderi, în oi și vaci. Dar nu se plâgeau.

Când a apărut revolta sătenilor și au înțeles că ar putea să le fie atacate gospodăriile, au dus la adăpost femeile și copiii. Toți au fost duși la fratele care locuia cel mai aproape de marginea satului. Dacă ar fi fost atacați, n-ar fi fost la discreția gloatei decât bunurile lor materiale. Dacă atacatorii s-ar fi îndreptat și spre acea margine de sat, ar fi avut timp să se refugieze în crângul din apropiere, și de acolo Domnul știe ce ar fi urmat.

Tot timpul au urmărit prin observatorii lor ce se întâmpla la postul de jandarmi. Se rugau și așteptau să intervină în sprijinul fraților lor arestați.

* * *

Capitolul XI

Zorii se arătară greu, peste dealuri și sat. Se strecurau ușor. Parcă le era rușine să scoată la lumină atâta suspin și sânge. Gospodarii, unii lăcrimând, alții înjurând ce le ieșea în cale, strângeau rămășițele măcelului, cu temere, ca nu cumva dihăniile ce-au sfâșiat vitele să fi fost turbate. Atâta le-ar mai fi trebuit, să mai dea și turbarea peste ei, că restul primiseră din belșug.

În casa lui Tudor Petrescu s-a pornit mișcarea mai târziu ca de obicei. Se luminase bine de ziuă când Ileana a ridicat speriată capul, rușinându-se c-a doborât-o într-atâta somnul. Scârțâitul patului l-a trezit pe Tudor, iar pruncului i-a smuls câteva suspine. Ileana s-a întins peste pernă, sărutându-și soțul și mângâindu-i fruntea limpede și tânără.

– Am avut un coșmar groaznic în această noapte; am visat așa de urât, încât mă simt obosit – zise printre sărutări Tudor.

Ileana, toată un zâmbet, l-a privit atentă ca să vadă dacă glumește, apoi s-a ridicat, a scos oglinda lămpii și i-a pus-o în față.

– Mi se pare că visele ți-au lăsat urme adânci.

Tudor prinse oglinda, o mișcă într-o parte și-n alta, cercetându-și cu atenție fața, apoi lasă brațele, pironind privirea în colțul camerei.

– Deci, n-a fost un vis urât. E posibil să continue.

Între timp, Ileana se îmbrăcase de zi și se pregătea să-și facă rugăciunea. Observând-o, Tudor a rugat-o să-l aștepte ca să se roage împreună. Obișnuiau ca, în fiecare dimineață, înainte de a ieși din casă la pășări și vite, să-I mulțumească lui Dumnezeu pentru odihna nopții și să ceară binecuvântarea pentru ziua care

se deschidea înaintea lor. Cu destulă greutate, Tudor îmbracă peste hainele de noapte un cojocel fără mâneci și se așază în capul oaselor pe pat, făcând semn Ilenei. Cu emoție ea începu să citească acolo unde ajunseseră cu studiul Bibliei la rând: *Și credința este o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd. Pentru că, prin aceasta, cei din vechime au căpătat o bună mărturie. Prin credință au cucerit ei împărății, au făcut dreptate, au căpătat făgăduințe, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s-au vindecat de boli, au fost viteji în războaie, au pus pe fugă oștirile vrăjmașe. Femeile și-au primit înapoi pe morții lor înviați; unii, ca să dobândească o înviere mai bună, n-au vrut să primească izbăvirea, care li se dădea, și au fost chinuiți. Alții au suferit batjocuri, bătăi, lanțuri și închisoare; au fost uciși cu pietre, tăiați în două cu ferăstrăul, chinuiți; au murit uciși de sabie, au pribegit îmbrăcați cu cojoace și în piei de capre, lipsiți de toate, prigoniți, muncii, ei, de care lumea nu era vrednică – au rătăcit prin pustii, prin munți, prin peșteri și prin crăpăturile pământului. Toți aceștia, măcar că au fost lăudați pentru credința lor, totuși n-au primit ce le fusese făgăduit; pentru că Dumnezeu avea în vedere ceva mai bun pentru noi, ca să n-ajungă ei la desăvârșire fără noi.* (Evrei 11,1.2.33-40)

Când au terminat de citit, amândoi aveau lacrimi în ochi. Rugăciunea le-a fost mai mult un suspin și nu s-au ridicat până nu s-a așternut peste inimile lor un duh de liniște sufletească. Simțind un iz de amețelă, Tudor s-a întins pe pat, trăgând pledul peste trup și față.

Afară, Ileana a urmărit în zăpadă un șir de urme mari care veneau dinspre grajduri. Vitele o așteptau nerăbdătoare, dar întregi și nevătămate. În fața intrării în grajd și în saivan, zăpada era bătătorită de pași grei. Și-a amintit de vedenia din noaptea trecută și a zis cu bucurie: „Credeam că mi s-a părut, dar, ai fost aici azi-noapte, Doamne. Mulțumesc, pentru că ne iubești așa de mult.”

Asigurând animalele cu cele necesare, a strâns păsările într-un șopru ca să nu le degere picioarele în zăpada înghețată și a privit încă o dată peste gard, petele de sânge din curtea vecinilor; un

fior de durere și regret i-a smuls o scurtă rugă: „Isuse, ajută-i și pe ei!”

În pragul casei, Ileana a auzit plânsul pruncului care o chema. Tudor mișca leagănul copilului, dar acesta își întetea plânsul o dată cu legănatul. Auzind vocea mamei, copilul a slăbit din țipat. Ceva nu era în ordine cu pruncul lor. În timp ce-i schimba lenjeria a observat că piciorușul stâng era umflat la gleznă, iar atunci când îl mișca, copilul țipa de durere. Tudor s-a ridicat din pat cercetând împreună cu Ileana piciorul copilului. Nu știau ce să facă pentru a lua asupra lor suferința lui. Fiecare se simțea vinovat pentru durerea copilului. Îl priveau cu sficiune și sfințenie, deoarece la naștere l-au luat pe brațe, au îngenuncheat și l-au oferit Domnului, ca pe întâiul lor născut, „primul rod”. Doreau să ajungă slujitor al Celui Preaînalt. Aceasta îi făcea să simtă că atenția față de copil era o slujire pentru Dumnezeu. Se atingeau de el ca de ceva sacru, simțind că-L iubesc pe Dumnezeu prin acest copil. Ajunseseră la concluzia că trebuie dus la vindecător. Era în satul Zâmbreasca un om care rezolva simplu astfel de probleme, dar pe vreme de iarnă, cu lupii străjuind în buza satului, era aproape imposibil. Tudor se frământa să găsească o soluție, dar amețea l-a determinat să se întindă iarăși în pat. Cu ochii închiși, asculta bătăile clopotului. Nu era sigur că sunetul este o chemare, deoarece prea repede s-a schimbat în a anunța moartea cuiva; bătea clopotul a slujbă și moarte, într-un ton sfâșietor și disperat. Înțelegea că cel ce trăgea de lanț era tulburat și nu avea clar ce are de transmis.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Tudor scoțând capul de sub pled.

Înainte de a primi răspunsul se pomeni cu fratele lui mai mic, Ion, care intră la el, gâfâind:

– Nene, vin jandarmii! Au și ajuns la poartă.

– Pe mine mă caută! gemu ușor Tudor, lăsându-și cu tristețe capul pe pernă.

„Isuse! avem încredere în tine!” se ruga în prag Ileana.

– Nene, trebuie să facem ceva! Ascunde-te! șopti agitat Ion, pornit pe chibzuială.

– Cum, să fug și să împiedic planurile Domnului? răspuse Tudor trăgându-și pantalonii.

În timp ce se îmbrăca era atent la orice zgomot, căci hămăitul câinilor se apropia și nu peste mult timp se auziră tropăituri, zăngănit de arme și vorbă soldătească.

Inima îi zvâcnea, mâinile îi tremurau, dar hotărârea de a rămâne liniștit în voia Domnului îi era dârză. Deschise ochii doar în clipa în care jandarmii înțepeniseră în pragul casei.

– Tudor este acasă? întrebă întunecat preotul, care conducea grupul de soldați.

– Este! răspuse din prag Ileana.

– Deschide! porunci aspru un sergent.

– Păi e deschis! răspuse Ion care veni alături de cumnata lui.

Un slujbaș al primăriei intră în casă împreună cu doi jandarmi, pe când alți doi se împrăștiară să țină sub supraveghere grădina și ograda.

În uliță se adunaseră câțiva vecini; priveau tăcuți cum jandarmii răscoleau casa, ca pe-o căpiță de fân. În timp ce Tudor își încălța cizmele cazone cu mult șiret, Ion trebuia să le arate totul, să le deschidă toate ușile. Ileana sta lângă fereastră cu pruncul la sân.

Bineînțeles că toate cercetările lor fură zadarnice, dar scotociră pretutindeni, prin toate colțișoarele, ba unul se uită chiar și sub pat.

– Dar ce căutați, domnilor? întrebă liniștit Tudor.

– Pe bătrân! răspuse jandarmul ce-l păzea pe Tudor să nu fugă.

– Păi, cel mai bătrân în casa asta sunt eu.

Văzând pe masă niște cărți peste care se afla o Biblie mare cu cruce galbenă, sergentul se repezi la ele ca o pisică sălbatică și începu să le răsfoiască înfrigurat.

– De unde le aveți?

– Le-am cumpărat! răspuse Tudor.

– Se confiscă! Sunt subversive! replică sergentul.

După ce căutară prin toate ungherele, chiar și după tablouri, sergentul se apropie de Tudor, îl privi ținând în ochi și zise răspicat:

– Dezertorule, dacă aflăm că-l ascunzi, n-ai să mai ieși din pușcărie!

– Nu pricep despre ce este vorba, răspunse calm Tudor, împingându-și o pereche de mănuși în buzunarul cojocului.

Nenorocirile nopții trecute copleșiseră în așa măsură satul, încât doar câțiva își mai vedeau de treburi. Sătenii vorbeau între ei și se văicăreau. În dimineața aceea, la ceasul când trebuiau să meargă la slujbă, ulițele erau pline, stăteau oamenii prin fața caselor, și pe malul lacului, dar mai cu seamă pe șosea. În fața bisericii era multă lume. Sătenii se tânguiau și își băteau capul să înțeleagă de ce aduce Dumnezeu asupra lor atâta urgie. Trecând ca din întâmplare de la grup la grup, cântărețul bisericii, mâna dreaptă a preotului, lăsa într-o doară să cadă cuvintele:

– Cum, nu știți din ce pricină e blestemat satul?

Iar oamenii se îmbulzeau în jurul lui să-l întrebe și să-l silească a le spune.

– Păi... ivantiștii sunt de vină, ei aduc blestemul asupra satului. Necuratul e-n slujba lor.

La una ca asta nu s-ar fi așteptat sătenii, de aceea căscau ochii unii la alții buimaci.

– Nu cred! spuse un țăran.

– Toată parohia știe asta. Nu vă spun ce se întâmplă la întâlnirile lor! Întrebați-l pe preot și el vă va spune adevărul gol-goluț, continua cântărețul.

– Ce adevăr să spună părintele? Basmе și scorneli, răspunse cu voce auzită unul din mulțime, care nu făcea parte dintre cei ce ieșiseră de la biserică.

– Da, adevărul vi-l va spune părintele, pot să jur cu mâna pe cruce că vă spune adevărul. El cunoaște toate vrăjitoriile și nelegiuirile pe care le fac ivantiștii.

– Cum de-i mai rabdă pământul? zise o femeie care se vedea clar că nu-i avea la inimă pe adventiști.

– Tot satul ispășește din pricina acestor eretici! continuă o alta; toate celelalte sate ne arată cu degetul!

– Acești oameni sunt mai răi decât holera și ciurma. Câtă vreme o să-i ținem între noi, blestemul n-o să iasă din sat, insistă cântărețul.

– Să-i izgonim, să se ducă în pădure cu lupii! se auzi o altă voce.

Încetul cu încetul un spirit de agitație și mânie puse stăpânire pe mulțimea, căutând parcă un inamic invizibil peste care să-și verse năduful.

– Să-i alungăm! Altă scăpare n-avem! Să-i izgonim! țipa arțăgoasă mulțimea gata de orice și, la îndemnul cântărețului, porniră toți spre primărie.

La auzul agitației, grupurile de pe ulițe și de pe malul lacului se îndreptau mirate spre șosea. Adventiștii și simpatizanții lor, cum simțeau despre ce e vorba se retrăgeau discreți în ogrăzi.

Șoseaua era ticsită de lume amărâtă și plânsă, gata să facă orice să-și răzbune suferința. Se strânseseră mai toți gospodarii satului, ale căror gospodării fuseseră jefuite de lupi, și mai toate nevestele din sat. Înceau să ia o hotărâre cu privire la vinovați. După un timp, dascălul bisericii s-a cocoțat pe un cap de pod și le grăia ca din strană:

– Oameni buni! Satu-i precum o casă; dacă unul vine și-i smulge dușumeaua, altul îi ia grinzile, altul îi taie un colț de perete, casa se dărâmă și-i omoară pe toți cei care se adăpostesc sub ea. Băgați bine la cap! Că dacă fiecare-i slobod să jure, să jefuiască, să înșele, să batjocorească strămoșeasca credință și să sucească mințile oamenilor batjocorind sfintele taine, călcând în picioare ziua Domnului, refuzând sfintele moaște și martirii neamului, ce-o să se aleagă de satul acesta? Vă spun, acela nu mai e sat, e un grajd al iadului, o rușine și-o ocară adusă tuturor oamenilor de treabă! Astfel că, oamenii celorlalte sate îi vor da ocol și-și vor face cruce numai când îi vor auzi numele! Și vă spun că pedeapsa lui Dumnezeu va cădea mereu cum a căzut asupra Babilonului și a Gomoriei! Are să cadă și pe toți are să-i piardă, și pe eretici, și pe cei care-i îngăduie între ei!

Sfânta Scriptură ne învață, în epistola apostolului Pavel către strămoșii noștri, că „Dacă mâna ta greșește, taie-o, iar dacă ochiul îți va greși, scoate-l și azvârle-l la câini!” Ivantiștii, vă spun, sunt mai răi decât ciuma, că ei seamănă în jur zavistia, calcă poruncile

Domnului, batjocoresc porcul și țuica cea dătătoare de bucurie pentru neam. Vă spun, Cel de sus Se va răzbuna cumplit pe tot satul dacă nu stârpim erezia. Alungați-i cât mai este vreme, că altfel ne mănâncă lupii și pe noi cum ne-au mâncat porcii de Crăciun. Alungați-i! țipa el roșu la față și cu ochii bulbucați.

– Așa-i, a sosit ceasul! Norodul are putere să pedepsească ori să răsplătească! Să-i izgonim din sat! Să-i izgonim! răcneau ei tot mai tare.

A vorbit apoi fratele primarului care agita și mai mult norodul.

– Oameni buni! țipa el, pe lângă cele spuse de părintele dascăl, aș vrea să vă spun că am o dovadă clară că urgia ce ne-a nimicit porcii de Crăciun a fost adusă de ivanțiști. Întrebați, în ogrăzile lor câți porci au fost uciși? Nici unul! Vedeți, urgia a fost adusă asupra noastră. Iar pe de altă parte sunt aici martori care au văzut o armată de fantome și strigoi ce au apărat ograda lui Tudor Petrescu, unul din capii ivanțiștilor. E clar, doar noi suntem pedepsiți și n-avem șuncă de sărbători.

Deși ridica glasul, nu se mai auzea om cu om, căci vorbeau toți deodată, încât se făcuse o hărmălaie de bâlci. Un fel de nebunie pusese stăpânire pe mulțime, oamenii turbaseră de-a binelea. Adventiștii și prietenii lor, precum și sătenii cumpătați și înțelepți, se ascuseseră prin case sau plecaseră spre satele vecine, la rude. În fața primăriei mulțimea, beată de mânie, clocotea din ce în ce mai năvalnică. Se ațâțau unii pe alții și zbierau, urlau și blestemau, fiecare cu trăsnetul lui, vărsând toată mânia durerii din timpul nopții.

– Oameni buni, să mergem și să distrugem ogrăzile adventiste. Să începem cu Petreștii, că ei au adus blestemul în sat! răcni unul din mulțime.

Într-o clipită, întreg puhoiul se revărsă pe ulița Petreștilor spre casa lui Tudor. Când mulțimea se apropia de poartă, din curte ieșeau un grup de jandarmi, preotul și un slujbaș al primăriei, încadrându-l la mijloc pe Tudor. Grupul s-a oprit la poartă, sergentul a ordonat soldaților să pregătească armele, a înaintat în fața mulțimii și a răcnit cu toată puterea:

– Cine-ndrăznește să intre în curtea lui Tudor sau să se atingă de arestat, îl împușc, pe legea mea! Îlucid ca pe-un câine! îi amenință el mânuind fioros arma, gata să tragă.

Gestul sergentului opri mulțimea care aștepta tăcută ca un zid în fața soldaților.

– Trebuie să moară! se auzi un glas din mulțime.

– Oameni buni! continuă polițistul după un timp de tăcere și așteptare, noi suntem în timpul funcțiunii și suntem apărați de autoritatea armatei. L-am arestat pe Tudor Petrescu care va fi judecat și pedepsit de lege. Acum întoarceți-vă la casele voastre și lăsați-ne să ne împlinim misiunea.

În cele din urmă, cei mai mulți s-au întors spre șoseaua satului pe care, cu puțin timp înainte, o părăsiseră.

Când toți porniră spre primărie, porniră și jandarmii cu arestatul. Mergeau ca și când ar fi mânat din urmă o turmă uriașă. Ajunși în șosea, sergentul ceru mulțimii să facă culoar prin care să treacă cu arestatul spre postul de jandarmi. După multă insistență se născu un culoar strâmt printre fețe pline de ură și încruntare. Doi soldați mergeau în față, făcând loc cu armele, în urma lor Tudor, iar în spatele lui alți doi jandarmi.

În timp ce treceau printre zidurile umane, zeci de brațe se întinseră spre Tudor, zeci de mâini cu brațe lacome, care loveau și zgâriau smulgându-l dintr-o latură în alta ca pe-un măcăciune prea puțin înfipt în pământ. Tudor nu se apăra, nu țipa, iar ochii lui mari deschiși scânteiau milă și înțelegere. Ocări, bulgări de zăpadă sau gheață și pumni, toate se abăteau peste el cu nemiluita. Nu-l mai dureau loviturile și rănilor vechi, iar pe cele noi trupul refuza să le simtă.

Când sergentul văzu ce se întâmplă în spatele lui, trase un foc de armă în sus. Mulțimea surprinsă se opri brusc și se retrase vinovată lărgind culoarul. Soldații ridicară trupul lui Tudor și-l purtară pe scările primăriei. Mulțimea se opri, așteptând precum haita, victimele.

Înainte de a intra în holul primăriei, printre șirurile de sânge și lacrimi, Tudor privi mulțimea aceea pentru care își jertfise tinere-

tea și nu precupețise nimic ca s-o ajute să cunoască voia lui Dumnezeu. Acum i se părea străină, urâtă și plină de-o behăială dezgustătoare.

E drept că noaptea ce trecuse și ziua aceea aveau ceva neobișnuit, parcă-n ele se adunase toată strâmtoarea și suferința.

Soarele se târa galben și mic, mohorât și umflat parcă de ger. Înspre răsărit, cerul se acoperea cu nori murdari, însoțiți de un vânt ce se stârnea din timp în timp, măturând zăpada.

La puțin timp după soldați, intră în primărie și preotul. Curând se auziră strigăte, semn că înăuntru era neînțelegere.

În timp ce oamenii așteptau un răspuns la mânia lor, dinspre Dorobanțu, patru jandarmi aduceau în arest un bătrân și un tânăr. Apropiindu-se, arestații fură recunoscuți, și mulțimea începu să se agite.

– Pe ei, bă, ăștia sunt capii!

Când agitația mulțimii începu să crească spre noii veniți, un grup de bărbați tineri le-a ieșit înaintea, i-a oprit, le-a șoptit ceva numai de ei auzit, apoi i-au încadrat pe arestați făcând culoar prin mulțime. Fiind apărați de jandarmi, mulțimea din primele rânduri nu putea ajunge la încătușați, dar, cu bucăți de gheață, bulgări de zăpadă și bețe mai lungi îi atingeau din când în când. Soldații din post veniră în ajutorul jandarmilor, până intrară în primărie.

După un timp de așteptare, oamenii au început să strige spre cei care intraseră în primărie. Cereau să-i judece pe vinovați în fața lor. Când agitația se apropia de punctul de fierbere, a apărut în ușă șeful de post, cu arma-n mână, cerând cu violență să se facă liniște; dar era greu să fie auzit, așa că a tras două focuri de avertisment.

– Oameni buni, nu e nevoie să faceți răzmeriță! zise cu voce puternică polițistul. Vinovații sunt în mâinile noastre și nu vor scăpa nepedepsiți. Acum sunt cercetați din toate punctele de vedere. Vom întocmi actele necesare și-i vom trimite acolo unde nu vor mai putea răspândi nelegiuirea lor. Eu vă rog să mergeți acasă. Liniștiți-vă, că de restul ne îngrijim noi.

– Nu, nu! săriră agitate câteva voci, vrem să fie judecați în fața poporului! Satul să-i judece, pentru că satul a fost rușinat și prăpădit!

Încercarea polițistului de a-i potoli pe nemulțumiți a avut un efect contrar și, până la urmă, aproape toți cereau judecată publică. De temă să nu se mărească nemulțumirea, polițistul promise că le va împlini dorința și că el personal va conduce judecata. Așa, încetul cu încetul mulțimea s-a mai potolit, așteptând să apară arestații.

Polițistul era foarte îngrijorat. Nu știa ce avea să facă pentru a-i scoate din mâna mulțimii pe arestați. Nu știa cum o să-i judece, pentru că nu avea acest drept, era ilegal ce avea să facă și răspundea pentru viața prinșilor. Ajuns aproape la deznădejde, în timp ce era pe holul de intrare în primărie, se opri ridicând capul și zise cu glas lăuntric: „Dumnezeule, prieten al hagiului, dacă i-ai salvat de colții lupilor, nu-i salvezi și din ghearele oamenilor?”

În postul de jandarmi nu era mai puțină frământare decât afară. În biroul șefului de post, într-un colț stăteau liniștiți, legați cu mâinile la spate, cei trei arestați. Cel mai rău arăta Tudor. Fața lui era vânătă, pătată de sânge uscat, curs de undeva de sub căciulă, iar cojocul îi era sfâșiat în cele două părți ale gulerului. Ochii limpezi și liniștiți priveau parcă la spectacolul altuia. Un calm nefiresc îl stăpânea și se supunea liniștit tendinței de a-și muta greutatea trupului de pe un picior pe altul. Se gândea cu groază la ce s-ar fi întâmplat cu familia lui, dacă mulțimea n-ar fi fost oprită de polițiștii ce-l arestaseră. Se gândea la fiul lui care suferea cu piciorușul rupt și ar fi trebuit dus imediat la tămăduitor în Zâmbreasca, apoi se gândea la buna și credincioasa lui soție, care i se părea adesea un înger al suferinței și înțelegerii. Tot ce simțea în aceste clipe era durerea pentru familie. Singura teamă era pentru cei doi iubiți de acasă și pentru frățietatea adventă, urmărită și batjocorită. Hagiul i-a întrerupt gândurile cu o întrebare șoptită:

– Frații mei, ce v-ați dori în clipele acestea?

– Eu aș vrea să se arate Isus pe norii cerului și să văd mulțimea aceasta fugind îngrozită la munți și la stânci, zise destul de supărat Ilie.

– Dorința aceasta ar fi o mare piedică în calea revenirii lui Isus, fiule! zise Hagiul.

Văzând că Ilie nu mai zice nimic, Hagiul s-a uitat întrebător spre Tudor.

– Eu aș vrea acum să fiu necăsătorit. Mi-e teamă că Satana va lovi în familia mea. Îl înțeleg pe apostolul Pavel când spunea că în vremuri de strâmtoare e mai bine să fii necăsătorit. Singurul gând de teamă e că Satana va lovi în familia mea; de restul nu-mi pasă, e treaba lui Dumnezeu.

– Aceasta este culmea credinței, fiule, să pui în mâna lui Dumnezeu și unicul „ceva” ce ți-a mai rămas și pe care-l iubești mai mult decât pe tine. Hai! Predă-ți Domnului familia și rămâi la fel de liniștit ca și pentru soarta ta. Avem nevoie să recuperăm și să păstrăm simțământul prezenței lui Isus, care este aproape, care este lângă tine, care este vecinul tău și cu care poți sta de vorbă așa cum stai cu un prieten. Isus ne este la îndemână și, dacă ai fi atent, L-ai putea atinge, numai că nu-ți dai seama că e acolo unde este de fapt. Acum putem desăvârși în noi experiența vecinătății lui Isus și putem căpăta simțământul atingerii Sale fizice. Acesta este secretul din „groapa cu lei” sau din „cuptorul încins de șapte ori” (Daniel 3 și 6). Prinde această cupă a părtășiei și n-ai să-i mai dai drumul vreodată.

Tudor a închis ochii, și-a ridicat fața, rămânând încordat câteva momente, apoi a respirat ușurat.

Din camera alăturată, s-a auzit vocea mânioasă a șefului de post:

– Părinte, dacă nu te potolești și mă împiedici în exercițiul funcțiunii, te poftesc afară!

– Bine... polițistule, vin „verzii” mei la putere și-o să-ți cadă chipiul de pe capul ăla gol.

– Părinte, nu mă obliga să-mi exercit autoritatea față de dumneata, eu știu bine ce am de făcut și mă simt jignit pentru ce ai spus.

– Și eu mă simt jignit pentru poporul acesta pe care vrei să-l duci în eroare; dă poporului ce îți cere și suntem în pace!

– Nu pot să fac ce îmi ceri dumneata, nu este legal și nu am motive. Care e vina pe care o aduci acestor oameni, în afară de... chestiile alea bisericesti?

– Întreabă poporul!

– Bine, am să-l întreb!

Șeful de post și-a chemat ajutoarele, le-a dat instrucțiuni și și-a pregătit în minte planul confruntării cu mulțimea. Între timp, a obținut legătura telefonică cu postul vecin, cerând întăriri militare.

Soarele, care dimineață încercase să se strecoare printre pâlcurile de nori, dispăruse. Cerul era acoperit în întregime și pregătit să verse peste pământeni furtună. Însă oamenii adunați în fața primăriei nu observau această schimbare; în inima și sufletul lor era deja furtună.

Când jandarmii apărură pe scările postului, mulțimea se agita a mânie, iar unele voci cereau pedepsirea drastică a ivanțiștiloreretici. Șeful de post îi așezase în așa fel pe arestați, încât să-i poată apăra în caz de pericol.

După ce s-a făcut puțină liniște în rândurile din față, polițistul a încercat să ia cuvântul și să înceapă dezbaterea. El s-a ridicat și a zis:

– Oameni buni, după cum vedeți, i-am adus în fața voastră pe arestați. Ei se fac vinovați de fărădelegi pe care aștept cu nerăbdare să le aud ca să le trec în actul de acuzare. Apoi îi voi preda pe arestați parchetului general. Îi rog pe toți aceia care au o învinuire legală de adus, să înainteze în fața noastră și să declare fapta criminală văzută și auzită de el. Eu cred că voi ați fost martori la grave nelegiuiri comise de inculpați, pentru că altfel nu înțeleg de ce sunteți aici și de ce cereți judecarea imediată a celor arestați. Deci, cei ce au de adus o mărturie să se prezinte!

Se făcuse liniște de-a binelea. Cei din primele rânduri așteptau tăcuți. Nerăbdător, polițistul se adresa iarăși mulțimii:

– Cum, n-are nimeni de mărturisit vreo nelegiuire împotriva arestaților?

– Ei au adus năpasta peste sat! strigă unul din mulțime.

Polițistul se uită atent să-l vadă pe cel care vorbește.

– Am spus să vină la mine cel care are ceva de mărturisit, nu să strige în gura mare! Hai, dacă ești sigur pe ce spui, vino aici!

Nu mai răspunse nimeni din mulțime, nici cel care vorbise înainte, nici altcineva. Vântul începuse să-i lovească în șarje pe cei ce stau în flancurile gloatei. Cei mai mulți nu știau bine de ce stăteau acolo și ce vrea polițistul de la ei.

Între timp, preotul coborâse scările cu încă vreo câțiva însoțitori și discutau aprins și pe șoptite. Puneau ceva la cale, pentru că, din când în când, priveau spre arestați și polițiști, gesticulând nervoși.

În cele din urmă, unul se desprinsese de grup, urcă scările și spuse:

– Domn' șef de post, aduc învinuire de rătăcire pentru arestați.

– Cum te cheamă? îl întrebă polițistul în timp ce-i nota numele și spusele într-un registru.

– Păi cum, domn' șef, matale nu mă cunoști de te faci acum că mă vezi prima dată? Ce, nu știi cum mă cheamă? Că doar eu am tras clopotul la moartea soacră-ti!

Polițistul a ridicat capul, s-a uitat la el, nu știa ce să facă: să-i repeadă un „marș de-aici” sau să-l ia ca atare.

– Asta-i procedura, băi, blegule, tu să răspunzi la întrebările mele, dacă ai venit aici! Spune-mi, îi cunoști pe arestați?

– Pe Tudor îl cunosc.

– De unde îl cunoști?

– Păi cum să nu-l cunosc, domn' șef, când am 'mas o iarnă la ei după ce ne-a ars bordeiul.

– Pe ceilalți doi îi cunoști?

– Nu, domn' șef.

– Atunci de unde știi că sunt rătăciți?

– Păi, așa mi-a spus părintele, și eu îl cred, că de..., mai mă miluiește și pe mine cu câte un colac, și eu ascult de părintele.

– Bine, dar personal ai văzut ceva rău la arestați?

– Păi, ce să văd, domn' șef, că nu m-am mai întâlnit cu Tudor cam de mult, iar pe cei doi nu i-am văzut niciodată.

– Cât ai stat la Tudor, ai observat ceva rău la el, ceva ce să-i deranjeze pe alții? Și răspunde mai tare, să audă poporul învinuirea!

– Păi... domn' șef, când am stat la Tudor, am fost ca la frati-mio, s-a purtat cu noi frățește, atâta că nu mă lăsa să trag pipă în casă și mi-a spus să nu vin beat în ograda lui.

– Acum unde stai?
– Am o căsuță înspre Valea lui Toma.
– Când ți-ai făcut-o?
– Păi... cum, domn' șef, matale nu știi? Că doar orice copil știe că mi-au făcut-o ivantiștii, rătăciții! S-au strâns cu toții, aducând fiecare câte-un lemn de acasă, au mai cumpărat câțiva salcâmi și în câteva săptămâni au terminat-o. Când a fost gata, ne-am mutat cu toate cele trebuincioase pentru anul ăla.

– Și... care-i acuzația pe care o aduci lui Tudor și celorlalți?
– Păi... ce acuzație să aduc eu, domn' șef, lui Tudor, că mă bate Dumnezeu să mint, am spus și eu ce mi-a spus părintele și dascălu'.
– Du-te și vezi-ți de sărăcia ta și nu te mai băga în luptele ălor mari!

Clopotarul a plecat mulțumit spre locul unde erau adunați „drept-credincioșii” și satisfăcut s-a adresat preotului:

– I-am acuzat, părinte; să vedem pe unde-o să scoată cămașa!
Preotul s-a uitat mânios, i-a întors spatele și s-a îndreptat spre scări, făcând semn altuia să se prezinte în fața polițistului. Acesta a urcat scările, a salutat respectuos și a zis:

– Am și eu o acuzație de făcut, domn' șef!
Polițistul îl privi cu duritate și răspunse:
– Acuzația o face procurorul, dumneata depui mărturie, dacă ai.
Omul s-a fâstâcit și neștiind ce să mai facă, s-a uitat la preot. Acesta se oprise lângă scară, de unde zise cu voce tare:

– Domn' plutonier, lasă-l să vorbească și nu-l intimida!
Urmă un timp de tăcere. Arestații stăteau liniștiți între soldați, fără să reacționeze în vreun fel. Parcă nici n-ar fi fost vorba de ei. Tudor îi șopti hagiului:

– Părinte, poporul e împotriva noastră, doar Dumnezeu ne mai scapă!

– Fii liniștit! Pe mulțime să nu contezi niciodată. Este schimbătoare și nehotărâtă. Acum ți-aduce jertfe, acum te ucide cu pietre. Adu-ți aminte de întâmplarea apostolului Pavel la Listra, din Fapte, capitolul 14. Așa că nu te speria! Dumnezeu conduce lucrurile.

Ilie era posomorât, dar privea imposibil la tot ce se întâmpla așteptând „să se termine odată comedia asta”, zicea el din când în când. Era foarte obosit și nedormit.

– Hai, spune, dacă ai ceva de spus! reluă polițistul ancheta.

– Eu... domn' șef, acuz pe dumnealor de uzurpațiunea funcției lui domn' părinte, arătând cu mâna și cu fața spre preot.

Polițistul, ca și când nu l-ar fi auzit, îl întrebă liniștit:

– Cum te cheamă?

– Pe cine, domn' șef?

– Păi cu cine stau de vorbă, mă, cu Scaraoschi? se răsti brusca la el polițistul.

Omul, cam tare de-o ureche, nu mai înțelegea nimic. Pe de-o parte polițistul dur, pe de altă parte mulțimea care-l privea îl încurcau, așa că dorea să-și îplinească datoria față de cel ce l-a trimis. După câteva momente, și-a recăpătat curajul și s-a adresat spre locul unde erau adunați oamenii preotului:

– Cum îl cheamă? întrebă el șoptit.

– Pe cine? a întrebat mai mult din buze cântărețul, încercând să se apropie de scări.

– Cum îl cheamă pe... Scaraoschi? insistă omul.

Cântărețul se opri nedumerit, iar oamenii din jur, care auziseră întrebarea, pufniră în râs.

– Spune omule, cum te cheamă pe tine și lasă-l în pace pe ăla! se răsti iarăși la el polițistul.

– O,... pe mine mă cheamă Măciulie Tincu, domn' șef; mă iertați, nu știam cu cine vorbiți!

– Ce ai de spus împotriva acuzațiilor?

– Eu? Mie nu mi-au făcut nimic oamenii ăștia.

– Atunci, de ce ai venit aici?

– Am venit să spui că l-am văzut pe Tudor Petrescu surpând funcțiunea lui domn' părinte.

– Cum l-ai văzut?

– Păi... așa cum mă vedeți și vă văd, domn' șef.

– Cum adică îi surpa funcțiunea părintelui? Spune ce ai văzut! rosti rar și răspicat polițistul.

– Vă spun, domn' șef, vă spun. Eu... știți, șap gropi. Șap la oricine, numai să... Șap gropile ivantiștilor, șap și la ceilalți credincioși, că de..., mai câștig și eu un ciur de mălai pentru tărie. Odată, când am săpat groapa unui ivantist, am văzut că slujba de înmormântare a ținut-o un străin și Tudor. Eu știam că el nu-i preot, da' slujba a ținut-o. Eu l-am văzut și m-am mirat că a luat locul preotului.

– Ai mai văzut altceva?

– Nu, domn' șef.

– Pe ceilalți doi arestați i-ai văzut?

– Nu, domn' șef.

– Bine, ești liber și ai grijă să nu ți se surpe groapa și să cazi în ea.

– Da, domn' șef, contați pe mine, fac gropi pe cinste!

Nici nu coborâse bine groparul, că se și grăbea să urce unul dintre oamenii mai bogați ai satului. Era un om respectat mai mult de frică decât de cinste. Sătenii îl ocoleau și nu dau ghes a se împrieteni cu el. Cei mai îndrăzneți îi spuneau „avarul, lacomul”. Existau multe taine în viața lui. Nu suferea să piardă vreodată. Chiar atunci când o calamitate îi distrugea ceva, el completa de la vecini. Oamenii se lăsau mai degrabă păgubași în litigiul cu el, decât să aibă de-a face cu vocabularul sau cu violența lui. Era unul dintre vecinii lui Tudor Petrescu. Întotdeauna a avut relații bune cu Tudor, nu că n-ar fi existat motive să le strice, dar... creștinismul Petreștilor găsea putere și înțelepciune să meargă mai departe și să ocolească cearta.

Când l-a văzut venind, mulțimea a făcut liniște. Acesta era un martor pe care merita să-l ascuți. A urcat scările, a salutat respectuos polițistul, apoi s-a adresat calm și serios:

– Domnule șef de post, am o plângere de făcut; mă lăsați s-o fac? Dar vreau să audă tot poporul.

Polițistul se agita puțin. Nu s-ar fi așteptat la un asemenea acuzator și îi încurca puțin planurile.

– Dumneata te numești Neagu Cârcel, da?

– Da, domn' polițist.

– Îi cunoști pe acuzați?

– Tudor îmi este vecin, domn' șef, iar cel tânăr e nepotul lui din Dorobanțu. Pe bătrân l-am văzut o dată în casa lui Tudor, la o întâlnire de-a lor.

– Ce acuzație ai de adus arestaților?

– Păi... eu nu pe ei, musai, îi acuz; eu îi învinuiesc pe toți ivanțiștii.

Mulțimea era atentă să prindă fiecare cuvânt; știau ei că atunci când vorbește Cârcel iese ceva.

– Ascultă cetățene, noi judecăm aici cazul celor trei, așa că despre ei vorbește-mi!

– Bine, domnule. Eu, după cum știți, sunt cetățean cinstit și la locul meu. Îmi văd de trebușoara mea și nu fac rău nimănui. Îmi păzesc bine turmele de oi și averea, nelăsând să scape nici-o fărâmă vreunui nepoftit. Sunt un om credincios, dar n-am folosit niciodată religia mea să fac rău altora, așa cum mi s-a făcut mie azi-noapte, când am pierdut cinci oi și doi porci mari. Fie că dumneavoastră credeți sau nu, eu cer ivanțiștilor să-mi înapoieze pierderea, și n-am nimic cu nimeni.

– Înțeleg, dar cu ce sunt vinovați ivanțiștii în ce ți s-a întâmplat ție azi-noapte?

– Eu cred că ei au pus la cale invazia lupilor din noaptea trecută.

– Ai dovezi?

– Da, am, de aceea vă rog să mă ascultați toți, spuse și se întoarse în așa fel, încât să fie bine văzut și auzit de mulțime. Azi-noapte, când s-a pornit urgia, m-am înarmat cu ce am putut și am ieșit să-mi apăr turmele. Dihăniile atacaseră staulul și prădau. Am strigat, am ajutat câinii și cu greu au fugit lupii, târând după ei trei oi și doi porci. După ce i-am alungat, întorcându-mă spre grajd, m-am uitat spre vecinul Petrescu. Și ce credeți că am văzut? Curtea îi era plină de fantome. Erau postate în fața grajdurilor și unele prin curte. Am strigat la Tudor, dar nu mi-a răspuns. El nu era în curte. Fantomele îi apărau bunurile. Când am întrebat azi-dimineață ce pierderi a avut, mi-a spus că nici una. Eu cred că nenorocirea are legătură cu ivanțiștii. Cred că au pact cu diavolul și fac vrăjitorii,

cum spun unii și alții. Eu nu știu altceva, dar ce știu e că trebuie să-mi dea înapoi pierderea.

– A mai văzut cineva ce ai văzut dumneata?

– Da, vecinul din spatele curții lui Tudor, este aici și poate depune mărturie. Petreștii nici n-au ieșit din casă în timpul nenorocirii, pentru că se știa apărâți. Ileana lui Tudor mi-a confirmat că într-adevăr, azi-noapte s-a întâmplat ceva straniu în curtea lor. Eu nu plec de aici până când nu hotărâți cine și când îmi va înapoia pierderea; restul nu mă interesează.

Când oamenii i-au auzit pretenția, au început să murmure; unii din cauza frigului, ceilalți pentru că nu înțeleseseră. Pe ici, pe colo, câțiva se pregăteau să plece, alții curioși doreau să știe sfârșitul, iar cei care mai simțeau durerea nopții trecute, cereau rezolvarea imediată. Doreau să fie pedepsiți vinovații, oricare ar fi ei. Pe margine, mame și bunici își împingeau spre case copiii nemulțumiți că n-au văzut întregul „spectacol”. În același timp, în mulțime, se auzeau voci din ce în ce mai îndrăznețe în apărarea arestaților.

– Ce aveți cu bieții oameni, maică, v-ați pierdut mințile? Sunt bătrână și am petrecut multe nenorociri. Lupii au venit peste sat întotdeauna în iernile grele; au venit și când nu erau ivanțiștii în sat. Ce aveți cu ei? Sunt oameni buni și milostivi, vorbea o bătrână ca de una singură în mijlocul gloatei.

Unii i se aliau, dar timid, alții se supărau, o repezeau cu vorba și făceau să crească larma.

Politiștul era încurcat de-a binelea; avea în față un om periculos, care influența masele. Acuzația ieșea de sub competența lui. Căuta disperat o soluție sau un șiretlic. Până la urmă s-a ridicat în picioare și a strigat:

– Oameni buni, ați văzut și voi că martorii n-au prezentat dovezi serioase împotriva arestaților, dar, cu toate acestea eu le-am notat, le-am făcut să sune frumos și le voi trimite împreună cu arestații înaltelor autorități ale justiției, să le studieze și să decidă. Așa că acum, după ce v-am ascultat, duceți-vă acasă și lăsați-ne să ne împlinim misiunea.

Efectul celor spuse de polițist a fost contrar celui așteptat de el. Mulțimea a tăcut într-o amenințare surdă și era gata să treacă la fapte grave. Cerul se încarcă cu nori amenințători și trimitea peste sat crivățul în rafale prelungi și tăioase. Atmosfera apăsătoare și frigul îi înrăia pe oameni, îi întărâta, îi făcea nerăbdători. Oamenii s-au apropiat de scările clădirii mai, mai să-și turtească fețele de chipurile împietrite ale polițiștilor postați la baza scării. Polițiștii nu știau ce să facă. Bărbații stăteau amenințători, dar tăcuți; femeile stăteau lipite de garduri. Copiii se cățăraseră pe jghebul fântânii. O furie surdă, fără vreun plan anumit îi unea pe oameni împotriva arestațiilor.

Între timp, prin mulțime și-a făcut loc primarul, care lipsise din sat și nu știa bine ce se întâmplă. Era un om respectat și apreciat de popor. Ajuns sus, făcu semn cu mâna și ceru poporului timp ca să discute ce șeful de post.

– Ce putere am eu, domnule polițist? a întrebat primarul. Oamenii sunt îndărătnici. Au impresia că poliția e neputincioasă și socotesc că ar trebui să-și facă singuri dreptate.

– Tudor și ceilalți sunt nevinovați.

– Atunci de ce i-ați arestat?

– Din ordine superioare și poate să-i salvăm pe ceilalți.

Primarul s-a uitat posomorât la polițist.

– Nu vreți decât să ieșiți din încurcătură, a replicat el. Dar știm noi ce știm, a zis supărat primarul.

– Înainte de toate, ca șef al comunei, trebuie să te îngrijești să putem pleca nestingheriți cu arestații.

– Viața celor trei e în pericol, a mormăit frământat primarul.

– În cazul ăsta, s-ar ajunge la luptă, primare.

– Vreți să-i apărați pe vinovați, după ce au produs atâtea tulburări în satul acesta, de-altfel liniștit?

– Fie că sunt vinovați, fie că nu, ordinea trebuie respectată; și dacă nu-i convingi să ne dea imediat ascultare, ai s-o pățești! a replicat polițistul.

Clopotele bisericii au început să sune alarma. Sătenii primeau întăriri. Cei ce erau pe la casele lor ieșeau din toate părțile. S-au auzit primele insulte împotriva polițiștilor, stridente și izolate.

– Vânduților! Blegilor! Nepricepuților!

Polițiștii, sub comanda sergentului, s-au pregătit; așteptau atacul mulțimii tot mai neliniștite, dar erau la fel de neajutorați ca și sătenii; se găseau în fața unei situații necunoscute. Mulțimea aștepta ivirea primarului.

În holul primăriei, primarul se plimba mândru de-a lungul culoarului.

– Bine... șefule, să mergem înaintea oamenilor să vedem ce putem face! zise după un timp, mai liniștit și hotărât.

Mulțimea stătea ca și înainte, tăcută, nemișcată, dar amenințătoare, sub cerul care se îmbrăca cu haina războiului. Sătenii erau hotărâți să dispună singuri de soarta celor pe care-i considerau vinovați de nenorocirile abătute peste ei. Era absurd. Totul fusese năpădit de o nedumerire grea, cu privire la cele petrecute. Era așa o confuzie, că ți-ar fi ajuns să otrăvești întreaga lume cu ea.

– Oameni buni, a început primarul încet și cu glas șovăielnic; totuși, se auzea fiecare cuvânt. Sătenii mei, suntem cutremurați de blestemele care s-au abătut peste noi în iarna asta și în noaptea trecută. Nu știm însă cine e vinovat de aceste nenorociri.

Dar primarul n-a apucat să continue.

– Predați-i! s-au ridicat pumni și s-au auzit fluierături.

Primarul privea pironit masa aceea de oameni.

– Ivantiștii sunt vinovați! a strigat Neagu Cârcel, deșirat, uscățiv, cu fața plină de răutate și nebărbierită de zile întregi. Am văzut eu fantomele, diavolii care le apărau grajdurile.

– Măi, oameni buni, a strigat primarul, eu sunt capul vostru, pus de voi, eu vă declar că suntem gata să vi-i predăm pe arestați!

– Ai înnebunit? i-a șuierat îngrozit polițistul.

– Din vremuri vechi, vinovații și făcătorii de rele sunt judecați în țara noastră de către justiție. Înălții judecători îi condamnă dacă sunt vinovați și îi eliberează dacă sunt nevinovați. Voi ați hotărât să-i judecați pe cei trei adventiști, singuri. Nu vreau să discut dacă aveți acest drept, de vreme ce vi l-ați luat.

Primarul vorbea limpede și răspicat. Sătenii se liniștiseră și îl ascultau atenți; voiau să-i înțeleagă fiecare cuvânt. Fiindcă primarul le vorbea serios și cu respect, îl luau și ei în serios și-l respectau.

– Dar, a continuat primarul, aveți și voi aceeași datorie ca și justiția: să se facă dreptate și să biruiască adevărul. Este limpede că nu vă putem preda arestații dacă nu sunteți hotărâți să aflați adevărul și să faceți dreptate.

– Așa vrem! au strigat câțiva.

– Judecata voastră trebuie să se ferească de nedreptate.

– Primim! a strigat unul dintre cei mai de vază oameni ai satului.

– Deci trebuie să cercetați dacă e drept sau nu să-i învinuiți pe cei trei sau pe adventiști, în general, de nenorocirile abătute peste sat. Cum ați ajuns la bănuiala asta?

– Ne-a spus cântărețul bisericii! a strigat un alt sătean.

– Avem încredere în cuvântul cântărețului, care ne întărește bănuiala, dar nu constituie o dovadă că e adevărat, le-a explicat primarul.

– Am văzut fantomele, a strigat din nou vecinul lui Tudor.

– Vino aici! l-a chemat primarul.

Cârcel șovăia.

– Du-te, Neagule, nu-ți fie teamă! l-a îndemnat unul.

Săteanul a urcat treptele și a întrebat:

– Ce doriți de la mine?

Sătenii încordați se holbau la ei. Polițiștii își lăsaseră arma la picior și priveau scena cu mare interes.

– Dumneata ai văzut fantome în curtea lui Tudor?

– Da, domn' primar.

– Erai singur?

– Da.

– Dumneata ce făceai în curte?

– Mă luptam cu fiarele.

– Cu ce îți luminai calea?

– Aveam un felinar în mână.

– Și-l purtai cu dumneata?

– Da.

- Ce gard este între dumneata și Tudor?
- Gard de ulucă înaltă.
- Și cum ai observat fantomele?
- Am auzit vorbă și zăpadă scârțîind.
- Bine, dar era posibil să fi fost niște oameni.
- Ce fel de oameni, domn' primar, când fiecare gospodar se lupta pentru bunurile sale?

Urmă un moment de tăcere, apoi s-a auzit o voce din mulțime care a zis:

- Domnule primar, mă cunoașteți, într-un fel puțin plăcut pentru mine. Sunt Tică Cerașu și aș dori să vă ajut în dezlegarea acestei enigme a fantomelor.

- Bine, spune ce ai de spus! rosti rece primarul, neașteptând ceva bun de la Tică.

- Domnule primar, doresc să mărturisesc că eu și tovarășii mei am fost azi-noapte în curte la Tudor și i-am apărat ograda. Sunt aici și tovarășii mei care pot depune mărturie. N-au fost fantome, așa cum se spune, ci noi am fost.

Toți erau consternați: polițiștii, primarul, preotul și mulțimea. După un timp, primarul a întrebat, bănuind că va descoperi o altă tâlhărie:

- Dar cum ați ajuns acolo și ce ați căutat?
- Știam că Tudor este-n leșin și nu are cine să-i apere bunurile.
- De unde știați?
- Aceasta este o poveste mai lungă și nu știu dacă poporul vrea s-o știe.

Curiozitatea stăpânea mulțimea. Furia și amenințarea scăzuseră și toți ascultau ochi și urechi.

- Vrem să auzim! rostiră mai multe voci deodată.

Tică a privit atent mulțimea, a căutat la fața impasibilă a șefului de post, a urmărit reacția preotului, care stătea lângă scară cu un grup de oameni de-ai lui. A început să povestească cu regret de unele fapte trecute, apoi cu multă dibăcie a ajuns să redea evenimintele din seara trecută. A povestit că se afla în cărciumă cu prietenii lui și au fost opriți de preot, care, după ce le-a dat de

băut, le-a făgăduit că are pentru ei un plan, prin care vor fi scoși de sub toate acuzațiile. Așa au ajuns la primărie unde au fost puși să facă ce-au făcut. A povestit totul – cum i-au bătut pe arestați, cum i-au recunoscut, cum l-au dus pe Tudor acasă leșinat și l-au lăsat la poartă, apoi discuția cu Hagiul, hotărârea lor de a deveni adventiști și motivul pentru care s-au dus să-i apere ograda.

Mulțimea devenise alta, multe femei își ștergeau fața, iar bărbații loveau cu piciorul în zăpada de sub ei, neștiind ce să mai creadă. Ochii multora se îndreptau destul de neprietenos spre preot. Știau ei că preotul nu-i vedea bine pe adventiști, dar să aduci lucrurile până la a lăsa poporul să comită crimă, era prea mult. Eliberându-se de sub impresia celor auzite, primarul s-a îndreptat spre mulțime și a zis:

– Ei, așadar, acum vă dați seama, în calitate de judecători, de greutățile care vă stau în față. Vinovăția acestor oameni nu poate fi dovedită. Nu știu cum veți proceda, dar vreau să spun că poliția are alte metode de a afla adevărul. Ea cercetează cu de-amănuntul orice om suspect, fără a ține seama de poziția lui socială; ar urmări orice urmă imaginabilă; ba, dacă ar fi nevoie, ar cere ajutorul armatei sau poliției din alte țări. Ei sunt chemați să împlinească această sarcină grea. Vă rog să hotărâți acum ce veți face!

Tăcere. Sătenii erau nehotărâți. Cele auzite și vorbele primarului, făcuseră impresie asupra lor.

– Să fie eliberați! strigă unul din mulțime.

După un moment de șoc și alții cerură eliberarea. Primarul ridică mâna cerând liniște. Preotul și grupul ce-l însoțea erau neliniștiți, văzând cererea poporului.

– Dorința aceasta a voastră e demnă de niște buni creștini, dar aceasta e treaba poliției! răspunse primarul.

– Sunt nevinovați! rostră oamenii...

– Poliția a luat notă de aceasta și va face tot ce trebuie.

– Să spună părintele dacă sunt vinovați sau nu, rosti cu voce puternică fratele primarului.

Mai multe persoane parcă trezite rostră în cor:

– Da, da, să vorbească și părintele! strigau tot mai mulți enoriași, curioși să afle ce va spune părintele în noua conjunctură.

Între timp, preotul urcase scările și avea o discuție personală cu șeful de post. Apoi s-a întors cu fața spre oameni și-a rostit cu glas tare, ca să acopere rafalele de vânt:

– Iubiți credincioși, la propunerea voastră și din îngăduință creștină, am luat cuvântul, ca să apăr onoarea lui Dumnezeu și a preaslăvitei noastre biserici strămoșești. Noi dănuim aici din vremuri străbune. Părinții noștri au purtat războaie sfinte în apărarea credinței strămoșești. Mulți dintre ei și-au dat viața, iar alții și-au jertfit copiii, ca să apere hotarele străbune și moștenirea creștină. Au fost necruțători cu defăimătorii credinței și au alungat hoardele păgâne și bolșevice, dincolo de hotarele pustii. Totdeauna a trebuit să ne apărăm moștenirea spirituală cu sabia în mână, și să stărpim rătăcirea din fașă.

Vremurile pe care le trăim sunt vremuri apocaliptice, când anticristul va ataca biserica Domnului, cu fel și fel de erezii. La sud ne stau în coastă turcii, cu rătăcirea lor islamică, la răsărit ne amenință urgia bolșevică, iar la apus ne lovește catolicul, adventistul și tot rătăcitul.

Ce să facem fraților? Să stăm cu mâinile-n sân și să privim cum ne este pângărită țara, biserica și sufletul? Să stăm cu mâinile încrucișate și să privim cum ne sunt pângăriți copiii cu rătăcirii advente și protestante apusene? Spuneți! Sunteți voi urmașii bravilor voștri părinți? Atunci, cum puteți avea mintea atât de întunecată și să nu vedeți răul ce s-a cuibărit în sufletele voastre prin lucrarea acestor... „oi rătăcite de biserica mamă”? și arată violent către arestați.

Cum puteți trece așa de repede peste primele două acuzații care sunt reale și le susțin? Credeți că e puțin lucru să te rătăcești de sfânta biserică și de Dumnezeu, așa cum sunt adventiștii? Rătăcirea lor a devenit o plagă pentru satul nostru; ne râde lumea și ne arată cu degetul celelalte sate, iar Dumnezeu trimite urgii peste noi ca peste păgâni. Unde vreți să ajungem?

Este un lucru strigător la cer să batjocorești sfintele taine și sfânta ordinațiune sau succesiune preotească, lăsată de la Hristos. Aceasta fac adventiștii, care nesocotesc preoția și își asumă harisme

pe care nu le merită. E o rușine, să îngropi sufletele omenеști fără preot. De unde și-au luat ei dreptul să slujească la înmormântare?

Aici e răul, credincioșii mei, aici trebuie să luăm poziție și să curățim satul. Ne pare rău pentru sufletele rătăcite, dar nu putem pune în pericol turma Domnului, lăsându-i pe adventiști în pace. Ei tulbură mințile oamenilor cu vești despre războaie, despre carne curată și necurată, precum și despre o venire a lui Isus. Vă spun eu, credincioșii mei, că nu va fi nici un război și nici o venire. Dacă ar fi așa, nu v-aș spune eu? Și eu vreau să merg cu voi pe același drum. Nu vă luați după adventiști! Cer primarului și poliției să se ia măsuri, ca rătăcirea să fie stârpită. Nici nu poate fi vorba de eliberarea arestaților, pentru că molima adventă s-ar întinde și vom fi nevoiți să ne facem singuri dreptate. Eu mă opresc aici și contez pe înțelepciunea și buna voastră credință.

Confuzia întunecă puterea de înțelegere a oamenilor, de aceea domnea o derută totală. Cei care nu aveau opinie, nu știau ce să mai creadă. Unii, incitați de oamenii preotului, cereau pedepsirea vinovaților. Alții, strânși în jurul lui Tică Cerașu, cereau eliberarea arestaților.

Șeful de post se sfătuia cu primarul și păreau destul de îngrijorați. Dacă lucrurile ar fi fost lăsate așa, oamenii s-ar fi luat la bătaie între ei.

Unul dintre tovarășii lui Tică Cerașu cerea să vorbească primarului, dar hărmălaia îl împiedica să fie auzit. Pentru a face liniște, sergentul a primit ordin să tragă un foc de armă în sus. Lumea s-a potolit, ascultându-l pe primar, care sta cu mâna ridicată cerând să fie ascultat.

– Oameni buni, nu vă agitați! L-am ascultat pe preot, dar nu pe toți. Este aici cineva care vrea să vorbească. Să-l ascultăm!

– Domnule primar și domnule șef de post, am fost deseori în fața tribunalului din pricina faptelor mele rele și acolo am văzut că înalții judecători dau cuvântul și acuzaților, ca să se apere. Ar fi drept și normal ca dumneavoastră să dați dreptul acuzaților să-și spună cuvântul și să se apere.

– Da, da, cerură mai mulți din popor. Să le dați cuvântul, să-i auzim cum se apără!

Șeful de post s-a luminat la față, înțelegând că dacă vorbește Hagiul, răzmerița va fi stinsă. În schimb primarul se teme, iar preotul era furios de-a binelea. Din grupul lui, câțiva vociferau și cereau să nu li se dea voie la cuvânt „rătăciților”. Însă cei mai mulți doreau să-i asculte. La un semn al șefului de post, hagiul Ștefan a înaintat în fața mulțimii și a început să vorbească:

– Frați creștini, mă aflu azi în fața voastră din voia lui Dumnezeu și în împlinirea voinței Lui. Mă socotesc fericit, frați creștini să fiu tratat și judecat așa cum a fost Mântuitorul meu Isus și apostolii Domnului. Mi s-a cerut să mă apăr înaintea voastră, frații mei, ca unul care ar fi păcătuit față de Dumnezeu și față de voi. Dar voi știți că noi n-am făcut nici un rău nimănui și n-am îndemnat pe nimeni, decât în ceea ce cere Dumnezeu prin Cartea Sfântă pe care o port cu mine zi și noapte. De aceea, frații mei, vă rog să ne ascultați cu încredință. Viața de fiecare zi a fraților mei adventiști, din cele dintâi zile, este cunoscută de voi toți, pentru că ei sunt frații voștri, sângele vostru. Voi știți că, înainte de a deveni adventiști, au trăit după toate obiceiurile strămoșești. Vă amintiți bine cum împreună cu voi, repetau cu sfințenie sfântul crez creștin: ... *și iarăși va să vie cu mărire și glorie ca să judece viii și morții, a Cărui Împărăție nu va avea sfârșit.*

Au crezut aceste cuvinte și au înțeles că trebuie să se pregătească pentru venirea Domnului. Iar azi sunt amenințați, disprețuiți și judecați pentru că trăiesc după crez. Este un păcat, frați creștini, să trăiești crezul? Adică să aștepti împlinirea cuvintelor: ... *și iarăși va să vie cu mărire și glorie ca să judece viii și morții, a Cărui Împărăție nu va avea sfârșit?* Este un păcat să trăiești cum îți zice Dumnezeu, mărturisind ... *un botez întru iertarea păcatelor; așteptând învierea morților; și viața veacului ce va să vie?*

– Nu..., se auziră mai multe voci din popor.

– Uneori, suntem într-o situație dificilă, pentru că trebuie să alegem între ce spun oamenii și ce spune Dumnezeu. Voi, frații

mei, ce ziceți? De cine trebuie să ascultăm mai întâi, de oameni sau de Dumnezeu?

Era o liniște aproape nefirească, nimeni nu mișca, doar vântul fără astâmpăr le împingea șuvițele de păr de pe frunte în ochi. Toți sorbeau cuvintele hagiului. Mulți nu-l auziseră niciodată. Hagiul a făcut o pauză, i-a cercetat de la înălțimea scărilor, apoi a repetat ultima întrebare:

– Spuneți, de cine trebuie să asculte omul mai întâi, de ce spun oamenii sau de ce spune Dumnezeu?

– De Dumnezeu! rostiră hotărât multe persoane.

– Sunteți convingși? Ia să vedem, câți sunteți convingși? Sunteți convingși?

– Da! Suntem! răsună o pădure de voci.

– Tocmai aceasta este vinovăția care se pune în sarcina adventiștilor – că ascultă mai mult de Dumnezeu decât de oameni.

– Da, dar de ce nu vă închinați înaintea icoanelor și a crucii? întrebă arțagos unul din apropierea preotului.

În acest timp, preotul încerca să întrerupă vorbitorul și să ia el cuvântul, dar, cu un gest hotărât, primarul îi ceru să nu-l întrerupă pe vorbitor așa cum nici el n-a fost întrerupt când a vorbit.

– Fratele meu, mulțumesc pentru această întrebare. Este înțeleaptă și voi răspunde la ea imediat! zise Hagiul.

De ce adventiștii nu se închină la icoane? Răspunsul este simplu: așa zice Dumnezeu, să nu ne închinăm la icoane. Într-o convorbire pe care a avut-o cu femeia din Samaria despre această problemă, Isus a spus: *Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta; și voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să se închine oamenii.*

Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl.

Dumnezeu este Duh; și cine se închină Lui, trebuie să I se închine în duh și în adevăr. (Ioan 4,20.23-24)

După ce a citat pe de rost aceste cuvinte, s-a oprit, s-a întors spre primar, apoi spre preot și i-a adresat următoarea rugămintă:

– Prea cucernice, sunt un om în vârstă și am nevoie de ajutor la citit, te rog citește dumneata care ești obișnuit cu Sfânta Scriptură, în locul meu, ca să audă poporul ce zice Dumnezeu.

Apoi se întoarse spre mulțime și rosti cu glas tare:

– Vreți ca precucernicul să citească în Scriptură textele pe care le voi indica?

– Da! se auziră multe glasuri.

Preotul nu prea voia la început să citească, dar nu dorea să lase impresia poporului că e răuvoitor. A venit lângă Hagiul, în fața mulțimii, și i-a spus că n-are Scriptură. Hagiul i-a oferit Biblia lui, traducere bisericească, și a continuat:

– Acum, aș dori să vă dau un alt cuvânt al lui Dumnezeu care ne arată că nu avem voie să ne închinăm la icoane sau statui. Rog pe cucernicul să citească porunca a doua din Decalog.

Biblia din mâna preotului se deschise pe la jumătate, el începu să dea foile spre sfârșit, bâjbâind, apoi s-a făcut că i-au scăpat foile și s-a închis Biblia, a deschis la tabla de materii, s-a uitat puțin, n-a găsit nici cuvântul „porunci”, nici cuvântul „Decalog” și a început nervos să dea foile. Hagiul a așteptat un timp și i-a spus curtenitor:

– Precucernice, în Biblia aceasta poruncile sunt în a doua carte a lui Moise, Exod, capitolul 20. Citește de la versetul 4 la 6.

După destulă chinuală, preotul a găsit textul și a început să citească ușurat:

Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor, și să nu le slujești; căci Eu, Domnul Dumnezeuul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii până la al treilea și al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, și Mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele.

– Ați văzut, frații mei, de ce nu se închină adventiștii la icoane? Așa a zis Dumnezeu; doar Lui trebuie să ne închinăm în Duh și adevăr. Închinarea plăcută lui Dumnezeu se realizează prin rugăciune și printr-o viață trăită după poruncile Sale.

– Domnule adventist, se auzi o voce din mulțime, de ce nu aveți sfinți mijlocitori și de ce nu vă închinați lor și nu-i sărbătoriți?

– Mulțumesc pentru întrebare, este foarte bună și arată că sunteți un creștin ce caută adevărul.

De ce nu au adventiștii sfinți mijlocitori? Pentru că ei cred așa cum spune Scriptura, că între om și Dumnezeu nu există decât un singur Mijlocitor, și acesta este Isus Hristos. Doar El a câștigat acest drept de Mijlocitor, atunci când a murit pe Golgota pentru noi. Vă rog, precucernice, citiți în 1 Timotei 2,5.

După un timp, fruntea preotului era plină de transpirație. Căuta febril cartea lui Timotei și n-o găsea. Oamenii șușoteau între ei și înțelegeau că preotul lor nu știa să umble cu Scriptura.

– Precucernice, nu căutați în Vechiul Testament! 1 Timotei se află în Noul Testament, după cartea a doua Tesaloniceni.

Cu greu preotul a găsit locul și a citit destul de anemic:

Căci este un singur Dumnezeu, și este un singur mijlocitor între Dumnezeu și oameni: Omul Isus Hristos.

– Observați, frați creștini, cât de clară este Scriptura în această problemă? Așa cum este un singur Dumnezeu, este și „un singur mijlocitor între Dumnezeu și oameni: Omul Isus Hristos”. Ce să facem deci atunci când am comis păcatul? Să căutăm în diferite locuri, anumiți oameni, considerați de noi sau de alții mai sfinți, ca să mijlocească pentru noi? Nu. Apostolul Ioan ne învață clar ce să facem. Vă rog, cucernice, deschideți Scriptura în întâia epistolă a apostolului Ioan, la capitolul doi și citiți de la versetul unu...

După câteva minute de răsfoire a Bibliei, cucernicul citi tare, mai tare ca până acum: *Nunta din Cana. A treia zi s-a făcut o nuntă în Cana din Galileea. Mama lui Isus era acolo.*

– Vedeți, oameni buni, că nu are dreptate, nu amintește Scriptura despre ce îndrugă dânsul...

– Un moment, cucernice, eu v-am cerut să-mi citiți în prima epistolă a lui Ioan la capitolul doi cu versetul unu, iar cucernicia voastră citiți în Evanghelia lui Ioan. Se vede că ați uitat că Ioan, pe lângă evanghelia, mai are și două epistole scrise bisericii.

Pentru că preotul era de-a dreptul derutat, Hagiul l-a ajutat să găsească textul. După ce a privit o clipă textul, supărat i-a înapoiat Biblia zicând:

– Aici sunt lucruri necurate. Eu nu pot citi pe o asemenea Carte. E o care rătăcită. Eu vreau Scriptura bisericii. Mă duc să iau Scriptura din biserică și să văd eu adevărul.

După câteva clipe de tăcere, în care oamenii trăgeau concluzii, Hagiul a ridicat mâna semn că cere să fie ascultat, apoi a întreat:

– Este cineva între voi care dorește să mă ajute la citit? Să urce aici lângă mine!

– Să citească domn' primar, a răspuns un om serios, ce se afla în primul rând.

– Este așa de bun domnul primar să mă ajute? îl întrebă Hagiul.

– Da, răspunse primarul.

– Vă rog să citiți pe prima pagină, ca să știe poporul cine a pus în mâna noastră această Biblie.

Primarul a luat Biblia și a citit: *Biblia, adică Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și a Noului Testament. Tradusă după textele originale ebraice și grecești de preoții profesori Vasile Radu și Gala Galaction din înalta inițiativă a Majestății Sale Regele Carol al II-lea.*

– Un moment, domnule primar, a zis Hagiul. Frați creștini, observați că această Scriptură nu este adventistă, ci este Scriptura noastră a tuturor românilor, oferită de regele României.

Acum aș dori să revenim la problema noastră în discuție. La ce mijlocitor să alergăm când păcătuim? Ce sfinți să alegem a mijloci pentru noi la Dumnezeu?

A luat Biblia de la primar, a deschis-o și i-a dat să citească: *Copilașilor, vă scriu aceste lucruri ca să nu păcătuți. Dar dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos Cel neprihănit. El este jertfa de ispășire pentru păcatele noastre; și nu numai pentru ale noastre, ci pentru ale întregii lumi. Și prin aceasta știm că Îl cunoaștem, dacă păzim poruncile Lui. Cine zice: „Îl cunosc” și nu păzește poruncile Lui, este un mincinos, și adevărul nu este în el. (1 Ioan 2,1-4)*

– Înțelegeți acum, frați creștini, de ce adventiștii nu apelează la mijlocirea sfinților? Noi avem respect pentru oamenii lui Dumnezeu din trecut și din prezent. Le cercetăm viața și luăm pildă în cele bune, dar ei nu pot mijloci pentru noi, mai ales dacă au murit.

Acum, ca să nu vă plictisesc, doresc să răspund acuzațiilor care ni s-au adus. Mai întâi am fost acuzați că suntem rătăciți. Dar, ce înseamnă a fi rătăcit? Pentru că noi am putea avea multe păreri, să vedem ce spune Biblia. Ea ne dă o definiție a rătăcirii, în Evanghelia după Matei la capitolul 22, versetul 29. Citiți vă rog aici domnule primar!

Primarul a luat bucuros Scriptura și a citit cu glas tare:

Răspunzând, Isus le-a grăit: „Vă rătăciți! Pentru că nu cunoașteți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.”

– Deci, ați auzit, oameni buni, cine este rătăcit: cel care nu cunoaște Scriptura și... nu știe să umble în ea. Ori, s-a dovedit în fața noastră a tuturor cine nu cunoaște Scriptura, noi, adventiștii sau... cucernicul, care văd că nu s-a mai întors; probabil nu-și găsește Scriptura prin altar.

Spuneți, frații mei, cine sunt rătăciții, adventiștii care studiază Scriptura zi de zi, caută să trăiască după preceptele ei sau cei care n-o au în casa lor, sau n-o citesc și nici nu știu să umble în ea? Spuneți!

S-a făcut o liniște de mormânt, doar vântul fluiera în rafale din ce în ce mai tari.

– Sunt adventiștii rătăciți?

– Nu, nu! răspunse lumea.

– În al doilea rând, continuă Hagiul, am fost acuzați de „uzurparea funcției preoțești”. Adventiștii nu au preoți. De ce? Pentru că Domnul Isus când a organizat biserica a numit apostoli, nu preoți. Iar după înălțarea Sa, apostolii au numit diaconi, așa cum se spune în Faptele Apostolilor, capitolul 6,1-6, și primarul a citit textele. Apoi, în urma propovăduirii, când întemeiau biserici noi, îl alegeau pe cel mai destoinic dintre convertiți și îl puneau supraveghetor sau episcop, care înseamnă și prezbiter. În tot Noul Testament nu găsim nici măcar un text în care să se spună că apostolii au fost preoți sau că ei au numit preoți în biserici.

Așa cum ne spune Vechiul Testament, preoții erau acele persoane alese de Dumnezeu să aducă jertfe ca simbol al jertfei lui Isus, care urma să aibă loc pe Golgota. Dar când aceste simboluri s-au împlinit în jertfa lui Hristos, sistemul preoțesc s-a desființat. De

aceea, Isus n-a mai numit preoți, ci apostoli care să continue predicarea începută de El și să ducă vestea mântuirii prin jertfa Sa. Ultima poruncă evanghelică dată de Isus ucenicilor Săi arătată în Matei, capitolul 28 cu versetul 19 și 20, spune:

Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului. Amin.

Observați? Isus i-a trimis să propovăduiască și să boteze, nu să facă preoți. La început biserica creștină n-a avut preoți, ci predicatori. Preoția a fost inventată mai târziu de cei care doreau să li se aducă onoruri speciale. În Biserica Adventistă există prezbiteri care supraveghează comunitatea și un pastor sau un evanghelist care îi învață pe credincioși să predice Evanghelia...

Vorbirea i-a fost întreruptă de apariția unui pluton de soldați conduși de un sublocotenent. Ofițerul a poruncit mulțimii să facă loc soldaților spre intrarea în primărie. Ajuns pe scări, ofițerul s-a adresat șefului de post care luase poziția regulamentară.

– Ce se întâmplă aici, subofițer?

– Să trăiți, domnule sublocotenent. Vă așteptam. Probabil că aveți ordin să vă predăm arestații?

– Da, am! răspunse militărește ofițerul. Pregătește arestații ca să plecăm imediat!

Mulțimea era mută. Nu știa dacă trebuie să mai reacționeze într-un fel.

– Unde-i duceți? întrebă un îndrăzneț din mulțime.

– Acolo unde am ordin.

– Sunt nevinovați, maică! se văita o femeie.

– Nu e treaba mea să stabilesc vina lor. O vor face alții. Acum vă rog, mergeți la casele voastre, că de arestați ne vom ocupa noi.

Ofițerul a cerut soldaților să se grupeze în fața scărilor împingând lumea în stradă, iar el cu arestații și polițistul șef, însoțiți de primar, au intrat în post.

Lumea a așteptat un timp, apoi, văzând că se întârzie și viscolul se întărește, a început să plece. Sătenii erau îngândurați, simțeau

că adventiștii au dreptate, și aceasta îi punea într-o mare încurcătură sufletească.

Când șoseaua a rămas aproape goală, soldații au primit ordin de pregătire. Doar câteva grupuri izolate mai zăboveau în viscol.

Șeful de post a insistat pe lângă ofițer să nu plece pe o așa furtună, dar el avea o misiune și un plan pe care trebuia să le îplinească. Spera să ajungă în postul vecin până la căderea întunericului.

Înainte ca soldații să pornească, s-au prezentat câțiva bărbați tineri, cerând să-i vorbească comandantului de pluton. Acesta i-a primit cu răceală, întrebându-i ce vor.

– Domnule ofițer, și noi ne-am făcut adventiști și suntem ca cei arestați, vă rugăm să ne rețineți și pe noi.

Ofițerul s-a uitat la ei, la șeful de post și a întrebat mirat:

– Sunt nebuni, domnule?

– Nu se știe, domnule sublocotenent! răspunse primarul.

– Dați-i afară! se răsti ofițerul la soldați. Nu avem timp de joacă! Încolonarea pentru plecare!

Nepoftiții au fost împinși afară și curând au fost înghițiți de hăul alb.

Primul soldat ieșit în stradă, izbit de vânt, s-a dat înapoi și a strigat comandantului care se apropia de el:

– E prea iute viscolul, domn' comandant, ca să-l răzvim!

Comandantul n-a comentat, dar a ordonat scurt:

– Înainte, soldat, și fără comentarii!

În șosea s-a format un șir subțire care a început să taie agale valurile de zăpadă. În frunte mergea comandantul, însoțit de câțiva soldați, apoi arestații, iar în spatele lor era înșiruit restul plutonului.

Furtuna s-a dezlănțuit de-a binelea, cerul era vânat ca ficatul. Zăpada mărunță se ridica, răsucindu-se în vârtejuri uriașe. Copacii îmbrăcați în mantia de gheață trosneau furios. Vântul urla, năpustindu-se pe ulițele pustii asupra caselor și viețuitoarelor care încercau să scape, fugind în adăposturile friguroase. Rafalele bubuiau de țî se părea că răsună lumea-ntreagă.

De după colțul unei ulițe, s-a ivit o siluetă într-un cojoc mare, cu gulerul săltat, ținând ceva strâns la piept. A urcat în șosea și s-a alăturat convoiului, lângă Tudor. Pășea alături de el, fără grabă,

dar cu o sprinteneală de viețuitoare tânără, nestingherită de valurile de zăpadă. Doar inima îi bătea cu violență.

Tudor, după ce și-a văzut soția și pruncul pe care mai mult îl ghicea sub hainele de blană, decât îl vedea, încerca să spună cuvinte cu miez, dar glasul i se îneca și răsuflarea i se tăia ca și când ar fi urcat un deal. O asemenea emoție, ca un șoc neprevăzut și inexplicabil, nu avusese niciodată. Ileana lui, prin voința ei de a fi ieșit din casă pe o astfel de vreme și de a merge alături de el purtând în brațe cu atâta ușurință rodul iubirii lor, i se părea coborând dintr-o poveste. Iar chipul ei nu înceta să fie un bulgăre de lumină, chiar și afară, în întunericul furtunii.

– Tudore, ia-ne cu tine, poartă-ne-n visul și-n rugăciunile tale! Chiar și atunci când n-ai să ne mai vezi, să știi că pășim alături de tine. Aici este fiul tău, care te va însoți întotdeauna. Ai grijă ce drum îi croiești!

Mergeau încet pe șoseaua biciuită de viscol, unul lângă altul, fără să se țină de braț, dar foarte aproape. Nu-și vorbeau, dar gândurile, simțămintele și crezul lor erau înlănțuite într-o liniște și o pace divine.

La marginea satului, înainte de a ieși în câmp, Ileana s-a oprit, și-a privit soțul în ochi, șoptindu-i:

– Te așteptăm, rugându-ne!

Tudor a îmbrățișat-o scurt și i-a răspuns:

– Aveți încredere în planurile lui Dumnezeu și spune-le fraților să nu-i uite pe prietenii de adevăr!

Rafalele bubuiau de țî se părea că răsună lumea-ntreagă. Ileana a rămas în șoseaua înecată, până când convoiul a fost înghițit de nebunia oceanului alb.

Din hău au răsărit trei fantome care au înconjurat-o. Una i-a luat cu grijă copilul din brațe, iar celelalte o sprijineau de o parte și de alta.

– Soră Ileana, unde au plecat?

După un oftat prelung Ileana a răspuns:

– Din post în post, pe drumul unei alte istorii!

LĂCAȘ DE RUGĂ ADVENTIST DEVASTAT

TARGOVIȘTE, 13. — Un caz destul de condamnat s'a întâmplat Duminică seara în orașul nostru.

În Târgoviște, există de mai mulți ani o comunitate a adventiștilor.

Pașnici și fără a se lua cu locuitorii orașului ei își văd de treaba lor.

Duminică 11 c. venise în oraș pentru a predica d. Florea Mateescu, predicator dela Pitești. Pe la ora 9 seara când erau cu toții adunați la casa de rugăciune, doi cucernici preoți și anume I. Popescu-Simuleasca și Iordache Dinu, au găsit de cuviință că modul cel mai bun pentru a combate această sectă: este ciomăgul.

Adunând vre-o 20 de inși, s'au dus în str. Nicu Filipescu 36, unde se află comunitatea adventistă.

Cu pietre, cu lemne cu tot ce-au nemerit au început a arunca în geamuri. Apoi au pătruns înăuntru începând a lovi pe cei cari se aflau

acolo. Nu s'au mulțumit cu atât ci au spart și geamurile dela locuința predicatorului.

Acosta devastări s'au făcut din îndemnul preoților și sub ochii lor.

Lucrurile așa cum stau au fost aduse la cunoștința autorităților, care au început cercetările.

Articol apărut în ziarul *Dimineața*, din 16 ianuarie 1931

Doisprezece adventiști au fost grav răniți

IASI, 1. — Prefectura de județ a fost înștiințată azi dimineață că în comuna Brăești au avut loc grave incidente religioase.

Ion Olaru, adventist fost ajutor de primar încetând din viață au venit la înmormântare numeroși adventiști din întreaga regiune.

Inmormântarea urma să albă loc la cimitirul ortodox. Aci au apărut vreo 300 de ortodoxi înarmați cu lopeți, coase și topoare și s'au re-

pezit asupra adventiștilor.

A urmat o gravă încarcerare în urmă căreia 8 adventiști răniți au fost internați la spitalul din Tg.-Frumos.

Inmormântarea a putut avea loc numai la o depărtare de 50 metri de cimitir. Încăierarea a continuat și după aceea, fiind alți patru adventiști răniți.

La fața locului a plecat o comisie de anchetă precum și jandarmi pentru restabilirea liniștei.

Articol apărut în ziarul *Universul*, din 30 mai 1931

ASASINAREA UNUI ADVENTIST

ARESTARI OPERATE ÎN BUCOVINA

CERNAUȚI, 24. — Legiunea de jandarmi d-în Rădăuți procedând la întinse cercetări pentru descoperirea țărănilor cari au asasinat pe predicatorul adventist Gheorghe Oroschiuc au reușit să dea de urmele lor.

Ei se numesc Ilie Gheorghită, Gheorghe Bocean, Vespasian Vișan, Gheorghe Nicoare și sunt de fel d-în comuna Frătăuți Noui, județul Rădăuți. Asasini au mărturisit crima, declarind că erau revoltați din cauza propagandei adventiste pe care predicatorul o făcea în satul lor. După terminarea cercetărilor, sătenii vor fi predați Luni parchetului.

Uniunea comunităților evanghelice a adventiștilor, prin d. Ștefan Demetrescu, secretarul general al acestei Uniuni, a trimis regelui Carol o telegramă de protest prin care îi aduce la cunoștință cazul predicatorului adventist George Oroschiuc d-în Bucovina, care a fost ucis din motive religioase, în noaptea de Joi spre Vineri 22 Ianuarie în comuna Frătăuți.

Uniunea adventiștilor a trimis totodată și o adresă d-lui ministru de Interne cărui a li cere să orânduiească o anchetă, trimițând în acea localitate un delegat.

Ce este Amnistia?

În raportul Consiliului de miniștri, prin care se cere Suveranului amnistierea delictelor politice și de presă, se imploră „clementa regală, „mila“, pentru iertarea celor greșiți.

Acest mod de a vorbi, dovedește că domnii miniștri n'au înțeles ce este amnistia.

Amnistia e un act politic, cum politicile sunt și actele amnestate.

Ele nu se iartă, pentru simplul motiv că nu sunt greșeli, ci li se dă cursul lor de dezvoltare, împiedecând o clipă prin arestarea sau condamnarea persoanelor cari au propovăduit anumite idei ce nu se potrivesc cu cele conducătoare.

De aceea ideile nu trebuiesc persecutate ci lăsate libere, căci nu știm încă precis cari vor fi rezultatele evoluției.

Un mare filosof a zis că „îndoiala este începutul înțelepciunii” și dacă o idee a fost învinsă azi, nu se știe dacă mâine nu va triumfa.

Cunoaștem cu toții Istoria creștinismului. Cine au fost persecutați mai mult ca creștinii? Unși cu păcure și arși de viu în grădini publice, aruncați în arena fiarelor salbatice care îi strășiau, formând astfel distracțiuni publice. Ei totuși au persistat în credința lor.

Și așa a și fost. Cu toate persecuțiunile atroce, ei se înmulțeau pe nesimțite, până când și împăratul Constantin simțindu-și palatul plin

de creștini, ca să nu-și piardă tronul, declară creștinismul religie de stat, și ei „ajunge la putere” cum am zice noi în ziua de azi.

De aceea cu amărăciune privim cum sunt astăzi persecutați așa numiții „adventiști”. Niște oameni cari cântă flecare prin sine însuși să înțeleagă partea înțeleaptă din Evanghelie, cari prin sine însuși tind spre moralitate, spre perfecțiune și poate chiar spre unirea directă a sufletului omenesc cu tainica divinitate, idee profundă împărtășită de cei mai mari filosofi ai omenirii. Că așteaptă și ei a doua venire? Dar noi nu o așteptăm mult și bine, și ea nu vine, nu mai vine... Și totuși ei sunt gonți din ateliere, din fabrici și din funcțiuni și bătuti mai rău ca pe niște animale!

Priceput-au acei cari bat, gestul sublim ce-l fac adventiștii după bătăe și dușoșia cu care spun: „Sunt tericic că am fost bătut pentru credința mea”.

Înțeles-au cei cari bat că totul este supus schimbării, știința ca și religia, viața individului ca și cea

socială și că adventismul nu o are, ceva de cât o revizuire a vechii religii, revizuire de care oficialitatea a început să simtă nevoia și care în viitor va deveni tot mai ridicată.

GHE. MARCULESCU
R.-Sărat

Adventiștii mai creștini ca noi

Presa a semnalat de mai multe ori cazuri de persecuție contra adventiștilor. Acestea însă se repetă și grav este faptul că autorii sau provocatorii acestor fapte ilegale și imorale sînt toamă unele din fețele bisericesti, a căror sfințită misiune ar fi propovăduirea legărității, potolirea patimelor rele și înfrățirea între oameni.

Dar ce sînt adventiștii? — mă voi întreba mulți din cititori. Iohanne de a-1 curățește și să se ia și negrele la care se sugum, mărturisesc că as fi murt și eu cu ochii răi ivirea în țara noastră a unei secte religioase noi.

Ce! Ne mai trebuie elemente de vrabă în țara noastră? N'avem destule?!

După ce însă le-am autoscuit credința, am constatat că ei sînt mai buni creștini ca noi, deoaice ei, lepădănd formele. S'au întemeiat pe practica religiei creștine, și-au povărit viața după învățăturile lui Crist și nu se dopărtează de cele ce Biblia poruncește sau povătuiește.

in creștina lor pur creștina, ascultând predică evanghelică și cântec religioase cîntate în oar de adventistele și adventiștii. care au glas frumos.

Am esit încântat de acolo și sub impresia că as fi asistat, cu nouăsprezece secole înapoi, la una din adunările primilor creștini.

Adese ori de atunci am avut contact cu predicatorii adventiștilor, oameni de-o moralitate și de-o încredințare religioasă superioară. Pur vorbele lor am prins multe învățăminte din Biblie. Pentru dănsii, — apostoli ai moralei creștine, — sînt o respectuoasă admirație, multă stimă și dragoste: sînt între oameni făcători de bine, cu curvămînt, on fația, ori mila.

Când aflu ca acești oameni sînt prigoniți pentru credința lor, sînt în sufletul meu o legătura revoltă. Ce! alte rele nu mai avem de îndreptat? Toamă de cei mai cinștii și morali cetățeni — să cază ura matimol?

Ura nu e doar simțire creștină. Cîre oare o propovăduiește și o nor-

Cu răul! Cu prigoana!... Da, rău, câtă prigoană s'a deslășit contra primilor creștini? Rezultatul: pentru un martir, alții de zece mulți în loc. Grație persecuțiilor, s'au înmulțit creștinii și ligia creștină s'a întins pe păm sămănită fertilă din sângele vă de martiri ei.

Grație persecuțiilor se vor mulți și adventiștii. Și mte, carștu, nu-mi va părea rău de i căci mare nevoie are țara de menii morali și de adevrății c tui.

A cui e vina dacă nobila sar de a răspândi învățămintele lui Crist, care încumbă preoților oasta o îndeplinește rău, sau loc?

Dacă cei chemați nu s'au în plinit datoria, bine-veniți sînt veniștii care împlinesc golul în care ne lasă lipsa asistenței ligoase care este o neceșitate de multă simțită.

Dar se aduc adventiștilor i nuări grave. Le curosc. La acc al răsmand' cu deplin succés.

iește.

Ei studiază și comentează Biblia. Ei știu pe de rost verseturile Sfințitei Evanghelii și se pricep să le explice, dar mai ales să le aplice mai bine ca oricare din noi.

Mulți, foarte mulți preoți ar rămâne mulți de mirare când ar intra în discuție cu oricare din adventiști, fie acesta cel mai umil: căci adventiștii, dela cel mai simplită până la cel mai oușă, alțoarea nu fac în înținerile lor decât să-și explice Biblia și să propovăduiască morala creștină.

De aceea, când vești întâlni un ort de o moralitate riguroasă, excepțională, un om absolut cinstit, muncitor, supus, modest, desintereșat, răta să-și ajute pe aproapele sau către care el simte oea dragoste care este fondul religiei creștine, întrebați-l dacă nu cum-va el este adventist? Sunt multe șanse să vă mătrărisească că da.

Adventiștii nu bea alcool, nu fumază, nu mîncă. Acela care caică aceste porunci, nu este primit între adventiști, iar când ie caică, se vede de excois.

Am avut cartozitatea de a merge la una din înșinerile lor. Am văzut adunați într'o sală, oameni de toate condițiile sociale, militari și civili, avuți și săraei, toți înfrățiiți

Cum sără o propovăduiește și întru aceste omra adventiștilor? Vai sără var! Ura este atătată în serfețele nălmărei neșturăre și impușivă de chiar unele fețe însereștești nățăche în ignoranță sau însereștite de patimă rea.

Elementele cele bune și onite ale Bisericeii, departe de-a prigoni, pe adventiști, stau de vorbă cu predicatorii lor și se lau la o folositoare întrecere cu dânșii în tălmăcoirea, nu tordeaua usoară a simțelor scripțurii.

Dar această cum poate fi? — ar întreba acela care șle că adventiștii nu admit necesitatea de intermedieri între om și Dumnezeu și găsesc inutilă funcțiunea preotului.

Cum un preot poate sta de vorbă cu un adventist? *

Recunosc că nu orice preot este în stare să înțeleagă că însăși misiunea lui îl obligă la toleranță și îi impune datoria ca, prin blăndete și argumente convingătoare, să re- aduca în urmă pe acela pe care îl crede „oale rățăciti”.

Preoții acela cari recourg la violențe și la prigoniări sunt nevrednici de sfanta lor misiune.

Ei nu știu că cu răd înrășoști, iar numai prin îngăduință și blămate înfrunțătești.

(Căuș continărea în pagina II-a)

el răspund cu deplin succés.

La ceea ce ei însuși nu răspută loviturile ce primesc asupra nimie cari le năpustesc asupra acele fețe bisericiești care mai păngăresc decât stărușe sfâmia stră religie.

Toleranță și drepturi egale trau toate credințele, libertate de pă ougelării, — lăcă ce ne învremură în care trăim, lăcă în vorunțele Constituția, lăcă în trăoasă credință a intereselor și țoare și vitale ale României. Să ne luăm la întrecere, toți de credințe diferite. Acela care atinge, prin cultul său, cel mai re grad de moralitate, în praveștii, acela va fi cel mai folositor al țării, românul cel mai bu Fie el turc, evreu, calfoic, testant, calvin, ortodox, adventist sau cum ar fi, acela care lăpăul mai cinstit și ar ougeta curat, acela va fi folositor mai țării, ridicându-i niveiul moral, atăf de jos căzut!

Noi dăm importanță formă alțoecum fondatului morș al eșei creștine.

C. G. Costa-F.

O nedreptate

Pentru d. ministru al armatei

D. locot. de marină Niculescu Emilian a fost judecat de consiliul de reformă al corpului II Armată și a fost reformat cu pierderea gradului, ceea ce constituie o agravare a pedepsei.

Știrea aceasta, apărută în stare, a trecut neobservată. Cei care face însă, ca lucrul să iasă din comun este precizarea acuzației care i se aduce acestui ofițer: e adventist!

La început, faptul poate să pară deosebit de grav. Adventist! Mai cu seamă că foarte puțini sunt cei care știu ce este adventismul.

Dar d. locot. Niculescu, — ca orice militar, — are dreptul să fie adventist și, ca atare, nu poate fi pedepsit pentru că este adventist, zică pentru că și-a exercitat un drept, a folosit o libertate pe care o are.

În adevăr, ministerul cultelor a dat încă din 1928 o decizie cu No. 24536, semnată de ministrul de atunci, d. Al. Lapedatu, decizie care este și azi în vigoare și care, prin art. 2 spune:

„Asociațiunile adventiste de ziua șaptea și asociațiunile Baptiste se vor bucura de toate drepturile și libertățile pe care Constituția le acordă asociațiilor în genere“.

Deci, ofițerul ca pricina — care este adventist de ziua șaptea — este în limite strictă a legii. Nu comite nici un deficit. Organele militare sunt de același părere: ofițerul nu poate fi pedepsit fiindcă e adventist. Același părere a fost manifestat hotărât în cazul de față, de anume organe militare.

Totuși, locot. Niculescu a fost condamnat la reformă — și nu reformă pur și simplă, ci reformă cu pierderea gradului.

Hotărrea consiliului de reformă are nevoie de întărire a lui ministru al armatei. Nădăjdum că d. general Samsonovici nu va întări actul nedrept care s'a comis.

Maltratarea unor adventiști la Huși

HUȘI, 19. —Cartierul Corni din extremitatea de N.-Est a orașului locuit în întregime de populațiune catolică zisă ungarime, a fost Dumini. ca trecută teatrul unei crâncene bătălii.

În luptă au fost doi adventiști colportori și populațiunea cartierului care a luat ofensiva și firește a reușit să stâlcească pe cei doi misionari.

Iată cum s'au produs lucrurile :

Adventiștii Echim Moiescu din R.-Sărat sub-loc. în rezervă și Ion Dorobât din Focșani sosind Duminecă dim. în localitate s'au dus pe seară în comuna Corni, cu colportarea unor broșuri adversiste.

Ei s'au mărginit numai la vânzarea acestor broșuri jăcând nici un fel de propagandă.

În acel moment populațiunea catolică eșise de la biserică de la slujba vecerniei, unde întâmplător s'a vorbit de rătăcirea adventiștilor.

MALTRATAREA

După un aviz prealabil al unui fanatic cei doi colportori au fost luați la bătaie. Asupra lor sărise aproape toată populațiunea.

Ei au fost loviți cu boxul și puțin a lipsit să fie omorâți de mulțime.

Victimele n'au opus nici o rezistență.

După ce au fost târați în curtea unui fruntaș locuitor al satului și bătuți din nou îngrozitor au scăpat de la o moarte sigură grație intervenției preotului Talmacel și a jandarmilor cari cu mare greutate au temperat furia populației.

Adventiștii revenindu-și în fire au declarat că n'au nici o pretențiune contra agresorilor, ei fiind deprinși și chiar mulțumiți să sufere pentru credința lor. Aduși la Huși, au fost predați poliției care cercetează. —Leontin.

In jurul unei conferințe care n'a avut loc

„Se pregătise pentru ziua de *Duminică 8 Martie, la Fundația Carol, o discuție contradictorie între preotul Chiricuță și d. Ștefan Demetrescu, ofițer în retragere, predicator, — pe tema A doua venire a lui Isus Christos și sfârșitul lumii.*

Patriarhia, în ultimul moment, a amânat sine die această discuție.

D. Demetrescu a adresat preotului Chiricuță scrisoarea de mai jos, menită să lămurească pe cei ce urmăresc problemele de interpretare a textelor religioase :

CUCERNICULUI PREOT CHIRICUȚA

D-ta ne-ai invitat prin ziare la o discuție publică la Fundația Carol asupra temei : „*A doua venire a Domnului și sfârșitul lumii*“. Ziarele au luat poziție favorabilă și au socotit utilă această discuție.

Ea fusese numită însă și *contradictorie*. Poate că aceasta a determinat rezistența și alarma în acele cercuri, cari au cerut interzicerea punerii în discuție a dogmelor religioase în fața unui *for laic*, hotărînd ca laicii, chiar intelectuali, să se mulțumească numai cu : „*Crede, și nu cerceta*“.

E bine să respectăm părerile fiecăruia și să nu disprețuim, nici să înfruntăm pe cineva pentru convingerile sale *actuale*. Dacă acum există onorate persoane, care cred fără a cerceta ; mâine dănsese se pot convinge din Evanghelie, că numai cercetarea ne ferește de credințele greșite.

Cu privire la tema propusă, iarăș nu aveam nimic de discutat contradictoriu, căci „*Crezul*“ e dogma pentru credința noastră strămoșească a tuturor. Rămănea numai să vedem, ce poziție luăm fiecare din noi cei de azi față de cele ce am învățat de la părinții și strămoșii noștri din „*Crez*“, când zice : *Iarăș va să vină cu mărire, să judece viii și morții*“, mai ales când Evanghelia arată clar că stările și evenimentele de azi sunt semnele apropiatei veniri a Domnului. Iar, dacă unul crede și altul nu crede : ce atingere poate aduce această dogmei stabilite de Domnul, cu privire la a doua Sa venire ? Una este dogma, și alta este credința. Și apoi, în ce ne privește pe noi Adventiștii, am prezentat totdeauna învățăturile Evangheliei, fără a aduce jigniri credinței altora.

După asemenea lămuriri, poate că nimeni nu s'ar mai teme de a vedea prezentate dovezile credinței sale în fața oricărui for laic, mai ales alcătuit din intelectuali. Iar noi Adventiștii, suntem gata oricând să răspundem la invitația de a prezenta în fața oricărui onorate persoane dovezile credinței noastre, în public sau în anumite cercuri.

Cu cele mai bune salutări,

Ștefan Demetrescu
Ofițer în retragere, predicator
București. Str. Labirint 116

Elevii asoc. religioase vor fi primiți în școli fără actul de botez

Ministerul educației naționale a dat o decizie în legătură cu elevii, fiți ai membrilor asociațiilor religioase (bap-tiști, adventiști, etc.), care urmează în școlile noastre.

Acești elevi vor fi înscriși de aci înainte, în școli, fără a prezenta ac-tul de botez. Deasemenea, dacă acești elevi au fost declarați repetenți, din cauză că nu au avut nota la religie, ei vor putea fi promovați, în urma unui examen dat în fața profesorului de religie și de filozofie, la liceu, și în fața directorului și a preotului, la școlile primare.

În centru Ștefan Ivăncică împreună cu copiii și nepoții – 1927

Șt. Ivăncică împreună cu familia din Alexandria

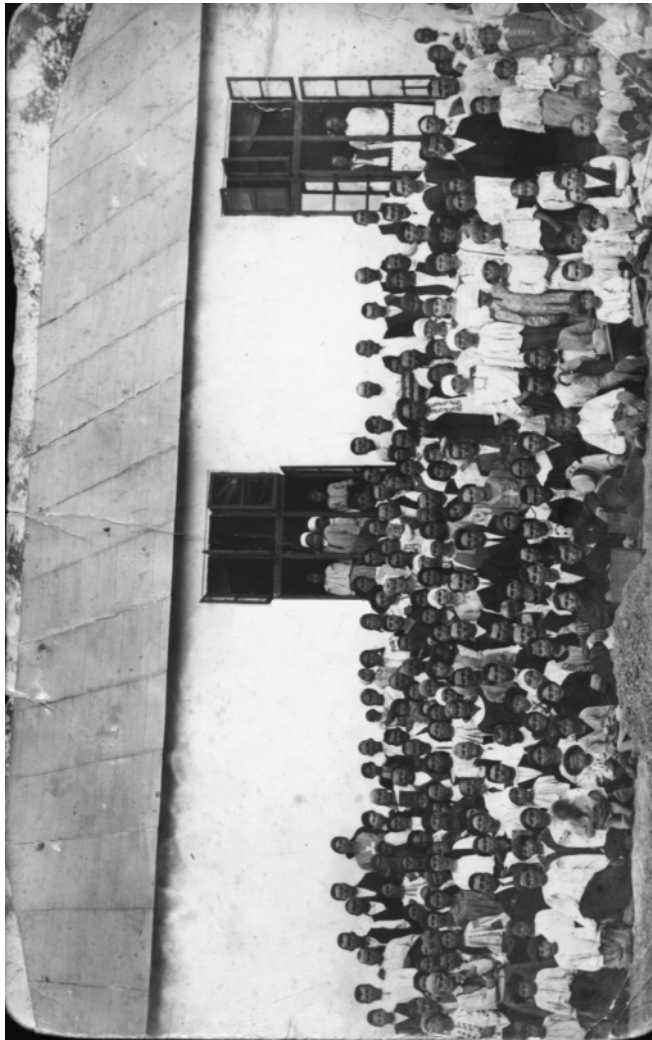
Predicatorii P. P. Paulini (în dreapta) și Șt. Demetrescu (în stânga) în anul 1907, când s-au devotat predicării Evangheliei lui Hristos

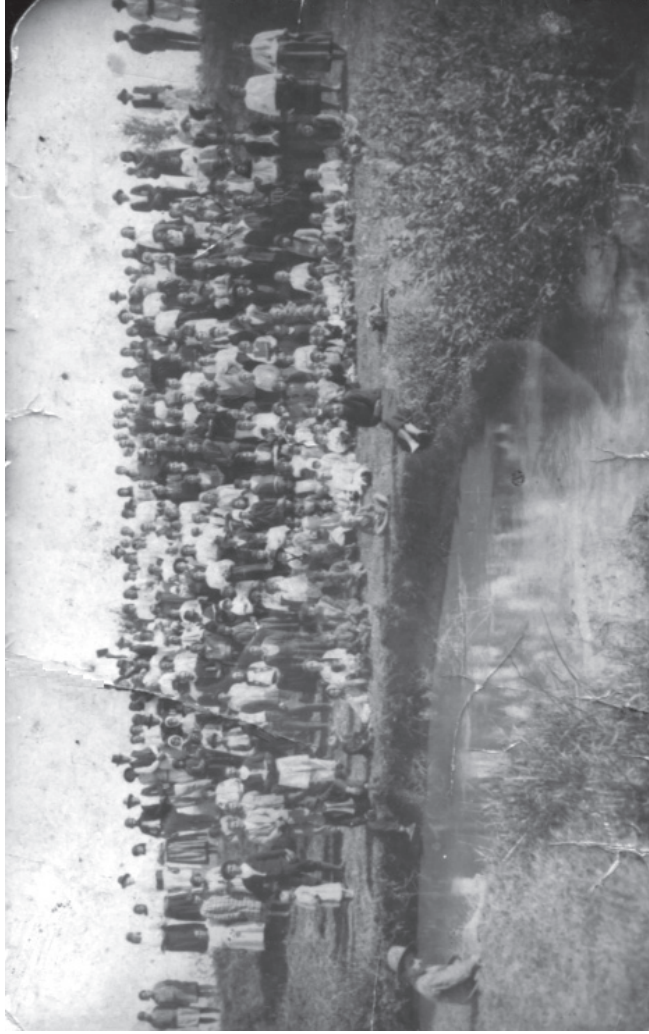
Capela adventiștilor de ziua a șaptea din Alexandria,
str. Cuza-Vodă, nr. 55

Șt. Ivăncică (în stânga), Petre Drăgușin – primul adventist din
Teleorman (în mijloc) și Șt. Demetrescu (în dreapta)

Șt. Ivăncică în com. Băduleasa – 1932

Șt. Ivăncică botează 6 persoane – 1930, Putineiu

Nr. 7769 Indicațiuni
speciale: _____
Prezentator: D. O. Ocaru
Adresa: _____
Destinația: Teleormana
Semnat, Voivoda Taxa: _____

C O P I E .

REGATUL ROMANIEI
Stema.
MINISTERUL CULTELOR SI ARTELOR
DIRECTIUNEA CULTELOR

Domnului Prefect al județului
Teleorman

15. II. 1940.

6334/940

*Trimis fr. I. Forga cu recepția nr. 7769/po. II. 940
sej. Asarul I. Forga.*

Domnule Prefect,

Avem onoare a vă face cunoscut, că se anulează
ordinul nostru No. 123312/936, prin care se ordona în-
chiderea casei de rugăciuni a adventiștilor de ziua 7-ea
din comuna Voivoda și se dispune redeschiderea numitei
case, conform ordinului No. 48146 din 1939.

p. M I N I S T R U ,

ss. Z. Pâclisanu.

p. D I R E C T O R ,

ss. A. Pepa.

*Jureq. la Pref. cu nr. 2022/20. II. 940
Trimis la Legiune cu același nr. din 20. II. 940.*

Ordinul de redeschidere a Casei de rugăciune
din comuna Voivoda

Tipografia „Viață și Sănătate”
Str. Valeriu Braniște 29, sector 3, București
Tel. 021.323.00.20